

ਸਭ ਹੋਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ਬਿਨਾ ਅਗਿਆ ਕੋਈ ਨਾ ਛਾਪੇ

ਅਸਲੀ ਤੇ **ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ** ਨਵਾਂ ਕਿੱਸਾ

- ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ -

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ-

ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਮਲਿਕਾਰਾਮ

*

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ

ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ ਸਿਮਰ ਕੇ ਨਾਮੇ ਸਕਲ ਕਲੇਸ ॥
 ਤਨਕ ਮਨੋਰਥ ਕਾਰਨੇ ਅਰਜ ਕਰੇ ਦਰਦੇਸ ॥੧॥ ਦੋਹਰਾ
 ॥ ਕਿੱਸਾ ਕਹੂੰ ਅਬ ਹੀਰਕਾ ਜੋ ਗੁਜਰਾ ਬਾਹਾਲ ॥ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਦੋਸਤਾਂ ਕਹਾ ਮੈਂ ਦੇ ਨਾਲ ॥ ੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ਰਿਸ਼ਕ
 ਜੋ ਤਮਾਮ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੋ ॥ ਮੋਰਤੇ ਚਕੋਰ ਚੋਰ ਗਾਉਂਦੇ ਜਲੋਰ
 ਸਭ ਸਾਧਸੰਤ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੋ ਬੇਅੰਤ ਕੋ ॥ ਪਾਉਂਦਾ
 ਮੁਰਾਦ ਸੋਈ ਜੋਈ ਚਿੰਤ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਐਸਾ ॥ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਸੋ
 ਪੁਚਾਂਵਦਾ ਅਨੰਤ ਕੋ ॥ ਕਿੱਸਾ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਕਾ ਬਨਾਉਂ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਜੱਗ ਮੇਂ ਸੁਣਾਉਂ ਸਿਮਰ ਸੱਚੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ॥ ੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੀਆਂ ਫਜ਼ਲਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਇਲਮ ਫਾਰਸੀ
 ਦਾ ਵਾਰੇਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੋਰ ਤੌਰ ਬਨਤ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ॥ ਰੋਸ਼ਨ ਨੇ
 ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿਖਾਈ ਬੋਲੀ ਕਾਰਵਿਰ ਬਣਿਬਲਨੇ ਰਮਤ ਕਾਰ
 ਖੁਬ ਰਮਕਾਯਾ ਹੈ ॥ ਅਵਲ ਬਨਾਈ ਹੀਰ ਜੱਗ ਮੀਥੇ
 ਮੁਕਬਲਨੇ ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਭੋਗ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੋਝੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥ ਬੋਲੀ
 ਖਾਸਮਾਲ ਵੇਦੀ ਪਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਇਲਮ ਬੇਇਲਮਾਂ ਨੂੰ
 ਖੁਬ ਰਮਕਾਯਾ ਹੈ ॥

ਚਾਹ

ਹਰਾਰੇ ਵਿਚ ਖੋਜੁ
 ਮੁਕਲ ਦੋਸਤ ॥

(੨)

ਰੋਧਰੀ ਵਿਲਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਮੇਂ ਕੇੜ ਮੇਂ ਤਮਾਮ
 ਨੂੰ ਸਲਾਹਾਂ ਨਿੱਤ ਦੱਸਦਾ ॥ ਫੇਰਾਂ ਪੁੱਤ ਰੋਧਰੀ ਨੂੰ ਲਾਡਲਾ
 ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਮੁਖ ਜਦੋਂ ਦੇਖਦਾ ਤਾਂ ਮੁਖ ਦੁਖ ਨੱਸਦਾ ॥ ਸੁੰਦਰ
 ਸਰੂਪ ਸੀ ਦੇਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਖੀਏ ਜੇ ਮੁਖ ਤਾਪਰਾਨ
 ਜਾਵੇ ਖੋਸਦਾ ॥ ੪ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਲਾਡਲਾ ਅਨੋਖਾ ਘਰ
 ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਜੀਮਿਆਂ ਸੀ ਸੋਈ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਲਾਡ ਨਾਲ
 ਪਾਲਿਆ ॥ ਮਾਤਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਲੱਖ ਵਾਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵੇ
 ਕੋਈ ਓਂ ਉਤਾਰ ਕਦੇ ਜਿਮੀ ਨ ਬਹਾਲਿਆ ॥ ਭਾਈ ਅਤੇ
 ਬਾਪ ਆਪ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਪੁੱਜਕੇ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ
 ਬਗਲੇਂ ਨਿਕਾਲਿਆ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝਣੇ ਸਰੀਰ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਮੇਂ ਸੰਭਾਲਿਆ
 ॥ ੬ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਅੰਵਲ ਬਰਸ ਰਾਂਝਾ ਗੋਦੀ ਓਂ ਨ ਲਾਹਿਆ
 ਸੀ ਦੁਸਰੇ ਬਰਸ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਂਡੇ ਖੇਲਦਾ ॥ ਤੀਸਰੇ ਬਰਸ
 ਵਿਚ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਫਿਰੇ ਭੰਨਾ ਰੋਧਰੀ ਬਰਸ ਹੋਥ ਖੁਦਮਾਂ
 ਉਛਲਦਾ ॥ ਪੰਜਵੇਂ ਬਰਸ ਹਸਰੋਸਕੇ ਨਿਕਸ ਜਾਵੇ ਛੇਵਾਂ ਜਾਂ
 ਬਰਸ ਤਾਂ ਆਪਾ ਚੰਡ ਪੈਲਦਾ ॥ ਸੱਤਵੇਂ ਬਰਸ ਚੀਰਾ ਬੰਨ੍ਹਕੇ
 ਬਸੀਰ ਬਰੇ ਲਾਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਸਕ ਰੁਮੇਲਦਾ ॥ ੭ ॥
 ਕਥਿੱਤ ॥ ਅੱਠਵੇਂ ਬਰਸ ਹੋ ਕੇ ਲਾਗਿਆ ਚੰਡੇ ਦੇ ਨੂੰ ਭੈਣ
 ਕੇ ਸਿਰਾਏ ਲੱਭ
 ਉਠੇ ਸੀਲਕੇ
 ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ
 ॥ ਸੈਫ ਸੇ ਚਲਾਵੇ ਤਾਂ
 ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਨਿਬਾ
 'ਰਾਂਝ'

(੩)

ਬਰਸਲੰਗਾ ਮੋਰਤਾਨੂੰ ਪੈਰਨੇ। ਗਯਾਰਵੇਂ ਬਰਸ ਖਾਥੇ ਘਾਟ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਹੁਵੇਂ ਬਰਸ ਜਾਜਗਾ ਧਾਇਓ ਬਰਸੇਰਨੇ॥੮॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਯਾਰਾ ਬਣਾ ਜਵਾਨ ਲੰਗਾ ਚੰਗਾ ਪੀਲ ਖਾਣ ਧਾਇਓ
ਬਾਛਤੇ ਬੁਰਾਨ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਮਾਨ ਦੇ॥ ਦੇਖ ਮਾਪੇ ਹੋਲ
ਰਾਜੀ ਜਿਉ ਤਬੇਲੇ ਪਲੇਤਾਜੀ ਜਿਵੇ ਬਾਲਕੇਨੂੰ ਬਾਬੀ ਤਿਵੇ
ਰਾਬਣੇਨੂੰ ਜਾਣਵੇ॥ ਰਾਬਾ ਅਲਬੇਲਾ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਸੁਹੇਲੀ
ਕੋਈ ਛੇਡ ਦਾਨਾ ਮੇਲਾ ਵਿਚਰੇ ਸਨ ਜਹਾਨ ਦੇ॥ ਵਿੰਗਲੀਆ
ਦੇ ਜਾਵੇ ਸੋਹਣੀ ਬੰਸਰੀ ਬਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਵੇ ਅਨ
ਮੂਰਖ ਸੁਜਾਨ ਦੇ॥੯॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਰਾਬਾ ਬੇਠਦਾ
ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ॥
ਰਾਬੇ ਦਾ ਅਦਾਬ ਲੋਕ ਦੇਖ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਿਚ ਭਾਬੀਆਂ ਤੇ ਭਾਈ
ਕੋਈ ਬੋਲ ਨ ਉਬਲਦਾ॥ ਖੇਡ ਦੇ ਵੰਡੇ ਦੇਨੂੰ ਹਟਾਓ ਨਹੀਂ
ਮੂਲ ਧਾਰੇ ਲੱਖ ਬਦਨਾਮੀ ਬਾਪ ਆਪ ਸਿਰ ਬੋਲਦਾ॥ ਜਾਲ
ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੌਜੂਤਾ ਭੀ ਕਰੇਲਾ ਵਸਾਰ ਧਰੁ ਈ
ਪਲਕਾ ਤੋਂ ਪਲਦਾ॥੧੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖਲ ਦੇ ਵੰਡੇ ਭੀ ਨਾਲ
ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਿਹਾਲ ਹੋਵੇ ਚੰਦੇ ਭਰ ਖੱਖੀ ਤੇ ਦਿਲਾ ਦਿਓ
ਆਹੀ ਮਾਰਕੇ॥ ਯਸਫ਼ ਦੇ ਕਾਰਨੇ ਜਲੇਖਾਂ ਲਾਭੁ ਮਾਰਦੀ ਸੀ
ਤਿਵੇ ਮੌਜੂਦੇ ਪਰੀਸੀ ਰੋਵਦਾ ਪਕਾਰਕੇ॥ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ
ਪਾਣੀ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਖਾਵੇ ਜਸਦਾ ਹਰੀਆਂ ਚਿਰਕੇ ਚਿ
ਬਿਸਾਰਕੇ॥ ਰਹੇ
ਜਾਨ ਦੁਖ ਮੁਖ

ਭਗਵਾਨ

ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ

ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ

ਭਾਗੁੰ ਸਿਖਾ ਸਾਧਣੇ ਚਿੰਤਨਾ ਵਿਸਾਰਦਾ ਸੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ
ਸਾਧਨਿਓ ਸੋਭਾ ਉਥੇ ਸੀ ਦਸਮ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਮੈਂਜੂ ਹੋਧਰੀ
ਲੀਤੀ ਸੁਤ ਪੇਦੇ ਅੰਗ ਨਾਮੀ ਤਾਂ ਚਿਹ ਬਾਵਰਾਰੀ ਥੀ ਵਦਾ ॥
ਏਥੀ ਖੀ ਹੁੰ ਠੀਕ ਸ੍ਰਾਂ ਤਰ੍ਹਿਤ ਜਿਉਂ ਪਾਪੀ ਹਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲੀਆ
ਨੂੰ ਭੀ ਸਿਰਸ ਨੇ ਚੋਸਤ ਅਛੀ ਮਦਾ ॥ ਤਿਵੇਂ ਮੈਂਜੂ ਹੋਧਰੀ ਨੂੰ
ਸਿਖਾ ਸਾਧਣ ਵੇ ਨਿਸ਼ੀਪਾ ਦੇਖ ਮੁਖ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਤੁਰਤ ਖਾਣੀ
ਖੀਂ ਵੇਦਾ ॥੯੨॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰੱਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਮੈਂਜੂ ਬੱਸ
ਲਾਭ ਉਧਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾ ਹਥ ਨ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਨ ਬਜਾਰਦਾ ॥ ਭਾਈ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਚ ਬੁਠ ਸਿਧੇ ਰਵੇ ਨੂੰ ਬੱਸ ਕਰ ਬੀਰਾ ਦੇਹੇ
ਗਾਏ ਸੋ ਸਾਧਨਾ ॥ ਅੰਤ ਦੇਖੇ ਜੋਗ ਵਿਚ ਜੀਂ ਵਦਾ ਨਾ
ਰਹਿਓ ਅਥਿਕੀ ਜਿੰਦਗੀ ॥ ਜਾਹੁ ਨਾ ਤੇ ਏਹ ਕੰਮ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰਦਾ ॥
ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਅੰਦੇਸ਼ ਨਾ ਨਿਸ਼ੀਪਾ ਬਾਪਦਾ ਵਿਛੋੜਾ
ਸਿਖ ਕੀ ਧੁੰਡਲ ਅੰਗ ॥੯੩॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ
ਝੰਗਲਾ ਵਿਚੋਂ ਨਾਉਂ ਵਿਆ ਖੀ ਮੇ ਰੇਲੇ ਕੋਈ ਰੋਜ ਜੀਵੇ ਤਾਂ
ਸੁਖੀ ਸੁਖੀ ਭੀਤ ਪੁੱਛ ॥ ਏਸ ਉਦਾਸ ਆਸ ਸਭ ਦੀ ਵਿਸਰ
ਕੇਤੇ ਲੋਭੀ ਲੋਭੀ ਦੇਵੇ ਕੋਈ ਦਾਸਦਾ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬ
ਗੁਰੂ ਸਿਖਾ ਸਾਧਣੇ ਹੁੰ ਏ ਸੋ ਸੋ ਮੈਂਜੂ ਆਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਪੱਥਰਾਂ ਜਗਤ
ਜਿਥਾਂ ਬੰਦਾ ਕੀ ਵੇਖੇ ਜੇਕਰ ਕੁਰੂ ਨਾਮੀ ॥੯੪॥ ਕਥਿੰਤ ॥
ਖੀ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਮੈਂਜੂ ਤੁਲ ॥੯੪॥ ਕਥਿੰਤ ॥
ਖੀ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਮੈਂਜੂ ਤੁਲ ॥੯੪॥ ਕਥਿੰਤ ॥
ਖੀ ਪੁੱਛੇ ਕਿ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਮੈਂਜੂ ਤੁਲ ॥੯੪॥ ਕਥਿੰਤ ॥

(੫)

ਨ ਕਰੇਖਿਆਲਸਾਕ ਅੰਗਭੈਲ ਭਾਈ ਹੋਏ ਅਪੋ ਸਾਪਦੇ ॥
ਕੋਈ ਸੁਣੇ ਨਹੀਂ ਗੱਲ ਵਿਚਕਾਰ ਜੇਦੇ ਸੱਲ ਸਾਧੀ ਓਇਓ
ਨਚੱਲ ਕਹੇ ਆਏ ਦਿਨ ਪਾਪਦੇ ॥ ਕੋਲ ਬੱਲ ਭਾਗ ਭਰਾਵਨ
ਸਿੰਘ ਜੱਗ ਉੱਤੇ ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਹੋਰ ਬਾਕ ਆਈ ਸਾਪਦੇ ॥
੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੋਚਦਾ ਚੰਬੇਦਾ ਹੁਣ ਕੀਰੁ ਗੁਜਰਾਨ
ਹੋਵੇ ਕਰੇ ਤਦਬੀਰ ਕੋਈ ਪੇਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ॥ ਹੋਇਕੇ
ਨਿਤਾਨੇ ਕਿਤੇ ਦੇਬੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਈਏ ਮੰਗ ਖਾਈਏ ਭੀਮ
ਗੰਢਫੱਡੀਏ ਮਜਾਜਈ ॥ ਕਦੇਰਾਂਭਾ ਆਪਦਾ ਬਿਦੇਸ ਬਿਭੇ
ਕੱਟ ਆਈਏ ਪਕੜ ਬੰਦੂਕ ਤਿਆਰੀ ਨੌਕਰੀਏ ਸਾਜਦੀ ॥
ਲੱਖ ਲੱਖ ਉੱਠਨ ਦਲੀਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨੇ ਨ ਉਪਾਉ
ਤਕਦੀਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ॥ ੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੈਠ ਕੇਨ ਸੀਕ
ਭਾਈ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੰਦੇ ਬਾਪਦਾ ਵਿਸੇਗ ਸਾਥੇ ਬੋਲਿਓ
ਨਜਾਂ ਵਦਾ ॥ ਸਾਡੇ ਬਿਰਾਉ ਭੇਤੁ ਬਧਾਰ ਲੁਟ ਬਿਨੇ ਭਾਤ ਹੋਰ
ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੋਈ ਕਲਵਾਉਂਦਾ ॥ ਗਾਹਕੇ ਪਲੰਘ ਚੰਗ
ਮਾਨ ਨਾਲ ਭਾਈ ਅਖੰਦੇ ਖਾਹ ਅੰਧੇਰ ਨ ਜੇਰਦਾ ਚੇਰੇ ਸਭ
ਭਾਉਂਦਾ ॥ ਛੱਡ ਕੇਹ ਉਦਾਸੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਪਦਾ
ਖੇਡ ਸਾਡੇ ਖਾਸਰ ਹੀ ਬਿਤ ਅਜਰਾਉਂਦਾ ॥ ੧੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਦਿੱਖਾ ਭਾਖੀਆ ਨੇ ਦਿਲ ਸੁਖ ਤੇ ਦੁਖ ਸਾਥਾ ਰੀਝਦੀ
ਭਾਈਆ ਚੇ ਨਾਲ ਆਪਸ ਜੋਰੇ ਰੱਸਦੇ ॥ ਕਦੇ ਕਦੇ
ਪਰਚਾਏ ਤੇ ਦਲ
ਤਾਈਂ ਜੋਸਲਾਖੁ

ਦਿਲ ਦੁਖੀਆ ਤੇ ਦਲ ਸਿਰੇ
ਗਾਏ ਕਾਥੇ ਪ੍ਰੀਤ ਪਾਏ

(੬)

ਬੋਲੇ ਸਬਾਲੇ ਫੇਰ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਨੱਸਦਾ ॥ ਘੁਰਘੁਰ ਖਾਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਇਨੇਰਾ ਤੀਭਾ ਬੀਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਲੇ ਜੋਤੀਰ
 ਧੱਸਦਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਬੀਆਂ ਪੁਕਾਰਨ ਰੰਬੇ ਦੇ ਨੂੰ
 ਕਰੇਸ ਨਾਲ ਖਾਵਦਾ ਹਰਾਮ ਤੂ ਤਾਂ ਚੋਟੜਾ ਹੈਂ ਕੰਮਦਾ ॥
 ਖੱਜ ਕੱਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਚਲ ਹੋਯਾ ਮੀਆਂ ਰਾਬਾ ਅਸਾਂ ਕੀ
 ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ ਵੇਰ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ॥ ਖੱਟਕੇ ਖਵਾਲਵੇ ਬਹਾਲ
 ਪੀਥੇ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਸ਼ਰਾਨ ਵਿਸਾਹ ਏਸ ਲਾਲ ਜੇਹੇ ਦੇ ਮਦਾ ॥
 ਭਾਬੀਆਂ ਤਰਾਨੇ ਨਿੱਤ ਦੇਣ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਭਾਣੇ ਨਿਜ
 ਵੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜੰਮਦਾ ॥ ੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ
 ਕਾਰ ਕੋਈ ਧਾਰ ਨ ਬਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਮਾਪੇ
 ਖੁੱਲ੍ਹਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਨ ਬਠਾਵੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ
 ਤਾਈਂ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਵੇਰ ਮਾਰਨ ਪੁਕਾਰਦੇ ॥ ਬਿਨਾ ਕੰਮ
 ਕਾਰ ਕੋਈ ਬਾਰ ਨ ਖਲੋਨ ਦਿੰਦਾ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰ ਸੋਠ
 ਹੁੰਦੀ ਆਨਾ ਭਾਰਦੇ ॥ ਤੇਨੂੰ ਕੋਲ ਪਲਿਘ ਬਠਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਰਾਬਾ ਆਖੇ ਭਾਈ ਭਾਬੀ ਬਿਨਾ ਕੰਮ ਕਾਰਦੇ ॥ ੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਖੇ ਰਾਬਾ ਏਠਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਵੇਦੇ ਨ ਗੁਜ਼ਾਰਾ
 ਕੇ ਨਾਲ ਜੇ ਬਹਾਨਿਆਂ ॥ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਰਾਵੇ
 ਨਿੰਦਕਾਂ ਨੂੰ ਤੀਕਭਾਈ ਏਨੇ ਕੋਲ ਬੰਦੇ ਆਜਦੇ ਜਮਾਨਿਆ ॥
 ਭਾਬੀਆਂ ਭਗਉਣਾ ਚੁੱਖਦੇ ਨ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾਏ ਦੁਰੁਤੋਂ ਖੁਲਾਰੇ
 ਭਾਬੀਆਂ ਜੇ ਬਹਾਨਿਆਂ ॥ ॥ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੇਹੇ
 ਭਾਬੀਆਂ ਜੇ ਬਹਾਨਿਆਂ ॥ ॥ ਦੱਸਾਂ ਭਾਨਿਆਂ

(੭)

॥੨੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੱਦਕੇ ਪੰਚਾਇਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਦੇ ਜ਼ਮੀਨ
ਘਰ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਭਰਾਉ ਵਿਚ ਕਾਜ਼ੀਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੇ ॥ ਰਾਂਝੇ
ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਚੰਗੀਸਾਂਭ ਲੀਡੀ ਕਾਜ਼ੀਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਨੂੰ
ਵੱਢੀਆ ਖੁਆਲ ਕੇ ॥ ਵੱਖੋਵੱਖ ਕੀਤੀਵਿਚ ਰੱਖਕੇ ਜਰੀਬ
ਧਾਰੋਰਹੇਨਾ ਫਸਾਦ ਕਯਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਜੋ ਨਿਕਾਲਕੇ ॥ ਅੱਕ
ਢੱਕ ਕਾਹੀ ਜਿੱਥੇਜਿੱਥੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਂਝੇਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੋਈ
ਦਿੱਤੀ ਭਾਈਆਂ ਭਾਲਕੇ ॥੨੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਸਕੇ
ਵੰਡਾਯਾ ਘਰਬਾਰ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝੇਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਗਾਨ ਵਿਚ
ਬੈਠਾ ਬੁਹਾ ਮੱਲਕੇ ॥ ਭਾਹੁਕੇ ਪਲੰਘਓਗ ਮਾਣਦਾ ਬਹਾਰ
ਨਾਲਐਰ ਰੈਰ ਜਾਗਕਿਤੇ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਕੇ ॥ ਅੱਜਦੇ
ਦਿਹਾੜੇਨੂੰ ਹੈ ਲੱਖ ਸੁਕਰਾਨਾ ਧਾਰੇ ਹੋਯਾ ਸਾਂ ਖਰਾਬ ਨਾਲ
ਭਾਬੀਆਂਦੇ ਰਲਕੇ ॥ ਹੋਇਕੇ ਨਿਆਰਾਰਾਂਝੇਠਾ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਸੁਬੇਦਾਰ ਵਾਂਗ ਰੋਕ ਆਪਣੇ ਭਅੱਲਕੇ ॥੨੩॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁੱਛਕੇ ਮਹੁਰਤ ਹਨਾੜੀ ਜੇੜੀ ਰਾਂਝੇਨੇ ਰੱਬ ਨੂੰ
ਚਿਤਾਰ ਵਿਚ ਸਾਵਲ ਬਹਾਰਦੇ ॥ ਕੋਮਲ ਸਰੀਰਕਦੇਆਂ
ਨਾ ਸਹਾਰਦਾ ਸੀ ਹੋਯਾ ਰੱਤੇ ਰੱਤ ਵਿਚ ਘੜੀ ਪੰਜਰਾਰਦੇ ॥
ਛੱਡਕੇ ਹਨਾੜੀਉੱਠ ਬੈਠਾ ਫੁੱਲ ਬੇਰੀਆਂ ਦੇ ਛੱਕੇ ਪਰਫਾਰਾਂ
ਦੁਖੀ ਹੋਯਾ ਨਾਲ ਕਾਰਦੇ ॥ ਤਾਦੁਕੇ ਰੁਪੱਲਾ ਰਾਂਝਾ ਰੁੱਲਾ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕੁੱਲੀ ਹਰਨਾੜੀਆਂ ਮਲੋਲੀ ਵਿਚਕਾਰਦੇ ॥
੨੪॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈਆਂ ਤਾਂ ਰੱਤਾ ਰੱਤਾ ਲਿਏ ਭਾਈਆਂ
ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦੇਵਰ ਅਸਾਧਾਸਹੀਚਿਤਿ ॥ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ ਦੇਵਰ

(੯)

ਦੇਵੀਸ਼ੀਕ ਸਾਸਿਲੁਮ ਹੋਯਾ ਭਾਖੀਆਲਿ ਦੇਖਣ ਚੁਫੇਰੇ। ਵੇਵੇ
ਮੁਖਸਾਮਚੋੜਕੇ। ਪੰਥਾਂਨੂੰ ਪਲੇਸਨ ਹਵਾਸਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਈਆਂ
ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਚਾਨ ਜੋਭਮਾਮ ਤਲ ਤੇੜਕੇ॥ ਮੁੜਦੀਆਂਨੂੰ ਆਯਾ
ਹੋਥਿਆਨ। ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਖੀਆਂ ਜਗਾਯਾ ਗੂਠਾ ਪੈਰਦਾ
ਬੋਝੇ॥ ੨੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਖੀਆਂ ਪੁਕਾਰਨ ਪਰੇਮ
ਨਾਲਚਾਬਲੇਨੂੰ ਉੱਠਮੀਆਂ ਰਾਬਿਆਂ ਸੁਰਤਨੂੰ ਸੰਭਾਲਵੇ॥
ਰੱਬਦੀ ਸੁਗੰਦ ਜੇ ਤੂੰ ਉੱਠਕੇ ਨਾ ਬੈਠੇ ਮੀਆਂ ਖਾਣਾ ਤੇਰੇ
ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਈਆਂ ਪੂਰ ਥਾਲ ਵੇ॥ ਬੈਠੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਤੇਰੇ
ਮਿਲਤਾਂ ਕਚਨ ਸਭ ਖਾਕੇ ਇਹ ਖਾਣਾ ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਚੱਲਨਾਲ
ਵੇ। ਅਸੀਕੋਨ ਹੋਈਆਂ ਗੁਲਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪਰਬਾਰ
ਤੇਰਾ ਤੇਰੇ ਸਾਡਾ ਧਨ ਮਾਲਵੇ॥ ੨੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਥ
ਭਾਵੇਂ ਜੋੜੇ ਤੇ ਨ ਜੋੜੇ ਸਦੀਓ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਪਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਵਦਾ
ਤਸਾਢੇ ਕਦੇ ਲਾਲਣੀ॥ ਕੇਹੜੇ ਮੈਂ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਜਾਉਂ ਵਿਚ
ਕੋੜੀਏ ਖਾਣੀਹੁਨ ਪਾਂਦੀਆਂ ਹੋਬਾਲਕੇ ਮਸਾਲਣੀ॥ ਬਾਪੁ
ਦੇ ਬੀਚੀ ਇਕ ਸਾਲਨਾ ਨਿਬਾਹੀ ਮੇਰੀ ਭੁਸੀਹੋ ਕਸਾਇਓ
ਤੇਰਾਈ ਹੋ ਰੰਡਾਲ ਨੀ॥ ਮੱਧਿਆਂ ਨੇ ਲਾਡ ਸੀ ਲਡਾਯਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਲਵਾਹੁਲ ਮੁਹਾਲਣੀ
॥ ੨੭॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵੱਡੀ ਭਾਖੀ ਬੋਲਦੀ ਤੂੰ ਪਾਲਾ ਪਾਠ
ਚੀਭਾਵੇ ਸਾਸਤੇ ਚੁਸਲਦੇ ਕਬੂਲ ਅਚਜਾ ਮੇਰੀਆਂ। ਸਾਰ
ਪਾਠਿਕੀ ਸਨੂੰ ਆਈਆਂਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿਚੋਂ ਤੋਂ ਦੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ
ਕੋਠੀ ਚੁਫੇਰੇ ਚੁਫੇਰੇ ਆਈਆਂ। ਅਲਿਖਾਈ ਆਇਓਂ ਕੋਠੀ

*

(੮)

ਭਾਵੇਂ ਸੁੱਤਾ ਰਹੀਂ ਖਾਵਣੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਲਗਾਈ ਕਿਉਂ ਤੇ
 ਵੇਰੀਆਂ ॥ ਬੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੱਲ ਪਰਭਾਈ
 ਤੇਰੇ ਗੋਲੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦੇ ਬੇਰੀਆਂ ॥ ੨੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬੇਰੀਆਂ ਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪਰਾਨ ਮੇਰੇ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਭਾਈਆਂ
 ਤੋਂ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਬੇਰੀਆਂ ਬੇਰੀਆਂ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਠ ਆਨਕੇ
 ਅਰਾਮ ਪਾਸਾ ਭਾਈਓਨੀ ਧੁੱਪ ਦੇ ਅਕਾਏ ਨੂੰ ਵੰਡਾਈਆਂ
 ਪੀੜਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ॥ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕਵਾਇਆ ਤਾਹਨੇ ਮਾਰਕੇ ਅਸਾਡੇ
 ਤਾਈਂ ਹੋਏ ਜਾਂ ਅਲੱਗ ਆਣਦਿੰਦੀਆਂ ਦਲੇਰੀਆਂ ॥ ਮੇਰੀ ਤਾਂ
 ਉਮੈਦ ਕੋਨ ਰਖੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਏਸ ਜੇ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀਆਂ
 ਨਾ ਬੇਰੀਆਂ ॥ ੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤਾਮ ਖਾਹੁ ਗੰਢਿਆ
 ਦੁਪਹਿਰਾਂ ਆਈਆਂ ਸੀਸ ਉਤੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਖਲੀਆਂ
 ਹਜ਼ੂਰ ਵੇ ॥ ਵੱਟਕੇ ਖਮੋਸ਼ੀ ਤੂੰ ਲਪੇਟ ਪਿਆ ਮੁਖ ਬੀਜਾ ਦੱਸ
 ਤੂੰ ਗੁਨਾਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਸੂਰ ਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਮ ਰਾਹੇ
 ਬੇਚਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਵਾਸ ਅਜੇ ਕਰੋਂ ਉਗਰੁ ਰਵੇ
 ॥ ਹੋਇਓ ਅਕੱਠੇ ਪਰੀਂ ਵੱਸੋ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰੋਸੇ ਵਾਲੀ ਭੱਲੇ
 ਸਾਡਾ ਕਲਜਾ ਮਨੁਰ ਵੇ ॥ ੩੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ
 ਭਾਈਆਂ ਉਠਾਯਾ ਮੀਓਂ ਗੰਢਣੇ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਲੇ ਕਲੇ
 ਵੇਵੇ ਭੁੱਬਾਂ ਮਾਰਕੇ ॥ ਹਲ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਹੈ ਮੁਹਾਲ ਸਾਨੂੰ ਭਾਈ
 ਨੀ ਬੋਲਦਾ ਜੇ ਸੁਠ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਲੈ ਵਰਾਰਕੇ ॥ ਦੇਖੀਓ ਕੁਝ
 ਤੇਰੇ ਭਾਈਆਂ ਭਗਵਾਂ ਵਾਲਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰਾ ਤੇਰੇ ਵੱਡੇ ਅਸਾ
 ਧਾਰਕੇ ॥ ਚਾਣੇ ਪਾਣੀ ਕੀੜਾ ਹਾਂ ਉਥਲ ਭਰਵਾ ਨੀਆਂ

(੧੦)

ਭਾਬੀਆਂਦੇ ਧਾਸ ਰਾਂਝਾ ਬੋਲਦਾ ਮੁਕਾਰਕੇ ॥੩੧॥ ਕਬਿੱਤ
ਜੋ ਬੈਠਕੇ ਚੰਬੇ ਦੇ ਤਾਮ ਖਾਣਦੀ ਤਿਧਾਰੀ ਕੀਤੀ ਭਾਬੀਆਂ
ਬਿਛਾਸਾ ਹੇਠ ਆਸਨ ਰੁਮਾਲ ਦਾ ॥ ਝੁਲ ਕੇ ਖਵਾਇਆ
ਖਾਲੀ ਰਾਂਝੇਤਾਈਂ ਭਾਬੀਆਂਨੇ ਕੀਤੀ ਅਰਜੇਈਵੇਤੂੰਹੋਰਕੀ
ਚੋਂ ਭਾਲਦਾ ॥ ਛੱਡਕੇ ਹਵੇਲੀਆਂਤੂੰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਜਾੜਾ ਵਿੱਚ
ਦੱਸਖਾਂ ਹਵਾਲਤੈਨੂੰ ਕੌਣਹੈ ਨਿਕਾਲਦਾ ॥ ਛੱਡਦੇਹਦਲੀਲਾਂ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜਾਵਨੇਦੀਦਾਦਕਾਰੰਗੀਲਾਖੇੜਾਕਜੋਂਨਹੀਂਦੇ
ਸ਼ਿਫਾਲਦਾ ॥੩੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੋਕ ਬੰਨ੍ਹ ਬੰਗਦੀ ਤਿਧਾਰੀ
ਕੀਤੀ ਰਾਂਝੇਨੇਭਾਬੀਆਂ ਬਥੇਰਾਮੋੜਰਹੀਆਂਜੇਰ ਲਾਇਕੇ
॥ ਰਾਂਝਾ ਉਠ ਧਾਯਾ ਨ ਖਿਆਲਕੀਤਾ ਭਾਬੀਆਂਦਾਹਾਲੀ
ਖਾਲੀਕੋਲੋਂ ਰਾਹਬੰਗਦਾ ਮੁਛਾਇਕੇ ॥ ਭਾਬੀਆਂਨੇ ਜਾਇਕੇ
ਸਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਭਾਈਆਂਨੂੰ ਰਾਂਝਾ ਉਠਧਾਲਾ ਸਾਥੇਪਲੜਾ
ਫੁਰਾਇਕੇ ॥ ਸੁਣਦਿਆਂਹੀਸਾਰ ਭਾਈਚੱਲੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਅਸੀਂਬੀਰ ਆਪਨੇਨੂੰ ਮੋੜਾਂਗੇਮਨਾਇਕੇ ॥੩੩॥ ਕਬਿੱਤ॥
ਰਾਹਵਿਚਰਾਂਝਾਅਟਕਾਯਾਜਾਕੇਭਾਈਆਂਨੇਕਿਸਕਾਰਵਾਸਤੇ
ਹਜਾਰਿਉਂਉੱਠ ਚਲਿਆ ॥ ਸਾਡਾਕੀਹਵਾਲਤੁਝਾਚੱਲਿਆ
ਕਿਉਂਦੇਸਭਾਈ ਹੋਯਾ ਕੀ ਗੁਨਾਹਤੇਰਾ ਬੋਲ ਨਾਉਚੱਲਿਆ॥
ਭੀਰਾਉਂਪਰਾਬ ਖੇਟੀ ਸੰਗਤ ਬਹਾਲਕੇਤੇ ਸਾਡੇਭਾਈਨਿਸ
ਭਾਲ ਮੋਟਿਆਂਦੇਚੱਲਿਆ ॥ ਮੁੜਘੁਰ ਆਪਨੇਨੂੰਚਲਭਗ-
ਵਾਨਸਿੰਘਾਹੋਯਾਕਯੋਨਿਘਾਣਾਤ੍ਰਿਤਾਰੀਰਚਿਕਮਲਿਆ॥੩੪॥
ਅਸੀਂਬੰਨ੍ਹਾਜਾਨੇਪਾਈ ਆਪਣੀਅਸਾਡਾ ਕੇਹਾਸੁੰਦਰਾਈ

(੧੧)

ਰਾਂਬਾ ਕਰੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹੰਝੂ ਭਰ ਰੋਇਕੇ ॥ ਚਾਣਾ ਖਾਣੀ
ਚੱਲਿਆ ਵਿਛੋੜ ਭੋੜ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਦੇਸ ਨਾ ਭੁਸਾਨੂੰ ਰਾਂਬਾ
ਆਖਦਾ ਖਲੋਇਕੇ ॥ ਕੱਟਨਾ ਮੁਹਾਲ ਨਾਲ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਹੋਸਾ
ਸਾਨੂੰ ਬਾਪ ਦੇ ਬਗੈਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਯਾ ਦੁਖੀ ਹੋਇਕੇ ॥ ਮੇਰੀ ਨ
ਉਮੈਦਰਖੇ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੱਲ ਨੂੰ ਨਿਕਾਲ ਦਿਓ ਫੇਰ
ਪਤਖੋਇਕੇ ॥ ੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਬਗੈਰ ਕੋਈ
ਪੈਰ ਨ ਧਰਨ ਦੇਵੇ ਭਾਈ ਉੱਠ ਜਾਨ ਭੱਜ ਪੈਂਦੀਆਂ ਜੇ
ਬਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਭਾਈਆਂ ਬਗੈਰ ਲੋਕ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇਨ ਗਾਲੀ
ਭਾਈ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਲੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਨਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਭਾਈ ਉੱਠ
ਜਾਣ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇ ਭਾਈ ਹੁੰਦੇ ਪਾਸ ਲੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਸਲਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਰਾਂਬੇ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨ ਪਰੇਮ ਨਾਲ
ਚੱਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਉੱਠ ਕੇ ਪਿਛਾਹਾਂ ਓਇ ॥ ੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ
॥ ਰੇ ਦੇ ਕੁ ਰਲਾ ਦੇ ਭਾਈ ਮੇੜ ਦਿੱਤੇ ਰਾਂਬੇ ਨੇ ਆਪ ਉੱਠ ਧਾਣਾ
ਬੰਗ ਰੱਖ ਵਿੱਚ ਨੀਤ ਦੇ ॥ ਰਾਤ ਰੋਹੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਨੇੜੇ ਖਿੰਡ
ਨਾਸੀ ਕਾਈ ਰਾਂਬੇ ਕੋ ਦੜੀ ਵਿਛਾਈ ਵਾਂਗ ਫਕਰਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਦੇ ॥
ਰੇਵੇ ਕੁ ਰਲਾ ਦੇ ਨੈਨੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਭੁੱਖ ਵੱਢ ਵੱਢ ਆਵੇ
ਦੁਖੀ ਹੋਯਾ ਨਾਲ ਸੁੰਤ ਦੇ ॥ ਉੱਠ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਬੇਰੇ ਲਾਏ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਕਾਜੀ ਦੇ ਨਜ਼ੀਕ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨ ਮਸੀਤ ਦੇ ॥ ੩੭ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੀਤਾ ਕਾਜੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਸਾਨੂੰ ਦੇਹੋ ਆਪਣਾ
ਅਸੀਆ ਏ ਬੇਅਰਾਮ ਤੇ ਰੇ ਕੋਲ ਮੀਆਂ ਬੱਕਰੇ ॥ ਅੱਗੇ ਸਾਰਨਾ
ਮੁਹਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸਰਾ ਨਾ ਨਾਲ ਭਾਈ ਲੇਣੀ ਹੈ ਨਿਕਲਾ ॥

(੧੨)

ਲਗਾਣਾ ਕੁਝ ਭੱਕੇ ॥ ਮੁੱਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਦਾਇਰੇ ਮਤਾਜ
ਹੋਏ ਰੱਬ ਦਾ ਆਰਾਮੈ ਮਸੀਤ ਆਯਾ ਭੱਕੇ ॥ ਏਥੇ ਨਾਹੀ
ਥਾਵਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗੀਤ ਆਇ ਹੋਇ ਕੇ ਨਰਾਜੀ ਕਹੇ ਕਾਜੀ
ਅੱਥੋ ਅੱਕੇ ॥ ੩੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕੋਟ
ਕੁਮਜਾਤ ਏਥੇ ਆਨ ਚੁੱਠਾ ਛੱਡਕੇ ਮਸੀਤ ਕਿਤੇ ਜਗਹ ਛਾਲ
ਹੋਰਜੀ ॥ ਤੇਰਾ ਤੋਰ ਹੋਵਣਾ ਮਲੂਮ ਵਾਂਙੁ ਗੁਡਿਆਂ ਦੇ ਅਸੀ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤੂੰ ਸਾਧ ਹੈਂ ਕੇ ਚੋਰਜੀ ॥ ਜਾਣੀਏਂ ਨਾ ਬੁੱਝੀਏ
ਬੁਲਾਇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਨ ਬੈਠੀ ਮੱਲੋ ਮਲੀ ਏਸਨੇ ਮਥਾਯਾ ਭਾਰਾ
ਚੋਰਜੀ ॥ ਛੱਡ ਤੁਖਿਆਲ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰਾ
ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੁਦਤਾ ਦਾ ਚੋਰਜੀ ॥ ੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਕਾਜੀ ਤਾਈਂ ਬੋਲਦਾ ਰੰਬੇਟਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਕੇ ਰੱਬ ਦੀ ਹੈ ਮਾਰ
ਏਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਜੋ ਮੁਲਾਹਿਯਾ ॥ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਏਨ੍ਹਾਂ ਛੱਡਕੇ
ਚਹਾਨ ਆਯਾ ਵੱਡੇ ਬੇਈਮਾਨ ਆਪ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ॥
ਬੰਗਾਈ ਸੰਘਾਲ ਫਾਹੀ ਅੱਡਕੇ ਚੰਡਾਲ ਬੈਠੇ ਪਾਪਦੀ ਮਸੀਤ
ਉਥੇ ਰਾਨ ਜਾਲ ਤਾਣਿਆ ॥ ਆਪਨੇ ਕਧਾਕ ਹੋਕੇ ਬੈਠੇ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਆਏ ਤਾਈਂ ਚੋਰ ਧਾਰ ਠੱਗ ਹੈ ਪਛਾਣਿਆ ॥ ੪੦ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕੋਟ ਕੁਮਜਾਤ ਕੁੱਤਾ ਆਨ ਬੈਠਾ
ਬੋਲਦਾ ਕੁਸੁਰਾਤੁ ਜਬਾਨ ਸਾਭ ਲੁੱਠਿਆ ॥ ਰੱਬ ਦੀ ਜੁਬਾਨ
ਹੋਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਹੇ ਜਾਲ ਕਿਸੇ ਉਸਤਾਦ ਨਹੀਂ ਮੁਲ ਤੇਨ੍ਹਾਂ
ਲੁੱਠਿਆ ॥ ਪਟੇ ਵਲ ਖਾਹੇ ਕਧਾਈਆਂ ਮੁਛਾਂ ਕੁੰਦੀਆਂ ਏ
ਜਾਗਰੀ ਦਾ ਰੋਸ ਤੇਰਾ ਸਭ ਮੁਸਦੀਆ ॥ ਦੇਵ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ

(੧੩)

ਸਰਕਾਰ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੂੰ ਹੁੰਦੇ ਸਾਥੇ
 ਦੰਡਿਆ ॥੪੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੜ੍ਹੇ ਨ ਨਮਾਜ਼ ਕੋਈ ਕੰਮਨ
 ਚੰਗੇਰਾਤੇਰਾਅੱਖੀਏਲਿਹਾਜ਼ਰਤੀਮੁਲਨਾਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਦੀਨ
 ਤੇ ਈਮਾਨਦੀ ਨ ਸਿੱਖੀ ਕੋਈ ਗੱਲਭਾਈ ਐਵੇਂ ਆਵਾਗੋਦ
 ਰਿਹਾਜਿੰਦਗੀਗਵਾਉਂਦਾ ॥ ਵੰਝਲੀ ਵਜਾਵੇਂਤੇਹਰਾਮ ਖਾਵੇਂ
 ਇਨੇ ਰਾਡਕਾਫ਼ਰਾਂਦਾਕਾਰਸੌਤੂੰ ਗਾਂਵਵਾਵਜਾਵਦਾ ॥ ਪਾਪ
 ਦੋਮਸੀਤਤੁਤਾਂਦੱਸੇਂ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਅਜੇਬੇਈਮਾਨਮੁਸ-
 ਲਮਾਨਤੂੰ ਸਦਾਉਂਦਾ ॥੪੨॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੋਜ਼ਕ ਨੂੰ ਜਾਣ
 ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਬ ਕੱਠੇਹੋਕੇ ਬੋਲਨਹੀਂ ਸੁਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਰਤ
 ਕੁਰਾਨਦੇ ॥ ਪੁਛਦਾ ਹਵਾਲ ਰੱਬ ਸੱਚਾਆਪ ਕਾਫ਼ਰਾਂਦਾ ਰੋਜੇ
 ਜਿਸਰੱਬੇਨਹੀਂ ਤੀਹੇਰਮਜ਼ਾਨਦੇ ॥ ਥਾਉਂ ਨ ਠਿਕਾਣਾ ਓਨ੍ਹਾਂ
 ਬੰਦਿਆਨੂੰਮੁਲਹੋਵੇ ਪੜ੍ਹੀਨਨਮਾਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲਹੀਈਮਾਨ
 ਦੇ ॥ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੋਈਤੂੰ ਭਾ ਜਾਨ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕਰੇਨ
 ਅਦੂਲ ਬੋਲ ਰੱਬਦੀ ਜ਼ਬਾਨਦੇ ॥੪੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਸ
 ਦੀ ਨਮਾਜ਼ਤੇ ਕੁਰਾਨਕੌਲ ਚੀਜਹੁੰਦਾ ਦੱਸ ਮੀਆਂ ਕਾਜੀਆ
 ਕੀ ਰੋਜੇ ਰਮਜ਼ਾਨਦੇ ॥ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਤੇ ਮਸੀਤ ਦੀ ਨ ਰੀਤ ਖਾਸੀ
 ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਸੁਨਤਾਂਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾਨੂੰਮੁੱਢੇਂ ਨ ਪਛਾਣਦੇ ॥ ਈਸਾ
 ਅਕਰੀਦ ਸ਼ਬਰਾਤ ਕੌਲ ਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਦੁਜ਼ ਤੇ ਤਹਰਾਕੀ
 ਸ਼ਰਜ਼ਮੁਸਲਮਾਨਦੇ ॥ ਦੱਸਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚਾਂਦਕਿਹੇ ਕੀਜੇ
 ਭਾਈ ਬੈਠਕੇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਰੱਬਦੇ ਦੀਵਾਨਦੇ ॥੪੪॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਤੇ ਨਮਾਜ਼ਨੂੰ ਮਸਾਖੀਕਰੀਂ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ

(੧੪)

ਭਿਖਾਰੀ ਬੋਲੇ ਸੁਰਦੇ ਅਹਿਵਾਲਿਆ॥ ਸਿਮਸ ਤਬਹੇਸ਼ਚੀ
 ਉਡਾਰੀ ਬੋਲ ਪੁੱਠੀ ਧਾਰੇ ਸਜਦਾ ਜੇ ਬੇਦੀਆਸੀ ਬਿਨਾਹੀ
 ਸਮਝਲਿਆ॥ ਮਾਰਕੇ ਮੁਕਾਵਨ ਉਡਾਵਨ ਸਰੀਰਤੇਰਾ ਬੋਲੇ
 ਠਸ਼ਥਾਨੇ ਕਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦਮਾਲਿਆ॥ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮਲੂਮ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਮੰਮਣਾ ਨ ਕੋਨ ਫੇਰ ਛੱਡੇ ਤੇਰੇ ਜੇਹਿਆ ਰਜਾਲਿਆ
 ॥੪੫॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ ਕਾਜੀਆ ਨਮਾਜ਼ਨੇ ਕੀ
 ਸਾਰਨਾ ਸੀ ਸ਼ਹੂ ਦਿਨੇਰਾਤਰਹੇ ਨਾਲ ਮਗ਼ਰੂਰਦੇ॥ ਬੋਲਦਾ
 ਹੈਂ ਬੁਠ ਤੇ ਸ਼ਰਾਮ ਨਿੱਤ ਖਾਵਨਾਹੈਂ ਲੈਂਦਾਹੈਂ ਬਿਆਜ ਜੇ
 ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਸੁਰਦੇ॥ ਵੱਢੀ ਰੋਜ ਖਾਵੇਂ ਤੇ ਨੁਲ੍ਹਾਵੇਂ ਸਦਾ
 ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਵਾਵੇਂ ਸੱਦ ਚੋਰ ਧਾਰ ਦੁਰਦੇ॥ ਹੱਕ
 ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜੇਗੁਜ਼ਾਰੇਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਵਿਚ
 ਰੱਬਦੇ ਹਜ਼ੂਰਦੇ॥ ੪੬॥ ਕਥਿੱਤ॥ ਠੱਗ ਚੋਰਾ ਕਾਫ਼ਰ
 ਬਣਾਏ ਪਰਦੇਸੀਆ ਨੂੰ ਬਡਾ ਬੇਈਮਾਨ ਕੰਮ ਕਰੇਂ ਆਪ
 ਸਾਫ਼ਰ॥ ਠੱਗਹੈਂ ਬਨਾਰਸੀ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਆਠ ਬੈਠਾ ਧਾਫ਼ਰੀ
 ਲੁਕੇਰਾ ਲੁੱਟ ਲੈਂਦਾ ਮਾਲ ਵਾਫ਼ਰਾ॥ ਚੋਰ ਧਾਰ ਸਾਧ ਕੀ
 ਖੰਡਾਠ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾਹੈਂ ਲਾਨਤਾ ਦੈਨਾਲ ਰੰਗਹੋਧਾ ਜ਼ਰਦ
 ਸਾਫ਼ਰਾ॥ ਫੇਰਦਾ ਪਿਛਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਜੀ
 ਸਿੰਘੀ ਮਾਨ ਰਾਹ ਸਾਂਦਿਆ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾ॥ ੪੭॥ ਕਥਿੱਤ॥
 ਭਿਖਾਰੀ ਕਪੜਾ ਮੋਤਾ ਮੰਨ ਸਗਰੁਰਦਾਹੈਂ ਬਿਨਾ ਮਾਰਮਾਧੀ
 ਸਾਫ਼ਰਾ ਨਹੀਂ ਗੋਲਿਆ॥ ਭੀਦਕੇ ਲਚਾਰ ਧਾਰੀ ਅਸੀ
 ਭਿਖਾਰੀ ਭੀਦਕੇ ਲਚਾਰ ਧਾਰੀ ਅਸੀ

(੧੫)

ਵਜ਼ਦਿਆ ਮਸੀਤ ਰੀਤ ਬੰਨ੍ਹੀ ਤੇ ਲਜਾਈ ਵਾਲੀ ਕੀਲੀ ਤੇ
ਵਧੀ ਕੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਬੋਲੇ ॥ ਹੋਗਯਾ ਸਵੇਰਾ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਲੜਦਜਾਨੂੰ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਪਿੱਛਾ ਸਾਡਾ ਵੱਡ ਤੂੰ ਯਰੋਲਿਆ
॥੪੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਿੜੀ ਚੁਚਲਾਣੀ ਤੇ ਮਧਾਂਲੀ ਪਈ ਦੁੱਧ
ਵਿੱਚ ਕੱਤਲ ਸਵਾਣੀਆਂ ਚਰਖੇ ਲਾਲ ਚੰਗਦੇ ॥ ਹੋਯਾ ਜਾਂ
ਸਵੇਰਾ ਛੇਰਾ ਕੂਚਕੀਤਾ ਰਾਂਬਣੇ ਨ ਪੁਛਕੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ
ਪਿਆਰੀ ਗਏ ॥ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਪੀਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਯਾ
ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਯਾ ਨਾਲ ਅੰਗਦੇ ॥ ਗੋਦੜੀ ਬਿਛਾਈ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਂਬਣੇ ਨੇ ਪੀਰ ਬਠਲਾਏ ਨਾਲ ਦਿਲਵੀ
ਉਮੰਗਦੇ ॥ ੪੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਇਕੇ ਨਿਮਾਣਾ ਅਰਜ਼ੋਈ
ਕੀਤੀ ਰਾਂਬਣੇ ਨੇ ਧੰਨ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਬਰਸੇਂ ਆਮਖਾਸਤੇ ॥ ਤੇਰਾ
ਮੈਂ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਤਿਹਾਯਾ ਵਿੱਚ ਰੋਹੀ ਆਦੇ ਭੇਜ ਬੂਰੀ ਮੱਥ ਅੱਲ੍ਹਾ
ਆਈ ਜਾਨ ਸਾਸਤੇ ॥ ਕੰਢੀ ਤਿੰਨ ਗੋੜ ਪਛ ਚੰਗਲੀ ਮਜੀਠ
ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਅਰਜ਼ਾਈ ਦੇਖ ਸੱਤਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ਤੇ ॥ ਪੁਰ ਪੁਰ
ਚਿੱਪੀਆਂ ਫੜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਂਬਣਾ ਖਲੋਫਾ ਪੀਰਾਂ
ਕਾਮਲਾਂ ਦੇਵਾਸਤੇ ॥ ੫੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵੰਬਲੀ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ
ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਚੰਬੇ ਦੇ ਪਾਸਧਨ ਕਸੂਨਾਈਂ ਸਾਨੂੰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੰਗਦੇ
ਹੋਇਕੇ ਨਿਹਾਲ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਰਸਾਏ ਤਾਈਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਕੋਲੋਂ
ਬੱਚਾ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਸਿੰਗਦੇ ॥ ਵੰਬਲੀ ਵਜਾਈ ਕਾਜੀ ਸਾਸਤੇ
ਸਿੰਘਾਲੀ ਪੀਰਾਂ ਕੁਲਗਾਇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਆਰੀ ਗਏ ॥
ਮੰਗਲੇ ਮੁਗਦ ਸਾਧ ਭੁੱਟੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਅਰਜ਼ਾ

(੧੬)

ਇਫ਼ਵਾਇਰੇਮਲੰਗਦੇ ॥ ੫੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਨਕਾ
ਬਿਦਾਭ ਮਾਰੂ ਜੰਗਲਾ ਹਿੰਡੋਲਬੋਲੇਗੁਜਰੀ ਬਿਹਾਗ ਰਾਗ
ਚੰਮਕਸੁਲਾਂਵਦਾ॥ ਮੇਘਭੈਰੋਭੈਰਵੀ ਬਿਲਾਵਲ ਬਸੰਤ ਗਾਵੇ
ਅੰਜਕਲਿਆਲਭੇਵਵੱਖੋਵੱਖੀਪਾਉਂਦਾ॥ ਜੋਗ ਦੇ ਸਪਰਜ ਨੂੰ
ਅਲਾਵੇਨਾਲਦੋਹਿਆਂਦੇਗੋੜੀਏਧਨਾਸਰੀਦੀਬੰਸਰੀ ਬਜਾ-
ਉਂਦਾ॥ ਆਸਾਤੇਪਹਾੜਰਾਮਕਲੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਪੀਰਾ ਦੇ
ਧਜੁਰ ਮਾਲਕੋਸਖੜਾ ਗਾਉਂਦਾ॥ ੫੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁਰਖੀ
ਪਹਾੜੀ ਪੀਲੇ ਗਾਵੇ ਨਾਲ ਹੋਲੀਆਂਦੇ ਬੰਗਲੀ ਏੰਗਲੀ
ਨਾਲਮਿਥਾਲਦੱਪੇ ਲਾਉਂਦਾ॥ ਧੁਰਬਤਾਂਕਬਿੱਤਾਂਸਿਰੀਰਾਗ
ਵਿੱਚਜੋੜਦਾਹੈਸੋਹਣੀਦਾ ਸੱਦ ਨੱਦ ਰਾਗ ਜੋ ਰਲਾਉਂਦਾ॥
ਕੋਸੀਆ ਕਮਾਥ ਟੋਡੀ ਆਸਾਵਰੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਗਾਗਾ ਗਤ
ਨਾਲਰਾਗਗੋਂਡਫਬਫਾਉਂਦਾ॥ ਜੈਤਸਰੀਨਾਲ ਬਰਵਾ ਗਾਵੇ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਛੱਤੀਆਂਸਮੇਤਛੀਏਰਾਗਨਾ ਭੁਲਾਉਂਦਾ ॥
੫੩॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੈਣੀਹੈਬੜਾਈਪੀਰਾਕਾਮਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ
ਆਉਬੱਧਾਰਾਂਬਿਆ ਜੋਕੋਈਚੀਜ਼ਦੰਗਣੀ ॥ ਬੰਸਰੀ ਬਜਾਏ
ਜੋ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਮੰਗਲੈ ਮੁਰਾਦ ਜੋ ਆਸਾਡੇ
ਖਾਨੇ ਮੰਗਣੀ ॥ ਕਰੇ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਦਰਵੇਸ਼
ਝਾਝੀ ਏਹੋ ਹੈ ਮੁਮੋਲਿਆਨੂੰ ਭੋਗ ਚੀਨਾਕੰਗਣੀ॥ ਮੇਟੇਤਨ
ਖਾੜਪਾਕਲਾਓ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਮਣੇਬਣਾਉ ਮੇਰੇ ਹੀਰ
ਨੂੰ ਮਲੰਗਣੀ ॥ ੫੪॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਦੱਬ ਬੰਨ੍ਹ ਕੀਤੀ ਅਰਜੋਈ
ਮੀਝਾਂਝੱਝਘੋਰੇਦੇਹੋ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਬਾਲਕਾ ਅਕਾਉਂਦਾ ॥

*

(੧੭)

ਬੇੜਾ ਬੰਨੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਫੇ ਕਰੇ ਗਰੀਬ ਵਾਲਾ ਤੱਕ ਆਯਾ ਆਸਰਾ
 ਤੁਸਾਡੇ ਸੱਚੇ ਨਾਉਂਦਾ ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਬੂਲ ਹੋਈ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਜਨਾਬ
 ਵਿੱਚ ਹੀਰ ਦਿੱਤੀ ਰੱਬ ਨੇ ਅਵਾਜ਼ ਏਹੋ ਆਉਂਦਾ ॥ ਸ਼ੁਕਰ
 ਮਨਾਯਾ ਪੀਰਾਂ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਯਾ ਜੇ ਅਸਾਡੇ
 ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ॥ ੫੫ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਥਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਰਾਂਝੇ ਨੂੰ
 ਬਠਾਲ ਪੀਰਾਂ ਗੋਡੇ ਪਾਸ ਆਸ ਹੀ ਤੁਸਾਡੀ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਨੇ
 ਪੁਜਾਈ ਹੈ ॥ ਜਿਥੇ ਪਵੇ ਪੀੜ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੀਂ ਰਿਦੇ ਵਿੱਚ
 ਛਿਕਰ ਅੰਦੇਸਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤੈਨੂੰ ਕਾਈ ਹੈ ॥ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚਿਤਾਰੀਂ
 ਨਾ ਭੁਲਾਈਂ ਇੱਕ ਬਿੰਦ ਮੀਆ ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਬੇਰੀ ਬਲਤ
 ਬਣਾਈ ਹੈ ॥ ਹੀਰ ਤੇਰੀ ਚੇਰੀ ਅਸਾਂ ਕੀਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਆਪ ਸੱਚੇ ਸਾਈਂ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਲਗਾਈ ਹੈ ॥ ੫੬ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸਿਧਾਯਾਰਾਂ ਬਾ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ
 ਜਾ ਖਲੋਤਾ ਉੱਟ ਤੱਕ ਕੇ ॥ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੈਨੂੰ ਭੀ
 ਬਿਠਾਉ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਮੁੜ ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਲਗਾਉਂਦੇ ਧੱਕ ਕੇ ॥ ਬਿਨਾ
 ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲੀ ਘਾਈ ਏ ਪਾਰ ਕਿਸੇ ਤਾਈਂ ਲੁੱਭ ਨ ਮਲਾਹ ਅੱਗੇ
 ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅੱਕ ਕੇ ॥ ਪੈਸਾ ਦੇਵੇਂ ਟੋਕ ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਆਮਦਾ ਮਲਾਹ ਤਾਂ ਲਜਾਈਏ ਗੋਦੀ ਚੱਕ ਕੇ ॥ ੫੭ ॥ ਕਥਿਤ
 ॥ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜ ਵਿਹਾਰ ਸਭ ਟੁਟ ਜਾਂਦੇ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ
 ਨ ਬੈਠੇ ਵਿਚ ਨ ਰਾਂਦੇ ॥ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਬਿਹੀਨ ਖੁਸ਼ ਹੋਂ ਵਦਾ
 ਹੈ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਖਰਾਂਦੇ ॥ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ
 ਆਦਮੀ ਨਾ ਮਾਨੀਏ ਬਿਗਾਨੇ ਦੇਸ ਪੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁੱਖ ਦੁਖ ਪਾਂਦੇ

(੧੮)

ਨਸਲੀਕ ਘਰਾਣੇ। ਪੈਸੇ ਬਿਨਾ ਆਵਾਜ਼ੀ ਘੋਸਾ ਭਰਵਾ ਨਸਿੰਘਾ
 ਜੈਸਾ ਹੈ ਪੰਮਰੁ ਸਾਜਾ ਬਹੇ ਦੇਖ ਰਾ ਦੇ ॥ ੫੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੱਖ
 ਭਾਨੇ ਤੇਰੇ ਬਨਾਯਾ ਹੁਲਾ ਰਾਸ ਦੇ ਨੇ ਬੈਠ ਕੇ ਤੇ ਉਤੇ ਪ੍ਰਾਜੇ
 ਮਖੀਰਨੂੰ ਚਿਤਾ ਰਦਾ ॥ ਲੁੰਡਨ ਬੁਝੇ ਲੀਆ ਰੰਨਾ ਨੂੰ ਮਲੁਮ
 ਹੋਯਾ ਭੁੱਖੇ ਘਾ ॥ ਸਾਵਰਾ ਕਿਉਂ ਖੁਨ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ॥ ਸਭ ਲੁਜ
 ਫਿਯਾਸਾ ਰਾਵੀ ਜੇਹਲਮ ਅਟਕਤ ਕੁਝ ਅੰਗੇ ਹੈ ਬਨਾਉਂ ਦੇ ਨ
 ਜੋ ਕੋਈ ਦਮ ਮਾਰਦਾ ॥ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਾਂ ਬੇੜਾ ਤੇਰੇ ਨੇੜੇ
 ਭਰਵਾ ਨਸਿੰਘਾ ਬੈਠ ਜਾਵੀਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਾਰਦਾ
 ॥ ੬੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੰਢੇ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕ ਕੇ ਲਗਾਯਾ ਬੇੜਾ
 ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਥੇ ਫੁ ਵਿੱਚ ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਉਂਦਾ ॥ ਪੱਟਾਂ
 ॥ ੬੧ ॥ ਵਿੱਚ ਪੱਟ ਦੇਹਾ ਰੰਗ ਦੇ ਨਸ਼ਾਲ ਬੈਠਾ ਲੁੰਡਨ ਮਲਾਹ ਦੀ
 ਨਜ਼ਰ ਸੋਈ ਆਵਦਾ ॥ ਏਹੁ ਤਾਂ ਬੂਟੇ ਪੱਟ ਕੋਈ ਚਿਦਾ
 ਫਕੀਰ ਆਯਾ ਬੇੜੇ ਨ ਚੜ੍ਹਾਯਾ ਵਲੇ ਓਸ ਮੁੱਛੇ ਭਾਂਵਦਾ ॥ ਥੁੰਗੀ
 ਮੇਰੀ ਪੱਟ ਨਲ ਜਾਈਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲੁੰਡਨ ਮਲਾਹ ਮੀਏਂ
 ਰਾਬੇਨੂੰ ਸੁਣਾਵਦਾ ॥ ੬੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਦੇਵੇਂ ਨ ਲਜਾਈਂ
 ਸਾਈਂ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਤੈਨੂੰ ਨੇੜੇ ਆਕੇ ਬੇੜੇ ਦੇ ਸੀ ਲੁੰਡਨ
 ਮੁਕਾਰਦਾ ॥ ਧੱਕ ਬੇੜੀ ਉਨੇ ਲਗਾਈ ਨਾਲ ਪਾਦੀਆਂ ਦੇ
 ॥ ੬੩ ॥ ਸੋਢੀ ਰੱਖ ਮੀਏਂ ਰਾਬੇਨੂੰ ਉਕਾਰਦਾ ॥ ਪਾਰ ਆਕੇ ਛੀਤਾ
 ਬਿਬਨਾਨ ਮੀਏਂ ਰਾਬੇ ਨੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਾਰੇ ਅਸਤਰ
 ਨ ਮੀਏਂ ਗਾਰਦਾ ॥ ਸੋਢੀ ਚੜ੍ਹ ਪਲੰਮਾ ਬਢਾ ਚਿਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ॥ ੬੪ ॥ ਲੁੰਡਨ ਪੈਸੇ ਰਾਬੇ ਬੇੜੀ ਸਭ ਕਰਦਾ ॥ ੬੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥

(੧੯੬)

ਪਲਪਰੀਗੀਲਾ ਹੈ ਬਿਛਾਯਾ ਹੀਰ ਨੰਦਰੀਨ ਰੁਚਕ ਸਮਾਇ
 ਦੀ ਜੋ ਬੇਦੜੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥ ਤਿਨ ਸੈ ਸਹੇਲੀਆ ਨੇ ਨਾਲ
 ਆਵੇਨੁ ਵਨੈਨੁ ਸੁੰਦਰਸਰੀਰ ਹੀਰ ਸਭ ਤੇ ਨਿਆਰੀ ਹੈ ॥
 ਮੁਖੜਾ ਮਹਤਾਬ ਤਾਬ ਝਲੇ ਨਾ ਮਨੁਖ ਕੋਈ ਚੰਬਾ ਖਸ
 ਕੇਵੜਾ ਗੁਲਾਬ ਥੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥ ਪੰਜ ਅਸਵਾਰ ਨਾਲ ਚਲੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਨਿਤ ਹੀਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
 ॥ ੬੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਆਖੇ ਲੁਭਨ ਨਾ ਲੱਜ ਹੀਰ
 ਕੋੜਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਨ ਸਿਆਲਾ ਜੇਹੜਾ ਬੋਲਕੇ ਹਟਾਉਂਦਾ ॥
 ਬੋਲੇ ਕੋਲ ਹੀਰ ਨੂੰ ਸਿਆਲਾ ਵਿਚ ਅੱਜ ਭਾਈ ਨੇਕ ਤੁਸਵੀਰ
 ਸੰਸਾਰ ਸਾਰਾ ਗਾਉਂਦਾ ॥ ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਆਵੇ ਗਾਵੇ ਦਿਲ ਦੇ
 ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੋਈ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ॥
 ਜੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਹੋ ਜਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਪ ਸਰਦਾਰ ਲੈਂਦਾ
 ਮਾਮਲਾ ਬਨਾਉਂਦਾ ॥ ੬੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ ਲੁਭਨਾ
 ਨਜੀਕ ਮੇਰੇ ਬੈਠਕੇ ਤੇ ਦੱਸ ਤਦ ਬੀਰ ਹੀਰ ਬਿਆਹੀ ਕਿ
 ਕਵਾਰੀ ਹੈ ॥ ਨਿਆਲੀ ਕਿਜਵਾਨ ਦੱਸ ਹੁਣ ਪਰਵਾਨ ਸਾਨੂੰ
 ਉਂਚੀ ਨੀਵੀਂ ਪੂਰੀ ਆਕਿ ਪਤਲੀ ਜਾਭਾਰੀ ਹੈ ॥ ਹੋ ਬਦੀਦਾ ਤਾਰ
 ਅਕੇ ਸੁਸੰਨੀ ਹੈ ਕਾਰਿ ਵਾਂਗੂੰ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਸੱਚ ਕਿ ਜਬਾਨੋਂ ਕਦੀ
 ਹੀਰੀ ਹੈ ॥ ਕਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਰੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਜਿਸਨੇ ਵਲੀਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ॥ ੬੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਕੁਲ ਜੇਹੇ ਮੁਖ ਦੀ ਮਨੁਖ ਸਭ ਸੁਖ ਰਾਹੇ ਦੱਖ ਭੁੱਖ ਦੁਰ ਹੋਵੇ
 ਦੇਖ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੇ ॥ ਲਿਖੀ ਚੀਨ ਤੇ ਸੁਹੀਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਦੇ ਮੁਖੀ

ਨੇਕੇ ਮਲ ਸਰੀਰ ਹੀਰ ਚੰਨ ਦਾ ਕੀ ਭਾਰ ਕੇ ॥ ਸਾਵਰਾ ਸਾ ਰੰਗ
 ਅੰਗ ਮਤਲਾ ਪਤੰਗ ਜੇਹਾ ਪੰਛੀਆਂ ਬੁਧੰਗ ਭੰਗ ਮਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰ
 ਕੋ ॥ ਅੰਡੀ ਤੋਂ ਫਰੋਕ ਤਕ ਤਕ ਏਹ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਦੇਖਾ ਹੀਰ ਨਾਰ ਕੇ ॥ ੬੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੋਭਾ ਸੁਣੀ
 ਸਾਰੀ ਤਾਂ ਕਟਾਰੀ ਲੱਗੀ ਰਾਂਝਣੇ ਨੂੰ ਆਕੜ ਤਮਾਮ ਨੱਸ
 ਚੱਲੀ ਦੇਵੀ ਪੈਲਦੀ ॥ ਇਕ ਨਦੀ ਦਾ ਕਨਾਰਾ ਦੂਜੇ ਪਲੰਘ
 ਪਿਆਰਾ ਲੱਗੇ ਤੀਸਰੀ ਬਹਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਠੰਢੀ ਪੈਲ ਦੀ ॥
 ਬੰਦਕ ਅਰਾਮ ਏਥੇ ਕੱਦੀਏ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਹੀਰ ਹੈ ਸ਼ੈਕੀਨ
 ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆਵਾਗੋਲਦੀ ॥ ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਪੁਛੇਂ ਦਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਮੇਰੀ ਹੈ ਸਲਾਹ ਏਸ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਸੋਲ ਦੀ ॥ ੬੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਪੁਕਾਰੇ ਹੀਰ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨੋ ਮਾਰੇ ਕਰੂ ਕੈਨ
 ਛੁਟਕਾਰੇ ਕੋਉ ਭਰੂਨ ਗਵਾਹੀਆ ॥ ਹੀਰ ਹੈ ਮੁਤਾਨੀ ਮਾਰ
 ਕੋਰ ਕੋਉ ਗਾਰੂ ਖੱਲ ਆਪ ਨੱਠ ਜਾਵੇਂ ਪਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਗੱਲ ਫਾਪੀਆ
 ॥ ਬਾਪ ਪਾਸ ਜਾਵੇ ਮੈਨੂੰ ਕੈਦ ਹੀ ਕਰਾਵੇ ਕੈਨ ਬੱਧਿਆ ਛੁਡਾਵੇ
 ਘਰੀਂ ਹੋਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆ ॥ ਹੀਲ ਕੇ ਪਰਾਣ ਜੇ ਛੁਡਾਵੇਂ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇਣਾ ਕੀ ਇਨਾਮ ਤੁਸਾਂ ਪੰਧ ਦਿਆਂ ਰਾਹੀਆ
 ॥ ੬੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਫੜ ਲਈ ਫਾਪ
 ਰਾਂਝਣੇ ਨੇ ਕੈਨ ਗੱਲਾਂ ਜਾਕੇ ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ॥
 ਵਾਸਤੇ ਰੁਸ਼ਲ ਦੇ ਕਬੂਲ ਮੀਆਂ ਬੋਲ ਸਾਡਾ ਕਰੀਂ ਨ
 ਅਦਲ ਬੋਲੇ ਕੈਨ ਚੱਲ ਆਉਂਦਾ ॥ ਨੀਂਦ ਦੇ ਥਕੇਵੇਂ ਨੇ ਮੈਂ
 ਮਾਰੇ ਮਨੁਰ ਕੀਰਾ ਤਾਂਹੀ ਮੀਆਂ ਲੁੱਡਨ ਮੈਂ ਵਾਸਤੇ ਹਾਂ

(੨੧)

ਪਾਉਂਦਾ ॥ ਬਟਕ ਅਰਾਮ ਜਾਉਂ ਕੇ ਦਭ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਛਦਾ ॥
 ਨ ਕੋਊ ਕੋਠ ਆਸਾ ਕੇਹੜੇ ਗਾਉਂਦਾ ॥ ੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕਿਸੇ ਆਨ ਆਖਿਆ ਲਤਾੜੀ ਤੇਰੀ ਸੇਜ ਹੀਰੇ ਸੁੱਤਾ ਕੋਈ
 ਆਲਉਂ ਤੇ ਮੂਰਖ ਮਨੁੱਖ ਨੀ ॥ ਜੀਉਂਦਾ ਕਿਸੇ ਸਾ ਮੈਨੂੰ ਏਤਨੀ
 ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਤਾਲਕੇ ਦੁਪੱਟਾ ਤੇ ਲਪੇਟਿਆ ਹੈ ਮੁੱਖ ਨੀ ॥
 ਅਕੇ ਕੋਈ ਲੁੱਡ ਨਬ ਮੇਲਦਾ ਹੈ ਅੰਗ ਸਾਕ ਅਕੇ ਕਿਸੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇ
 ਕਦੇ ਜੇ ਪੀੜ ਦੁੱਖ ਨੀ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਪੁੱਛ ਕੌਨ ਹੁੰਦਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਸੇਜ ਉਂਤੇ ਸੁੱਤੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਰੁੱਖ ਨੀ ॥ ੬੯ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰ ਅੰਗਿਆਰ ਵਾਂਗੂੰ ਭੁਖ ਗਈਆਂ ਦਿਲੋਂ
 ਹੋਈ ਚਾਰ ਅੱਖੀਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਉਂ ਡਾਇਣਾਂ ॥ ਚੰਦੋਨ ਦੇ ਮਾਨੇ
 ਨਾਲ ਹੀਰ ਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ ਰੰਗੀ ਗੋਲੀ ਗੂਜਰੀ ਅਨੋਖੀ
 ਚਾਰੇ ਨਾਇਣਾਂ ॥ ਠਾਕੁਰੀ ਬਨਿਆਲੀ ਤੇ ਤਖਾਲੀ ਕਾਨ੍ਹ ਸਾਥ
 ਹੋਈ ਹੋਰ ਨਾਲ ਚੱਲੀਆਂ ਸੀ ਰਾਇਣਾਂ ਭਰਾਇਣਾਂ ॥ ਸੁਖੀ
 ਕੁੜੀ ਤੇਲੀਆਂ ਦੀ ਸੱਦੇ ਵਾਹੇ ਭੂਮਨੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਪੁਰੇਦ ਵੇਰ
 ਆਈਆਂ ਗੁਸਾਇਣਾਂ ॥ ਰੋੜੀ ਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਹੈ ਮਤਾਬੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਅੱਸੋ ਬੱਸੋ ਬੇਟੀਆਂ ਜੋ ਰੋਵੇਂ ਹਲਵਾਇਣਾਂ ॥ ੭੦ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਬਾਹਮਣੀ ਲਰੈਣੀ ਮਾਰੇ ਸੈਨ ਤਾ ਸੁਨਿਆਰੀ ਆਨੂੰ ਚੱਲੇ ਸਾਈਣਾਂ
 ਠੱਖੀਓ ਜਦੋਂ ਵੀ ਹੀਰ ਸੱਦਦੀ ॥ ਸੰਮੇਂ ਚਮਿਆਰੀ ਤੇ ਕੁੜੀ
 ਚੁਹੜੀ ਸਾਥ ਹੋਈ ਉਂਤੇ ਰਿੱਟੀ ਚਾਦਰ ਨ ਕਿਸੇ ਤਾਲੀ ਖੜਕੀ
 ॥ ਫੱਫੇ ਘੁਮਿਆਰੀ ਨਾਲ ਉਂਠੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਦਿਲਾਈ
 ਸਹੇਲੀ ਰੋਵਾ ਤੇ ਸੰਗ ਲੱਦਈ ॥ ਚਾਨੀ ਭਰਦਾਨੀ ਆਈ

(੨੨)

ਭਾਲੀਭਗਵਾਨੀਸਿੰਘਾਚਲੀ ਸੁਭਿਆਲੀ ਖੇਮਕੋਰ ਭਾਰੇ ਕੰਦੇ
 ਦੀ ॥੭੧॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਰਾਮ ਦੇਈ ਭਾਬੀ ਅਨੇਖੀ ਰੱਖੀ
 ਮਾਥਿਆਲੇ ਸਈਆਨੇ ਬੁਲਾਈ ਸੁੱਤੀ ਸੇਜ ਉੱਤ ਜਾਇਕੇ ॥
 ਕੋੜੀ ਮੁਨਿ ਅਚੀ ਵੇਸ ਪਈ ਸੱਸ ਸੋਹਰਿਆਏ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ
 ਚਲੇ ਆਈ ਬੋਦੀ ਆਪਕਾਇਕੇ ॥ ਦਾਖਾ ਵਨ ਜਾਰੀ ਹੋਥ ਜੋਵੇ
 ਖੜੀ ਸੀਚੀ ਆਨੂ ਰਾਮਦੀ ਸੁਰੀਦ ਮੇਨੂੰ ਚਲਣਾ ਜਗਾਇਕੇ ॥
 ਕੰਮੋਸਬ ਮੀਚਨ ਪੁਕਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੇਨੂੰ ਛੱਡ ਗਈ ਆ
 ਤਾਂ ਅੱਛੀ ਮ ਮੇਰੇ ॥ ਖਾਇਕੇ ॥ ੭੨ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਬੇਗਮ
 ਲੁਹਾਰੀ ਕਰੇ ਬੁਧਾ ਖਡਰਾਣੀ ਤਾਈ ਉੱਠ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਵੇਹਵੇ
 ਗੁਜਰਾਏ ਜਾਵਣਾ ॥ ਸੱਦ ਕੇ ਮੁਕਾਬਰਾ ਨੂੰ ਚਾਕੋ ਵਲ ਦੇਵੇ
 ਜਾਈ ਢੇਰ ਤੁਸਾਂ ਚਲ ਮਿਲ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਵਣਾ ॥ ਹੋਇਕੇ
 ਅਕੱਲੀ ਅਕਿਲਾਲਾ ਵਲ ਚੱਲਣਾ ਜੇ ਚੱਲ ਕੇ ਜਰੂਰ ਮਹਾ ਕੋਰਨੂੰ
 ਬੁਲਾਵਣਾ ॥ ਚੋਲੀ ਕੁਚ ਬਾਨਨੀ ਬਤਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਾਡੇ ਅਗਵਾਨ ਤੁਸਾਂ ਬਿਲ ਕੁਲ ਆਵਣਾ ॥ ੭੩ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
 ਸੋਭੀ ਬਜਊਰੀ ਨਾਲ ਨਦਨੀ ਆਏ ਖੇਡਦੀ ਸੀ ਆਖਿਆ
 ਰਤਲ ਕੋਰ ਮੇਰੀ ਸਨੀ ਬਾਤਨੀ ॥ ਜੰਨਤ ਪਠਦੀ ਮੁਗਲਾਨੀ
 ਮਲਾਖੀਰ ਸੋਹੇਡੇ ਗਰਾਂਦੀ ਨਾਨਕੀ ਜੋ ਬੜੀ ਸੀ ਅਛਾਤਨੀ ॥
 ਰਾਮੋ ਬੜੀ ਦਰਜੀ ਆਦੀ ਬੈਠੀ ਸੀ ਮੁਸੱਵਰਾਂ ਦੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦੇਈ
 ਨਾਲ ਆਏ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨੀ ॥ ਹੈ ਬਾਘ ਖੀ ਗੱਲਨੀ ਬਤਾਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਵਲ ਆਉਣਾ ਤੁਸੀਂ ਨੂੰ ਕੇ ਜਮ ਰਨੀ ॥
 ਸੁਭ ਭਾਇਓਂ ਭਾਇਓਂ ਨੀ ਆਈ ਆਈ ਕੀਜਰੀ ਕਸੂਰੀ

(੨੩)

ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਭਾਗਤ ਨੂੰ ਫੌਜਤਾ ਸ਼ਰੂਰ ਨੀ ॥ ਮੇਰੇ ਘਰ
 ਵੱਜੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਂ ਵੇਠ ਲੱਗਦੇ ਏਠ ਬੀਜੇ ਅਵੇਂ ਬਾਹਿਰ ਬਾਟ
 ਬੜੀ ਦੁਕਨੀ ॥ ਬਾਰਜ ਦੀ ਮੋਜ਼ੀ ਚੜ੍ਹੇ ਮੁੰਡਲ ਨਿਹਲੀ ਬਾਸੇ
 ਪੇਰਨੀ ਪਿਆਰੀ ਕਿਥੇ ਵਸਦੀ ਜੁਗਨੀ ॥ ਲੋਕ ਜਿਵੇਂ ਜਾਨਦੇ
 ਨੀ ਤੈਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ॥ ਤਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮਸਾਹੁਰ
 ਨੀ ॥ ੨੪ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਕਰਮੇਸਰ ਮੇ ਜੀਉਨੀ ਖੁਸ਼ਾਲੀ
 ਪਾਸ ਬੈਠੀਆਂ ਸੀ ਮੁਖਾਂ ਜੀਵੀ ਜੋੜੀ ਬੰਨ੍ਹ ਪਾਸੇ ਅਬੀਆ
 ਚੱਲ ਕੇ ॥ ਆਪ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੱਸੇ ਚੱਲਨਾ ॥ ਕਿਨਾ ਚੁਕੇ ਦੇ ਚੀਰਤਾ
 ਜਵੇਟੀ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਾ ਭਲ ਕੇ ॥ ਅਪੁਦੀ ਸਲਾਹ ਦੱਸੇ ਚੱਲਨਾ
 ਹੈ ॥ ਕਿਸ ਦੇ ਲੇ ਪੁਛ ਲੇ ਸਤ ਜੀ ਰੂਪਾਂ ਬਾਂਦੀ ਤਈਂ ਮੱਲ ਕੇ ॥
 ਰੂਪਾਂ ਬਾਂਦੀ ਕੱਲੀ ਕਾਹਨੂੰ ਭੇਜਣੀ ਹੈ ਹੀਰ ਪਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਤੁਸੀਂ ਭੇ ਚੱਲੇ ਚੱਲ ਕੇ ॥ ੨੬ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਰਾਜਾ ਪੈਧੀ
 ਮੀਫਲੀ ਖਰਾਬ ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਵਿਚੋਂ ਸੁਣਵਿਅਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਪਲ ਚੈਨ
 ਨਹੀਂ ਆਂ ਵਦੀ ॥ ਕੋਈ ਕਹੇ ਆਖਦੀ ਗਾਇਬ ਨੀ ਨਲ ਨਤਾਈ
 ਨਾਲੇ ਬਖਤਾਵਰਨੂੰ ਗੱਲ ਜਾਨੁ ਨ ਆਉਂਦੀ ॥ ਰਾਖੀ ਰਜ ਮੁਤਲੀ
 ਬਤਾਵੇ ਜੱਸਾਂ ਮਾਫਨੀ ਨੂੰ ਕੇਸਰ ਫੁਲੇਰਨੀ ਸੁਮੇਲਾ ਟੰਡੇ
 ਆਉਂਦੀ ॥ ਰਲ ਮਿਲ ਧੀਰ ਪਾਸ ਕਈ ਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਂਗੇ
 ਹੀਰ ਬੈਠੀ ਸਤ ਬਨਤਾਂ ਬੁਠਾਂ ਵਦੀ ॥ ੨੭ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਸੁਭ ਦੀ
 ਸੁਭ ਰਾਈ ਇੰਦੀ ਮੁੰਡਲਾ ਪੁਕੇ ਮਨਾਲ ਕਿਉਂ ਭੀ ਫੈਰੇ ਹੀਰੇ ਜਾਸੀ
 ਕਿਸ ਦੇ ਲੇ ਅਬੀ ਚੇ ॥ ਰੋਖੀ ਫੰਨੇ ਅਲੀ ਅਥੇਸ ਤੋ ਭੇਜੀ ਫ
 ਤਾਈ ਆਖਿਉਂ ਕਿ ਸੱਈਏ ਆਖੇ ਅਲੀ ਫੰਨੇ ਲਾਗਾ ਆਖਿਉਂ ॥

ਰੱਬੋਂ ਫੱਤੇ ਸਾਭੋ ਕਹੇ ਨਾਇਕ ਲਲਾਰਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨੀ ਸਈਏ
 ਹੀਰੇ ਸਾਡਾ ਕਾਰਜ ਬਣਾਈਏ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਈ ਭਾਟੜੀ ਬਤਾਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਕਮਤਾਂ ਘਰਾ ਦੇਵਲ ਜਾਈਏ॥ ੭੯
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਸਕੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
 ਆਪਣੇ ਫਿਕਰ ਨਾਲ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਉਣਾ॥ ਉੱਠ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਤੁਸੀਂ
 ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਖਾਸਿ ਆਵੋ ਪੁਣੀਆਂ ਚਰਖੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨ ਲਗਾਉਣਾ
 ॥ ਰਲਮਿਲ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਗਾਲ ਖਾਧੀ ਵੀਰ ਦੀ
 ਸੁਰੀਦ ਤੰਦਕਿ ਸੇਨੇ ਜੇ ਪਾਉਣਾ॥ ਹੀਰ ਪਾਸੋਂ ਪੁੱਛ ਦੇਸਲਾਹ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਉੱਠ ਗਈਆਂ ਸਭ ਘਟਾਂ ਹੋਣ ਜਿਉਂ ਸਾਉਣਾ
 ॥ ੮੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਜਾਜਗਾਈ ਸੁੱਤੀ ਫੰਗਲੇ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ
 ਮਾਰਦੀ ਮਰੋੜੇ ਕੱਚੀ ਨੀਂਦ ਨ ਜਗਾਉਂਦੀ॥ ਹੁਣੇ ਆਈ ਚੈਨ
 ਚੈਨ ਜਾਗਕੇ ਵਿਹਾਨੀ ਮੇਰੀ ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਅਟਕ ਪਲ
 ਜਾਓ ਨੀ॥ ਚੰਦ ਵਾਲੇ ਬਾਨ ਨੇ ਮਲੂਮ ਪਰਭਾਤ ਹੋਵੇ ਰਾਤ
 ਘੜੀ ਚਾਰ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰਾ ਸਸਤਾਉਂਦੀ॥ ਹੀਰ ਨੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ
 ਜਵਾਬ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਡੋਉਰੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਕੇ ਆਸਨ
 ਲਗਾਉਂਦੀ॥ ੮੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਨਕੇ ਮੁਕਾਮ ਮੁੜ
 ਕੀਤੀ ਹੈ॥ ਹੇਲੀਆਂ ਨੇ ਬਾਂਦੀ ਤਾਈਂ ਸੱਦੇ ਹੀਰ ਮੰਗੇ ਖਾਣੀ
 ਨਾਉਂਦੀ॥ ਗੋਹਲਿਆਂ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਤੇ ਸੰਦੂਕ ਚੰਗੇ ਬਸਤ੍ਰੀ
 ਸਿਵਾ ਪਾਸ ਰਖਵਾਏ ਹੀਰ ਅੰਗ ਦੇ ਲਗਾਉਂਦੀ॥ ਤੇਲ ਆਟਾ
 ਆਦਿ ਟਾਟਿਆਰ ਬਾਂਦੀ ਰਖਿਆ ਸੀ ਹੀਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਸਾਥ
 ॥ ਔਠਾ ਮਲਾਉਂਦੀ॥ ਮੁਸਕ ਵਾਲਾ ਚੱਬਾ ਚਾਮੰਗ ਬਿਆ

•

(੨੪)

ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਅਤਵਲੇਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਲਗਾਉਣੁ
 ੮੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆ ਅਨੇਕ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ
 ਸੰਬੁਕਜੀ ਦੇ ਮੋਢੀਆ ਗੁਲਾਬਤੇ ਫੁਲੇਲ ਹੈਂ ਚੰਬੇਲੀ ਦੇ॥
 ਖੰਸ ਕੇਵੜਾ ਰਮੇਲਮੇਲਰੱਖਿਆਪ੍ਰੀਤਨਾਲ ਹੀਰਦਿੰਦੀ ਤੁਝੇ
 ਕੰਲ ਸਗਲ ਸਹੇਲੀ ਦੇ ॥ ਮਿੱਸੀ ਮੁਖ ਲਾਇਕੇ ਬਨਾਇਕੇ
 ਸਿੰਗਾਰ ਸਾਰਾ ਮਹਿੰਦੀ ਮੰਗਵਾਇਲਾਈ ਹੀਰਨੇਹਬੇਲੀਦੇ॥
 ਹਰਲੀਆਂਦੀਡਾਰਪੈਂਦੇ ਸ਼ੇਰ ਘੁਮਕਾਰ ਧੁਮ ਮੱਚੀਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਅੰਦਰ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ॥ ੮੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਟਿੱਕਾਬਿੰਦੀ
 ਲਾਇਕੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਨੱਚੜੀ ਨੇ ਨਿਕਲੇ ਜਵਾਨਜਿਵੇਂ
 ਕਾਬਲੀ ਕੰਧਾਰਦੇ ॥ ਸਾਵਣੇਦਾ ਮੀਂਹਜਿਵੇਂ ਜੋੜਕਾਲੀਘੜਾ
 ਆਵੇ ਚੀਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਕਟਾਰੇ ਨੈਨ ਸਾਰਦੇ॥ ਫਮਾਫਮ
 ਲੱਥੀਆਂ ਅਕਾਸ਼ੋਂ ਜਿਵੇਂ ਦੂਰਾਂ ਹੋਨ ਮੱਚਗਈ ਧੁਮਵਿਚਬੰਗ
 ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਦੇ ॥ ਨੱਚੀਆਂਦੀ ਫੌਜਹੈਦੁਆਲੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
 ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਚਾਲੇ ਹੀਰਵਾਂਗ ਸਰਦਾਰਦੇ॥ ੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੱਲੀਆਂ ਬਨਾਉਂ ਵਲ ਰਲਕੇ ਸਗਲ ਸਹੀਆਂ ਬਚੀਆਂ
 ਮਰੇਜ਼ੇ ਤਨ ਫੇੜੇ ਜੋੜੇ ਗੀਤਨੀ॥ ਟੱਪਣ ਧਰਤਗੋਧਾਪਾਵਲ
 ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਘੱਤ ਕਿੰਘੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰੇ ਜਿਵੇਂ ਮੀਝਨੀ॥
 ਕੰਈ ਭੱਜ ਨਿਕਲੇ ਅਗੇਰੇ ਛੱਡਸਾਰੀਆਂਨੂੰ ਕੋਈਆਂਦੇਪਿੱਛੇ
 ਆਵੇ ਪੈਰਾਂਦੀਘਸੀਟਨੀ ॥ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਪਰੰਬੀਆਂ ਜੁਨਾਉਂ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਦੇਖਿਆ ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਢੱਠਾਕਪਲੀਤਨੀ॥
 ੮੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੇਜ਼ ਵੱਲ ਦੇਖਕੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਤਾ ਨੱਚੜੀਦੇ

(੨੬)

ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹ ਨੂੰ ਕੂਕੇਂਦੀ ਮਾਰੇਮਾਰਕੇ ॥ ਵੇਣ ਮੇਰੀ ਸੇਜ
ਉੱਤੇ ਆਦਮੀ ਗਵਾਰ ਸੁੱਤਾ ਮਾਰੇ ਨੀ ਸਹੇਲੀਓ ਪਲੰਘ ਸੇ
ਉਤਾਰਕੇ ॥ ਨਾਮ ਕੀਤਾ ਸੇਜਦਾ ਲਤਾੜਕੇ ਪਲੰਘ ਤਾਈਂ
ਲੁੱਡਨ ਮਲਾਹਨੂੰ ਪੁਛੇਂਦੀ ਹੈ ਪੁਕਾਰਕੇ ॥ ਆਵਾਗੋਨ ਸੇਜ ਮੇਰੀ
ਜਾਣੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਣ ਕੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੀਰ ਦੇ ਖਾਨਾ ਵਿਚਾਰ
ਕੇ ॥ ੮੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਰ ਨਾ ਬਿਦੋਸਿਆਨੂੰ ਦੇਸ ਨਾ
ਗੁਨਾਹ ਕੋਈ ਹੋਈ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਨਾਲ ਫਿਮਕਾਂਦੇ ਤੰਗਨੀ ॥
ਬਿਲਦਾ ਹੈ ਲੁੱਡਨ ਬਿਗਾੜਿਆ ਕੀਰਮ ਤੇਰਾ ਕੱਢਕੇ ਗੁਨਾਹ
ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਤੂੰ ਨਿਸੰਗਨੀ ॥ ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਤੈਂਤਾ ਮੇਰਾ ਅੰਗ
ਅੰਗ ਤੇਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਸਵਾਲਿਆਨ ਘਟਿਆ ਪਲੰਘਨੀ
॥ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਖੱਟ ਨੇਕੀ ਜੱਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਉੱਡ ਜਾਉ
ਜਾਨ ਕਦੇ ਵਾਗਹੀ ਪਤੰਗ ਨੀ ॥ ੮੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਮ
ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਲੋਕ ਦਾਨ ਦੇਨ ਨਾਮ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ
ਲਗਾਵੇ ਕੂਹਾ ਬਾਵਰੀ ॥ ਨਾਮ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਉਜਾੜ ਮਾਹਿ
ਰੁੱਖ ਬੇਵੇ ਆਨਕੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਅਨੇਕ ਮਾਨੇ ਫਾਵਰੀ ॥ ਧਨ
ਸਾਲ ਦੋਲਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਰਾ ਨ ਵਸਾਹ ਰੱਖੇ ਧਨ ਮਾਲ ਦੋਲਤਾਂ
ਬੰਨ੍ਹੇ ਵਾਲਾ ਕਾਉਰੀ ॥ ਸੀਸਨੂੰ ਕਟਾਇ ਦਈਏ ਤੁਰਦ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਸ ਜੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਰਹੇ ਨੇਕੀ ਨਾਉਰੀ
॥ ੮੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਫਿਮਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਚੰਮ ਹੀ ਉਧੇੜ
ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦੇ ਨ ਹਟਾਈ ਲੱਦੀ ਮਾਨ ਮਗਰ ਰਵੀ ॥ ਆਖਣੀ
ਸਹੇਲੀਆਨੂੰ ਬੋਲ ਕੇ ਕੂਸ ਨਾਲ ਬੰਦੀ ਬੰਦੀ ਵੰਡਲੇ ਖੁਸ਼

ਕੁੱਤੇ ਸੁਰਦੀ ॥ ਪੱਟ ਸੁੱਟੇ ਬੇਦੀਆਂ ਬਚਰ ਸੁੱਟੇ ਵਾਲੇ ਬਲ
 ਵੜਦੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਾਹੀਂ ਹੈ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਦੀ ॥ ਕੁਕਈ
 ਸਲੇਟੀ ਗੱਸੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕੇ ਉਡਾਓ ਖਲਕਾਂ ਦੇ
 ਬੇਸ਼ਹੁਰਦੀ ॥ ੮੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੁੱਡਨ ਬਮੇਲੇ ਦੇ ਉਦਾਲੇ
 ਸਭ ਆਨ ਹੋਈਆਂ ਝੁੰਮੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਜਿਵੇਂ ਛੋਜ ਸਰਕਾਰਦੀ ॥
 ਕੋਈ ਲੱਡਮਾਰੇ ਕੋਈ ਕੋਰੜਾ ਉਭਾਰੇ ਯਾਰੇ ਕੋਈ ਫੜ ਧੌਲ
 ਨੂੰ ਸ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਮਾਰਦਾ ॥ ਲਹੁਮੁੱਕੀ ਲਗੀ ਪੌਣ ਆਨਕੇ
 ਛੁਡਾਵੇ ਕੌਨ ਹੀਰਮਦਮਾਤੀ ਨੱਢੀ ਖੁਨ ਹੋ ਗੁਜ਼ਾਰਦੀ ॥ ਲੁੱਡਨ
 ਪੁਕਾਰੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕੋਈ ਨ ਹਟਾਵੇ ਹੋਈ
 ਗੱਲ ਹੈ ਨਿਘਾਰਦੀ ॥ ੮੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵਾਸਤਾ ਖੁਦਾਇ
 ਦਾ ਸੀ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਕੇ ਲੇਖ ਮੇਰੇ ਚੰਦਰੇ ਮੈਂ ਦਿੱਤਾ
 ਨਜਵਾਬਨੀ ॥ ਦੇਖਕੇ ਅੰਬੀਰ ਮੈਂ ਸੁਵਾਲਿਆ ਪੁਲੰਘ ਉੱਤੇ
 ਸਾਨੀਜਿ ਹਦਾ ਦੁਸਰਾਨਾ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬਨੀ ॥ ਆਨਕੇ ਮੁਸਾਫ਼੍ਰ
 ਅਰਾਮ ਪਾਯਾ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਰਬਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਹੋਇਆ ਸੀ
 ਸਵਾਬਨੀ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਵੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਵਰੇ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ
 ਰਸਭਿੰਨੀਆਂ ਤੇ ਮੁਖੜਾ ਮਹਤਾਬਨੀ ॥ ੯੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਹੋਯਾ ਲੁੱਡਨ ਖਲਾਸ ਫੇਰ ਆਈਆਂ ਰਾਂਝੇ ਪਾਸ ਕੌੜਾ ਬੋਲਦੀ
 ਖੁਲਾਸ ਦੇ ਤੂੰ ਕੌਨ ਦੱਠਾ ਆਨਕੇ ॥ ਰਹੀਆਂ ਬੁਲਾਇ ਤੇ
 ਜਗਾਇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰਇਆ ਦੇ ਵਾਗ ਤੂੰ ਦੁਖੰਦਾ
 ਸੁੱਤਾ ਤਾਣਕੇ ॥ ਸੇਜ ਰੰਗਲੀ ਅਪਾਰ ਮੈਂ ਬਫਾਈ ਨਾਲ ਬੇਦੀਆਂ
 ਦੇ ਸੁੱਤਾ ਤੂੰ ਬੇਖੜ ਮੇਰੀ ਸੁਵੀਸੇਜ ਜਾਨਕੀ ਕੌਨ ਹੈ ਨਵਾਬ

(੨੬)

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੋਲ੍ਹੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੀ ਸਕੇਲੀਓ ਪਲੰਘ ਸੇ
ਉਤਾਰੇ ॥ ੯੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਭੈਨਕੇ ਉਗਾਢੀ ਜਾਂਸ
ਉੱਠਿਆ ਉਥਾਸੀ ਲੈਕੇ ਭੁਲ ਗਈ ਗੀਰ ਧਾਰੇ ਦੇ ਖਕੇਲ ਫਰ
ਨੀ ॥ ਜਾਰੇ ਘਰ ਅਪਨੇ ਸਹੇਲੀਓ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟਿਆ
ਵਤਨ ਮੇਰਾ ਚਾਕੂਕੇ ਕੁਟਕ ਨੀ ॥ ਰਹਿ ਮੁਹੀ ਹੀਰ ਖਿਚ
ਸ਼ਬਤ ਪਰਾਨ ਲੱਭੇ ਹੱਥਾ ਮੈਰਾ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਧੈਂ ਦੀਹੈ ਸਟਕ
ਨੀ ॥ ਬਘਰੀ ਦਿਵਾਨੀ ਹੀਰ ਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਥੇਲੇ ਨ ਜੁਖਾਨੇ ਰੰਗ ਹੋਇਆ ਫਟਕ ਨੀ ॥ ੯੨ ॥ ਕਬਿਤ
॥ ਏਸਾ ਜੇਹੇ ਆਦਮੀ ਸੇ ਮਾਰਨ ਖੁਸ਼ਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰੂ
ਫੇਰ ਜੰਗ ਉੱਤੇ ਕੋਨ ਮੇਰਾ ਬਾਨੀਆ ॥ ਤਿਨ ਸੇਤੇ ਸੱਠ ਸਹੀਆ
ਆਈਆਂ ਸਾਡੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ ਦੱਸਾ ਵਿਚ ਬੱਕਰੇ ਪਰੇਖ ਚੀਆਂ
ਕਣੀਆਂ ॥ ਤੇਰੇ ਜੇਹੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀ ਏਪਰੀਤ ਡਾਢੀ ਨਿੱਤ
ਨਿੱਤ ਉਦੀਆਂ ਨਾ ਹੁਸਨ ਜਵਾਨੀਆਂ ॥ ਕੋਈ ਚੇਰ ਜਾਨਹੈ
ਜਹਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬੋਲ ਜਗ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ॥ ੯੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਉੱਠਕੇ ਖਲੋਤਾ ਰਾਂਝਾ
ਲੰਗਲੇ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਚੀਰਤਾਈ ਬੋਲਦਾ ਲੈਸੇ ਜਨੂੰ ਸੰਗਲ
ਨੀਆ ਭਾਭਾ ਕੇਹਾ ਜੇਰਹੈ ਖੁਸ਼ਾਵਰਾਂ ਦਾ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਨਾ
ਕਦੇ ਨੇ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੀ ॥ ਛੱਡਕੇ ਹਜ਼ਾਰ ਬਾਈਲਾਂ
ਸੇ ਭਾਈ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਦੇਖਿਆ ਸੁਖ ਮਾਲ ਨੀ
ਏਹ ਕਿਹੀ ਚੋਟੀ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲੁੱਭਨ ਮਾਲ
ਤਾਈ ਕਰਾਂ ਨਾ ਸਕਾਈ ॥ ੯੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚਾਰੀ

(੨੬)

ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਨ ਹੀਰਤੇਰੇ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿੰਝੇ ਯਾਦਿੰਗ
ਮੈਂ ਘੋਲ ਘੱਡੀ ਸਾਰੀ ਵੇ ॥ ਮੱਲੋਮੱਲੀ ਵੇਸ ਤੂੰ ਲਗੀਉਂਦਾ
ਏਂ ਸੁਰੇਤਾਲੀਂ ਕੁਰਲਾਹੀ ਬੋਲੀਮੈਂ ਗਰੀਬਲੀਂ ਬਚਾਰੀਵੇਂ।
ਕਿਥੋਂ ਚਲ ਆਇਆ ਪਿੱਛੇ ਜੇਹਾਹੈ ਮੁਕਾਮ ਤੇਰਾ ਅੱਗੇ ਕੇਹੇ
ਜਾਵੇਦੀਤੁਕੀਤੀਹੈ ਤਿਆਰੀਵੇ। ਸੀਂ ਵਕਾ ਨਿਹੇਰਾਇਉਂ ਤੂੰ
ਏਂ ਦਾਡਕਰਾਨਸਿੰਘਾਕੱਢੀਨਹੀਂ ਗਲਸੱਟਫੁਲਦੀ ਨਮਾਈ

ਵੇ ॥ ੬੫ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਬਾਉਂਤੇ ਮੁਕਾਮ ਕੇਹਾ ਬੋਲਨਾ
ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਆਏ ਹਾਂ ਛਕੀਰਤੇ ਛਕੀਰ ਹੀ ਸਿਧਾਕੁਲਾ ॥
ਗੁਰ ਰੇਜਏਸ ਸਿੰਘ ਰਉਂਤੇ ਬਾਉਂ ਏਨੀ ਮਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕੇਲਾ
ਕਬੀਲਾ ਛੱਡਜਾਵਨਾ ॥ ਮੰਚੁਚਵੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਕਿਲਾਰੇਲੋਗੇ
ਅੱਗੇ ਭੀ ਬਥੇਰਿਆਂ ਨੇ ਛੱਡਮਰ ਜਾਵਨਾ ॥ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਖਾਕਹੈ ਮੁਕਾਮ ਮੇਰਾ ਜਿਸ ਖਾਕਖਾਕ ਵਿਚ ਆਖਰਸਮਾਵਨਾ ॥
੬੬ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਜਦੋਂ ਤੀ ਕਨੱਕ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਾਨ ਜਾਨਤਾ
ਤੀ ਕਆਲਣਾ ਜਨਾਵਰ ਬਠਾਂ ਵੇਦੇ ॥ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਾਰ ਚੋਸ ਗਲ
ਵਿਚ ਕੱਟਦੇਹੈ ਆਬਨਦੇਵੇਲੇ ਆ ਆਗਮ ਵਿਚ ਪਾਵੇ ॥
ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਖਾਕਹੈ ਮੁਕਾਮ ਮੈਂ ਮਨੁਖ ਕੀਤਾ ਆਖਰੇ ਪੰਖੇਰੂ
ਦੱਸਕਿਥੇਹੈ ਲਮਾਂ ਵੇਦੇ ॥ ਸੁਣੀਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਾਖੀਲਾ ਮਲ
ਤੇਰੇ ਪੁੱਛੇਤੇ ਬਗੈਰ ਪੈਰ ਅੱਗੇ ਨ ਹਲਾਂ ਵੇਦੇ ॥ ੬੭ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਸ਼ੇਰਾ ਹਾਂ ਰੰਏਰਾ ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਗੋਰੇ ਤਖਤ ਚੜ੍ਹਾਇ
ਨੰਗ ਰਾਖਾਨੁ ਪੁਲੀ ॥ ਵਹਿਦਿਸੁ ਆਪਲੀ ਗਲੁ ਮਥੇ ਤਿਹ ਪਾਸੀ
ਤੁਲਾ ਠਿਆਨ ਕੀਤਾ ਤੇਰੇ ਪਹਿਰੇ ਬਲੀ ਭੁਖਨੀ ॥ ਵਿਚਕਾਰ

ਭੇਦੀਆਂ ਮੈਂ ਹੀਰੇ ਤਸਵੀਰ ਤੇਰੀ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਲੱਗੀ ਮੈਨੂੰ
 ਲੀਓ ਚਿਖੁ ਬਨੀ॥ ਦੁਖ ਘਣੇ ਜਾਲੇ ਪੈਗਏ ਫਾਲੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਭਰਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤਾਹੋਗ ਆਕਰੂਪਨੀ ॥ ੯
 ਕਥਿੱਤ॥ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਬੇਨਤੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹੀਰ ਰਾਬੇ ਅੱਗੇ ਕਿਥੇ
 ਗੁੱਲ ਵਲੋਂ ਤੁੰਡਾਂ ਹੋਈਂ ਨ ਉਦਾਸ ਵੇ॥ ਰੱਬ ਦੇ ਸਬਬ ਨਾਲ
 ਹੱਥ ਆਯਾ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਮਖਾਸ
 ਵੇ॥ ਫਟਕ ਅਰਾਮ ਜੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਤੂੰ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਹਾਲ ਮੈਂ
 ਸੁਨਾਵਾਂ ਜਾਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸ ਵੇ॥ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਮੁੱਢਾਂ ਦਾ ਸੰਜੋਗ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਪੇ ਮੰਨ ਲੈਣ ਤਾਂ ਵਿਹਾਰ ਆਵੇ ਰਾਸ ਵੇ॥ ੯੯॥
 ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਠੱਗ ਕੇ ਨ ਮਾਰੀਂ ਹੀਰੇ ਅਸਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੱਚ ਵਾਲੇ ਕਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਲ ਤੇ ਕਰਾਰਨੀ ॥ ਦੇਣਾ ਜੇ ਜਵਾਬ
 ਤਾਂ ਸਤਾਬ ਦੱਸ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਹੁਣੇ ਜਾਈਏ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਤਾਰ ਕੇ
 ਗੁਜ਼ਾਰਨੀ॥ ਅੱਜ ਕਲ ਸੂਰਤ ਅਮੋਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਨਿੱਤ
 ਚਿੱਤ ਭਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁਸਨ ਦਾ ਬਜਾਰਨੀ॥ ਜੇਹੜੀ ਮਾਪੇ ਆਖਣ
 ਸੁਣਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਦੱਸੀਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਦੇਸਿਰ ਭਾਰ
 ਨੀ॥ ੧੦੦ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕਸਮ ਕਰਾਨ ਦੀ ਜੇ ਤੇਰੇ
 ਫਾਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੇੜਾ ਦੁੱਖ ਭੁੱਖ ਜਾਲ ਕੇ ਮੈਂ ਰਹੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵੇ॥
 ਜੇਕਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਕਰੂੰ ਮਲੁਗੀ ਬਿਭੂਤ ਅੰਗ ਰਹੂੰ ਓਥੇ ਬੈਠੀ
 ਸਿੱਧੇ ਜਾਵੇਂ ਜਾ ਸਹਾਲ ਵੇ॥ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਠੈਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੇ ਜਾਨ
 ਮੀਆਂ ਤੇਰੇ ਬਾਝੋਂ ਕਰਾਂ ਜੇਮੈਂ ਵਸਲ ਹੋਰ ਨਾਲ ਦੇਂਦੀ ਮਾ ਬਾਝੋਂ
 ਕੋਈ ਹੋਰੀ ਬੈਠੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਵੇਚ ਲੈ ਬਜਾਰ ਸਾਡੀ ਕੋਟ

(੩੧)

ਸੀ ਮਜਾਲ ਵੈ ॥ ੧੦੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੀਵੀਆਂ ਤੁਛਾਨਣਾਂ
ਸ਼ੈਤਾਨਣਾਂ ਹਰਾਮਖੋਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੀਏਂ ਮਿਰਜੇਨੂੰ ਵਢਾਯਾਹੇਠ
ਰੁੱਖ ਦੇ ॥ ਰਾਵਲ ਉਭਾਇਕੇ ਛਨਾਹ ਕੀਤਾ ਲੰਕਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛੇ
ਰਾਜੇਭੋਜਨੂੰ ਲਗਾਮ ਦਿੱਤੀ ਮੁੱਖ ਦੇ ॥ ਰਾਜਾ ਸਲਵਾਨ ਹੈਵੇਰਾਸ
ਕੀਤਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨੇ ਛੱਡਨ ਨ ਮੂਲ ਪੇਸ਼ਪੈਨ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ॥
ਤੀਵੀਆਂ ਫਸਾਦ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੀਵੀਆਂ ਨਾ
ਹੋਨ ਜੋਗ ਵੱਸੇ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਦੇ ॥ ੧੦੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੀਆਂ
ਤੀਵੀਆਂ ਨਹੋਨ ਤਾਂ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ ਨਾਰੀਆਂ ਨਹੋਨ
ਕਿੱਥੇ ਵਧੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਪਰਾਬ
ਹੋਨ ਨਾਰੀਆਂ ਨਹੋਨ ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਘਰ ਬਾਰ ਦੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ
ਬਗੈਰ ਅੰਗ ਸਾਕ ਸਭ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਨਾਰੀਆਂ ਨ ਹੋਨ ਕਿੱਥੇ
ਵਧੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਲੋਕ ਰੰਡੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਨਾਰੀਆਂ ਬਗੈਰ ਨਹੀਂ ਨਰਾਂਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਦੇ ॥ ੧੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਮੋਮਨ ਮੁਨੀਸ਼ਰ ਤਪੀਸ਼ਰ ਇਮਾਮ ਜਾਦੇ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਤੀ
ਤਪੀਹਠੀ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ॥ ਪੂਰੇਸੂਰੇ ਔਲੀਏ ਸਹੀਦ ਸਿੰਧਵਲੀ
ਰੋਸ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਨ ਬਲੀਕਾਰ ਦੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ
ਦੇ ਬੈਰੋਂ ਸਾਧ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੋਨ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੈਰੋਂ ਪੈਦਾ
ਹੋਨ ਕਲਾਧਾਰ ਦੇ ॥ ਨਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਦੁਨ ਤੇ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਨਾਰੀਆਂ ਨ ਹੋਨ ਹੋਨ ਖੇਡੇ ਨਾ ਪੁਸ਼ਾਰ ਦੇ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਧੂਸਫ ਦੇ ਕਾਰਨੇ ਜੁਲੇਖਾ ਨਾਰੇ ਸਿਰਦੀ ਯੀ
ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਨਿਤ ਉੱਠਨ ਦੀ ਯਾਨੂੰ ਚੀਰਦੀ ॥ ਮੰਸੀ ਨੇ ਕਾਫੀ

ਭਲਾ ਭਲਾ ਦਾ ਜੇਹਨ ਸਾਰਾ ਮੇਰਾ ਕਈ ਪਿਆਈ ਨ ਥਿਆਈ
 ਗੁੱਲ ਲੀਚਦੀ ॥ ਸਜਨੂੰ ਦੇ ਕਾਚਨੇ ਸੀ ਲੇਲਾ ਨੇ ਪਰੀਤ ਪਾਲੀ
 ਹੋ ਸਾਕੀ ਕੇ ਹਾਣੀ ਤੇਉ ਬਦਰੇ ਮੁਲੀ ਰਦੀ ॥ ਚੇਰ ਚੜ੍ਹੀ ਚੰਨ ਭੈਲ
 ਸਿੰਦੇ ਹੋ ਦਸੰਦ ਝਾਈ ਵੇਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂਦੀ ਨ ਪੀਰ
 ਦੀ ॥ ੧੦੫ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਪਾਇਕੇ ਸੁਰੀਦ ਹੀਰ ਆਈ ਪਾਸ
 ਚੁਰਕੇ ਦੇ ਬਾਬਲਾ ਮੇਂ ਮਾਹੀ ਵੇਲਿਆ ਦਾ ਵੇਲ ਦਾਲਕੇ ॥ ਕਹੇ
 ਤਾਲਿਆਵੇ ਤੇ ਪਾਸ ਉਸ ਨੋ ਚੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਾਥ ਥੋਂ ਵਛੁਨਾ ਆਇ
 ਨਦੀ ਤੇ ਬੰਗਲਕੇ ॥ ਐਰ ਗੈਰ ਆਦਮੀ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਵਦਾ
 ਰੇ ਬਾਬਲਾ ਮੇਂ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਆਈ ਦੇਖ ਭਾਲਕੇ ॥ ਆਦਮੀ
 ਈ ਮਾਲਦਾਰ ਦਿੱਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਥੀਆਂ ਦਾ ਵੱਗ ਨਿਤ
 ਚਾਹੁਕਾ ਸੀ ਭਾਲਕੇ ॥ ੧੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਚੁਰਕ ਪੁਕਾਰੇ ਕੋਨ
 ਸੇਵੇ ਦੀ ਜੁਝਾਨ ਤੇਰੀ ਖੋਰੀਏ ਬਿਸੇਕ ਰੱਖ ਤੇਰੇ ਜੇ ਪਸੰਦ ਨੀ ॥
 ਜੇਕਰ ਤੁਝ ਬੀਰਦੀ ਸਲਾਹ ਕੋਹੀ ਪੁਛਨੀ ਹੈ ਮਾਲ ਜੇਹਾ ਚਾਹੇ
 ਅਸੀਂ ਬਜੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਨੀ ॥ ਹੀਰਦਾ ਪਿਆਰ ਸੀ ਅਨੇਕ ਤੋਰ
 ਚੁਰਕੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਕਰੋਂ ਬੰਦ ਨੀ ॥ ਸੱਦ
 ਕੇ ਬਿਸੇਕ ਲੱਖ ਮਾਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੁਰਕ ਸੁਨਾ ਦੇਖਾ ਦੇਵੇ ਲੱਖ
 ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਨੀ ॥ ੧੦੭ ॥ ਕਬਿੱਤਾ ॥ ਬਾਪ ਪਸੈ ਪੁੱਤ ਕੇ ਸਿਧਾਨੀ
 ਹੀ ਭਲਾ ਕੇ ਭਲ ਚੱਲੀਆਂ ਉੱਠ ਕੇ ਹੋ ਬਾਬਲਾ ਬੁਲਾਵਦਾ ॥
 ਮਿਲਾਈ ਸੋਈ ਜੇਹੀ ਬਾਪ ਭਰੇ ਤੇਉ ਗੱਲ ਅੰਗੇ ਕਰੀ ਸੋਈ
 ਸਿੰਘ ਤੇਉਰੀ ਪੁੱਤ ਦਾਦਾ ॥ ਮੱਥੀਆਂ ਸੰਭਾਲਕੇ ਚਰਾਈ ਵਿਚ
 ਤੇਉਰੀ ਦੇਖ ਲੀ ਵਛੁਨੀ ਐਸਾ ਨਾਨਕ ਦਿਤੀ ਆਪਣਾ

✱

(੩੩)

ਮੁਲਖਜਗੀਰ ਸਭ ਤੇਰੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੀਰਦੇ ਸਮੇਤਤੈਨੂੰ
ਕੋਈ ਨ ਹਟਾਵਦਾ ॥ ੧੦੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਦਮੁਲਾ
ਰਾਂਬਾਚੁਚਕੇਦੇਪਾਸ ਆਇਆ ਅਦਬ ਅਦਾਬ ਨਾਲਬੰਦਗੀ
ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ॥ ਹੱਥਪੈਰ ਕੇਮਲ ਮਲੂਮ ਹੋਏ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਦੱਸ
ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਾ ਕੇਹੜੀ ਸਰਕਾਰਦਾ ॥ ਕਿੱਥੋਂ ਚਲ ਆਯਾ
ਤੇਰਾਕੇਹੜਾਹੈਵਤਨਮੀਆਅੱਗੇਕੇਹੜੇਥਾਉਂਦੀਦਲੀਲਮਨ
ਧਾਰਦਾ ॥ ਬੋਲਤੇਰਾ ਕੀਤਾਮੈਂ ਕਬੂਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੀਰੇ
ਨਹੀਂ ਮਾਹੀ ਤੇਰਾ ਮੱਥੀਆਂਦੇ ਕਾਰਦਾ ॥ ੧੦੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਰਾਂਬਾਕਹੇ ਤਖਤਹਜ਼ਾਰਾ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡਸੀਗਾ ਚੌਧਰੀਦਾ ਬੋਲਾ
ਘਰਮੁੱਢੇ ਚੁਧਰਾਈਆ ॥ ਮਾਪੇਮੇਏ ਮੇਰੇਦਮਾਂ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ
ਉਸੇਵੇਲੇ ਲੁਤੀਆਂ ਲਗਾਕੇ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸਕੇ ਭਾਈਆਂ ॥
ਹੋਇਆਜਾਂਉਦਾਸਤਾਮੈਂਉੱਠਕੇਵਹੀਰ ਪਾਇਆਕੀਤੀਆਂ
ਅਚਾਨਕ ਬਨਾਉਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ॥ ਹੀਰਨੇ ਬੁਲਾਕੇ ਮੈਨੂੰ
ਕਹਿਆ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਮਾਹੀਸਾਡਾ ਵੱਗਚਾਰ ਮੱਥੀਆਂ ਤੇ
ਗਾਈਆਂ ॥ ੧੧੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਬਾਬਲਾ
ਜਵਾਬਕਾਹਨੂੰਦੇਵਨਾਹੈਂ ਘਰਾਵਿਰੋਆਯਾਅੱਗੇ ਮੱਥੀਆਂਹੀ
ਚਾਰਦਾ ॥ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਹੱਕੇ ਮਾਲ ਅਪਨਾ ਪਛਾਨ ਕੇਤੇ ਸੁੱਚੀ
ਕਿਸੇ ਮੱਥਨੂੰ ਕਦੇਤਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ ॥ ਮੇਰਮਾਹੀ ਨਾਲ ਮਾਲ
ਚਾਰੇ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆਂਦੇ ਨਿਗਹਬਾਨ ਰੂਹੇ ਰੇਸ ਬਿਕ ਬਿਕ
ਧਾਰਦਾ ॥ ਹਿਤ ਚਿਤ ਨਾਲ ਮਾਲ ਸਾਂਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਆਪਲਾ ਹੀ ਜਾਣੇ ਕੰਮ ਕਰੇ ਨ ਬਿਗਾਰਦਾ ॥ ੧੧੧ ॥

(੩੪)

ਭਾਂਬਰ ॥ ਚੁਚਕ ਪੁਕਾਰੇ ਹੀਰੇ ਜਾਇ ਕੇ ਦਿਖਾਇ ਬੇਲਾ
 ਸੁਪੁਸੁਈ ਗਾਈ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ॥ ਰਹੇ ਵਿਚ
 ਸੁਗਏ ਵਿਸਾਰ ਕੇਨ ਬਹੇਨ ਢਾਬੇਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
 ਜੋ ਭਾਰੀਆਂ ॥ ਠੰਗ ਚੋਰ ਧਾਰ ਨੂੰ ਬਠਾਵੇ ਨਹੀਂ ਮੂਲ ਕੋਲ
 ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਰੱਖੇਵਾਂਗ ਮੀਰ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ॥ ਚੁਚਕ ਬਤਾਵੇ
 ਹੀਰਤਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਲਾ ਡਲਾ ਰੰਬੇਟਾ ਮਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇ
 ਚਾਰੀਆਂ ॥ ੧੧੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਂਬਣੇ ਦੇ ਸਾਬ ਹੋਕੇ
 ਹੀਰਚਲੀ ਬੋਲਵੇਲ ਮੱਝੀਆਂ ਦਾ ਖੰਧਾ ਅੱਗੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੋਰ
 ਕੇ ॥ ਚੁਰਮੇਵਾ ਛੰਨਾ ਹੀਰ ਕੁਟਿਆ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਖੰਡ ਪਿਉ
 ਵੱਖਰਾ ਲਿਆਈ ਉਤੇ ਭਰਕੇ ॥ ਦੁਧਵਹੀ ਮਹੀ ਦਾ ਉਡਾਈ
 ਦਿਨੇਰਾਤ ਮੀਆਂ ਬਾਰਬਾਰ ਬੋਲੇ ਹੀਰ ਰਾਂਬੇਨੂੰ ਵਕੋਰ ਕੇ
 ॥ ਰਹੀਂ ਮਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਮੇਸ਼ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬੈਠੀਂ ਨਾ
 ਅਲਗ ਵੱਗ ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਛੇੜਕੇ ॥ ੧੧੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਅਜੇ ਹੀਰੇ ਵੇਲਾ ਹੈ ਜਵਾਬ ਮੇਨੂੰ ਦੇਵਲੇਦਾ ਫੇਰ ਕਦੇ ਕਰੇ
 ਮਿਰਨਾਲਤੁ ਬਖੇੜਾਨੀ ॥ ਰਹਾਂ ਨਾਰੇਮਾਰਦਾ ਪਛਾਲੀ ਏਨ੍ਹਾਂ
 ਖੁਲੀਆ ਦੇ ਕੋਲ ਨੂੰ ਬਿਆਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤੇਨੂੰ ਖੰਡਾ ਨੀ ॥
 ਇਸਕ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਲੱਖ ਪੰਥ ਮਨ ਘੋਰ ਪੈਂਦੇ ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ
 ਉਖਲਾਈ ਬੋੜਾਨੀ ॥ ਬਾਬਤੇਰੀ ਜਾਨਤੇ ਤੇਮੇਰਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਦੇਸ ਸੋਗ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਭੇਰਾ ਨੀ ॥ ੧੧੪ ॥
 ਅਜਿਹਾ ਅਸੀਸੀ ਵਾਲਾ ਵੇਰਾ ਜਗਾਵਣੀ ਹੈ ਸ਼ੇਰਬਾਲੀ ਨਾਗ
 ਅਜਿਹੇ ਉਤੇ ਹਿਕਦਲ ਚਾਵੇਨਾ ॥ ਬੁਲੇ ਬਦਨਾਮੀ ਜੰਝਾ

(੪੫)

ਸੰਗੇਨਾਉਲਾਡਿਆਤੇ ਹੋਵੇ ਜੋਨਿਲੰਜ ਸੇ ਪਰੀਤਨੂੰ ਕਮਾਵੇ
ਨੀ ॥ ਜਾਨਦਾ ਨ ਆਦਰ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣਾ ਕੱਢੀਸ
ਆਪ ਹੱਥ ਦੂਜੇਦੇ ਫੜਾਵੇ ਨੀ ॥ ਹੋਵੇ ਨਾ ਪਰੀਤਰੀਤ ਪੂਰੀ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਪਨਾ ਸਰੀਰਹੀਰੇ ਆਪਜੇਬਥਾਵੇਨੀ ॥
੧੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਬਾਰ ਮੈਂ ਸੁਗੰਦ ਮਾਂਦੀ
ਤੇਰੇਅੱਗੇ ਅਜੇਮੀਆਰਾਂਇਆਨ ਆਵਦਾ ਈਮਾਨਵੇ ॥ ਕਾਬੇ
ਵੱਲ ਹੱਥ ਕੀਤਾ ਬੈਠਕੇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਸਾਬਤੀ ਦੇਨਾਲ ਸਿਰ
ਚੱਕਿਆ ਕੁਰਾਨਵੇ ॥ ਸਾਬਤੀ ਨਾ ਹੋਵੇਤਾ ਸਮੁੰਦ ਮਾਰੇ ਜੱਗ
ਤਾਈਂ ਸਾਬਤੀ ਦੇਨਾਲ ਬੱਧਾ ਜਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨ ਵੇ ॥ ਮਾਈ
ਬਾਪਤੇਰੇਹੈ ਗੁਲਾਮ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੋਵੀਂ ਨ ਉਦਾਸਮੇਰੀ
ਜਾਨ ਵੇਲਾ ਮਾਨ ਵੇ ॥ ੧੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੋਲੇ ਵਿੱਚ
ਪੀਰਾਂਨੇਇਦਾਰ ਦਿੱਤਾਰਾਂਬਣੇਨੂੰਹੀਰਨੇਸਲਾਮਕੀਤਾਨਾਲ
ਹੀ ਅਦਾਬ ਦੇ ॥ ਪੀਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਕੇਬੈਠੇ ਪਾਸਨੱਢੜੀਦੇ
ਚੇਤਦੇਮਹੀਨੇਫੁੱਲਖਿੜਨਜਿਉਂਗੁਲਾਬਵੇ ॥ ਦੇਹਾਂਨੂੰ ਬੁਠਾਲ
ਪੀਰਆਖਦੇ ਪਰੇਮਨਾਲ ਰਹਿਨਾ ਮਸ਼ਗੁਲ ਵਿੱਚਸਾਈਂਦੀ
ਜੁਨਾਬਵੇ ॥ ਕੀਤਾਹੈਸੁਹਾਗਤੇਰਾਪੀਰਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਉਂਜੁਰ
ਨਿਬਾਹੀਂ ਜੱਟਾ ਜਾਈਂ ਨ ਸਵਾਬ ਦੇ ॥ ੧੧੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਪਵ੍ਹਜਾਨਕਾਹਪੀਰਾਂਬੈਠਕੇ ਉਜਾੜਵਿਚ ਸਾਈਂਤਾਈਂ ਰੱਖਣਾ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤੁਸਾਯਾਦਉਇਆ ॥ ਪੰਜਾਪੀਰਾਂਬਾਪਣਾ ਲੁਗਾਈਤਰਨ
ਰਾਂਬਣੇ ਦੇ ਆਪਸੱਚੇਸਾਈਂਦਿੱਤੀਤੁਸਾਨੂੰਮੁਕਾਦਉਇਆ ॥ ਸੱਚੇ
ਕੰਮ ਹੋਣਗੇ ਰੰਬੇਰਿਆ ਤਮਾਮ ਤੇਰੇ ਬੋਲਸਾਧਮੀਨੂੰ

(੨੬)

ਜਾਇ ਬੁਝਾਇਓਇ ॥ ਪਰ੍ਹਕੇ ਨਿਕਾਹ ਪੀਰਦਲੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾਰੇਨੁ ਅਸੀਸਕੀਤੀ ਰਹੀ ਤੂਅਬਾਦਓਇ ॥ ੧੧੮
 ਚਿਥੀਥਿਤੁ ॥ ਹੀਰ ਬੱਲ ਦੋਸਕੇ ਪਛਾੜੀ ਮੁੜੀ ਘਰਾਵੱਲ ਤੇਰੇ
 ਬਾਬ ਰੰਧਿਆ ਮੇਰਹੂੰਗੀ ਉਦਾਸਵੇ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਰੈਣਨੂੰ ਨ
 ਚਿਨਾਵੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਸਾਨੂੰ ਅਸਰਾਤੇ ਤੇਰਾ ਧਰਵਾਸ ਵੇ ॥
 ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਜੀਉ ਦੀ ਮੇਰਹੂੰਕੀ ਕੁੰਜਗਉ ਤੇਹੋ ਵਦਾਜੇ ਦੂਰ ਮੇਰੇ
 ਦੁੱਖ ਦਹਰਾਸਵੇ ॥ ਰੱਖੀ ਨਾ ਅੰਦੇਸ਼ਾ ਮੂਲ ਰਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਕਲਨੂੰਸੇ ਮੇਰਾ ਖਲੋਉ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਵੇ ॥ ੧੧੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੀਤੇ ਬਾਘ ਆੜ ਸ਼ੇਰ ਬੱਕ ਦੇਓ ਜਾੜ ਵਿੱਚ ਬਾਂਦਰ ਲੰਗੂਰ ਸੂਰ
 ਬੈਠੇ ਮੱਝੇ ਸਨਦੇ ॥ ਗਿੱਦੜ ਸਹੇ ਦੇ ਬਾਰਾ ਸਿੰਗੇ ਰਿੱਛ ਰੋਹੀ ਆਂ
 ਵੇਲੇ ਬੜਾ ਘੋਲੇ ਭੁੱਲੇ ਮਾਸ ਮਿੱਟੀ ਖਾਨਦੇ ॥ ਹਾਥੀ ਹਿਰਨ ਦੇ
 ਰੋਥ ਪਾੜੇ ਪਾਵੇ ਜੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿੱਲੇ ਕਕਵੈਲ ਬਿੰਜੂ ਭੂਤਨ
 ਮਸਾਨਦੇ ॥ ਥੇਹਰ ਕਰੋੜਾ ਬੱਲਾ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਿੰਨ
 ਤੇ ਚੜ੍ਹੇਲਾ ਵਿੱਚ ਨੱਚਨ ਮੇਦਾਨਦੇ ॥ ੧੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬਾਬ ਬੇਹਰੀ ਤੁਰਮਗੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰੇ ਤੋਤਰਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋਰ
 ਹੋਰ ਉੱਲੁ ਗਮ ਪਾਵਦੇ ॥ ਘੁੰਗੀ ਆਗੂ ਟਾਰਾ ਬੇਸ਼ ਮਾਰਾ ਵਿੱਚ
 ਬੋਲ ਰਹੀ ਆਬਾਜ਼ ਕੁਹੀ ਦੇ ਸ਼ਕੇ ਪਿਛਾੜੀ ਲੱਗੇ ਕਾਉਂਦੇ ॥ ਭੂਜ
 ਮੁਰਗੀ ਬੀਏਲ ਪੰਗੜੀ ਹਰਾਮ ਪੰਥ ਹੋਰ ਤੇਤੇ ਬੋਲਦੇ ਅਨੇਕ
 ਤੇਰੇ ਭਾਉ ਦਿਖਾ ਕੇ ਚਰੀਖ ਬੂਤਰ ਬਣੇ ਚੇਭ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲਾਲਾ
 ਤੇਰੇ ਭਾਉ ਹੋਰ ਹੋਰ ਭੁੱਖ ਭੁੱਖ ਉਂਦੇ ॥ ੧੨੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੰਖ
 ਭਾਗੀਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਦੇ ਚਰੀਖ ਸਿੱਧੇ ਗੀਤਾ ਖਰਗੋਸ਼ ਭਰਕ

(੪੭)

ਸਰਕਨ ਹੀ ਭਾਲਦਾ॥ ਸੁੰਘਨਾ ਅਧਿਕ ਸੰਭੋਭਿਤ ਮੀਟੇ ਚਾਖੇ
 ਦੇਦਾ ਕਿੱਕਰ ਕਦੇਦਾ ਹੋਰ ਕੰਡਾ ਬੇਰੀ ਭਾਲਦਾ॥ ਸਲ ਹਰ
 ਵਾੜ ਵੱਡ ਸਰਕੜਾ ਉਲੇਹਾ ਜਿਥੇ ਕੁਝ ਨ ਸੁਮਾਰ ਚੁੱਕੇ ਸਭ
 ਪਰਾਲਦਾ॥ ਨਾਗ ਤੇ ਅਨੂਹੇ ਬਿਛੁਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਿਨੁ
 ਨਾਲ ਰਾਤ ਰਾਬਾ ਹੋਹੀ ਵਿਚ ਸੁਲਦਾ॥ ੧੨੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਸੱਦਕੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਲਿਆਵੇ ਹੀਰ ਰਾਬੇ ਵਲ ਮੱਥੀ ਆਨੂੰ ਛੱਡਕੇ
 ਬਨਾਵੇ ਖੇਲ ਰਾਸਦੀ॥ ਗੋਪੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਘੁੰਨੇ ਦੀਆਂ
 ਰੰਗ ਮਾਨਦਾ ਸੀ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸੀ ਹਾਸ ਦੇ ਬਿਲਾਸਦੀ॥
 ਹੀਰ ਤੇ ਰੰਬੇਦਾ ਮੋਜ ਮਾਨ ਦੇ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਰਖ ਦੇਨ ਸੋਥੀ ਕੁਝ
 ਜਿਮੀਂ ਤੇ ਅਕਾਸ਼ਦੀ॥ ਲੁੱਟ ਦੇ ਬਹਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਚੰਗ
 ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਕੁਛ ਹੋਰ ਘਰ ਬਾਰਦੀ॥ ੧੨੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਨਿੱਤ ਜਾਵੇ ਚੂਰੀ ਕੁੱਟਕੇ ਲਿਆਵੇ ਚਾਬਾ
 ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਖਾਵੇ ਨਾਲ ਮੋਜ ਦੀ ਬਹਾਰ ਦੇ॥ ਦੋਵੇਂ ਸੁੰਦਰ ਅਪਾਰ
 ਹੀਰ ਰਾਬਾ ਸਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰੂਪ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਯਾਰ ਬੈਠੇ ਸਾਥ
 ਯਾਰ ਦੇ॥ ਸਾਵਰੇ ਫੁਬੀਲੇ ਬੋਲ ਬੋਲ ਦੇ ਰਸੀਲੇ ਬੜੇ ਰੰਗਲੇ
 ਰੰਗੀਲੇ ਬੈਠੇ ਨਾਲ ਚੁਲ ਸਾਰ ਦੇ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿਆਰੇ ਹੋਣ
 ਖਿੰਦ ਨਾਨਿਆਰੇ ਨੱਚੀ ਆਪ ਮੱਥੀ ਚਾਰੇ ਲਲਕਾਰੇ ਵਿਚ ਬਾਰ
 ਦੇ॥ ੧੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸੋਥੀ ਚਾਰਦਾ ਹੁੰਦਾ
 ਰਾਬਾ ਹੀਰ ਸਹੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਨੁਕਦੇ ਨੂੰ ਆਵੇਦੀ॥ ਕੋਈ
 ਚੁੱਬੀ ਮਾਰਕੇ ਪਤਾਲ ਨਾਲ ਬੇਠ ਦੀ ਸੀ ਕਾਸੀ ਵਿਚ ਬੈਠੀ
 ਦੇ ਗਾਂਊ ਦੀ ਬੜਾ ਉਂਦੀ॥ ਕੋਈ ਖੁੰਠੀ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਦੇ ਨਾਲ

(੪੮)

ਲੰਘਵੀਸੀਕੋਈਕੁੰਦਕੁੰਦਕੇ ਸੀ ਹੀਰਨੂੰਵਿਖਾਉਂਦੀ ॥ ਰਾਂਝੇ
ਦੇ ਚੁਫੇਰੇਹੀਰ ਕੁੰਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੋਰਦੇਸਮਾਨ ਆਵੇ
ਪਾਂਇਲਾਂਹੀ ਪਾਂਵਦੀ॥੧੨੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰਦੀ ਵਿਚਾਰ
ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਈ ਖੇਡਦੀ ਰੰਝੇਦੇ ਨਾਲ ਬੱਲ ਵਿੱਚ
ਹੋਲੀਆਂ ॥ ਚੁਚਮਾਲਿਜਾਵੇ ਕੁੰਦਵਾਸਤੇਰੰਝੇਦੜੇਦੇਦਿਨੇਰਾਤ
ਰੱਖੇ ਨੱਚੀਮਾਪਿਆਤੇਚੋਰੀਆਂ ॥ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮਲੂਮਕਦੇ ਚੁਚਕ
ਸਿਆਲਤਾਈਂ ਹੱਡਗੋਡੇਭੰਨਕੇਬਨਾਵੇ ਪੋਰੀਪੋਰੀਆਂ ॥ ਚਾਕ
ਪਾਸ ਜਾਵੇਹੀਰਕੱਲੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਮਾਲਕਾਂਦੇਪਾਸਜਿਵੇ
ਹੱਸਹੱਸ ਗੋਰੀਆਂ ॥੧੨੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੈਦੋ ਚਾਚਾਹੀਰਦਾ
ਛਕੀਰਸੀ ਮਰੇਛਵਾਲਾ ਚੁਚਕੇਦੇਪਾਸਜਾਖਲੋਤਾਪਾਸਾਵੱਟਕੇ
॥ ਬਡੇ ਪਰਵਾਰੀਆਂਨੂੰਨੀਂਦਕੇਹੀਸੁੱਝਦੀਹੈ ਕਰਕੇ ਖਿਆਲ
ਦੇਖਅੱਖੀਆਂਪਲੱਟਕੇ॥ ਬੇਲੇਵਿਚਜਾਵੇਹੀਰਰੋਜਪਾਸਰਾਂਬ-
ਲੇਦੇ ਧੌਲਕਿਉਂਨੀਸੁੱਟਦਾਅਲੱਗਦੂਰਕੱਟਕੇ॥ ਸੁਰਤਸੰਭਾਲ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਅੱਜਕੱਲ ਨਹੀਂਤਾਂਲੈਜਾਉਚਾਕ ਨੱਚੜੀਨੂੰ
ਪੱਟਕੇ ॥੧੨੭॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਚੁਚਕਕੋਧਨਾਲਕੈਦੋਤਾਈਂਬੋਲਦਾ
ਹੈਪਾਪੀਆਤੁਛਾਨਕੇਡੱਡੇਲਿਆਤੁਛਾਨਦਾ॥ ਹੀਰਘਰਖੇਡਦੀ
ਸਹੇਲੀਆਂਦੇਪਾਸਬੈਠੀਕੀਕੁੰਦੇਇਤਬਾਰਕਰਾਂਤੇਰੀਮੈਂਜੁਬਾਨ
ਦਾ ॥ ਮੱਲੇਮੱਲੀਆਲਕੇਜਗਾਵੇਂਕਲਾਂਸੁੱਤੀਆਂਨੂੰ ਵੱਡਾਭੈੜਾ
ਚੰਦਰਾ ਤੂੰਲੁੱਚਹੈਂ ਜਹਾਨਦਾ ॥ ਹੋਇਕੇਖਾਮੋਸ਼ ਜਾਕੇ ਬੈਠ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚੁਚਕਪੁਕਾਰੇਰਾਹਛੱਡਦੇਸੈਤਾਨਦਾ॥੧੨੮
॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਕੈਦੋ ਪਿੱਠ ਝਾੜਕੇ ਪਛਾੜੀ ਮੁੱਢ ਆਨ ਬੈਠਾ

(੩੯)

ਦੂਰਕ ਪਤੀਜੇਸੇਈ ਕਹੇ ਗੱਲ ਹਾਲਦੀ ॥ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਕੁੰਦਕੇ
 ਲੈਚੱਲੀਹੀਰਚੁਰਮੇਨੂੰਬੁਕਲਦੇਵਿਚਦੇਕੇਓਢਨੀਰੁਮਾਲਦੀ॥
 ਕੈਦੋਨੇਮਲੂਮਕੀਤਾਹੀਰਚੱਲੀ ਬੱਲਵਲ ਲੱਗਿਆ ਪਿਛਾੜੀ
 ਲੰਛਾ ਹੀਰ ਜੋ ਸਿਆਲ ਦੀ ॥ ਚਾਕ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਖਲੋਤੀ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਕੁਛ ਨਾ ਮਲੂਮ ਹੋਰ ਕੈਦੋਵਾਲੇ ਹਾਲਦੀ ॥
 ੧੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਸਿਧਾਈ ਹੀਰ
 ਬਲ ਵੱਲ ਕੈਦੋਨੇ ਸਲਾਮਕੀਤਾ ਰਾਂਝੇਪਾਸ ਆਨਕੇ॥ਵਾਸਤੇ
 ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਸੁਆਲ ਮੇਰਾ ਮੰਨ ਮੀਆਂ ਪੰਜ ਰੋਜ ਹੋਏ ਭੁੱਖ
 ਸੱਟਿਆ ਰੰਵਾਲਕੇ ॥ ਦਯਾਆਈਰਾਂਝੇਨੂੰਉਲਟਦਿੱਤੀਚੁਰੀ
 ਸਭ ਕਾਸਾ ਭਰਪੂਰਕੀਤਾ ਭੁੱਖਾ ਸਾਧ ਜਾਣਕੇ ॥ ਭੁੱਲਗਿਆ
 ਜੋਗੀਭੇਖ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਲੱਖਵਾਰਲੰਛਾਅੱਗੇਦੇਖਿਆ
 ਰੰਵਾਲਕੇ ॥ ੧੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੁਰੀ ਲੈਕੇ ਰਾਂਝੇ ਤੋਂ
 ਸਿਧਾਯਾ ਲੰਛਾਂਪਿੰਡ ਵਲ ਹੀਰ ਪੁੱਛੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਸੀਕੋਨ ਤੇਰੇ
 ਕੋਲ ਵੇ ॥ ਕੈਦੋ ਲੰਛਾ ਜੇਹਾ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰਤੋਂ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ ਲਖ
 ਬਾਰ ਦੇਖਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਨ ਮੂਲਵੇ ॥ ਨਿੰਦਿਆਦੀਖਵੀ
 ਬੈਠਾ ਖਾਂਦਾਹੈਗਾਦੁਤਲੰਛਾਅੱਜਮੇਰਾਚੱਜਦੱਸੇਬਾਪਨੂੰ ਫਰੋਲ
 ਵੇ॥ਬੁਰੀਕੀਤੀਪੁੱਜਕੇਤੋਂ ਅੰਤਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜਾਇਕੇਵਜਾਵੇ
 ਲੰਛਾ ਸੱਥ ਵਿਚ ਢੋਲ ਵੇ ੧੩੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਬ ਦਾ
 ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਨ ਹੀਰੇ ਜਾਨ ਕੇ ਛਕੀਰ ਮੈਂ
 ਉਲਟ ਦਿੱਤੀ ਚੁਰੀਨੀ ॥ ਲੰਛਾਜੇਹਾ ਸਾਧ ਤੇ ਕਠੋੜੀਉੱਤੇ
 ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਓਸਦੇਪੁਰਾਨੀਜੇਹੀਭੁਰੀਨੀ॥ਚਿੱਪੀ

(੪੦)

ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਫਲਾਇ' ਦਾਕਿਉ' ਹਥ ਵਿਚ ਜਾਨਦਾਜੇ ਹੀਰ ਕੈ ਦੇ
ਲਿਖਾ ਹੈ ਫਤਹੀਨੀ ॥ ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ
ਤਾਈ' ਰਾਇ ਕਹੇ ਹੀਰੇ ਤੇਰਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਕਸੂਰੀਨੀ ॥ ੧੩੨ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਹ ਵਿਚ ਘੋਰ ਕੇਖ ਲੋਭੀ ਕੈ ਦੇਲੀ ਭੇਤਾਈ' ਬੋਲਦੀ
ਪਖੰਡੀਆ ਪਖੰਡ ਕਿਉਂ ਪਸਾਰਿਆ ॥ ਆਪਨੇ ਹਥਾਉ ਨਾਲ
ਬੁਰੀ ਦੇਹ ਸਾਡੇ ਤਾਈ' ਅਸੀਂ ਮੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆਨ
ਮਾਰਿਆ ॥ ਬਾਪ ਕੋਲ ਜਾਇਕੇ ਦਿਖਾਵੇ' ਚਿੰਪੀ ਸੱਥ ਵਿਚ
ਧੀਆਂ ਭੈਲਾਨਾਲ ਤੈ' ਕਸੂਤਾ ਵੈਰ ਧਾਰਿਆ ॥ ਫਤਹੀਨੀ ਪਿਛਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਕੈ ਦੇ ਚਾਚੇ ਲੰਝੇ ਨੂੰ ਹੈ ਹੀਰ ਨੇ
ਪੁਕਾਰਿਆ ॥ ੧੩੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੈ ਦੇ ਕਹੇ ਬੁਰੀ ਮੈਂ
ਲਿਆਂ ਦੀ ਕੇਜ਼ੇ ਵੇਲੇ ਹੀਰੇ ਐਵੇਂ ਬੇਨਹੱਕ ਚੱਕ ਤੁਹਮਤਾ
ਲਗਾਇ' ਦੀ ॥ ਪਟੜੇ ਦੇਵਾਂਗ ਕੈ ਦੇ ਮਾਰਿਆ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਛਾਤੀ
ਉੱਤ੍ਰ ਵੇਠ ਧੁੱਪ ਮਾਰਕੇ ਮਨਾਉ' ਦੀ ॥ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁਛਾਂ ਪੰਦਰੇ
ਬਨਾਯਾ ਲੰਝਾ ਘੋਨ ਮੋਨ ਹਟੀਨ ਹਟਾਈ ਨੱਚੀ ਕੀਤੀ ਮਨ
ਭਾਇ' ਦੀ ॥ ਖੱਸ ਲੀਤੀ ਬੁਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੈ ਦੇ ਪਾਸੋਂ
ਰਾਥੇ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਪੁਰਵੇਲ ਹੋਕੇ ਆਉ' ਦੀ ॥ ੧੩੪ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਭੇਰੇ ਭੇਰੇ ਮੇਲਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਕੈ ਦੇ ਸੱਥ ਵਿਚ ਚੁਚਕ
ਸਿੰਘਾਲ ਨਾਲ ਗੋਰਤਾ ਦੇ ਭੁਖਲਾ ॥ ਕੈ ਦੇ ਦੇ ਹਥਾਲ ਤਾਈ'
ਦੇ ਮੁਕੇ ਨਿਲੱਜ ਹੋਸਾ ਰੋਸਾ ਭਰ ਮੱਖੀਆਂ ਜੋ ਮਾਰਿਆ ਹਰਖ
ਬਖਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁਰਲੇ ਸੋਚ ਨੀਕੀ ਕੀਤੀ ਗੋਰਿਆਂ ਤੇ ਕੁਖ
ਦਿਖਾਇ' ਬੁਰੀ ਹਮਾਸਾ ਭੇਰਾ ਲੱਖਦਾ ॥ ਕੈ ਦੇ ਨੂੰ ਸੁਦਾਵੇ ਸੱਥ

✽

(੪੧)

ਵਿਚੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੁਰਕ ਸਿਆਲਕ ਹੋਲ ਰੁਸਤਾ ਲੱਖੇ ॥
 ੧੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਘਰੀਂ ਆਕੇ ਦੁਰਕ ਸੁਨਾਇਆ ਹਾਲੀ
 ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਹੀਰ ਬਦਨਾਮ ਹੋਈ ਜਾਨ ਗੱਲ ਪੱਕਦੀ ॥ ਆਕੇ
 ਗੱਲ ਘੁੰਟਕੇ ਲੰਘਾਉਨੀਸੀ ਓਸਵੇਲੇਨਹੀਂ ਘੁੰਟੀ ਦੇਨੀਸੀ
 ਮੰਗਾਇਦੁਧ ਅੱਕਦੀ ॥ ਆਕੇ ਵਿਚਦ ਬਦੀ ਜਮੀਨ ਦੇ ਉਡਾਰ
 ਥੱਲੇਨਹੀਂ ਮੂਨ ਸੂਰ ਵਾਂਗ ਸੁਲੀ ਉੱਤੇ ਚੱਕਦੀ ॥ ਰੱਖਦੀ ਸਾ
 ਜੀਉ ਦੀ ਜਿਕ ਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਾਂਦੀ ਨ ਲਿਹਾਜ਼ ਜ਼ਰੋਂ ਮੁਲ
 ਪੱਗ ਨੱਕਦੀ ॥ ੧੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਈ ਹੀਰ
 ਚਾਕ ਨੂੰ ਖੰਵਾਲ ਰੂਰੀ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬੁਝ
 ਨੀ ॥ ਘਰ ਬਾਰ ਛੱਡਕੇ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਨੱਚੀਏ ਤੂੰ ਚਾਕ ਨਾਲ
 ਜਾਇਕੇ ਲਗਾਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੀ ॥ ਨੇਕ ਪਾਏ ਹੋਵਦੀ ਮਲੂਮ
 ਸਾਰੇ ਜੋਗ ਵਿਚ ਚਾਕ ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਤੂੰ ਹੋਈ ਕਮਜ਼ਾਤ ਨੀ ॥
 ਦੋਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੰਮ ਕੀਕੁ ਆਰੀ ਆਂਦਾ ਬੇਲੇ ਵਿਚ ਜਾਤਾ
 ਉਠ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੀ ॥ ੧੩੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲੰਡੀ ਮੁਸ-
 ਦੰਡੀ ਹੋਈ ਉਧਲ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ਮਾਲ ਜਾਦੀ ਕੰਜਰੀ ਤੂੰ ਸੁਡੀ
 ਬਦਕਾਰ ਨੀ ॥ ਹੋਵੇਗਾ ਮਲੂਮ ਤੇਰੇ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਜਾਦੀ ਖਾਰ
 ਤਲਵਾਰ ਸੀਸ ਕਰੇ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਨੀ ॥ ਧੀਆਂ ਵੇਡੇ ਭਾਲੀ
 ਤੋਂ ਗਵਾਈ ਅੱਜਲੋਂ ਜਹੀਰੇ ਮਾਧੀ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਲਿਆਂਦਾ
 ਤੇਰਾ ਧਾਰ ਨੀ ॥ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵਾਂਗ ਦੁਰਕ ਆਈ ਅੰ
 ਦੇ ਤੇਰੀ ਆਹੁ ਮਨੁ ਨਾਨੇ ਸਾਂਭੇ ਪਾਏ ਬਾਰ ਨੀ ॥ ੧੩੮ ॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਗੱਲ ਕੁਝ ਜਾਤ ਤੂੰ ਨਾ ਅੰਨ ਮਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਮੇਰੇ ਚਾਕ

(੪੨)

ਆਇਕੋਤੁਈਗੱਲਪਾਲੀਆ॥ ਬੇਲੇਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਬਯਾ-
ਜਿਯੋ ਨਾ ਕੰਮ ਤੇਰਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਗਰੀਬਨੀ ਨੂੰ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
ਗਲੀਆਂਆਖਵਲ ਦੇਖਕੇ ਉਲਾਂਭੇਦੇਵੇ ਮੇਰੇਤਾਈ ਐਵੇ
ਆਵਾਗੋਲਤੁਬਯਾਨ ਤਾਜੇ ਲਾਲੀਆ॥ ਸਾੜਦੀ ਹੈ ਪਿੱਠ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਆਸ਼ਕਾਦੀ ਯੰਰਕਹੇ ਮਾਈ ਗੱਲਾਂ ਆਖਕੇ
ਰੋਜਲੀਆ॥ ੧੩੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਚਾਕ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ
ਲਥਕਿਹੀਏ ਪਾਕਹੋਕੇਸਾਕਅੰਗਵਿਚ ਸਾਨੂੰਕੀਤਾਹੈਨਿਲਜ
ਨੀ॥ ਬੋਲਿਆਮੇਜਾਉਂਦੀਖਵਾਉਂਦੀਬਥੀਨਿੱਤਚੋਰੀਘਰੇ
ਉਠਜਾਵਦੀਸੀਖੇਡਨੇਦੇਖੋਜਨੀ॥ ਕਹਿਆਮੰਨਮਾਪਿਆਦਾ
ਭੱਭਕੇਤਕੋਬਰੀਨੂੰਕੀਤੀਸਰਵਾਚੀਤੇਚੇ ਬਾਪਤੀਕ ਅੱਜਨੀ॥
ਕਹੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਖੇਡਤੁ ਸਹੇਲੀਆ ਮੇਂ ਹੋਇ ਅਲਬੇਲੀ
ਭੇਹਵਲੀਆਮੇਂ ਅੱਜਨੀ॥ ੧੪੦॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ
ਕਹਿਆਮਨੁਚਕੀਤਾ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਐਸੇ ਚਾਕ ਨੂੰ ਤੂੰ
ਮਦਿਨਰਦਾਈਨੀ॥ ਗੰਦੀਖੀਦੇਖਕੇਬੇਸ਼ਕ ਨੱਕ ਵੱਢਸੁੱਰੀ
ਦੁੱਖੀਆਦੇਖਹੋਸਨੂੰ ਭੁਹਮਤਾਲਾਈਨੀ॥ ਮਾਪਿਆ ਦਾ
ਲਾਭ ਜੋ ਸਮਾਲਨਾਲਰੋਥਦੀਸੀਦੁਖੀਹੋਈਏਸਤੋਂ ਤੂੰ ਮਾਈ
ਨਾ ਚਵਾਈ ਨੀ॥ ਮੇਰੀਓਰੀਏਟੇਵੀਪ੍ਰੀਤ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
ਦਿਭੀਏਖੁਦਾਇਨੇ ਜੰਨ ਬਾਹੀਸਰਗ ਭਾਈਨੀ॥ ੧੪੧॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਤੁਝਨੀ ਸੇ ਗੱਲ ਗਹਿਓ ਰੋਵਈ ਮਲੂਮ ਮੇਨੂੰ
ਦੁਖਲਗਾਵਾਸਿਤੁਹਜਾਰਾ ਭਿਭਾ ਦੁਖੀਆਂ ਖ ਸੀਖੀਆ ਅਛੀਮ
ਸਾਹਿਬੁਦੀਸਿਖਾਏਰਤਨੁਹੀਮੁਖੇ ਸੁੰਦਰਕਲੇਪਦੇਖਾ

ਚੁਰੀਆ॥ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਆਖਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਚੁਰੀ ਨਦੀ ਜੋਰੀ
 ਜਬਾਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੀਰੁ ਕਰਾਂ ਚੁਰੀਆ॥ ਇਕ ਅੱਧਾ ਥੁਣ ਹੋਵੇ ਦੋਸ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ ਆਖੀ ਆਇਤਾ ਵਲ ਆਇਤਾ ਨਾ ਚੁਰੀਆ
 ॥ ੧੪੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖਦੀ ਹਾਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਮਝ ਲੇ
 ਤੁਝੋਂ ਹੀਰੇ ਕਿੱਥੋਂ ਪਹਿਨੇ ਨੱਥ ਚੁੜਾ ਬੈਠ ਚੁੱਕ ਚੱਲੀਏ॥
 ਮਲੰਗ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਮਲੰਗ ਨੀ ਹੋਵੇ ਰੇ ਗੀਤੁ ਦੇਸ ਪਰ ਦੇਸ
 ਵਿਚ ਖਾਰ ਹੋ ਕੇ ਬੱਝੀਏ॥ ਹਾਰ ਤੇ ਸਿੰਗਾ ਰੱਖਿਓ ਪਾਏ ਗੀ
 ਗਰੀਬਾਂ ਪਾਸੋਂ ਹੋਵੇ ਗੀ ਨਸੀਬਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਹਾਲ ਵੇਖ ਲੱਜੀਏ॥
 ਚੰਦਰੇ ਨਸੀਬ ਧੁਰੇ ਚੰਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ
 ਛਕੀਰਾ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜੀਏ ॥ ੧੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤਾਜੀਆਂ
 ਤੇ ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜ਼ਰਦੀ ਹੈ ਲੋੜ ਆਏ ਖਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬੋਰਦੀ ਹੈ
 ਪਾਖਰ ਰਵੇਲਨੀ॥ ਹਾਰ ਤੇ ਸਿੰਗਾ ਰਨਾਲ ਪਚੀਨ ਹੀ ਰੋਵਦੀ
 ਹੈ ਹੱਥੀ ਸਮਝਾਈਏ ਲੱਖ ਭੂਤ ਲੇ ਚੁਕੇਲ ਨੀ॥ ਅੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇ
 ਚੰਦਨ ਗੁਲਾਬ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇਈਏ ਹੋਵੇ ਨ ਨਿਸੰਗ ਕਦੀ
 ਮੁਸਕ ਰਵੇਲਨੀ॥ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਦੀ ਨ ਲੋੜ ਸਾਏ
 ਰਾਬੇ ਜੇਹੇ ਯਾਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਿਸਦਾ ਮੇਲ ਨੀ॥ ੧੪੪ ॥ ਜੀ ਹਦਾ
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਂਦੀ ਹੈਂ ਡਰਾਵੇ ਚਾਬੇ ਹੱਸ ਕੇ ਛਕੀਰਾਂ ਨਾਲ
 ਜਾਲ ਸੁਟੀਂ ਨੱਥ ਚੁੜਾ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਪਰਾਦਾ॥ ਛਕੀਰੀਆਂ
 ਚੁੜੀਆਂ ਹੰਡਾਵਾਂ ਰੱਖੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨੱਕ ਵਿਚੋਂ ਚੁੜੀਆਂ ਚੁੜੀਆਂ
 ਵਿਆਖਰੀਆਂ॥ ਰਾਂਝੇ ਵਾਲੀ ਚੁੜੀ ਤੇ ਜੋ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ
 ਹੀ ਦੁਰ ਕੀਤਾ ਜਾਲ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ ਚੁੜੀ

ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਾ ਸੈ ਨਿਕਾਹ ਜਾਕੇ
 ਸੇਏ ਸੇਧਿਆ ਪਰਾਦਾ ॥ ੧੪੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੀਕ ਤੈ
 ਲਗਾਈ ਨੀ ਸ਼ਰੀਕ ਮੇਹਣੇ ਦੇ ਵਧੇਹੈ ਤਾਨਿਆ ਦੇਨਾਲ
 ਸਾਂਝਾ ਉਠਿਆ ਹੈ ਪਾਜ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਕਾਜ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਬਣੇ
 ਬੇਦੀ ਸੱਭ ਆਨੰਦੁਲਠਿ ਆਦੇਬਾਨ ਮੈਂ ਰਖਾਇਛੋ ਦਾਜ
 ਨੀ ॥ ਜੀਮਕੇ ਅਸਾਡੀ ਮਿੱਟੀ ਪੱਟਦਿੱਤੀ ਚੰਦਰੀਨੇ ਚੂਚਕ
 ਸਿਆਲ ਮੁੱਢੇ ਲਾਜ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਨੀ ॥ ਰੱਖ ਲੈ ਛਲੋਟੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਹੋਇਕੇ ਸਿਆਲੀਤ ਦਬੀਰਨੇਕ
 ਸਾਜ਼ਨੀ ॥ ੧੪੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਲੀਕ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਮਾਏ
 ਰਾਂਝਾ ਮੇਰੇ ਡਾਲ ਹੋਵੇ ਅਕੇਹੀਰ ਹੋਵੇਖਤਰੇਟੀ ਬਮਨੇਟੀਨੀ ॥
 ਤਾਂਡੀਲੀਕ ਲੱਗੇ ਮਾਏ ਦੱਖਣੇ ਜੇ ਆਵੇ ਰਾਂਝਾ ਕਾ ਬਲੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇ
 ਠੰਢਾ ਹੀਰ ਪਠਨਟੀਨੀ ॥ ਤਖਤਹਜ਼ਾਰੇ ਤਾਈਂ ਜੱਗਸਾਰਾ
 ਜੁਲਦਾਹੈ ਬੰਗਵੇਰ ਹੋਈ ਹੀਰ ਮਾਏ ਮੈਂ ਸਲੋਟੀਨੀ ॥ ਜਾਤੋਂ
 ਲਾ ਕੁਸ਼ਾਤ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਂਝਾ ਜੋ ਹੈ ਚਾਕ ਮਾਏ
 ਹੀਰ ਘੀ ਸੁਣ ਲੀਲੀ ॥ ੧੪੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੂਚਕ ਦੇ
 ਪੱਸ ਵਰਯਾਦ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀ ਨੇ ਹਾਰਦੀ ਲਾ ਅਸੀਂ ਰੋਲੋਂ
 ਆਰਦੀ ਤਜਗਨੂੰ ॥ ਤੇਜਤੇ ਮਰੇੜ ਲਖਵਿੱਤੀਆਂ ਸੁਨਾਇ
 ਬਾਈ ਫਿਰਦੀ ਲਾ ਚਲਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਵਾਲੇ ਸੰਗ ਨੂੰ ॥ ਮੈਸੀ
 ਭੁੱਖੇ ਰਾਂਝੇ ਬਾਪ ਤੇਰੇ ਹੀਰ ਹੋਈ ਜੀਮਕੇ ਲਗਾਯਾ ਦਾਗ
 ਨਹੀਂ ਚਿਟੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ॥ ਸੁਭਦੀ ਨਾ ਗਊਆਂ ਤਾਈਂ ਛੱਡ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਂਝਾ ਹੈ ਬੇਦੀਆਂ ਸੁਰੀਆ ਦੇ ਵੰਗ

ਨੂੰ ॥੧੪੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੂਚਕ ਸਿਆਲ ਨੇ ਹਵਾਲ
 ਸੁਨਾ ਹੀਰ ਵਾਲਾ ਫੂਕ ਹੋਇਆ ਲਾਲ ਨਾਲ ਗੁੱਸਾ ਨਾ
 ਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਸੱਦਕੇ ਮੁਲਾਣੇ ਨੂੰ ਬਹਾਉਂਦਾ ਸਿਰ੍ਹਾਣੇ ਵਲ
 ਆਦਮੀਨੂੰ ਭੇਜਕੇ ਤੇ ਹੀਰਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਖਲੋਤੀ
 ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਆਣ ਰੂਚਕੇਦੇ ਧੀਆ ਭੈਣਾਵਾਲੀ ਬਾਤ ਖੋਲ੍ਹਕੇ
 ਸੁਣਾਉਂਦਾ ॥ ਰਾਂਬੇਦੇ ਵੇਰਾਗ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਹੋਰ ਖਾਣ ਪਹਿਨਣੇ ਨਾਂ ਖੇਡਣੇ ਹਟਾਉਂਦਾ ॥੧੪੯॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਡਲੀ ਅਨੋਖੀ ਰੱਖੀ ਅੱਜ ਤੀਕ ਮਾਪਿਆ ਨੇ
 ਕੱਤਨੇ ਨ ਤੁਮਣੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ਜਦੋਂ ਦੀ ਤੂੰ
 ਜੰਮੀ ਨੀ ਨਿਕੀਮੀ ਰੱਖੀ ਕੰਮ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਤੀ ਨੂੰ ਪਲੰਘ ਉਤੇ
 ਕਿਸੇਨਾ ਜਗਾਇਆ ਹੈ ॥ ਚਾਕਰ ਸਮਾਨ ਸਾਰਾ ਕੜਮਾ ਜਹਾਨ
 ਜਾਣੇ ਖਾਤਰਾਂ ਬਰੇਰ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ॥ ਪਿੱਛੇ
 ਜੇਹੜੀ ਕੀਤੀ ਸੋਈ ਬੀਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਜੋ ਕਮਾਵੇ
 ਹੀਰੇ ਜਾਵੇ ਕੀਤਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥੧੫੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੋਲਕੇ ਜਵਾਬ
 ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਬਾਪਤਾ ਈ ਚਿਤ੍ਰੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਮਾਸ ਬਿਨਾ ਹੋਂ ਉਦਾਸ
 ਵੇ ॥ ਅਮਲੀਆਂ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਫੁਦਦਾ ਤਹਿ ਕੀ ਕਮੀਆਂ ਜਦੋਂ
 ਤੀਕ ਹਿੱਕ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸਾਸ ਦੇ ॥ ਹੋਰ ਚੌਲਾਂ ਸਬ ਮਨ ਸੁਰ
 ਹੈ ਸ਼ਰੂਰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਹੀ ਨੂੰ ਲਾ ਫੋਭਾ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਤੇਏ ਪਾਸ ਦੇ ॥
 ਜੀ ਵਨਾ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਫੁਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਵਾਲੀ
 ਦੇਸਤੀ ਲਿਆਵੇ ਰੱਬ ਰਾਸ ਦੇ ॥੧੫੧॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੁਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ਤੁੱਕੇ ਤੇ ਕਰੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਚੇ ਹੋਨ ਅੱਖ ਵੱਲ ਨਿਸ਼ਾਨੁ ਬਰਾਸ

ਲਗਾਨਵੇ॥ ਲਵੇ ਮਿੰਗਲਾ ਪਚਾੜ ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਚਗਤਾਨ
 ਏਲਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੰਢੇ ਜੁਆ ਰੰਗਾ ਹਾਛਾਕੁਰਾਨਵੇ॥ ਬੱਕਰੀ ਤੇ
 ਫੇਰਦਾ ਅਯਾਲੀ ਬਘਿਆੜ ਹੋਵੇ ਸ਼ੇਰਬਾਜ਼ ਕੁਹੀਆ ਜੇ ਫੁਸ
 ਘਾਸ ਖਾਣਵੇ॥ ਜਿਮੀਅਸਮਾਨ ਪੁੱਠੇ ਹੋਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਤਾ
 ਭੀ ਹੀਰ ਰਾਂਝੇ ਕੋਲੋਂ ਮੋਢੇਨਾ ਈਮਾਨਵੇ॥੧੫੨॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਛੱਡਕੇ ਬਹਾਸਾ ਹੀਰ ਚੁਰਕ ਸਿਆਲ ਤਾਈ ਮੋਏ ਹੋਏ ਸੱਪ
 ਚੰਗੁਪਿਆ ਵਿਸ ਘੋਲਦਾ॥ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਾਵਦਾ ਕਚੀਰੀਆਂ
 ਨੂੰ ਦਿਲਵਿਚ ਸੰਗਦਾ ਸਰੀਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਤੋਂ ਨ ਬੋਲਦਾ
 ॥ ਚਾਝ ਦਿਨੇ ਫਿਕਰ ਅੰਦੇਸ਼ਾਲਗਾ ਚੁਰਕੇ ਨੂੰ ਹੀਰ ਦੇ ਵਿਆਹ
 ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੋਈ ਦੇਲਦਾ॥ ਵਕਤ ਵਿਹਾਣੇ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਆਹੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਫਿਰੇ ਫੇਰ ਪਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਮੱਖਣ ਵਿਰੋਲਦਾ
 ॥੧੫੩॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਆਬਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਬੋਲੇ ਵਿੱਠੇ
 ਰਾਂਝਾ ਆਯਾ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੇੜ ਫੇਰ ਪਿੰਡ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦਾ॥
 ਦੇਖਕੇ ਸਿਆਲ ਫੁਕ ਲਾਲ ਹੋਯਾ ਰਾਂਝੇ ਉਤੇ ਮੱਥੇ ਉਤੇ ਵੱਟ
 ਤੇ ਪਲੱਟ ਆਖੀਂ ਕਾਂਵਦਾ॥ ਛੱਡਕੇ ਤੇ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਹ ਘਰ
 ਆਪਣੇ ਤੂੰ ਛੱਡ ਤੇਰਾ ਸਾਨੂੰ ਅਜ ਮੰਦਾ ਦਿੱਸ ਆਂਵਦਾ॥
 ਸੁੰਦਰ ਅਸੀਲ ਭੀਲ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਖਰਾਸ਼
 ਤੈਨੂੰ ਮਾਹੀ ਨਲਗਾਉਂਦਾ॥੧੫੪॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਮਾਲਕਾ ਦੇ
 ਅਰੇ ਹੋਰੁ ਰੁਝਨ ਪੈਂਦਾ ਕਰਾਂਦਾ ਮੁੰਡੀ ਚੁਰਾ ਸੱਤਕੇ ਉਦਾਸ ਹੋ
 ਕੇ ਲੁਛਿਆ॥ ਆਪੀ ਚੀਰੁ ਧਰੀ ਦੀ ਚੁਲ੍ਹੇਲ ਪਾਈ ਹੀਰ ਕੰਨ
 ਸਿਰੁ ਕੇ ਸੁਰੇਖਾ ਮੁੰਡੀ ਕੰਨੋਂ ਫਿਰੇ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਨ

ਰਾਂਬੇਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰੀਰੇਨ ਰੋਹੀ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆਂਦਾਸੱਥਰਫਕੀਚਾ
 ਵਾਂਗਮੱਲਿਆ ॥ ਤਾਕਤਨ ਹਿੱਲਣੇਦੀਅਕੇ ਭੁਗਵਾਨਸਿੰਘ
 ਹੀਰਦਿਆਂ ਤੁਫੰਗਾਂਨਾਲ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੱਲਿਆ ॥ ੧੫੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਉਠਕੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀਰ ਆਖਦੀ ਹੈ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ
 ਤੁਸਾਂ ਪਿੱਛੇ ਓਸਨੂੰਨ ਮਿਲੇ ਰੁਜਗਾਰਨੀ ॥ ਪੱਥਰਾਂਦੇ ਵਿਚ
 ਜੇਕੁ ਰੋਜੀਦੇਵੇਕੀਜ਼ਿਆਂਨੂੰ ਸੋਈਕਰਤਾਰ ਲੇਵੇ ਰਾਂਬਣੇਦੀ
 ਸਾਰਨੀ ॥ ਮੰਗੂ ਤੇਰੇ ਚਾਰਦੇਨੂੰ ਹੋਏਹੈ ਬਰਸਬਾਰਾਂਆਵੇਨ
 ਤਰਾਸਬਜਾਵੇ ਸਬਰ ਮਾਰਨੀ ॥ ਦੁਖੀਨੂੰਦੁਖਾਏਸੁਖਨਹੀਂ
 ਭਗੁਾਨਸਿੰਘਾਵਸਦਾਨਜੱਗਸੋਈਨਾਲਹੀਬਹਾਰਨੀ ॥ ੧੫੬ ॥
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਬਤੀਦੀ ਖੁੰਡੀ ਨਾਲ ਚਾਰਦਾਸੀਮੱਥੀਆਂਨੂੰ
 ਓਸਦੇਬਗੈਰਬੇਰਧੇਰਅਰਜ਼ਾਂਦੀਆਂ ॥ ਢਾਲਤਲਵਾਰਮਾਰ
 ਰੋਏ ਸਭਮੱਥੀਆਂਨੂੰਹੁੰਦੀਆਂਖਾਰ ਹਰਵੇਲੇਨਹੀਂਜਾਂਦੀਆਂ ॥
 ਰਾਂਬੇ ਬਿਨਾਂਮੱਥੀਆਂਖਾਬਹੋਨ ਪਿੰਡਵਿਚ ਦਾਲਾਪਾਤੀਅੰਨ
 ਪਾਸਮੁਲਣਹੀਂਖਾਂਦੀਆਂ ॥ ਰੁਚਕਸਿਆਲਨੂੰਖਰਾਬੀਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਮੱਥੀਆਂਹੈਬਿਨਾਂਪਾਲੀਪਰੀਕੁਰਲਾਂਦੀਆਂ ॥ ੧੫੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੁਚਕ ਸਿਆਲਨੂੰ ਖਰਾਬੀ ਬਣੀ ਬਹੁਤ ਭਾਈ
 ਮੱਥੀਆਂਦੁਹਾਸਦੇਖਵੇਖ ਪੁਰੋਤਾਉਂਦਾ ॥ ਮਾਧੀਦੇਲਯਾਉਂਦਾ
 ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ॥ ਰੁਚਕੇਨੇ ਸੱਦ ਮਾਸਮਧੀਰੂਦੀਨੂੰ ਪੁੱਲ
 ਬਿਡਲਾਉਂਦਾ ॥ ਫਿਰਆਹਤਕਮੱਥੀਆਂ ਚਰਾਬੀਏਲਾਉਂਦਾ
 ਤਾਨਹੀਂਦੇਨਾਲਸਾਭਾਪਸਨਹੀਂਜਾਉਂਦਾ ॥ ਫਿਰਤੀਰੀਤੀਸਾਭ
 ਖੰਡ ਢੋਲੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ॥ ਏਕੁ ਗੁਰਸਾਭਈਨੂੰਤੁਧੁਕੇ

(੪੯)

ਸੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ੧੫੯॥ ਬਥਿੱਤ ॥ ਮੰਨ ਕਹਿਆ ਚੁਰਕੇ ਦਾ
ਮਲਕੀਤਿਆਚੋਈ ਬਾਤ ਬਤਲਾਉਂਦਾ ਮਾਹੀਸੀਦਾ ਡੇਰਾ
ਨੀ ॥ ਕੱਲਦਾ ਜੇ ਗਿਆਸਾਨੂੰ ਨਜਰਨਹੀਂ ਆਵਦਾ ਹੈ ਦੂਡ
ਭਾਲ ਥੱਕੀ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਦਾ ਚੁਫੇਰਾਨੀ ॥ ਓਸਦੇ ਬਗੈਰ ਹੈ
ਉਦਾਸ ਹੀਰਜੱਟੀਯਾਰੇ ਚੰਦਵਜ਼ੇਬਦਲੀਚਕੋਚਾਨੂੰ ਅੰਧੇਰਾ
ਨੀ ॥ ਅਸਾਨਾਨਾਹਾਲਕੋਈ ਪੁੱਛੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਢਾਹਿਗਿਆ
ਅੱਜਸਾਡੇ ਅਰਬਦਾ ਬਨੇਰਾਨੀ ॥ ੧੫੯ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਵੇਖੋ
ਵਿਚ ਆਨਕੇ ਆਵਾਜ ਕੀਤੀ ਮਲਕੀਨੇਦੱਸੋਨੀਗਵਾਂਢਣੇ
ਦੰਢੇਦਾ ਕਿਥੇਹੁੰਦੜਾ ॥ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਜਬਾਨੋਂ ਕਿਸੇ
ਸਵਰੇ ਨੂੰ ਕੱਲ ਰੁੱਸ ਆਯਾਨਾਲਚੁਰਕੇਦੇ ਮੁੰਡੜਾ ॥ ਚਤਰ
ਸੁਜਾਲਬਧਵਾਨਹੈਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂਤੇਜ਼ ਸੂਹੀਲੁੰਝੀਨੀਵਲੇਲ
ਭੀਨਾਜੁੰਡੜਾ ॥ ਮਾਹੀਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਤੇਨੂੰਦੱਸਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘ
ਛੱਲਿਆਂਦਾਰ ਬੋਦੀਆਂ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕੰਨ ਬੰਦੜਾ ॥ ੧੬੦॥
ਕਥਿੱਤ ॥ ਮਲਕੀ ਦੇ ਬੋਲਦੀ ਬੁਲੇਲਪਈ ਰਾਬਨੇਨੂੰਉਠ
ਕੇ ਅਸੀਤ ਵਿਚੋਂ ਆਵਦਾ ਹੈਸਾਮੂਲਾ ॥ ਚੁੰਮ ਕੇ ਰੰਬੇਦੜੇਨੂੰ
ਅੱਖਾਈ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਤੁਸੀ ਬੱਚਾ ਖੱਟਲਾ ਡੇ ਅਸੀ ਬੈਠੇ
ਖੁਸ਼ਲਾ ॥ ਮਾਪਿਆਏ ਪੁਤਰਾਦਾਟੈਰ ਕੇਹਾਬੋਲਦੇਦਾ ਆਖ
ਏਤੂੰ ਲੱਖਫਿੰਨ੍ਹੇਹੁੰਸਾਲਾਇਆਉਣਾ ॥ ਮਾਲਤੇਜਗੀਰ ਸਾਡੇ
ਰੰਗਦਿੱਤੀਪਿਛਾਅਭੀਕਰਾ ॥ ਬਹੀਰਕੁਫਨਾਲਨਾਏਚਾਰ-
ਦੁਆਰਾਏਉਠਕੇਲਾਈਆਉਈਸਮੁੰਦਿਲਾਸਾਅਭਿਲੇਲਕੇ
ਸਿਰੁਸੁਟਾਉਸੀਆਬਿਛਾਰੁਲਾ ॥ ਪੂਰਾਪੂਰਾਕਣਹਿਚਾਰੁਲਾ

*

(੪੬)

ਹੈਮੋਨਾਲ ਦੁਸਰੀ ਹੀਰੋਨੀਨਤ ਅਪਨੀ ਜਮਾਵਨਾ ਤੇਰੇ ਭਾਈ
ਮੱਥੀਆਂ ਵੇਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਬੀਬਾਸਭ ਚੱਲਕੇ ਤੋਪਰ ਬਾਰਸਾ
ਤੁਧਸਾਂਭਣਾ ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰੁੱਸ ਬੈਠੀ ਹੀਰਕ ਲੁੱਚਲ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਮਨਾਵਣਾ ॥ ੧੬੨ ॥ ਮਾਹੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇ
ਕੇਲ ਜਾਂਦਾ ਮਾਈ ਹੀਰ ਦੀ ਨੇ ਉਸਤਦ ਬੀਰ ਫੇਰ ਮੱਥੀਆਂ ਸੰਭ-
ਲੀਆਂ ॥ ਉਠ ਕੇ ਸ੍ਰੇਰੇ ਖੰਧਾ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਬਲ ਵਲ ਹੀਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਯਾਤੀ
ਆਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਿਖਾ ਲੀਆਂ ॥ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਯਾ ਰਾਂਝ ਦੇ ਦਾ
ਵਾਲ ਵਾਲ ਉੱਡੀਆਂ ਸੁਫੇ ਦੀਆਂ ਵਰਤ ਗਈਆਂ ਲਾਲੀਆਂ ॥
ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਜੋਗਾ ਹੋਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਾਵੀਂ ਕਦੀ ਖੈਰ
ਹੀਰੇ ਨਿਤ ਦਿਆਂ ਸਵਾਲੀਆਂ ॥ ੧੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਹੀ ਭੀ
ਸਦਾ ਸਾਦਾ ਗਲਾਇਆ ਕੁਲ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਹੀਰੇ
ਚਹਾਂ ਮੈਂ ਸਬੂਤ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਮੱਥੀਆਂ ਮੈਂ ਚਾਰੀਆਂ ਉਜਾੜਾਂ
ਵਿਚ ਬਾੜਾਂ ਨਾਲ ਉਡ ਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਲ ਬੂਤ ਨੀ ॥ ਉਤੇ ਰੁੜੀਆਂ
ਦੇ ਵਾਸਾ ਜ਼ਰਾ ਰਹਿਆ ਨਾ ਹੁਲਾਸਾ ਇਕ ਰੁਲ ਪਵਿੱਚ ਘੋਟਿਆ
ਦੇ ਵਾਂਗ ਜਿੰਨ ਬੂਤ ਨੀ ॥ ਹੋਯਾ ਹਾਂ ਨਿਲੱਜ ਅੱਜ ਖੁਸ਼ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਕਹਾਯਾ ਰਾਂਝਾ ਉਤ ਨੀ ਦਾ ਉਤ ਨੀ ॥ ੧੬੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਏਹੀਆਂ ਜੋਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਕ ਨਾ ਤੂੰ ਸਾਫ਼
ਸਾਫ਼ੀ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਪਰੀਤ ਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਮੱਚਾ ਜਾਣੇ ਵੇ ॥ ਆਵੇਲਾ
ਯੁਗਮ ਤੇਰੇ ਦੇਖਿਆਂ ਦੇ ਬਾਝ ਮੀਆਂ ਮੱਲੋਂ ਮੱਲੀ ਜਾਵੇ ॥ ਆਵੇਲਾ
ਚੋਰ ਤੇ ਪਿਛਾਣੇ ਵੇ ॥ ਦੁਸਰੇ ਦਾ ਦੁਸਰੀ ਹੀਰੇ ਵੇ ॥ ਮਲੁਸ ਤੇਰੇ
ਆਪਣੇ ਕਲੇਜੇ ਖੀਜ ਲੱਗੇ ॥ ਪਛਾਣੇ ॥ ਆਖੇ ॥

(੫੦)

ਅੰਗਰੇਜ਼ੇ ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੀ ਵਦੀ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ
 ਭਾਗੇ ਦੇ ॥ ੧੬੫ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਨਾਹਰਾ ਮਾਰ ਰਾਏ ਲੇ ਪਕਾਰ
 ਕੀਤੀ ਹੀਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇਸ ਆਪਣਾ ਮੇਂ ਚਲਿਆ ਜਾਚੇ ਨੀ ॥
 ਹੋਇ ਕੇਸਫਾਇ ਮੁਰਜ਼ਾਇ ਦੇਇਸਾ ਭੇਤਾਈ ਅੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਰਾ
 ਸੁਲ ਤੇ ਦੇਖੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਨੀ ॥ ਆਨਕੇ ਸਿਆਲਾ ਵਿਚ ਗਾਲਿਆ
 ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਰਾ ਕੱਖ ਕੋਲੋਂ ਹੋਲੇ ਅਸੀ ਪੱਥਰਾ ਤੋਂ ਭਾਸੇ ਨੀ ॥
 ਇਸ਼ਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਧੱਕਾ ਦੇਕੇ ਮੇਰੇ ਤਾਈ ਬੈਠੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹੋਇ ਕੇ ਕਿਲਾਰੇ ਨੀ ॥ ੧੬੬ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ
 ਹੀਰਾ ਸਾਜ ਜਮਨਾ ਪਰਗ ਸਾਂਦੇ ਮੱਕੇ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਜੇਹੜੇ
 ਉੱਮਤ ਰਸੂਲ ਦੀ ॥ ਕਾਸੀ ਕਲਵਤ ਲੋਕ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ
 ਹੈਂ ਹੀਰਾ ਮੈਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋਜ ਰਾਏ ਦਾ ਕਬੂਲ ਦੀ ॥ ਰਾਏ ਹੋਵੇ
 ਆਰਾਏ ਉਰਾਰ ਮੇਰਾ ਭੇਰਾ ਹੋਵੇ ਠੱਲ ਪਵਾਂ ਵਿਚ ਥਾਜ ਆਵੇ ਸੇ
 ਕਬੂਲ ਦੀ ॥ ਰਾਏ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੈਠੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਠੇਕੇ
 ਸਾਰ ਘਾਟ ਉਤੇ ਆਤਰ ਮਸੂਲ ਦੀ ॥ ੧੬੭ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਕੁਮਾਰ ਤਲਵਾਰ ਕਰਾਬੀਨ ਤੇ ਤਮੀਰਾ ਲੈਕੇ ਮਾਰਨੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ
 ਜੈਸੇ ਸਾਂਦੇ ਕਰਕ ਦੀ ॥ ਸਾਕੁਇਤੀ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀ ਹੱਥ ਹਥਿਆਰ
 ਲੈਕੇ ਇਤਿਆਂ ਹੁਕਮਾਇਕ ਖਲਨ ਯਾਦ ਕ ਦੀ ॥ ਨਖਰੇ ਦੀ
 ਚੋਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰ ਦਾ ਸਰੂਬ ਪਾਕੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਥ ਨੇ ਨੂੰ ਦੇਖਨ
 ਸੁਝ ਕ ਦੀ ॥ ਸਾਏ ਹੋ ਸਾਏ ਦੇ ਉੱਡ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਠਲੀ
 ਜੋਰਾ ਸਾਕੁ ਹੀਰਾ ਸਾਂਦੇ ਕਰਕ ਦੀ ॥ ੧੬੮ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਹੋਇ
 ਉਸਾਰੇ ਭਾਗਵਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਕੱਖ ਕੋਲ ਅਸੀ ਚੀਕਾ ਭਾਸੇ

(੫੧)

ਸਿੰਘਾਹਲੋਂ ਰੰਨਾ ਨੀ ॥ ਭਾਬੀਆਂ ਤੇ ਭਾਬੀਲੋਂ ॥ ਇਹ
ਮੈਨੂੰ ਮੋੜ ਰਹੇ ਇਲਾਵਰਿਆਵਾਂ ਫਿਰ ਕੌਣ ਮਾਦਿਕੰਨੀ ॥
ਵਿਚ ਸੁਫਨੇ ਦੇ ਦੇਖੀ ਹੀ ਰੇਤ ਸਵੀਰ ਤੇਰੀ ਲਗਾਤ ਨ ਲੀਰਨੀ
ਸਿਆਲਾ ਵਲ ਭੀ ਨਾਨੀ ॥ ਏਹੇ ਜੇਹਾ ਹਾਲ ਮੇਰਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਹਲੋਂ ਕਹਯਾ ਭਾਈ ਭਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਾਂ ਨੀ ॥ ੧੬੬
॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਲ ਦੇ ਜੋ ਮਾਹੀਏ ਫਿਰਾਹੀਲੋਂ ਦੇ ਬੁਝਵੇਰੇ
ਮੇਂ ਗਰੀਬ ਮੱਥੀਂ ਨਿੱਤ ਚਾਰਾਂ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨੀ ॥ ਕੋਈ ਮਾਹੀ
ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਮੰਗ ਦੇ ਰੁਪਈ ਦੇ ਚੈਕ ਕੋਈ ਮਾਹੀ ਅੰਗੇ ਦਾ ਕਰੋਂ ਦਾ
ਇਕਰਾਰਨੀ ॥ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਹਾਲ ਹੀ ਵਸੂਲ ਹੋਵੇ
ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਮਾਹੀ ਕਰਾਂ ਸੀਂ ਦਕੀ ਬਗਾਰਨੀ ॥ ਦੰਮਾਦੀਨਾ
ਚਾਹ ਪਰਵਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਹਲੋਂ ਨਿੱਤ ਚਾਰਾਂ ਤੇਰਾ ਸੱਜਰਾ
ਦੀਦਾਰ ਨੀ ॥ ੧੭੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ
ਤੇਨੂੰ ਆਵਦਾ ਧਕੀਨ ਮੀਆਂ ਹਾਜਰ ਨਿਮਾਣੀ ਹੀਰ ਸੋਈ ਤੂੰ
ਕਰਾਈਂ ਦੇ ॥ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੀ ਕੱਚੀ ਨ ਪਰੀਤ ਸਾਰੀ
ਪੱਤਰੇ ਕੁਠਾਲੀ ਸੁਨਿਆਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਤਾਈਂ ਦੇ ॥ ਫੁਰੀ ਹੱਥ ਤੇਰੇ
ਹੀਰ ਬੱਕਰੀ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਖਾੜਕੇ ਕਲੇਸਾ ਭਾਵੇਂ ਭੁਭੇ
ਅਭਾਈ ਦੇ ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਦੀਨ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਉਚੇ ਲੀਵੇਂ ਹੋਰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਤੂੰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ॥ ੧੭੩ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਕਾਜੀਨੂੰ ਬੁਲਾਕੇ ਅਹਿਵਾਲ ਕਹਿਆ ਮਲਕੀਤੀ
ਪੱਛਈ ਹੈ ਰੁੱਤ ਨੱਢੀ ਦੇਰੀ ਤੇ ਪੜਾਈ ਨੀ ॥ ਇਹ ਕਿਹੋ
ਗੱਲ ਦੀ ਸੁਨਾਵਈ ਹੈ ਲੱਖ ਲੱਖ ਅਤ ਭੇਰੀ ਸਾਰੀ ॥

(੫੨)

ਭੁਲੀ ਭੀ ਸਵਾਈ ਜੀ ॥ ਹਰਭ ਸਿੱਖੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲੇ ਮਾਇਨੇ
 ਸੁਨਾਏ ਸਾਨੂੰ ਕੋਝਮੇਦੇਵਿੰ ਚ ਹੀਰ ਨੱਚੀਦੀ ਦੁਹਾਈ ਜੀ ॥
 ਜਿਮਕੋਲਗਾਸਾਸਾਨੂੰ ਚਗਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਗਸਾਡੇ ਚੰਦਰੇ
 ਤੇ ਭੇਦੀ ਹੈ ਕਮਾਈ ਜੀ ॥ ੧੭੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ
 ਕੇਰੇ ਲੱਢੀਏ ਬੁਝੰਤ ਮੱਤ ਸਿਖਬੈਠੀ ਮੁੜਦੀਨਮੂਲ ਜੇਹੜੀ
 ਕਚਿਠ ਉਸਤਾਦਨੀ ॥ ਮਾਖਿਆ ਦਾ ਬੋਲ ਜੋ ਕਬੂਲ ਸੀਸ
 ਰੱਖਲੈ ਦੇਵਿੰ ਚਦਰਗਾਹ ਜੋਈ ਪਾਵਦੇ ਮੁਰਾਦਨੀ ॥ ਨੇਕ ਹੁੰਦੀ
 ਯੀਰੋ ਅੱਜ ਕੇਹੀ ਬਦਕਾਰ ਹੋਈ ਖੁਲ੍ਹਗਈ ਜੁਬਾਨ ਭੈੜੀ ਹੋਈ
 ਭੁਆਜਾਦਨੀ ॥ ਸ਼ਰਾ ਦੇਹਜੂਰ ਮਾਰੀਜਾਵੇਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਚੰਦ ਜੋਹੀਜਾਨ ਐਵੇਂ ਜਾਵੇ ਬਰਬਾਦਨੀ ॥ ੧੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਏਹੋ ਜੋਹੀਆ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਿਖਾਈਂ ਮੀਆ ਦੇਦੇ ਵਰ
 ਕਿੰਝੇਫਰਮਾਏ ਧੀਆ ਕਾਰਨੇ ॥ ਪੰਜਾਪੀਰਾ ਬੈਠਕੇ ਨਿਕਾਹ
 ਮੇਰਾ ਆਪਕੀਤਾ ਮਾਹੀਮੈਨੂੰ ਭੋਜਿਆ ਸੀਸੱਚੀ ਸਰਕਾਰਨੇ ॥
 ਸ਼ਰਾਦੇਭਰਾਵੇਜੇ ਸੁਣਾਵੇਂ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਮੰਨਨੇ ਨ ਮੂਲ
 ਮੇਰੀ ਪੈਰ ਚੀ ਪੈਸ਼ਾਰ ਨੇ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬ ਹੈ ਰਸੂਲ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲੱਖਵਾਰ ਚਿਸਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਾਦੀ ਵਾਰਨੇ ॥ ੧੭੪
 ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਬਦੇਦਾ ਮੁੱਖ ਸਾਨੂੰ ਮੱਕੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੀਆ
 ਲੋਲਾ ਅਸਾਪਾਇਆ ਗਲ ਅਸਕੀਦੇ ਵੰਗਦਾ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ
 ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਵਿਚੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ
 ਭੀਰੂਲਾਨ ਨੀਰ ਬੰਗਦਾ ॥ ਚੰਦ ਨੂੰ ਚਕੋਰ ਮੇਰੇ ਜਿਵੇਂ ਪਲ-
 ਜਿਵੇਂ ਚਾਈਂ ਚੀਰਦਾ ਅਰੇਮ ਮੀਨਾਸਦੇ ਜਿਉਂ ਅਭੀਗਦਾ ॥

(੪੪)

ਇਸਕਨਮਾਜ਼ਜਿਨ੍ਹਾਕੀਤੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਬਰੂਦਾਰਿਸਾਬ
ਫੇਰਕੋਨਕੋਈ ਮੰਗਦਾ ॥ ੧੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ
ਕਹੇਨੱਚੀਏ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ ਕੋੜਮਾ ਤੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾਤਾਈ ਛੱਡਕੇਤੂੰ
ਹੋਈ ਬਦਰਾਹਨੀ ॥ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਬੜਾਵਾ ਭੋਲੀ ਖੇੜਿਆਦੀ
ਭਲਾ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀ ਕੀਨੇ ਪੁੱਛਨੀ ਸਲਾਹ ਨੀ ॥ ਧੀਆ ਭੈਣੀ
ਵਾਲੀ ਤੇ ਬਿਗਾੜ ਦਈ ਹੈ ਰੀਤ ਹੀਰੇ ਅੱਗੇ ਫੇਰ ਹੋਰਕੋਲ
ਲਊਗਾ ਨਿਕਾਹ ਨੀ ॥ ਹੱਸਕੇ ਨਿਕਾਹਜੇਹੜੇਲੈਲ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਮਨਜੂਰ ਵਿਚ ਸੱਚੀ ਦਰਗਾਹ ਨੀ ॥ ੧੭੬ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਬਾ ਸਾਨੂੰ ਰੱਬਨੇ ਮਿਲਾਇਆ ਘਰੀ ਬੈਠਿਆ
ਨੂੰ ਸੋਈ ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾ ਪੀਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਬਖ਼ਸ਼ਦੇ ॥ ਇਕਵਾਰ ਤੋੜ
ਕੇ ਨਿਕਾਹ ਕੋਨ ਸਾਜਦਾ ਹੈ ਕੱਢਕੇ ਕਿਤਾਬਤੂ ਸ਼ਿਤਾਬ ਮੈਨੂੰ
ਦੱਸਦੇ ॥ ਬਾਰਾਅਨਵਾਉਤੇਕੁਰਾਨਜੇਹੜੀ ਆਖਦਾਹੈ ਸੋਈ
ਅਸਾ ਦੋਹਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਨਾਨਹੀਂ ਨੱਸ ਦੇ ॥ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜੀਵਾ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਬਲੇਦੀ ਖੇੜਿਆਦੇਸੀ ਸਸੱਤਾ ਚਲਿਯਾਦੀ
ਫੱਸਦੇ ॥ ੧੭੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਚੁਚਕਾ ਖਚਾਬ
ਹੋਈ ਹੀਰ ਨੱਚੀਤਾਏਚਾਏਕਿਸੇਤਾਈ ਮੂਲਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ॥
ਬਿਆਹਮੁਕਲਾਵਾਦੇਕੇ ਫਾਹਵੱਢ ਨੱਚੜੀਦਾ ਨਿਕਲੇਫਸਾਦ
ਗੱਲ ਦੱਸਾ ਮੈਂ ਇਮਾਨਦੀ ॥ ਦਿਭੀਆ ਨਸੀਹਤਾਨ ਮੰਨਦੀ
ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਨਹੀਂ ਕੋਨ ਗੱਲ ਹਜ਼ਰਤ ਚੁਚਾਨਦੀ ॥
ਬੁੱਝਦੇ ਵਿਆਹਕੇ ਤਰਾਸ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੋਈ ਮੁਰਿਖਾ
ਬੀਦੀ ਰੱਬਦੇ ਜਹਾਨਦੀ ॥ ੧੭੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥

(੫੮)

ਸਾਧੇਲੀਆਂ ਸਾਧਾ ਧੀਰੀ ਧੀਰ ਫਿਲ ਕੇਵੇ ਖਾਖੀ ਲੰਬਾਹੈ
 ਸੁਭਿਅਾਦ ਉਬੁਲਦੀ॥ ਜਿਸ ਰੇਸ ਆਨਕੇ ਦਿਖਾਲੀ ਰੂਰੀ
 ਸੋਢਾਇਓ ਮਾਪਿਆ ਨੂੰ ਸੋਈ ਰੱਲ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਰੁਲਦੀ ॥
 ਖੰਗੀ ਬੋਈ ਧੀਰ ਖੰਤ ਭੁਜਕੇ ਫਰਕ ਭਾਂਗੂੰ ਬੁਲਗਈ ਲਵਕ
 ਜਦੋਂ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗੂੰ ਬੁਲਦੀ॥ ਦੱਸ ਤੂੰ ਹਵਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਭਿਤਾਈਂ ਸੱਖੀ ਨਾਲਕੋ ਲੀਤੈ ਨੂੰ ਕਸਮ ਰਸੁਲਦੀ ॥ ੧੭੯॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਘੋਟ ਸਿੰਦੇ ਵਾਹੀ ਤੇ ਘਸੀਦੇ ਵਿਚ ਖਾਈਆਂ ਦੇ
 ਪੱਟ ਕੇਤੇ ਬੋਈਆਂ ਬਚੁਰੇ ਵਲੋ ਵਾਲਨੀ ॥ ਲੱਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ
 ਕੇ ਠਿਕਾਲੇ ਲੰਬੇ ਕੋਤਕੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਜੇ ਸਹੀਆਂ ਤਾਂ ਬਨਾਓ
 ਬੁਰਜਾਲ ਨੀ ॥ ਤਸਤ ਨ ਮੁਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਨਕੇ ਬੁਲਾਵੇ
 ਕੋਈ ਖੇਰੇ ਆਉਣਾ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਹੈ ਕਿਸਦੀ ਮਜਾਲ ਨੀ ॥ ਦੱਲੇ
 ਬਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਾਰੀਏ ਗਦੁਦਤਾਈਂ ਬਾਲਸਿੰਦੇ ਬੋ ਪੜੀ
 ਲਗਾਇਕੇ ਮਸਾਲ ਨੀ ॥ ੧੮੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਨ੍ਹਕੇ
 ਮਰੇਦ ਆਨ ਕੇਵੇਦੇ ਉਦਾਲੇ ਹੋਈਆਂ ਬੁੱਖੀਆਂ ਰੁਫੇਰੇ ਰੋਜ਼ਾਂ
 ਭਾਂਗੂੰ ਲਲਕਾਰਕੇ ॥ ਕੋਈ ਲੱਤ ਮਾਰੇ ਕੋਈ ਖੁਨਹੀ ਗੁਜਾਰੇ
 ਸਾਧੇ ਭੋਈ ਆਵੇ ਦੂਰੋਂ ਮਾਰੇ ਕੋ ਰਸ ਉਭਾਰਕੇ ॥ ਦੋਰ ਵਾਂਗੂੰ
 ਰੇਖੇਦਾ ਬਲ ਮਿਓ ਆ ਬੁਭਾਨ ਭੁੱਖੀਆਂ ਨੇ ਹੋਭ ਪੈਰ ਬੰਨੇ ਬੰਨੇ ਸੋਢੇ
 ਹੁੰਦੇ ਮਾਰਕੇ ॥ ਬੁੱਖੀ ਚਿਲੀ ਸਾਧ ਭੋਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਲੰਬਾ ਵਾਂਗੂੰ
 ਰੇਖੇਦਾ ਸੀ ਸੋਢੇ ਮਾਪਿਆ ਚਿਤ ਖਰਕੇ ॥ ੧੮੧॥ ਕਬਿੱਤ
 ॥ ਭੋਈ ਮਾਰਿਆ ਬਿਰਸਾਇਕੇ ਭਿਰਾਉ ਵਿਚ ਨੱਦੀਆਂ ਜੋ
 ਭੋਈਆਂ ਬੋਢੇ ਸਿੰਘ ਮਾਰਕੇ ॥ ਭੋਈਆਂ ਭੋਈਆਂ ਭੋਈਆਂ

(੫੫)

ਰੁਮਾਲ ਸੋਲੀ ਹੋਰ ਕੁਓਂਕੁਕ ਤਮਾਸੀਏ ਕਰਕੇ॥ ਸੱਭ
ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਮੈਂ ਬੁਠਨਹੀਂ ਖੋਲਦਾ॥ ੧੫॥ ਨਾਮਤੀਜ ਅਪ
ਦੇਖੋ ਪਾਸ ਚੱਲਕੇ॥ ਮਾਰਕੇ ਮੁਕਾਇਆ ਮੈਨੂੰ ਜਨੇ॥ ਰਾਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਤਿੰਨ ਸੈਂਹੇਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਜਲਕੇ॥ ੧੬॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਚੁਚਕ ਬਝਦੇ ਭਾਈ ਸਾਨਦੇ ਰਸਘਰਾਈ॥ ਆਵੇ
ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਤਦੋਂ ਮਾਰਕੇ ਉਡਾਈਏ॥ ਜੇਕੁ ਅਸਬਾਸ ਤੇਰਾ
ਕੀਤਾ ਹੈ॥ ਰਾਬਭਾਈ ਮੋਦੀ ਅਸਬਾਸ ਦੱਸ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾਈਏ
ਭੇਜਦਿੱਤੇ ਚੁਚਕੇ ਨੇ ਆਦਮੀ ਅਨੇਕ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਬੁੱਗੀ
ਕੈਦੇਲੀਏ ਦੀ ਬਲਾਈਏ॥ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਦੇਵਾਰੇ ਉਲਾਂਭਾ ਰਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਬੈਠਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀਰਤਾਈ॥ ਸਮਝਾਈਏ॥ ੧੭॥
ਕਬਿੱਤ॥ ਪਾਚੀਂ ਆਈ ਹੀਰ ਤਾਂ ਉਲਾਂਭਾ ਦਿੱਤਾ ਮਲਕੀਨੇ
ਧੀਏ ਨਿੱਜ ਜੰਮਦੀ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪਰ ਬਾਰਨੀ॥ ਕਲੂਰੀ ਮਚਾਈ
ਧੁਮ ਸੱਭ ਵਿਚ ਕੈਦੇਲੀਏ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾ॥ ਤੇਰਾ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਨੀ
॥ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਜਾਨ ਕੱਢੇ ਨਾਲ ਸੱਪਿਆ॥ ਜਦੋਂ ਚੁਚਕ
ਸਿਆਲ ਦੇ ਉਜਾਨੇ ਦੇਨੂੰ ਮਾਰਨੀ॥ ਭੋਈ ਬੇਜਲੋਂ ਰਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਨੀਵੀਂ ਹੋਕੇ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਕਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚਾਰਨੀ
॥ ੧੮॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਵੀਰ ਸੁਲਤਾਨ ਆਪ ਹੀਰ ਤੂੰ
ਬੁਕਾਰਦਾ ਹੈਂ॥ ਹੀਰੀ ਪੁੱਛੀ ਸਾਡੇ ਨਿਸਬੇ ਸਿਆਰਈ॥
ਰਹੇ ਸਮਝਾਇ ਲਾਹੜਾਈ ਹਦੇ॥ ਕਿਥੇ ਜੋਲੇ ਪੈਰੀ ਪੈਰੀ
ਤੇਰੇ ਕੋਜਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੀ॥ ਤੀਖਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਸੁਭਾਸ਼ਤ ਪੁੱਛੀ
ਮਲਕੀ ਨੇ ਵੱਸਦੇ ਸੁਆਲੇ ਬੋਲਾ॥ ਤੂੰ ਮਾਰਨੀ॥ ਕਬਿੱਤ

(੫੬)

ਨਾ ਮੂਲ ਇਕ ਰਹੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੇਂਦੇ ਅਸੀ
ਮੂਲੇ ਮੁਢੇਂ ਹਾਰੇ ਨੀ॥੧੮੫॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖੇਸਾਰੇ ਕੋੜਮੇ
ਨਿਲੱਜ ਕੀਤਾ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਖੋਟੀ ਤਕਦੀਰ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰੀ
ਨੱਢੀ ਹੀਰਦੀ ॥ ਇਕ ਰੋਜ਼ਬੇਲੇ ਵਿੱਚਗਈਸੀਰੰਬੇਦੇ ਪਾਸ
ਫੇਰ ਬੈਠ ਜਾਣੇਦੀ ਸੁਗੰਦਖਾਧੀਪੀਰਦੀ॥ਪੁੱਛੇਜਾਸਹੇਲੀਆ
ਨੂੰ ਰੱਖਕੇ ਕੁਰਾਨ ਸਿਰਕੈਦੇਦੇਸਰੀਰ ਸੱਟ ਲਾਈਜੇ ਕਸੀਰ
ਦੀ॥ ਬਾਪ ਆਪ ਗੁੱਸੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਪਏ ਨਾ
ਮਿਆਨ ਤੇਗ ਸੁਲਤਾਨ ਵੀਰ ਦੀ ॥ ੧੮੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਨਦੀਉਂਤੇ ਆਨਕੇਮਕਾਨਕੀਤਾਬੁੰਗੀਪਾਸਕੈਦੇਆਨ ਪੁੱਛਦਾ
ਸੀ ਨੱਢੀਆਦੀਸਾਰਵੇ॥ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮਖੌਲ ਕੈਦੋਬੋਲਿਆ ਨ
ਮੂਲ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਕਿਥੋਂ ਲੱਥੀ ਆਨ ਕੁੰਜਾ ਵਾਲੀ ਭਾਰਵੇ ॥
ਨਾਲਆਵਲੱਗਦਾਨਾਸੰਗਿਆਕੁਵਾਰੀਆਂਤੇ ਸਾਡੇਸਿਰ ਦੇਸ
ਲੰਕਾਆਪਬਦਕਾਰਵੇ॥ਸੱਥਵਿੱਚਪਤਮੇਰੀ ਲਾਹੀ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਅੱਜ ਘਰ ਕੂਚਕ ਸਿਆਲ ਦੇ ਨਘਾਰਵੇ॥ ੧੮੭॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਈ ਤਾਈਂ ਸੱਦਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਹਾਲ ਕੂਚਕੇ ਨੇ
ਲੱਖ ਕੰਮਛੱਡਕੇਤੂੰਰੰਗਪੁਰਜਾਹ ਓਇ ॥ ਅੱਜੁ ਸਰਦਾਰਦਾ
ਪੁਛਾਵੀਂ ਘਰਬਾਰ ਜਾਕੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰਦੀ ਮੈਂਪੁੱਛ ਲਈ
ਸਲਾਹ ਓਇ॥ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਰਾਤਲੈਕੇ ਆਵੇ ਐਥੇ
ਸਾਵਲ ਦੀ ਤੇਰੁਵੀਂਦਾ ਦੱਸਨਾ ਨਕਾਹਓਇ ॥ ਹੁਣੇ ਪਵੀਂ
ਗਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਖੇੜਿਆਂਦੇ ਚੇਰ ਧਾਰਠੱਗਦਾਨਕਰੀਂ
ਤੂੰ ਵਿਸਾਹ ਓਇ॥ ੧੮੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ

*

(੫੭)

ਨਾਈ ਪਹਿਚਿਆਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਅੰਗੇ ਅੰਜੁਰੇਧਰੀਸੀਖੁਹੋਉਤੇ
ਨ੍ਹਾਉਂਦਾ ॥ ਜਾਇਕੇ ਸਲਾਮ ਕੀਤੀ ਦੋਧਰੀ ਨੂੰ ਬੈਠ ਪਾਸ
ਲਿਖਿਆਸਿਆਲਾਜੋੜਾਖੋਲ੍ਹਕੇਸੁਨਾਉਂਦਾ ॥ ਪੰਨਸਾਛੇਭਾਗ
ਸਾਨੂੰ ਚੁਚਕੇਨੇ ਯਾਦਕੀਤਾ ਨਾਲਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਨਾ
ਸਮਾਉਂਦਾ ॥ ਹਵੇਲੀਆਨੂੰ ਆਏਦੋਵੇ ਚਲਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਭਾਹੁ ਕੇ ਪਲੰਘ ਉਤੇ ਨਾਈ ਨੂੰ ਬਠਾਉਂਦਾ ॥ ੧੮੯ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੀਰ ਖੰਡ ਭੋਜਨ ਅਨੇਕ ਪਕਵਾਨ ਹੋਰ ਲੁੱਢੀ
ਪੂਰੀ ਪਾਪੜ ਪਕੌੜੇ ਇਕ ਜਾਤ ਦੇ ॥ ਪਲੰਘ ਸਰ੍ਹਾਟੇਲੇਰ
ਰੋਸਮੀਅਪਾਰਖੂਬਦੁੱਧਬੂਰਾ ਨਾਈਤਾਈਂਵਾਸਤੇਹੀ ਰਾਤਦੇ
॥ ਹੋਯਾਜਾਂਸਵੇਰਾਸਭ ਕੱਠਾਪਰਵਾਰਕੀਤਾਮਿਸਰੀਲਿਆਦੀ
ਵਿਚਘੱਤਕੇਪਰਾਤਦੇ ॥ ਨਾਈਨੂੰਬੁਲਾਇਆਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਖੁਸ਼ੀਨਾਲ ਹੱਥਉਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਸਾਥ ਮੁਲਾਕਾਤਦੇ ॥ ੧੯੦ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੱਦ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਛੁਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਮੁਖ ਵਿਚ
ਰੋਪਨਾਪੁਵਾਈਨਾਲਨਾਈਧੁਮਥਾਮਦੇ ॥ ਇੱਕੀ ਮੋਹਰਾ ਦੇਖ
ਕੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆਈ ਕੋੜਮੇਨੂੰ ਧੰਨ ਕਰਤੂਤ ਜਸਚੁਚਕੇਦਾ
ਗਾਉਂਦੇ ॥ ਮੰਗਤੇਕੰਗਾਲਦੇ ਬੁਲੇਲਪਈਕੰਨਵਿਚਮੁੰਡਿਆ
ਸਮੇਤਘਰਅੰਜੁਦੇਜੋਧਾਂਵਦੇ ॥ ਮੱਕਰਵੰਡਾਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
ਖੇੜਿਆ ਨੇ ਬੁੱਕਾਂਬੁੱਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਈ ਬੋਲੀ ਆਮ ਮਾਸ ਦੇ
॥ ੧੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਈਨੂੰ ਵਿਦਾਇਕੀ ਦਿਵਾਈ ਖੂਬ
ਖੇੜਿਆਨੇ ਸੌਣ ਵਈ ਤੇਹਰਵੀਂਨੂੰ ਜਾਂਵੀ ਬਲ ਆਵਣਾ ॥
ਪਿੰਡਵਿੱਚ ਰੋਬਰਾਂਨੂੰ ਆਖਦਿੱਤਾਖੇੜਿਆਨੇਕਰਨੇਤਿਥਾਰੀ

(੫੮)

ਹੁੰਦਿਉ ਸਿ ਬਿਨਾਉਦਾ ॥ ਸੈਦੇਦੀ ਬਰਾਤ ਨੂੰ ਤਮਾਮ
ਬੰਨ੍ਹਤਿਆਂ ਕੁ ਬੈਠੇ ਦੂਰਕੇ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੱਲਾ ਸਮਝਾਉਦਾ ॥
ਰੁਖ ਦੇ ਪਾਸ ਨਾਈਆਂ ਏਥੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਹੀ ਸਿਰੀ
ਸਿੰਦੂ ਵਾਲੀ ਬਿਛਿਆ ਬਿਛਾਉਦਾ ॥ ੧੮੨ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਅੰਸੂ
ਈ ਬੰਨ੍ਹਤਿਆਂ ਲਈ ਕਹੀ ਪਾਸ ਦੂਰਕੇ ਦੇ ਖੜੇ ਤਾਲ ਜਾ ਮੰਦਭਾਗ
ਹੁੰਦੇ ਨੂੰ ਹੀਰਾ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ ਸੁਨਾਇਆ ਜਜਮਾਨ
ਭੀਐ ਰਬਿ ਰੂਪੀ ਨਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ੀਕ ਜਾ ਅਸੀਰ ਦੇ ॥ ਦੂਰਕ
ਜਿਥੇ ਲਿਖ ਲਿਖੀ ਦੇ ਬਡੇ ਰਾਹੇਇਆ ਸੁਨਕੇ ਬਡਾਈ ਵਿਚ
ਸਿੰਦੂ ਸਿੰਗੇ ਦੇ ਜੋ ਚੰਦ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੇਦਾ ਪੁੱਤ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਦੇ ਬੰਨ੍ਹਤਿਆਂ ਕੀ ਤਾਂ ਨਾਲ ਖੰਡ ਖੀਰ ਦੇ ॥ ੧੮੩ ॥ ਕਥਿਤ ॥
ਲਾਹੌਰੀ ਪੰਥ ਪੰਥ ਸੰਲੇਬੀਆਂ ਦੇ ਫੇਰ ਲਾਇ ਹੋਰ ਪਕਵਾਨ ਬੁੰਦੀ
ਭੰਦੇ ਪਕਵਾਨ ਦੇ ॥ ਸੁੱਠੀਆਂ ਕਚੌਰੀ ਵੜੇ ਪੂਰੀਆਂ ਪਸ਼ੌਰੀ
ਬਕੀਆਂ ਰਬਿ ਰੂਪੀ ਦੇ ਖੰਡ ਦੇ ਰਲਾਉਂਦੇ ॥ ਅੰਦ੍ਰੇ ਸੇਖਾਣੇ
ਲੰਬੇ ਫੁੱਲੇ ਬੰਨ੍ਹਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਰਫੀਆਂ ਬਦਾਮ ਨਾਲ
ਫਾਇਰਾ ਲਾਉਂਦਾ ਜੋ ਸਾਹੀਬ ਦੇ ਪੱਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਰੁਖ ਦੇ ਪਾਸ ਲਿਖੀ ਲਿਖੀ ਲਾਉਂਦੇ ॥ ੧੮੪ ॥
ਅੰਤਿਮ ਸਾਫ਼ਾ ਸੁਫਲਾ ਬੰਨ੍ਹਤੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਅਠਕੁੰਤੀ ਰਚਾਵਲਾ
ਚੰਗਾ ਖਾਸ ਸੁੱਠੇ ਚੰਗੇ ਲਾਲੀਆਂ ॥ ਕਿਤੇ ਕੰਦ ਪੈਠੇ ਦਾ
ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੀ ਨਾਲੀ ਚੰਗੀਆਂ ਕੁੰਤੀ ਦੇ ਚਾਦਰ ਦੇ ਚੁਰੀਆਂ
ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸਾਗ
ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ॥ ਰਾਹਿਤ ਸੁਰੇਖੇ ਮੰਡ

(੫੬)

ਖਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ ਸਾਧੂ ਚਿਤ੍ਰ ਭਾਈਆਂ
 ॥ ੧੯੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਰਬਤ ਬਲਬੰਸਾ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ
 ਗਾਂਜੇ ਨੀਰੇ ਦਾਨੇ ਕੱਠ ਸਭ ਲਾਕੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਸੇ ਲਾਗੇ
 ਗਲਾਂ ਅਚਾਰ ਬੇਸੁਮਾਰ ਤਜਾਰ ਬੇਸਭ ਸਿੰਘੀਆਂ। ਬਲਾਈ
 ਆ ਕੁੰਦਰਾਵਲ ਨਿਸ਼ਾਸਤੇ ॥ ਚੁੰਚਕ ਸਿੰਘ ਲਿਖਿ ਚੁੰਚਕ ਲਾਲ
 ਫਿਰੇ ਮਾਨ ਮੱਤਾ ਬੋਲੇ ਨਾ ਬੁਲਾਇਆ ਨਿਗਾ ਦੇ ਝੁੰਝੀ ਹੈ ਅਜੀਬ
 ਤੇ ॥ ਮਿੱਠੇ ਖੰਦੇ ਭੋਜਨ ਬਨਾਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੋਈ ਬ
 ਵਾਨ ਆਮ ਖੇਤ੍ਰਿਆਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ॥ ੧੯੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ਚੌਥੀ
 ਦਿੱਤੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਚੁਹੜੇ ਚੜ੍ਹੇ ਦੇ ਚੁਚਕੇ ਸਿੰਘ ਲਾਲ
 ਆਪਨੇ ਬਹਾਲ ਜੀ ॥ ਰਾਹੀਂ ਪਾਲੀ ਹਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾ
 ਨ ਰਹੇ ਮੈਥੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਮੰਗਤਾ ਕੰਗਲੀ ॥
 ਸਾਰੇ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਰੋਟੀ ਵਤ ਜਾਵੇ ਫੇਰ ਲਾਈਆਂ
 ਨੂੰ ਲਵਾਂਗੇ ਸੰਭਾਲ ਜੀ ॥ ਹੋਕਾ ਦੇ ਕੇ ਚੁਚਕ ਬਝਾਵੇ ਚੁਚਕੇ
 ਸਿੰਘ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬਾਲ ਉੱਤੇ ਦੁਲਦਾਰ ਮਾਲ ਸੁੰ ॥ ੧੯੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੇਲ ਨੇ ਮਚਾਈ ਧੂਮ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਬੀਰ ਵੀਰ
 ਨੱਚ ਕੁਆਰੀਆਂ ਬਜਾਇ ਕੇ ਤੇਤਾਲੀਆਂ ॥ ਕੋਈ ਕੀਤਾ ਕਾਵੇ
 ਕੋਈ ਤਾਲੀਆਂ ਬਜਾਵੇ ਕੋਈ ਧੂਮ ਦੀ ਰੁਫੇ ਲਾਏ ਇਸੇ ਰਿਸਾਉ
 ਭਵਾਲੀਆਂ ॥ ਨਾਨਕਿ ਆਵੇ ਮੇਲ ਕਹੇ ਚੁਚਕੇ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ
 ਸਿੱਠਣੀ ਦੇ ਵਿਚਲ ਖਲ ਖਦੇ ਲਗਲੀ ਆਇਆ ਚੇਰਿ ਕੇ ਭਾਈ
 ਪੋਲ ਤੇ ਮਖੌਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਖੀਆਂ ਲਾਇਆਂ ਲਾਇਆਂ
 ਜੀਜੇ ਸਾਲੀਆਂ ॥ ੧੯੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੌਥੀ

(੬੦)

ਭੰਗੀਆਂ ਦੇ ਅਭੇਦ ਨਾਲ ਫੌਜ ਚਿਲੇ ਭਾਨ ਦੀ ਪਰਾਤ ਓਲੇ ਤਵਾ
ਵੇਹੀ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਚਾਈਆਂ ਬਗੇਵੇ ਮੇਲ ਨਾਨਕੇ ਨੂੰ ਨਾਨਕੀਆਂ
ਦਾ ਮੇਲ ਸਿਵ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾਰਵਾਵੇ ॥ ਲੰਮੀ ਦਾਹੜੀ ਵਾਲੇ ਤਾਈ
ਪਰੇਮ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਦਾਹੜੀ ਕਰਵੇਲ ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਦੇ ਖਾਂਹਵਾ
ਵੇ ॥ ਬੁੱਢੇ ਦੀ ਜੋਰੇ ਅੱਜ ਨੱਚਦੀ ਬਜਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭੇ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਕੇਹਾ ਪਿਆ ਚੁਵਾ ਵੇ ॥ ੧੯੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੁੰਦਰ
ਭੀਲ ਫੇਲ ਬੁੱਢਾ ਸਾਡਾ ਸੋਹਣਾ ਸੀ ਹੀਰੇ ਤੇਰੀ ਨਾਨਕੀਆਂ
ਲੇ ਚਾਈਆਂ ਹੋ ਉਧਾਲਨੀ ॥ ਅਧੀਰਾ ਤਮੰਗੇ ਭੋਲਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ
ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਬੁੱਢਾ ਸਾਡਾ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸੁੰਭਾਲਨੀ ॥ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ
ਦੀ ਨੋਕਤਾਂ ਪਰੇਮ ਨੂੰ ਮੰਗਾਇਲਈਏ ਪਤਲਾ ਜੇ ਚਾਹੀਦਾ
ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਲਨੀ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਤਾਨੇ ਮੇਹਣੇ ਦੇ ਨਭ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਸੋਧਣਿਆਂ ਦੀ ਲੋਕ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਲਨੀ ॥ ੨੦੦ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੋਲ ਕੇਹਾ ਵੱਜਦਾ ਬੁਲੇਲ ਪਈ ਹੀਰ ਕੰਨ
ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀ ਨਜੀਕ ਹੀਰ ਆਣਕੇ ॥ ਮੱਲੋ ਮੱਲੀ ਨਾਲ
ਮੇਰੇ ਵੈਰ ਕੀਤਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੋਲ ਦੀ ਹੇਠ ਢੀਬਿਆਹ ਆਪਣਾ
ਪਛਾਨਕੇ ॥ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਪੇ ਭਾਨ ਸੁੰਦੇ ਨਵ ਕੀਨੇ ਦੇਖ
ਗਾਲੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਨੂੰ ਹੋਰਾਨਰ ਹੋ ਨਾਨਕੇ ॥ ਬੈਠੀ ਹੋ ਉਦਾਸ ਪਾਸ
ਬੈਠ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਤੁਸਾਂ ਕੀਤਾ ਬੁੱਢ ਜਾਨਕੇ
॥ ੨੦੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹਾਲੀਆਂ ਤੇ ਪਾਲੀਆਂ ਸੁਲਾਯਾ ਜਾਕੇ
ਰਾਏ ਤਾਈਂ ਹੀਰਦਾ ਨਿਕਾਹ ਜਾਣੇ ਹੋਵਣਾ ਹੈ ਅੱਜਦਾ ॥ ਕਰ
ਨੂੰ ਚੀਦਾਰ ਧਾਰ ਤੇਰੇ ਜੇ ਨਸੀਬ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਹੋਵੇ ਦੇਖਨਾ

(੬੨)

ਮੁਹਾਲਤੈਨੂੰ ਹੋ ਜਾਵਾ ॥ ਮੇਲ ਕੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ॥ ਬਜਾਉਂਦਾ ॥ ਬਜਾਵ
ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵੇਲ ਬਾਰ ਚੁਕਦੇ ਵੇਲਦਾ ॥ ਸੁਠਿ ਰਿਖਾ
ਹੀ ਸਾਰ ਮੀਆਂ ਰਾਵ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮੱਥੀਆਂ ਸਿੰਭਾਲ ਘਰ
ਨਾਈਆਂ ਦੇ ਭੱਜਦਾ ॥ ੨੦੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਿੱਠੀ ਏਖ ਮਿਲਾਪ
ਆਪ ਹੀਰਦਾ ॥ ਕਰਾਈ ਮੇਰਾ ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਤੂੰ ॥ ਮੇਰੇ
ਆਖੇ ਜਾਈਂ ਨੀ ॥ ਹੋਊਗਾ ਅਸਾਨ ਤੇਰਾ ॥ ਏਸਨੀ ਜਥਾਨ ਵਿਚ
ਅੰਗੇ ਤੇਨੂੰ ਦੇਊਗਾ ਮੁਰਾਦ ਸੱਚਾ ਜਾਈਂ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਆਠ
ਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਮੈਨੂੰ ਕੌਣ ਕੋਈ ਬੇੜੀਆਂ ਗਰੀਬ ਦੀਆਂ ਪਾਸ ਤੂੰ
ਲੰਘਾਈਂ ਨੀ ॥ ਮਿੱਠੀ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰੇਂਦਾ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਹੀਰਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਤੂੰ ਖੈਰ ਸਾਨੂੰ ਪਾਈਂ ਨੀ ॥ ੨੦੩ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਂਵੇ ਪਈ ਹੀਰ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਮਿੱਠੀ ਜਾਏ ਪਾਸ
ਬੋਲਦਾ ਰੰਬੇਵਾ ਗੀਰੇ ਕੇ ਹੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ॥ ਭੁੱਲ ਗਈ
ਨੱਢੀਏ ਪਛਾਲਦੀ ਨਾ ਸਾਡੇ ਡਾਈਂ ਯਾਦਕਰ ਵੇਲੇਨੂੰ
ਲਿਜਾਂਦੀ ਕੁੰਦ ਚੁਰੀਆਂ ॥ ਲਾਗਾ ਦੇ ਕੇ ਮੱਥੀਆਂ ਰਰਾਈਆਂ ਤੇਰੇ
ਬਾਬਲੇ ਨੇ ਕਿਸਨੂੰ ਸਿੰਭਾਲਾ ਹੁਲਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਬੁਰੀਆਂ ॥ ਤੇਰੇ
ਪਾਸ ਹੋਏਹਾ ਉਦਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਿੱਸੀ ਚੁੱਖੀ ਖਾਢਿਕੇ
ਹੰਡਾਈਆਂ ਭੂਰੇ ਭੂਰੀਆਂ ॥ ੨੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਿਸਨੇ
ਮੁਹਾਗ ਨਾਲ ਵੇਸਨਾ ਹੈ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਹੁਣੇ ਇਕੋ ਲੱਥੀ ਚੋਟੀ
ਚਾਹ ਬੈਠਾ ਵੇਰੀ ਵੇ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਕੁਕਿਆ ਹੈ
ਉਥੇ ਮੁਲਕਾ ਜੀਏ ਨਜ਼ੀਕ ਵਾਹ ਚੱਲਦੀ ਨਾ ਮੇਰੀ ਵੇ ॥ ਖੋਲੀ
ਵੇਸਕੇ ਦੁੱਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਆਈ ਸਿੰਘ ਕਰੇ

(੬੨)

ਭਾਗੁਭਾ ਭਲੇਈਵੇ। ਏਰਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਹੀਰ
 ਮੱਛੀਭੀਰ। ਭਏਭਾਭਲਾਸੀ ਚੇਰੀ ਸਦਾ ਭੇਰੀਵੇ ॥ ੨੦੫ ॥
 ਭਾਭਿੱਤ ਬਾਜੀਵ ਭਾਈ ਖੇੜੇ ਦੀ ਮਲੁਮ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ
 ਭਾਭਰੁਭਮਾਭਉਠਦੇਖਦੇਭੁੱਜਦੇ ॥ ਹਾਥੀ ਨਾਲ ਭਰਾਦੇ
 ਭਪੇਦੇਸੱਠ ਹੋਦਜਾਦੇਘੋੜੇਵਰਯਾਈਵਾਂਗੁਬੰਦਲਾਂਦੇ ਗੱਜਦੇ॥
 ਭੰਬਰਜਸਭਾਨਇਕੋ ਹਾਨ ਦੇ ਬਾਤੀਆਏ ਦੇਖ ਮੁੱਖ ਜੰਦਦਾ
 ਭਮਾਭ ਲੋਕਜੋਜਦੇ ॥ ਇੱਕਤੋਂਵਧੀਕਇਕ ਆਏ ਭਗਵਾਨ
 ਹੁੰਸਿੰਘਾ ਚੁਰਕਸਿਆਲ ਦੇ ਨਗਾਰੇ ਬਾਰ ਵੱਜਦੇ ॥ ੨੦੬ ॥
 ਭਾਭਿੱਤ ॥ ਬੈਹਲ ਬੱਘੀ ਕੋਤਲ ਹਜ਼ਾਰ ਉਠ ਨਾਲ ਆਏ
 ਹੋਰਨਾਈਬਾਹਮਨਾਂਦਾ ਕੁਛ ਨਾ ਹਿਸਾਬਹੈ॥ ਪੇਚਦਾਰਪੱਗਾਂ
 ਉਤੇਚੇਸ਼ਮੀਦੁਪੱਦੇਬੱਧੇ ਚਾਦਰ ਸੁਫੈਦਵਿੱਚਰਖਿਆਗੁਲਾਬ
 ਹੈ॥ ਤੁਲਕੇਗਲੀਚੇ ਖੇੜੇ ਬੈਠੇ ਸੁਮਧਾਮ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਜਿਉਂ
 ਕੁਛਹਿਰੀਪਾਸਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਵਾਬਹੈ॥ ਭੁੱਜਦੇ ਕਬਾਬ ਸੀਖਾਂ
 ਨਾਲਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਗਾਉਂਦੇਮਿਰਾਸੀਪਾਸਉਡਦੀ ਸ਼ਰਾਬ
 ਹੈ॥ ੨੦੭ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਤਸ਼ਬਾਜੀਆਂ
 ਅਠੇਕਤੋਂਭਭਾਦਰਾਪਦਾਕੇ ਹੋਰਲੱਖ ਸਰਨਾਈਆਂ ॥ ਚੱਲਦੇ
 ਅਠਾਰਵਿੱਚਗੱਜਪਾਈਗੋਲਿਆਂਨੇਹੋਰ ਚਕਚੁੰਦਰਾਂਤੇ ਨਾਲ
 ਜੋਹਵਾਈਆਂ ॥ ਹਾਥੀਹਿਰਨੋਂਦੇਮਿਰਗਚਿਤਰੇ ਸਹੋਦੇ ਯਾਹੋ
 ਪਿਛਨਮਤਾਬਹੋਰਲੱਖਚਤਰਾਈਆਂ ॥ ਬੁਰਜ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ
 ਭਿਝੁਏ ॥ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦੂਰੋਂ ਦੇਵਨ
 ਭੰਬਰਾਈਆਂ॥ ੨੦੮ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕੰਜਰਅਪਾਰਸਚਤਾਰ ਦੇ

(੬੬)

ਹਿਸਾਬ ਵਾਲ ਮੇਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਾਰ ਉਤੇ ਨ ਰੋ ਕੇ ਜੋਗ ਸ ਚਲੁਕ
 ਤੰਬੁਰਾ ਬੀਨ ਕਾਰ ਫਛਾਇ ਰਹਿ ਬੀਜਰੀ ਸਤਾਰ ਚਰ ਬਜ
 ਵਡ ਖੰਜਰੀ ॥ ਥੈਵਤ ਕੰਧਾਰ ਥੋਡ ਮਧ ਮਥਜ ਦੇ ਸੁਰ ਪਰਿਯ
 ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਵੇ ਬੈਠ ਨਾਮ ਮੰਜਰੀ ॥ ਫੀਏ ਰਾਗ ਬੋਲੇ ਫੁਲ ਫਾਨੀ
 ਸਿੰਘਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਖਿਚ ਖਿਚ ਮਾਏ ਤਾਨ ਰਹਾ ਨਾਰ ਚੰਜਰੀ
 ॥ ੨੦੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜਾਇਕੇ ਸਹੇਲੀਆ ਸੁਲਾਯਾ ਚਾਲ
 ਹੀਰ ਤਾਈ ਚੋਕੀ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਸੈਦਾ ਨਾਲ ਸੁਹੇਬਾਣੀ ॥
 ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਕੇ ਖਰਾਬ ਹੋਯਾ ਬੱਲਾ ਵਿਚ ਹੀਰ ਸਾਡੀ ਸੈਦ
 ਰੰਗ ਦੇਖੇ ਰੱਬ ਭਾਣੇ ਦੇ ॥ ਵਿਆਹ ਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਭ
 ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਏ ਕੋਈ ਨ ਖਲੋ ਦਾਖਾ ਸਚਾ ਬਣੇ ਲਿਖਾ ਲੇਖੀ ॥
 ਡੋਬ ਦਿੱਤੀ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਾਧੀਆਂ ਨੇ ਕੰਜ ਜੋਗ
 ਨੱਚੀ ਮਗਰ ਲਾਈ ਸੈਦੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ॥ ੨੧੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਹੀਰ ਕਹੇ ਦੇਹੇ ਨੀ ਅਸੀਸ ਸਈਓ ਮੇਰੇ ਤਾਈ ਚੰਜਰੀ
 ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਸੀਬ ਦੇ ॥ ਬਾਰਾ ਵਿਚ ਮੱਥੀਆਂ
 ਚਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ ਦੇਹ ਦੇ ਕਈ ਵੇਲੇ ਭਾਗ ਸਾਫਲ
 ਗਰੀਬ ਦੇ ॥ ਡਿੱਗਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਗ ਵਿਚ ਸਾਣੇ ਦਾਲ ਮੁੰਡੇ ਕੰਧ
 ਦਾਰੂ ਨਹੀ ਲੱਗੇ ਬਾਬਕਾ ਮਲ ਤਬਾਬ ਦੇ ॥ ਚੰਬ ਮੰਗ ਮੰਗ
 ਅਰਜੇਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਚੀ ਨਿਤ ਸੰਗ ਮੇਰੇ ਨਾ ਅਖਿਦ
 ਹਬੀਬ ਦੇ ॥ ੨੧੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰੋਧਰੀ ਵਿਸਾਖਾ ਚਰ
 ਸੰਵਦਾ ਉਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਸੁਖ ਦੇਸੀ ਹੀਰ ਖਲਾਈ ਫੀਰ
 ॥ ਲੇਫ ਤੇ ਨਿਹਾਲੀ ਭੁਜੇ ਉਥੇ ਇਕ ਚਾਂਦਨੀ ਸੁਰਾਖੀ

(੬੪)

ਸੁਰਾਏ ਨਾਲ ਬੈਠਦੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ॥ ਸੇਜ ਬੈਠ ਰੇਬਾਮੀ ਕਸਾਏ
ਆਲ ਚਾਕਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਕੁਛ ਮੰਗੇ ਜੇਹੜਾ ਵਿਚ ਦਰਕਾਰ ਦੇ ॥
ਕਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਰਕ ਪੁਕਾਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਖਸੀ ਦੇ ਅਕੁਜੇ
ਵਿੱਚ ਬੈਠਕੇ ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਨੂੰ
ਸੁਲਾਇਕੇ ਸੁਲਾਖੀ ਗੱਲ ਚੁਰਕੇ ਨੇ ਹੀਰ ਤਾਈਂ ਸੱਦੇ ਕਿਸੇ
ਨਾਲ ਤਲਸੀ ਦੇ ॥ ਅਸੀਜ ਦੇ ਬੋਲ ਦੇ ਉਤਾਰ ਦੇ ਦੀ ਪਤ
ਕਾਈਂ ਪੱਲ ਦੀ ਹੋਵਾ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸੱਕੇ ਵੀਰ ਦੇ ॥ ਰਾਬੇ ਬਿਨਾ
ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਾਏ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਮੱਛੀ ਜਿਉਂ ਅਲੱਗ ਹੋਵੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਧਨੀਰ ਦੇ ॥ ਮਲਕੀ ਦੀ ਪੱਟ ਦੀ ਗਤੂਰੀ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਕੋਰਸੇ ਦਾ ਕੋਠ ਚੁਰਕੇ ਪਾਸ ਨੱਚੀ ਹੀਰ ਦੇ ॥ ੨੯੩ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਬੈਠਕੇ ਦਿਲਾਸੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਤਾਈਂ
ਸਿੰਘਾ ਬੈਠੇ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਿਖ ਚਾਮੱਤ ਨੀ ॥ ਅਸੀ ਉਸਤਾਦ
ਕੇਰੇ ਦਾ ਬੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਸੋਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਗੀ
ਉਂਦਾ ਮੱਤ ਨੀ ॥ ਸਾਮਰਦਾਰ ਤੇਰਾ ਪੱਤ ਪਰਵਾਜ਼ ਦੀ ਹੋਵੀਰ
ਉਲਾਸ ਕਰਿ ਨੂੰ ਜਾਨਦਾ ਸਚੱਤ ਨੀ ॥ ਬਿਨਾ ਹੀ ਨਿਕਾਹੀ
ਨਹੀਂ ਕੱਢੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕਰਿ ਮੁਖੜਾ ਜਪੜ
ਲੇ ॥ ੨੯੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਕਾਜੀਆ ਦੁਖਾਈ
ਭੇਡੀ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਤੇ ਹੀ ਗੱਲ ਆਵੇ ਤੇਰੀ ਜਾਈਆ ਦੇ ਅੱਗੇ ॥
ਫੁਲਮ ਕਸਾਈ ਹੋਕੇ ਮਾਰਿਆ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਅੱਗ ਤੇਰੇ
ਕੁਸ਼ੀਆ ਵਿਡਾ ਜਾਨੇ ਲੱਗੇ ॥ ਤੈਨੂੰ ਮੋੜ ਆਵੇ ਅਲਹੋਈ
ਜਾਨਦਾਰ ਪੱਥੇ ਪੱਥਰ ਕਾਈਂ ਜੇਹੜਾ ਮੁਖੜਾ ਆਦੇ ਮੰਗੇ ॥

* .

(੬੫)

ਨੇਹਾਂ ਹੋਨ ਰੇਡੀਆਖਰਾਬਡਗਵਾਨਸਿੰਘੀਆਖਰਾਬਡਗਵਾਨ
ਤੂੰ ਲਿਖੇ ਕਾਗਤ ਬੋਰੇਵੇ ॥ ੨੧੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਯੀਰ ਨੂੰ
ਬੁਲਾਇਕੇ ਨਿਕਾਹਦੀ ਤਿਆਰੀਕੀਤੀਸਾਰਾਪਰਵਾਰ ਨਾਲ
ਬੈਠਾ ਮਾਨ ਤਾਣ ਦੇ ॥ ਰਸਮਰਸੂਮ ਕੀਤੀ ਬੈਠਕੇਨਿਕਾਹ
ਵਾਲੀ ਚੱਖੀਆਂਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈਕੇਆਦ ਸੰਕਰਾਨ ਦੇ ॥ ਸ਼ਾਹਦੀ
ਗੁਵਾਹੀ ਸਾਰੇਸੱਦਬਠਲਾਏ ਖਾਸ ਹੋਰਸਭਆਦਮੀਜੋਵਾਕਫ਼
ਜਹਾਨਦੇ ॥ ਪਹਿਯਾਨਿਕਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘੀ ਰੂਚਕੇਨੂੰ ਪੁੰਨ
ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਰਾਹ ਆਪਣੇਇਮਾਨਦੇ ॥ ੨੧੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਖੇੜਿਆਨੂੰ ਚੂਚਕਸਿਆਲਦੇਖੇ ਉਠਘੋੜੇ ਬੈਲ
ਗਾਈਆਂਮੱਝੀਆਂਲਵੇਰੀਆਂ ॥ ਰੇਸ਼ਮੀ ਦੁਪੱਟੇਖੇਸ ਲੁਕੀਆਂ
ਦਸ਼ਾਲੇ ਯਾਰੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੀ ਬਾਦਲੇ ਲਗਾਏ ਆਨ ਵੇਰੀਆਂ ॥
ਕੰਝਨਾਂ ਸਮੇਤ ਸੈਦੇਲਾਲਨੂੰ ਪੁਸ਼ਾਕਦਿੱਤੀ ਜਾਵੀਆਨੂੰ ਪੱਗਾਂ
ਇਕ ਇਕ ਤੋਂ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ॥ ਬਾਂਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤੋਰ ਹੋਰ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘੀ ਹੀਰਦੀ ਤਵਾਜਿਆਨੂੰ ਲੱਖਲੱਖ ਚੇਰੀਆਂ ॥
੨੧੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਡੇਰੀਏ ਦੁਪੱਟੇ ਚੋਪ ਚੋਰੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ
ਲਾਇ ਤੇਵਰ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਦਾਰ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ ॥ ਫਾਇਲ
ਚੰਗੀਨ ਤੇ ਮਹੀਨ ਥਾਨ ਲੱਠਿਆਏ ਖੁਬਰੰਗ ਜੀਨ ਹੋਰ
ਕਾਲੀਆਂ ਸਲਾਰੀਆਂ ॥ ਬੁੱਧ ਬੰਦਚਿਸ਼ਮੀ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੱਲ
ਚਾਦਲਾਂ ਦੇ ਕੁੜਤਿਆਂਦੇ ਨਾਲ ਲਚੇਰੇਟਾਂ ਤੇ ਕੰਝੀਆਂ ॥
ਘੋਰੇਦਾਰਘੋਰੇਵਿਛਾਏ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘੀ ਪੁੰਨ ਦਾ ਸੁਰ
ਏ ਨਾਲ ਚਲਕਾਰੀਆਂ ॥ ੨੧੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥

(੬੬)

ਪਿਆਜੀ ਸੁਹੇ ਸੋਸਨੀ ਗੁਲਾਬੀ ਕਾਲੇ ਕਾਸਨੀ ਕਪੂਰੀ ਹੋਰ
ਲੱਖ ਗੁਲਾਨਾਰੀਆਂ ॥ ਗੰਧਕੀ ਜੰਗਾਲੀ ਕਾਹੀ ਕੇਤਕੀ
ਘੰਗੂਰੀ ਰੰਗ-ਖਾਕੀ ਤੇ ਬਦਾਮੀ ਰੰਗੇ ਬੈਠਕੇ ਲਿਲਾਰੀਆਂ ॥
ਵੈਂਗਣੀ ਬਸੰਤੀ ਲਾਜਵਰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਰ ਰੰਗ
ਲਾਇਨਾਲਸਾਖਾਹੀਨਜਾਰੀਆਂ ॥ ਮੂੰਗੀਏ ਉਨਾਬੀ ਛਾਕਤਾਈ
ਭੁਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਦੇਖਦੇਖ ਸਾਨਸਭਵਿਆਹੀਆਂ ਤੇ ਕੁਵਾਰੀਆਂ
॥ ੨੧੯ ॥ ਕੀਤ ॥ ਥਾਲੀਆਂ ਕਟੋਰੇ ਕੌਲ ਬੇਲੂਏ
ਬਖੋਰੇ ਸਾਰੇ ਕੜਵੀਆਂ ਪਤੀਲੇ ਪਾਸ ਸੋਹਦੇ ਪਰਾਤ ਦੇ ॥
ਕੋਲਨੇ ਬਣਾਏ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੁ ਨਾਲ ਤਾਸੀਆਂ ਤਬਾਕ
ਦਿੱਤੇ ਵਾਂਗਹੀ ਸੁਗਾਤ ਦੇ ॥ ਦੇਗਚੇਟਿਕਾਏ ਪਾਸ ਗੜਵਿਆਂ
ਦੇ ਗੰਥ ਨਾਲ ਹੋਰ ਗੰਗਾਸਾਗਰ ਬਣਾਏ ਇਕਸ਼ਾਤ ਦੇ ॥ ਲੁੱਟ
ਲਈ ਕਸੇਰਿਆਂ ਦੀ ਹੱਟ ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗਾਗਰਾਂ ਵਲ ਦੇਹੇ
ਤੇ ਕੜਾਹੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ॥ ੨੨੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਲੰਘ
ਸੁਗਾਣੇ ਸੋਜਬੰਦ ਡੋਰੇ ਰੇਸਮਾਂ ਦੇ ਸੂਜਨੀ ਗਲੀਚੇ ਹੋਰ ਸੀਸੇ
ਸੂਰਮੇ ਢਾਲੀਆਂ ॥ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਕਰੇਲੇ ਹੋਰ ਕੰਘੀਆਂ ਜੜਾਉ ਨਾਲ
ਪੁੱਥਲਾਕੇ ਦੇਖਣ ਨਿਆਣੀਆਂ ਸਿਆਣੀਆਂ ॥ ਰੋਗਨਦਾਰ
ਪੀੜ੍ਹੇ ਤੇ ਚਰਖੇ ਸੋਹੇਦਾਜਵਿਚ ਮੀਨਾਕਾਰੀ ਮੁੰਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ
ਕੋਕਮਾਣੀਆਂ ॥ ਹਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਭੁਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਗਿਰਤੇ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਤੁਰਗਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ॥ ੨੨੧ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਵਾਲੀਆਂ ਬਸੂਕੇ ਲੁਚਲਾ ਡੇਢੀਆਂ ਕਨੌੜੇ ਬੰਦੀ
ਕੋਸਲੇ ਬੁਝੇ ਦੇ ਫੁਲ ਫੁਲ ਚਮਕਾ ਕੇ ॥ ਬੰਦੀਆਂ ਸੁਲਾਸ ਕੇ

(੬੭)

ਬੁਝਲੀ ਬਹਾਰਵਾਲੀ ਕੰਡੀ ਸੋਭਾ ਦਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਬਹੀ ਹੀਰ ਦੇ
 ॥ ਚੌਕੀਆਂ ਤਵੀਤ ਬਾਜੂ ਬੰਦ ਫ ਬਛਾਇ ਰਖੇ ਹੋਸ ਤੇ ਹਸੇਲ
 ਬਾਂਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਰ ਤਾਰ ਦੇ ॥ ਰੁੜੀਆਂ ਸੜਾਉ ਮੀਨਾ ਕਾਰੋਂ ਭਾਵਾ
 ਨਸਿੰਘਾ ਬਾਂਸਰਾਂ ਅੰਗੂਠੀ ਲੋਗ ਆਰਸੀ ਧੁਕਾਰ ਦੇ ॥ ੨੨੨ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਲਕੀ ਨੂੰ ਆਖਦੀ ਜਦੋਂ ਹੀਰ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ
 ਸਾਹੁ ਰੇਤੇ ਪੇਕੇ ਭਾਵੇਂ ਹੁਣੇ ਮਰ ਜਾਨੀ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਨਰਾਨ
 ਹਸੂਲ ਹੈ ਕਬੂਲ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਰਾਬੇ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਨੁਕਸਾਨ
 ਨੀ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਮੈਨੂੰ ਪਾਵੇਂ ਨਾਂਗ ਰੀਬ ਨੀ ਨੂੰ ਰਾਬੇ ਨਾਲ
 ਭੇਜ ਦੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੀ ॥ ਰਾਬੇ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮੱਥਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਡੋਲੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸਦੀ ਬਿਬਾਨ ਨੀ ॥
 ੨੨੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਫਲੇਰੀ ਰੱਖੀ
 ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਗਲ ਸਾਡੇ ਪੱਲੂ ਮੁੱਖ ਕੱਲਰਾ ਦਾ ਘਾ ਨੀ ॥ ਪੰਜ
 ਸੱਤ ਰੋਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਗਾਇ ਪੱਲਾ ਤੇ ਰੇਤਾ ਦੀ ਮੇਰਾ ਦੁਬਾਰੇ ਪਿਘਾ ਤੁ
 ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਜਾਹ ਨੀ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਾਸ ਨੂੰ ਕਹਾਉਂਦੀ ਅਸਾਡੇ
 ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਗੀਰ ਸਾਂਡੀ ਮੇਰੇ ਹੈ ਸਲਾਹ ਨੀ ॥ ਚੱਲ ਵਾਨ
 ਬੱਸ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਾਣ ਬੁਝਲਾਉਂਦੀ ਕਲੇਸ਼
 ਮਾਂਡੇ ਦਾਹ ਨੀ ॥ ੨੨੪ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਉਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਪਾਰ ਗੀਤ ਗੀਤ ਨਾਲ
 ਕੋਂਟ ਫੈਰੀ ਬਾਬਲਾ ਕਦਾਵੇ ਅੱਜ ਵੀਤ ਦੇ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਡੋਲੀ
 ਦੱਕ ਪਾਈ ਹੀਰ ਰੂਰ ਕਲੇਹੀ ਰਭਾਇ ਵੋਲੀ ਸਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੀਟ
 ਦੇ ॥ ਚੱਲੀ ਬਿਠਲਾ ਦੀ ਹੁੱਲ ਖੇੜਿਆ ਰਵਾਜ਼ ਰਹਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ

(੬੮)

ਖਲੋਤੇਲੋਂ ਭਾਈ ਅਤੇ ਭੈਣਵੇ ॥ ਕਿਸਨੂੰ ਸੁਨਾਵੇ ਹਾਲਵੰਸ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦੋਵੇਂ ਬਰਸਰਹੇ ਨੈਣਵੇ
॥ ੨੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤਿੰਵਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ ਫੋਲੀ ਦੇ
ਠਜੀਕ ਬੈਠਾ ਬੁੱਕਲਦੇ ਵਿਚ ਲੈਕੇ ਸੱਭੇ ਸਹੀਆਂ ਰੁਨੀਆਂ ॥
ਹੀਰਕ ਦੇ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਹੀ ਓਟ ਜਵੇਰ ਕੋਨ ਮਿਲੇ ਕੂਜਾਂ
ਫਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਛੁਨੀਆਂ ॥ ਇਕਨਾਂ ਫੜਾਈਆਂ ਛਲੇ ਫਾਪਾਂ ਲਾਹ
ਹੀਰਭਾਈ ਇਕਨਾਂ ਵਟਾਈਆਂ ਲਾਹ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰੁਨੀਆਂ ॥
ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਸਹੀਆਂ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਛੱਡ ਫੋਲੀ
ਨੱਢੀਏ ਚਵੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਨੀਆਂ ॥ ੨੨੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੋਲੀ
ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਲੈਵੇ ਲੇਖੇ ਹੀਰਤਾਈ ਮੁੜਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ
ਨੇ ਏਹੋ ਕੀਤਾ ਗਾਉਣਾ ॥ ਸੁੱਖ ਵਸੇ ਬਾਬਲਾ ਗਰਾਮ ਤੇਰਾ
ਜੁਗਾਜੁਗ ਅਸਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਨੇ ਆਵਣਾ ਨ ਜਾਵਣਾ ॥ ਛੱਡ
ਚਲੀ ਪਲੰਘ ਸਰ੍ਹਾਣੇ ਵਿਚ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਕਿਥੋਂ ਹੋਊ ਤੈਨੂੰ ਨਿਤ
ਨਦੀ ਉੱਤੇ ਨੁਵਣਾ ॥ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਸੈਂ ਦਾਹਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਮੁੱਚਤਾਂ ਦੇ ਓਹੋ ਬਾਗ ਬੇਲ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਦਿਖਾਵਣਾ ॥ ੨੨੭ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਬਏਗ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਰਹੇ
ਹਾਰ ਕੇ ਖਲੋਤੇ ਜੇਹੜੇ ਕਰਨ ਸੰਭਾਲ ਜੀ ॥ ਮਲਕੀ ਨੇ ਪੁਛਕੇ
ਅਕਾਨ ਲੀਏਂ ਰਾਬਲੇ ਦਾ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿਤੋਂ
ਭਾਈਆਂ ॥ ਦਿੱਖਾ ਰੁਝਾਇਆ ਸਿਰ ਰਾਬਲੇ ਦੇ ਬੁਝਕੇ ਨੇ ਅੱਗੇ
ਰੋਇਆ ਲੱਭ ਮਿਛੇ ॥ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਮਾਲਜੀ ॥ ਹੀਰਨੂੰ ਮਲੂਮ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਫੋਲੀ ਮਿਛੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮੱਥੀਆਂ

(੬੬)

ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ॥੨੨੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇਡਦੇ ਸ਼ਬਾਰ ਖੇਡੇ ਛੇਲੀ
ਬੀਧਾ ਬਾਦ ਵਿਚ ਖਿਚ ਖਿਚ ਦੂਰ ਤੋਂ ਬੰਦੂਕਾ ਪਏ ਮਾਰਦੇ॥
ਤਿੱਤਰ ਸਹੋਦੇ ਲਾਏ ਜੁੱਜਕੀ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੇ ਪੱਚਾ ਬੰਨ ਵੰਡਦੇ
ਸ਼ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਾਗ ਦੇ॥ ਪੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ
ਬਠਾਏ ਬਾਜ਼ ਖੁਲ੍ਹ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਪੇਸ਼ਬੱਧੀ ਦਸਤਾਰ ਦੇ॥ ਛੇਲੇ ਦੇ
ਨਜ਼ੀਕ ਜਦੋਂ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇ ਖਿਆਨ ਬੇਟਾ ਪਾਸ ਬੈਠਾ
ਹੀਰ ਨਾਰਦੇ॥੨੨੯॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਂਝੇ ਤਾਈਂ ਮਾਰਨੇ ਦੀ
ਖੇੜਿਆਂ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਖਿਚ ਖਿਚ ਪੈਂਦਾ ਸੇਵਾ ਤੇਜ਼ ਜੋ
ਕਟਾਰੀ ਹੈ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਖੂਨ ਹੋਊ ਏਸ ਗੱਲ ਉਤੇ ਰਾਂਝੇ
ਦੇ ਸਰੀਰ ਸੱਟ ਫੁੱਲ ਦੀ ਜੇ ਮਾਰੀ ਹੈ॥ ਦੁਇਆ ਸੀ ਬੋਰ ਮੋਤੀ
ਸਾਂਭਨੇ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ ਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਆਪਨੇ ਦਲੀਲ ਹੋਰ ਧਾਰੀ
ਹੈ॥ ਦੂਰ ਹੋਏ ਖੇੜੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝੇ ਤੋਂ ਹੀਰ ਜਦੋਂ
ਭੋਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਲ ਕੇ ਪੁਕਾਰੀ ਹੈ॥੨੩੦॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਂਵੀ
ਮਾਂਵੀ ਹੋਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਹੋਦਾਰੀ ਜਿਥੇ
ਜਿਦੀ ਪੋੜੀਆਂ ਭੁਜਾਇ ਕੇ॥ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਜੰਵ ਆਉਂਦੀ
ਬਹਾਰ ਵਿਚ ਦੂਬ ਕੇ ਦੇ ਦਾਜ਼ਦਾ ਸੁਨਾਸ਼ਾ ਹਾਲ ਜਾਇ ਕੇ॥
ਅੰਢਲ ਸੁਲਾਈ ਗੱਲ ਸੇਰੇਈ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਆਵਦੇ ਨਜ਼ੀਕ
ਥੋਂ ਸੇਲੋਂ ਬੱਤਾਂ ਬਜਾਇ ਕੇ॥ ਸੱਤ ਲੋਸ ਰੱਖੀ ਸੀ ਬਰਤ ਬੰਗਾ ਰੱਤ
ਸਿੰਘਾ ਦਾ ਜਖ਼ਮ ਦਿੱਤਾ ਗਈ ਖੇੜਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭਿਓਂ ਮਾਧਵੀ
ਕਬਿੱਤ ॥ ਗੀਰ ਨੂੰ ਖਿੱਚਾ ਗਈ ਲਿਖਾਏ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿਚ
ਪਾਲੀ ਪੀਤਾ ਜੋਸਲੇ ਹੋ ਸੀ ਸੁਭਿੱਤ ਦੁਇਆ ਸੀ ਜਾਂਵੀ

(੨੦)

ਬਠਾਈ ਉੱਤੇ ਚੌੜੇ ਦੇ ਗੋਦੀ ਚਕ ਆਈ ਹੀਰ ਡੋਲਿਓ
ਉਭਾਰੇ॥ ਦੇਖਨ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਬਿਆਹੀਆਂ ਸਲੇਟੜੀ ਨੂੰ ਹੋਨ
ਪਰਸੰਨ ਸਭ ਮੁਖੜਾ ਨਿਹਾਰਕੇ॥ ਅੰਜੂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਨ ਭਾਈ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਨਾਲ ਉੱਥ ਦੇ ਪੁਕਾਰਕੇ ॥
੨੩੨ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਮੱਝੀਆਂ ਸੰਭਾਲੀਆਂ ਦੰੜੇ ਦੇ ਪਾਸੇ
ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਇੱਤਾ ਹੈ ਜਵਾਬ ਕਿਤੇ ਰਾਤ ਹੋਰ ਕੱਟ ਜੀ॥ ਚੌਧਰੀ
ਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਟੁਟਾਯਾ ਤੈਨੂੰ ਨੀਵੀਂ ਕਹੀ ਪਾਈ ਦੇਖ
ਅੱਖੀਆਂ ਪਲੱਟ ਜੀ॥ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਮਾਰਕੇ ਉਡਾਵਣਾ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਲੋਕਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਬਿੰਦੁ ਟੱਟ ਜੀ॥ ਉਠ ਪਵੀਂ
ਰਾਹ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਜਮ ਦੂਤ ਭੂਤ
ਜੱਟ ਜੀ॥ ੨੩੩ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਉੱਠ ਕੇ ਰੰਝੇਟਾ ਰਾਹ ਪਿਆ
ਛੱਡ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਚਕੇ ਖਲੋਤਾ ਕੇੜੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਰੀਏ॥
ਚੱਲਾਂ ਜੇਹੜਾ ਰੋ ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਵਿਚ ਦੇਣ ਤਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੇਜ਼ ਹੋਰ
ਵਿਚ ਬੰਗ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੀਏ॥ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਹੀਰ ਦਾ
ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ ਕੋੜੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਨ ਜਿਤ ਮੂਲ ਹਾਰੀਏ॥
ਚੱਲਿਆ ਸਿਆਲਾ ਵਲ ਰਾਂਝਾ ਭੁਭਵਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਹੋਰ
ਮੰਗੂ ਰੁਚਕੇ ਦਾ ਚਾਰੀਏ॥ ੨੩੪ ॥ ਕ ਬਿੱਤ ॥ ਸੁਖ ਸਾਂਦ
ਪੁੱਛਨ ਉਥੇ ਕੋਲੋਂ ਹੀਰ ਵਾਲੀ ਮਲਕੀ ਸਮੇਤ ਚੋਰ ਲੋਕ
ਪੁੱਛਵਾਸਦੇ॥ ਤਿਉਲ ਸੁਧੇਲੀਆਂ ਦਾ ਆਨਕੇ ਚਜ਼ੁਰ ਬੈਠਾ ਰਾਂਝੇ
ਪਾਸੇ ਪੁੱਛਨ ਸਨੇਹੇ ਹੀਰ ਨੀਚੀਏ॥ ਕਦੇ ਆਉਰਾਂ ਝਿਆ ਸੁਧੇਲੀ
ਸਾਡੀ ਬੰਗ ਵਿਚ ਮੇਰਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਕੀਰੁ ਬੋਲਕੇ ਪੁਕਾਰਦੇ॥

(੨੧)

ਬੁਲ੍ਹਾਉ ਤੇ ਫੇਰਦਾ ਜੁਬਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੱਸਦਾ ਨਾ ਮੂਲ
ਲੋਕ ਪੁਛ ਪੁਛ ਹਾਰਦੇ ॥ ੨੩੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਬੀਆਂ ਤੇ
ਭਾਈਆਂ ਹਵਾਲ ਸੁਣਿਆ ਰਾਬਣੇ ਦਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਲੋਂ
ਤੇਜੀਆਂ ਜੋ ਚਿੱਠੀਆਂ ॥ ਸਾਨੂੰ ਨਿਤ ਨਿੰਦਕੇ ਪਸੰਦ ਨਾ ਲਿਆਉਂ-
ਦਾ ਸੀ ਕਹੀਆਂ ਵੇ ਪਰੀਤਾਂ ਜਾ ਸਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਡਿੱਠੀਆਂ ॥
ਬਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਮੱਥੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਉਡਿਤ ਹੋਈ ਮੇਸ ਕੀਤਾ
ਰਾਂਬਿਆ ਸੁਨਾ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ॥ ਦੁਖ ਹੋਵੇ ਪੁੱਜ ਏਦੂੰ ਦੂਨਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਵਾਗੋਣ ਅਸੀਂ ਵੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਿਚ ਸਿੱਟੀਆਂ
॥ ੨੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਫੁਲ ਕਾਰਨੇ ਤੂੰ ਦੁਖ ਭੁਖ
ਜਾਲਵਾਸੀ ਸੋਈ ਫੁਲ ਖੇੜੇ ਅੱਜ ਲੈ ਗਏ ਉਜਾੜ ਕੇ ॥ ਚੌਧਰੀ
ਦਾ ਪੁੱਤ ਤੂੰ ਸਦਾ ਯਾਰਾ ਕਰੁ ਚਕੇ ਦਾ ਤਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਤੈਂ ਵੱਢੀ
ਵੇ ਉਖਾੜ ਕੇ ॥ ਅਨਕੇ ਸਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਾ ਕੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ
ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ ਸੀ ਸਨਾ ਗਾਂਦੇ ਲਤਾੜ ਕੇ ॥ ਹੀਰ ਜਵੇਂ ਡੋਲੀ
ਘੱਤ ਤੇਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੁਚਕ ਸਿਆਲ ਨੇ ਬਠਾ ਯਾਤ੍ਰੀ ਬ
ਝਾੜ ਕੇ ॥ ੨੩੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਕਰਤੂਤ ਦਾ ਤੂੰ ਦਿੱਸਦਾ
ਸੀ ਮੀਆਂ ਰਾਬਾ ਸੋਈ ਕਰਤੂਤ ਤੇਰੀ ਦੇਖੀ ਅਸਾਂ ਹਾਰ
ਵੇ ॥ ਗੁੰਡੀ ਜੇਹੀ ਨਾਰ ਜੇਹਨੂੰ ਜਾਇਕੇ ਬਨਾਯਾ ਯਾਰ ਸੋਈ
ਖਦਕਾਰ ਤੈਨੂੰ ਦਿਸਦੀ ਪਹਾੜ ਵੇ ॥ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰ ਕੇ ਤੂੰ
ਬੈਠਾ ਉੱਤੇ ਚੌਕੜੀ ਵੇ ਕਿਸੇ ਭੇਦ ਚਾਰ ਨੇ ਲਕੀਲਾ ਆਉ
ਪਾੜ ਵੇ ॥ ਬਾਗ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਵਿਹਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰੇ
ਲੀਤਾ ਮਾਲੀ ਘੋਰੇ ਮੇਸਿਆਂ ਦੀ ਧਾੜ ਵੇ ॥ ੨੩੮ ॥

(੧੨)

ਕਬਿੱਤ॥ ਦਿਨਾ ਵਿਚ ਰਾਇਆ ਭੁਵਾਇਆ ਮੁਖ ਭਾਈਆ
 ਤੋਂ ਸਾਇਕੇਸਿਆਲੀ ਦੋਕ ਦੇਵੀ ਕੀਤੀ ਧੋਲਵੇ॥ ਚੱਪੇ ਜਿੰਨਾ
 ਪਾਲਿਆ ਬਹਾਲਕੇ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਭਾਣੇ ਤੇਰੇ ਹੋਏ ਅਸੀ ਅੱਜ
 ਕੋਈ ਕੋਨ ਵੇ॥ ਦੂਚਕੇ ਦੀਨੰਦੀ ਪਿਛੇ ਚਾਰਦਾਸੀ ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ
 ਅਸੀ ਨਾ ਲਗਾਈ ਤੈਨੂੰ ਤੱਤੀ ਕਦੀ ਪੌਲ ਵੇ॥ ਲਾਡ ਦੇ
 ਲਿਡਾਵਣੇ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਨਾਮ ਸਾਨੂੰ ਸਗੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਹੋਈਆ ਆਗਾਗੋਨ ਵੇ॥ ੨੩੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਦੋਧ ਤੇ ਮਲਾਈ
 ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਨ ਲਗਾਉਂਦਾ ਸੀ ਖੰਡ ਖੀਰ ਖਾਉਂਦਾ ਸੀ ਦੋਵੇਂ
 ਵੇਲੇ ਘੋਲਵੇ॥ ਕੀਤੀਆਂ ਬਹਾਰਾਂ ਧਾਰਾਂ ਦੁਪੀਆਂ ਪਰੇਮ
 ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਰਿਹਾ ਤੁੰਤ ਹਕੀਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵੇ॥ ਮੱਖਣਾਂ ਦੇ
 ਨਾਲ ਅਸੀ ਪਾਲਿਆ ਸਰੀਰ ਤੇਰਾ ਸੋਈ ਹੀਰ ਨੰਦਰੀ ਨੇ ਲਿਆ
 ਹੈ ਵਿਰੋਲ ਵੇ॥ ਅਜੇ ਤੂੰ ਪਸੰਦ ਨ ਲਿਆਵੇਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਲੱਖ ਲੱਖ ਸਹੇ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ਤੇ ਕਬੋਲ ਵੇ॥ ੨੪੦॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਆਉ ਘਰ ਆਪਣੇ ਦਸੰਦੇ ਕਾਹਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈਂ ਡੇਰ ਨ ਲਗਾਈ
 ਤੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਵੇ॥ ਦਾਦਕਿਆਂ ਦੇ ਖੇੜੇ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਤੂੰ
 ਬਹਾਰ ਨਾਲ ਲੱਖ ਹੀਰਾਂ ਹੋਰ ਤੈਨੂੰ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਕਾਈ ਵੇ॥
 ਸੋਝ ਨਾਲ ਖੈਰ ਕਿਸੇ ਮੁਲ ਨਾਖਰੀ ਦਿਆ ਹੈ ਲੱਖ ਜੁੱਤੀ ਮਾਰ
 ਵੱਡਾ ਕਾਰੀ ਪਰਾਈ ਵੇ॥ ਅਸੀਂ ਸੱਭੇ ਭਾਈਆਂ ਗੁਲਾਮ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਂਭ ਘਰ ਬਾਰ ਹੋਕੇ ਭਾਈਆਂ ਦਾ ਭਾਈ ਵੇ
 ॥ ੨੪੧॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਜਿਸ ਫੁੱਲ ਕਾਰਨੇ ਮੈਂ ਮਗਰ ਲੱਗਾ
 ਮੱਥੀਆਂ ਦੇ ਸੋਈ ਫੁੱਲ ਲੱਭ ਕਦੇ ਫੇਰ ਨਾਲ ਫਾਲ ਵੇ॥

✱

(੨੩)

ਕੀਤੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀਆਂ ਨਾ ਜਾਨ ਖਾਲੀ ਭਾਬੀਓਨੀ ਲੰਮੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀ ਲੇਖੇ ਹੋਣ ਸਾਲ ਸਾਲ ਦੇ ॥ ਆਉਗੀ ਸਹਾਰਤਾ ਜੇ
ਫੁੱਲ ਹੋਣ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ ਅੱਜ ਰੱਲ ਸੱਕੀ ਰੁੱਤ ਖਿੜਾ ਵਾਲੀ
ਜਾਲ ਦੇ ॥ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਲ ਧੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾਕੁੰਜ
ਜੇਹੀ ਹੀਰ ਅਸੀਂ ਲਿਆਇਕੇ ਦਿਖਾਲ ਦੇ ॥ ੨੪੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੁਸਾਂ ਕਿਹਾ ਪਾਲਿਆ ਅਸਾਨੂੰ ਭਲਾ ਭਾਬੀਓਨੀ
ਰੋਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਾਂ ਜਵਾਨਨੀ ॥ ਤੁਹਾਡਾ ਵੱਸਲੰਗੇ
ਤਾਂ ਸਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁਢਾਓ ਆਨ ਮੋਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸਾਰ ਜਾਲ ਦੇ
ਜਹਾਨਨੀ ॥ ਘਰ ਬਾਰ ਰੋਕੇ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ
ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੁਣ ਬੈਠੇ ਹੋ ਘਰਾਨਨੀ ॥ ਤੁਸੀਂ ਕਾਸੇ ਜੰਗੜੇ ਸੁੱ
ਹੁੰਦੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝੇ ਜੇਹੇ ਲਾਲ ਫੇਰ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ
ਜਾਨ ਨੀ ॥ ੨੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਇਕੇ ਪਰੀਤ ਨੀਤ
ਰੱਖੀਏ ਅਗਾਹਾਂ ਤਾਈਂ ਇੱਕ ਪੈਰ ਮੂਲ ਨਾ ਪਛਾਹਾਂ ਕਦੇ
ਸੱਟੀਏ ॥ ਇਸ਼ਕ ਲਗਾਵੇ ਕੋਈ ਸੂਰਾ ਪੂਰਾ ਜੰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ
ਹੈ ਸੁਖਾਲਾ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਲਾਲ ਜੱਟੀ ॥ ਇਸ਼ਕ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ ਇਸ਼ਕ ਮਿਜ਼ਾਜੀ ਚਿਰਖੰਦੀ ਹੁਣ ਦਿੱਟੀਏ
॥ ਅਕੇਹੀਰ ਬਿਆਹਕੇ ਲਿਆਈਏ ਹੀਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਹੀਂ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰਾ ਭਾਲ ਰੱਦੀਏ ॥ ੨੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ ਭਾਬੀਓਨੀ ਆਉਣਾ ਮੁਹਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਾਲ
ਦੇ ਜੇ ਦੂਰ ਹੋਣ ਜੰਗਤੋਂ ॥ ਜਾਂ ਇਕੇ ਪਿਛਾਹਾਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ
ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੀ ਆਸ਼ਕਾ ਦੀ ਰੀਤ ਪੁਰੇ ਜਾਂ ਇਕੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ॥

ਸੈਈ ਅਸੀ ਇਸਕ ਕਬੂਲ ਬੋਲੀ ਘੱਤਿਆ ਹੈ ਲਿਆ ਮੈਂ
 ਖਰੀਦ ਜਾਨ ਪਿਛੇ ਸਿਆਲ ਬੰਗਤੋਂ ॥ ਤਾਂਹੀ ਰਾਂਝਾ ਆਵੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੰਗ ਵਿਚੋਂ ਮੁਰਦਿਆ ਦੇ ਹੱਡ ਅੱਡ ਹੋਣ
 ਨੀਰ, ਗੰਗ ਤੋਂ ॥ ੨੪੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥

ਹੀਰਦੀ ਸਲਾਹ ਵਿਚ ਹੋਈ ਪਿੰਡ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣੇ ਵਿਚ
 ਕਾਗਦਾਂ ਦੇ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ॥ ਕਾਲੇ ਹਰਨੇਟੇ ਜੇਹੇਨੈਣ
 ਹੋਨ ਵਹੁਟੜੀ ਦੇ ਬੋਲਨ ਕੁਆਰੀਆਂ ਉਦਾਲੇ ਸੋਨਾਰਾਂਦੀ ਹੈ
 ॥ ਸੂਰਤ ਅਪਾਰ ਨ ਸੁਮਾਰ ਆਵੇ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਬੋਲਦੀ ਨ
 ਮੂੰਹੋਂ ਜਾਣੀ ਬੈਠੀ ਸ਼ਰਮਾਂਦੀ ਹੈ ॥ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਵਿਜੋਗਦਾ ਹੈ ਰੋਗ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਦੇ ਕਲੇਜੇ ਪੀੜ ਨਿੰਮੀ ਨਿੰਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ॥

੨੪੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜਕੇ ਗਹਾਲ ਹੋਯਾ
 ਖੇੜਿਆਂ ਦਾ ਲੱਸੀ ਵਿਚ ਮੁੰਦਰੀ ਪਵਾਈ ਨਾਲ ਚਾਉਦੇ ॥

ਚੱਕ ਲੈਂਦਾ ਸੈਦਾ ਹੀਰ ਬਾਹਨ ਪਸਾਰਦੀ ਹੈ ਰਾਂਝੇ ਵਲ ਧਯਾਨ
 ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਵਿਚ ਚਾਉਦੇ ॥ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਰਾਨ ਪਟੇਸ਼ਾਨ

ਹੋਈ ਚਾਕ ਦੇ ਬਕੀਰ ਕੁਝ ਬਨੇ ਨ ਉਪਾਉ ਦੇ ॥ ਆਖਰ ਨੂੰ
 ਹੋਊ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਇਸਕ ਮੁਸ਼ਕ ਵਿਚ ਰਹੇ ਨਾ

ਲੁਕਾਉਦੇ ॥ ੨੪੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀਕ ਹੋਹੀ ਰੇਕੇ ਹੀਰਿਤ
 ਮੁਰਬਾਨੀ ਬੈਠੀ ਜਦੋਂ ਦੀ ਤੁਆਈ ਅਸੀਂ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸਦੀ ॥

ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇ ਪਾਣੀ ਪੀਵੇ ਨਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੰਨਦੀ ਨ ਇਕਤ੍ਰਿ
 ਨਿਰਾਨ ਅਤੇ ਸੋਸਦੀ ॥ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਰਾਜੀ ਹੋਦੀ ਤੂੰ ਬਿਮਾਰਾ

ਫਾਰੀ ਆਵੇ ਕੋਈ ਪਾਸ ਜਿਵੇਂ ਤੀਰੇ ਫਾਰੂਨ ਸੋਸਦੀ ॥ ਏਹਾ ਏਹਾ
 ॥ ੨੪੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥

(੨੫)

ਹਾਲਜੇਹਮੇਸਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਮਾਏਹੀਰ ਜੱਦੀ ਮੇਰੇ ਵੀਰਦੇ
ਨ ਵੱਸਦੀ ॥ ੨੪੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੱਥ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ
ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਖੇੜਿਆਨੇ ਹੀਰਮੁੜ ਪੇਕਿਆਨਾ ਮੁਲ ਕਦੀ
ਪੱਲਣੀ ॥ ਮੱਤਪਾਵੇਹੱਥਰਾਬਾ ਡੋਲੜੀਨੂੰ ਆਲਕੇਤੇ ਹੋਉਗੀ
ਮੁਹਾਲਗੱਲ ਸਾਕਦੀ ਉਥੱਲਣੀ ॥ ਮਾਰੇਮਰ ਬਿਨਾਂ ਫੇਰਆਵੇ
ਨਹੀਂ ਹੱਥਹੀਰ ਹੋਉਗੀ ਕਹਾਨੀ ਵਿਚ ਜੱਗਦੇ ਕੁਦੱਲਣੀ ॥
ਦੁਰਕੇਦੇਬਾਰਖੂਨਹੋਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਏਹੋ ਬਦਨਾਮੀਅਸੀ
ਫੇਰ ਕਦੋਂ ਬੱਲਣੀ ॥ ੨੪੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨੇਹਾ ਧੀਆ
ਖੇਡਣ ਬਹਾਰਨਾਲਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਨੀਸਈਏਹੀਰੇਸਾਭਾ
ਹੋਸਲਾਤੈਂ ਤੋੜਿਆ ॥ ਜਿਸਦੇਵਰਾਗ ਨਾਲਹਾਲਤੇ ਬੇਹਾਲ
ਹੋਈ ਕੋਲਤੈਂ ਪਿਆਰਾਪਿਛੇਆਪਦੇਵਿਛੋੜਿਆ ॥ ਦਰਾਣੀਆਂ
ਜਠਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਉ ਤੇਰਾ ਦੇਖਣੇ ਦਾ ਦੁਕਨ ਨ ਨੇੜੇ ਜਦੋਂ
ਮੁਖ ਤੈਂ ਮਰੋੜਿਆ ॥ ਸਾਰਾ ਪਰਵਾਰ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਰਬਾਰ
ਜਾਵੇ ਕਿਸੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹਟਕਿਆਨਾਹੋੜਿਆ ॥ ੨੫੦ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਉੱਠਕੇ ਸਵੇਰੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਤਾ ਕਹੁਵਲੀ ਨੇ
ਬਾਰਾਮਾਹ ਬੋਲਦੀ ਹੈਚਾਕਦੇਵਿਜੋਗਦਾ ॥ ਸਾਈਂ ਜੇ ਮਿਲਾਵੇ
ਕਿਵੇਂ ਮਾਹੀੜੇ ਅਸਾਭੜੇਨੂੰ ਆਖਦੀਹੋਹੀਰਕੰਡਾ ਮੋਲੁਜਾਵੇ
ਸੋਗਦਾ ॥ ਓਸਦੀਮਜ਼ਰੀਕਦੀ ਪੁੱਲਪਵੇ ਸਾਡੇਮਾਸੇ ਭੋਗਦੀ
ਬੱਲਾਵਿਚਫਿਰੇਦੁਮੁਭੁਖਭੋਗਦਾ ॥ ਸੇਰੇਚਿਤਰਾਉ ਕੁਝ ਆਖੇ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਬੈਠਕੇਤਥੀਬਦਾਰੁਆਵੇਮੇਰੇਹੀਰਕਾਜੀਸਪੁਰ

(੭੬)

ਅਬ ਬਾਰਾਂ ਮਾਸ

ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੇਤਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸਾਖੋ ਲੱਦ ਗਏ ਨਗੀਨੇ ਯਾਰ
ਕਦੇ ਹਨ ਮਿਲੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਸੀਆਂ ਹੀ ਖਾਉਂਦੀ ॥ ਹੋਈਹਾਂ
ਉਦਾਸ ਬਾਬੁਰ ਕੇ ਦੇਰਾ ਕਪਿਛਿਤ ਮੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
ਨਹੀਂ ਭਾਉਂਦੀ ॥ ਜਿਸਦੇ ਵਿਛੁੰਨੇ ਸੁਨੇ ਮੰਦਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ
ਸੋਜ ਉਤੇ ਚੈਨ ਚੈਨ ਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ॥ ਰਾਝੇ ਬਾਬ ਹੋਰ
ਨ ਖਿਆਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪੀਰ ਤੇ ਫਕੀਰ ਜਿਸ ਕਾਰਣੇ
ਮਨਾਉਂਦੀ ॥ ੨੫੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਜੋ ਵਿਸਾਖ ਅਖ
ਕਿਸਨੂੰ ਹਵਾਲ ਦੱਸਾਂ ਕੌਨ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਦੀ ਪਛਾਣੇ ਬਾਬ ਰੱਬ
ਦੇ ॥ ਇਕ ਵਾਰ ਆਈਹਾਂ ਬਿਸਾਰ ਯਾਰ ਆਪਣੇਨੂੰ ਵੇਰ ਹੋਊ
ਮਿਲਾ ਬਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਦੇ ॥ ਪੁਛਦੀ ਗੁਵਾਢਣਾਂਨੂੰ ਹੀਰ
ਪੁਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋਈ ਮਾਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਤੱਬਦੇ
॥ ਆਵੀਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਖੜਾ ਦਿਖਾਵੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨ ਤੇਰੇ ਬਾਬ
ਮੇਰੀ ਹੋਈ ਉਤਲ ਬਦੇ ॥ ੨੫੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੇਠ ਜੋਰ ਅਸਾਂ
ਦੁਨ ਪੁਜਾਇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਆਪਦੁਖ
ਜਾਲੀਏ ॥ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਫੀਰ ਪੀੜ ਬੈਠ ਕੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ
ਇਲਦਾਰ ਦੇਖ ਕਿਸਨੂੰ ਵਖਾਲੀਏ ॥ ਚਿਤ ਉਤੇ ਉਤਰੇਨਾ
ਮੇਲ ਸਾਥਿ ਮੀਆਂ ਰਾਝਾ ਕੋਹੀ ਪਾਈ ਭੋਰੀ ਜੇਬ ਬੇਰਾ ਅਸੀ
ਦਾਲੀਏ ॥ ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੁਖ ਜੇ ਵਖਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ
ਚੁੱਥ ਆਖਣੀ ਸੁਰੀਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀਏ ॥ ੨੫੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਚੁੱਥ ਚੁਲ੍ਹਾ ਦੇਖ ਮੇਰੀ ਕੁਛ ਆਨ ਚੁੱਥੀਦਾ ਭੁਲ ਗਈਆਂ

(੨੭)

ਚਾਵੜਾ ਅਸਾਏਂ ਅੱਜ ਸਾਰੀਆਂ॥ ਫੁਟਕਾਈ ਅਰੋਰਾ ਬਾਜ ਉੱਚ
ਅਸਮਾਨ ਚਲੇਖਲੀ ਮੈਂ ਉਡੀਕਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਮੀਰ ਹੈ ਸਿਕਾਰੀਆ॥
ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਬਦਾ ਹੈ ਕੁੱਦਦੀ ਰਮੇਸ਼ਾਂ ਮੈਂ
ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੀ ਭਾਰੀਆਂ॥ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਬਰੀਰ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਕੌਨ ਕਰੇ ਆਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਦਿਲਦਾਰੀਆਂ॥ ੨੫੫ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਵਣ ਸਹੇਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੀਆਂ ਖੇਡਦੀ ਲੀ
ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਹੁਲਾਰੇ ਪੀਂਘ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ॥ ਹੱਥੀਂ ਮਹਿੰਦੀ
ਰੰਗਲੀ ਲਗਾਈ ਆਨ ਰਾਬਣੇ ਨੇ ਦੇਵੇਂ ਵਿਚ ਬਾਗ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਮੌਜਾਂ ਮਾਨਦੇ ॥ ਝੂਟਨ ਸਹੇਲੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤੌਰ ਪੀਂਘ ਉੱਤੇ
ਲੈਂਦੀਆਂ ਹੁਲਾਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਦੀਆਂ ਕਮਾਨਦੇ ॥ ਮਾਰ ਕੇ ਲਿਆਏ
ਸਾਨੂੰ ਖੇੜੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਚਾਕਰਾਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਸਾਂ
ਜਾਨਦੇ ॥ ੨੫੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਦੋਂ ਭਾਹ ਭੜਕਦੀ ਚੁਣੇ
ਮੇਰੇ ਰਾਂਬੇ ਆਵੇ ਆਨ ਕੇ ਬੁਝਾਵੀਂ ਪਾਵੀਂ ਪੁਲੀ ਪਾਵੇ ਠੰਡਵੇ ॥
ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤ ਨਹੀਂ ਵੱਤ ਨਾ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੇਖ ਫੰਗ
ਮੇਰਾ ਸੁੱਕ ਹੋਈ ਹਾਂ ਪਲੰਡਵੇ ॥ ਬੁਝਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੈਂ ਤੰਗੋਰੀ
ਫੜੀ ਹੱਥ ਵਿਚ ਝੁਲਦਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਜੁਲਾਨੀ ਗਲੀ ਝੁੰਡਵੇ ॥
ਦਰਦ ਤੁਸਾਡੇ ਕੀ ਤਾਜ਼ਰਦਤ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਾਲ ਸੇਦੇ ਉੱਚ
ਹੈ ਵਿਛੋੜੇ ਵਾਲੀ ਗੰਢ ਵੇ ॥ ੨੫੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜ
ਅਸ ਰੱਖੀ ਤੇਰੇ ਦੇਖਨੇ ਦੀ ਦੁਰ ਢਾਲੀ ਹੋਰ ਸਰਬਾਪਣੀ
ਜੰਗ ਉੱਤੇ ਢੇਰੀਆਂ ॥ ਜੁਲਿਸੇ ਸਿਖਾ ਲਾਉਂਦਾ ਸੁਣੀਂਦੀ ਸੁਣੀਂਦੀ
ਬੈਠਾ ਸਾਥੋਂ ਤੈਨੂੰ ਹੋਰ ਚੁੱਕ ਮਿਲੀਆਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ॥ ਵਿਚ

(੭੮)

ਲੱਗਾਇਕੇ ਅਲੱਗਬੈਠਾਮੀਆਂ ਰਾਬਾ ਦੇਬਓਬੇਦੋਹੀਂਬਾਈ
ਬਾਈਹੀਮੈਂਤੇਰੀਆਂ ॥ ਮੇਜ਼ਬੈਠੋਂ ਮੁਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ
ਪਾਸੋਂ ਦਰਦਫ਼ਿਰਾਕਵਿਚਮੈਂਹਾਂ ਨਿੱਤ ਘੇਰੀਆਂ ॥ ੨੫੮ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੱਡਕ ਕਮਾਲ ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਵੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵਾਲਾ
ਲੱਗਿਆਅਸਾਨੂੰ ਕੌਨ ਬੰਨ੍ਹੇ ਆਨ ਧੀਰਵੇ ॥ ਖੜਨੀਬਨਾਈ
ਗਲਪਾਈ ਵਾਂਗ ਜੋਗੀਆਂਦੇ ਤੇਰੇਪਿੱਛੇਰਾਂਬਿਆਂਮੈਂਹੋਈਹਾਂ
ਫਕੀਰਵੇ॥ਰਾਤਦਿਨਹੋਂਵਦਾਬਤੀਤਨਾਲਨਾਰਿਆਂਦੇਤਾਕਤ
ਨ ਮਾਸਾ ਹੋਇਆਪਿੰਜਰਸਰੀਰਵੇ ॥ ਦੇਈਂਤੂੰਦੀਦਾਰ ਸਾਨੂੰ
ਆਨਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤੇਰੇਮੀਆਂਕਾਰਣੇ ਮਨਾਵਾਂ ਪੰਜ ਪੀਰ
ਵੇ ॥ ੨੫੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਘਰ ਮੁਹਾਲ ਹੋਇਆ ਕੱਟਣਾ
ਸਜਾਲਸਾਨੂੰਰੋਂਵਦੀਜਦੇਟੀਕੋਲਸੁਣੇ ਮੇਰੀਗੱਲਵੇ॥ ਕੱਤਣਾਤੇ
ਹੁੰਬਣਾ ਬਿਸਾਰਬੈਠੀਤੇਟੇਪਿੱਛੇ ਇਕਮੀਆਂਰਾਬਣਾਧਿਆਨ
ਤੇਰੇਵਲਵੇ ॥ ਹੱਸਣਾ ਤੇ ਖੇਡਣਾ ਤਮਾਮ ਦੂਰ ਹੋਯਾ ਮੇਰਾ
ਤੇਰੇਬਾਬ ਆਵੇਨ ਅਰਾਮਘੜੀ ਪਲਵੇ ॥ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਸ਼ੇਰ
ਤੂੰਜਗਾਕੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇਵਲਦੇਖਕੇਹਾਹੋਯਾਤੂੰ ਮਚਲ
ਵੇ ॥ ੨੬੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੋਹ ਪੈਂਦੇ ਪਾਲੇ ਨੂੰ ਹਟਾਵੇ ਤੇਰੇ
ਬਾਬਕੋਲਰਾਤਾਹੋਨਲੀਮੀ ਆਨਜਾਨਸਾਥੇ ਜਾਲੀਆਂ ॥ ਸੋਜ
ਬੰਦਤੇਜ਼ਅੱਗ ਲਾਉਂਦੀ ਸਰੂਪਿਆਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਲਿਫ ਸਰੇ
ਪਿਲਿਪਤਿਨਹਾਲੀਆਂ ॥ ਮਿੱਠੀਆਂਖਜੂਰਮਿਦੇਖਕਕੋਤਿਆਰ
ਛੇਦਵਾਸੁਣੇ ਤੁਸਾਡੇਅਸਾਮਸਾਮਸਾਂਪਾਲੀਆਂ ॥ ਸੁੰਦੀਆਂਦੇ
ਕਮਲੀ ਭਰਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੁੰਦਿਆ ਨੂੰ ਸਿਨ੍ਹੀ ਦੀਆਂ ਸੋਰ

(੭੬)

ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਮਤਾਂ ਨਿਰਾਲੀਆਂ ॥ ੨੬੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮਾਘ
ਮੋਤਯਾਵੇਤਾਂ ਤਕਾਦੇਸਭ ਚੁਕਜਾਂਦੇ ਮੁਕਸਾਂਦੇ ਬੇੜੇ ਜੇੜੇ ਮੇਰੇ
ਨਾਲ ਬੀਤਦੇ ॥ ਕਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਡਾਵਾਂ ਪਾਵਾਂ ਬਾਰਬਾਰ ਮੁਸੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਕ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਜੁਗੜੇ ਬਤੀਤਦੇ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੜ੍ਹਾਂ
ਮੈਂ ਨਮਾਜ਼ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਬੈਠਕੇ ਅਕੇਲੀ ਵਿਚ ਦਾਇਰੇ
ਮਸੀਤ ਦੇ ॥ ਧਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਅਸ਼ਕੀ ਦੇ ਰਾਂਬਿਆ ਨਿਬਾਹੁਣੀ ਪਰੀਤ ਦੇ ॥ ੨੬੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਫੱਗਣ ਫੁਹਾਰੇ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਡਾਢੇ ਉਡਨ
ਗੁਲਾਲ ਰੁੱਤ ਆਈ ਹੈ ਬਸੰਤ ਦੇ ॥ ਚਾਨਚਕ ਚੱਕਰੇ ਦਸੰਦੇ
ਪਾਏ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਧੰਨ ਤਕਦੀਰ ਸਾਈਂ ਬਡਾ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ਦੇ ॥
ਬੈਠੀ ਆਵਿਚਾਰੀਆਂ ਨਜਾਰੀਆਂ ਜਗਤ ਵਿਚੋਂ ਮੁਢੇਂ ਹੀ ਵਿਛੁੰਨੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਤ ਦੇ ॥ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਾਲ ਮੈਂ ਲੰਘਾਯਾ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਹੁ ਕਿਕੂ ਜੀਵਦੀ ਮੈਂ ਏਦ੍ਰ ਉਪਰੰਤ ਦੇ
॥ ੨੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਕ ਜੱਟੀ ਆਲ ਕੇਨਜੀਕ ਬੈਠੀ ਵਹੁਟੜੀ ॥
ਦੇ ਹੀਰਤਾਈਂ ਆਖਦੀ ਸਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਾਨੀ ॥ ਦੱਲ ਤੂੰ
ਸਨੇਹਾ ਜੇਹੜਾ ਦੱਸਾ ਤੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ
ਜੇਰਦਾ ਧਿਛਾ ਲਾਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਕ ਨਹੀਂ ਝਾੜਾ
ਜੀਉ ਦਿਆਂਦਾ ਚਾਕ ਪਾਸੁ ਜਾਈ ਕਿਤੇ ਪੁੱਛਕੇ ਦਿਲੁ ਲਾਨੀ ॥
॥ ਆਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਬਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕਿਵੇਂ ਚੁਭਕੇ ਵਿਚਕਾਰ
ਬਾਰ ਘੇਰੇ ਬੈਠਾ ਨਿਤਾਨਾਨੀ ॥ ੨੬੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਇਕੇ ਜੁਦੇਹੀ ਚੇਰੇ ਪੁੱਛਦੀ ਚੰਦੇਰੀ ਚੰਦੀ

ਨੀ ਗੁਣਾ ਫੁਟੇ ਚੰਦ੍ਰੇ ਦਾ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦਾ ॥ ਭਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਾਲਾ
 ਮਾਹੀ ਜੇਹਾ ਚੁਚਕੇ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਸੇਹਣਾ ਸਾਵਰਾ ਜੇ ਮੁੰਡੜਾ
 ॥ ਵੰਝਲੀ ਵਸੀ ਵੇਨ ਲੇਚਾਰ ਦਾ ਸੀ ਮੱਝੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਾ
 ਸੁਲੈ ਚਰੀ ਜੇਹਾ ਬੁੰਦੜਾ ॥ ਚਾਕ ਦੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਤੇਜ਼ ਸੂਹੀ ਉਂਝੀ ਤੇ ਫੁਲੇ ਲਭਿਨਾ ਜੁਭੜਾ ॥ ੨੬੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੇਚਾ ਭਾਲ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਸੁਨੇਹੇ ਦੱਸੇ ਹੀਰ ਵਾਲੇ
 ਮਚਦੀ ਮਜ਼ਾਕੇ ਸੱਦੀ ਛੋਟੇ ਜੇਹੇ ਕੱਦਵੀ ॥ ਦੱਸਾ ਕੀ ਹਵਾਲ
 ਤੈਨੂੰ ਚਾਂਝਿਆਂ ਸਲੇਟੜੀ ਦਾ ਸੁੱਕ ਕੇ ਤਵੀਤ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ
 ਬਿਥੋਂਦਵੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਬ ਹੋਰ ਨ ਮਿਲਾਪ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦਾ
 ਜਿਥੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬੋਲੇ ਕਦੇ ਨਾ ਉਲੱਦਵੀ ॥ ਕਿਸੇ ਹੀਰ ਵੰਗ
 ਨਾਲ ਘੇਰੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਹੈ ਸਲੇਟੜੀ ਸ਼ਰੂਰ ਤੈਨੂੰ
 ਸੱਦਵੀ ॥ ੨੬੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਂਝਾ ਕਹੇ ਚੁਚਕੇ ਦਾ
 ਨਾਸ ਕਰੇ ਚੱਬ ਸੱਚਾ ਬੰਬਾ ਮਰੇ ਐਤਰਾ ਜੋ ਪਿੱਟਨ ਸਲੇਟੀਆਂ
 ॥ ਮੱਝੀਆਂ ਤੇ ਖੋਹ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇਣ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਡੇ ਬੇਈਮਾਨ
 ਨਿੱਕਾਉਂਦੇ ਲਪੇਟੀਆਂ ॥ ਲਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਮੱਝੀਆਂ ਚਰਾਉਂਦੇ ਨੇ
 ਲੋਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਜੇਹੇ ਠੰਗ ਚੋਰ ਯਾਰ ਬੇਦੇ ਅਰ ਬੇਟੀਆਂ ॥ ਬਾਰਾਂ
 ਵਰ੍ਹੇ ਸ਼ੰਝੀਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਵਾਰ
 ਚੱਕਾ ਨਿਪਾਉਣਾ ਅਲਮੀਦੀਆਂ ॥ ੨੬੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਸੇਹਣੀ ਕੰਥੇ ਏਰਗੀ ਤੇਰਾ ਅਸਾ ਨੇ ਮਲੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਤੂੰ
 ਨਾ ਜਾਣ ਤੈਨੂੰ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਅਜ਼ਾਬ ਨੀ ॥ ਸਾਡੇ ਪਾਸ
 ਦੱਸ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸੀ ਚੰਦ੍ਰੇ ਤੇਰੇ ਹੋਰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਰੰਗੀ ਕਰਾ

*

(੮੧)

ਨਾ ਖਰਾਬ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਜੇਹੀ ਪੀੜ ਹੀਰੇ ਸਿੰਨੂੰ ਹੈ ਮੁਰਾਦ ਵਾਲੀ
ਤਾਂਹੀ ਮੈਂ ਮਲੂਮ ਕੀਤੀ ਆਸ਼ਕੀ ਦੀ ਤਾਬਨੀ ॥ ਕਰਾਂ ਮੈਂ
ਮਿਲਾਪ ਤੇਰਾ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਸਿੰਨੂੰ ਦੱਸ
ਤੂੰ ਸਿਤਾਬ ਨੀ ॥ ੨੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਭਾਬੀਆ
ਨਿਨਾਨਾ ਦਾਹੈ ਮੇਲ ਮੁੱਢੇਂ ਸਹਿਤੀਏਨੀ ਮਾਹੀੜੇ ਨੇ ਸੰਦਕੇ
ਮਿਲਾਈਨੀ ॥ ਅਜੇਤੀ ਕਰਾਬਾਹੈ ਸਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਸੈਹਤੀਏ
ਨੀ ਕੋਈ ਡੁੰਮ ਲਾਗੀ ਪਾਸ ਓਸਦੇ ਪੁਚਾਈਨੀ ॥ ਮੇਰੀ ਜੇ
ਨਿਨਾਨਾ ਆਨ ਮੇਲੀਂ ਸਾਡੇ ਮਾਹੀੜੇ ਸਿਦਕਦਾ ਹਿਸਾਨ ਸਿਰ
ਸਾਡੇ ਤੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈਨੀ ॥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰੇਂ ਜੇ ਹਿਸਾਨ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀਏ ਮੁਰਾਦ ਤੂੰ ਦੇਵੇਂ ਚਾਂਸਾਈਨੀ ॥ ੨੬੯ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀਨੇ ਬੁਲਾਯਾ ਬਮੁਦੇਵਾ ਨਾਲ ਆਦਰਾਂ ਦੇ
ਜਾਈਂ ਤੂੰ ਸਿਆਲੀਂ ਵਾਦਾਭੇਜਦੀ ਹੈਹੀਰਵੇ ॥ ਲਿਖਕੇ ਫੜਾਈ
ਚਿੱਠੀ ਹੱਥ ਜਜਮਾਨਣੀਨੇ ਰਾਂਝੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
ਤਦਬੀਰਵੇ ॥ ਪੰਜ ਮੁਹਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਨਾਮ ਬਮੁਦੇਵ ਤੇਨੂੰ
ਏਸਨਾ ਖੁਲਾਸਾ ਭਰਥਾਲੀ ਖੰਡਖੀਰਵੇ ॥ ਰਾਂਝੇ ਪਾਸ ਜਾਇ
ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀ ਭਾਵੇਂ ਹੁਇਓ
ਫਕੀਰ ਵੇ ॥ ੨੭੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਇ ਬਮੁਦੇਵੇ ॥
ਰੰਝੇ ਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਕੀਤੀ ਖੋਹਲਕੇ ਫੜਾਈ ਚਿੱਠੀ ਰਾਂਝੇ ਦੇ
ਨਾਉਂਦੀ ॥ ਕਾਜੀ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਦਿਖਾਈ ਚਿੱਠੀ ਰਾਂਝੇ ਦੇ
ਕਾਜੀਨੇ ਬਝਾਯਾ ਤੇਲੀ ਹੀਰ ਹੈ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ॥ ਸੁਖ ਸਾਈ ਪੁੱਤਰੀ
ਤੇਰੀ ਸੋਨਕੀ ਸਲੇ ਰੰਗੀਨੇ ਹੋਰਨਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਭੁਲਾਉਂਦੀ

(੯੨)

ਕਾਉਂਦੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਾਝ ਹੋਈ ਹਾਉ ਵਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਨ
ਮਿਲੀ ਸੁੰਜਨਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਆਉਂਦੀ ॥ ੨੭੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਰੋਣੀ ਕੀਤੀ ਗਾਂਥੇ ਨੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਰੀਝ ਨਾਲ ਖੰਡ ਖੀਰ ਮੰਛੇ
ਦਾਲ ਬੁਢਲ ਉਬਾਲ ਕੇ ॥ ਸੋਧਦਾ ਮੰਗ ਧਾਪਾ ਲੀ ਬਾਹਮਣ
ਵਿਚਾਰੇ ਤਾਈਂ ਭੋਜਨ ਖਵਾਯਾ ਉੱਤੇ ਚੌਕੇ ਦੇ ਬਹਾਲ ਕੇ ॥
ਦੰਫਤਾਰ ਪਏ ਪੰਜ ਦਿੱਤੇ ਬਮਨੇ ਵੜੇ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਅੱਖੀਂ ਸਾਹਮਣੇ
ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕੇ ॥ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਬਾਹਮਣ ਰੰਬੇ ਟੇਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਆਯਾ ਰਾਂਝਾ ਰਾਹ ਝੰਗਦਾ ਦਿਖਾਲ ਕੇ ॥ ੨੭੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਹਮਣ ਨੇ ਜਾਇਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਜਸ ਰਾਂਝੇ ਦੇ
ਧੰਨ ਤੇਰਾ ਮਾਹੀ ਹੀਰੇ ਧੰਨ ਕਰਤੂਤ ਨੀ ॥ ਕਦਰ ਪਛਾਣੇ
ਜਾਣੇ ਆਸਮੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਫਬੀਲਾ ਠੱਢਾ ਬੰਡਾ
ਕਜਮੂਤ ਨੀ ॥ ਤੇੜਕੇ ਪਰੀਤ ਆਪ ਬੈਠੀ ਸੁਖਸਾਂਦ ਨਾਲ
ਰਾਂਝਾ ਬੁਰੇ ਹਾਲ ਹੋਸਾ ਸੁੱਕ ਕੇ ਰਬੂਤ ਨੀ ॥ ਤੇਰੀ ਤਦ ਬੀਰ ਰੋਬ
ਜਾਣੇ ਬੁਕਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਂਝਾ ਅਜੇ ਰੀਕ ਵਿਚ ਆਸ਼ਕੀ ਸਿਬੂਤ
ਨੀ ॥ ੨੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਜੀ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਲਿਖਾਈ
ਚਿੱਠੀ ਚਾਹੁਣੇ ਨੇ ਹਾਲ ਤੇ ਸਿਹਾਲ ਸਾਰਾ ਦੱਸਿਆ ਸੁਨਾਇਕੇ
॥ ਰੋਈ ਪੁੰਨ ਬੰਨ ਕੇ ਸਿਧਾਈ ਨਾਲ ਖੇੜਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀਕ
ਜਭਾ ਬੁਝੇ ਸੀ ਪੁੰਨੀ ਅੰਤਰਾਇਕੇ ॥ ਰੋਇਕੇ ਬੀਰ ਰੋਣੇ ਅੰਧੇ
ਜੇ ਕਰਾ ਮੁੱਖ ਦੇਣਾਈ ਭਿਨਮ ਆਸ਼ੋਂ ਕੰਦੇ ਕੀ ਕੁਝਾ ਬਿਕੇ ॥
ਚਿੱਠੀ ਸੁਣੇ ਸੀਕ ਨੂੰ ਜਕਾਈ ਬਕਾਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਮਣ ਸੁਨਾਈ
ਸੋਧਦਾ ਮੰਗ ਧਾਪਾ ਲੀ ॥ ੨੭੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਵਿਲਕੀ ਰੋਣ

(੮੩)

ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋਗ ਦਲੀਤੁਕਸੇ ਮਿਲੇ ਸਾਥ ਦੀ
ਰਵਾਜਿਆਗੁਜਾਰੀਏ॥ ਔਰਤਾਬਲਾਦੇਦਾਰੁਲਾਜੇਰੁਖੀ
ਸਾਨੂੰ ਸੋਈਗੁਰੂ ਚਾਇਕੇ ਪਰੀਤਨਾਲ ਧਾਰੀਏ॥ ਖੇਡਿਆ
ਵਿਚ ਭੀਖ ਮੰਗੀਏਭਿਖਾਰੀ ਹੋਕੇਏਇਕੇ ਰਕੀਰ ਅੰਗੇਧੀਰਦੇ
ਪੁਕਾਰੀਏ॥ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਹੀਰਦਾਦੀਦਾਰਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਡਾ
ਕਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰੀਏ॥ ੨੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤੇ॥
ਹੋਕਾਦੇਵੇਰਾਂਬਣਾਜਹਾਨਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਨਾਲ ਆਰਿਯਾਰੋਕਸਿਜੇ
ਫੁਕੀਰਅੰਜਪੋਵਣਾ॥ ਜੰਮਜਾਂਦੀਬਾਦੀਨਾਲ ਹੋਣਨਾਖੁਬਹਾਲੇ
ਭਾਈ ਮੋਧਾਗਿਆ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਨਹੀਂ ਦੇਵਣਾ॥ ਅਲਖ
ਜਗੀਰਧਨਮਾਲਸਭਫੱਕਰਾਂਦਾਬੈਠਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਕੁਛ ਚਾਰਨਾ
ਨਾ ਦੇਵਣਾ॥ ਆਪਣੀਸਲਾਹ ਸਦਾ ਜਾਗਨਾਅਮੀਰਾਂਵਾਰੀ
ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੋਵਣਾ॥ ੨੭੬॥ ਕਬਿੱਤੇ
॥ ਵਿੱਲੇਜਾਕੇ ਨਾਸਨੂੰ ਅਦੇਸਕੀਤਾ ਰਾਂਝਦੇਨੇਬੈਠਕੇ ਨੂੰਲੀਕ
ਨਾਲਅਦਬਅਦਬਦੇ॥ ਬਾਲਨਾਬੈਠਾਅੰਗੇਬੁਲਾਏਪਲੰਘ
ਉੱਤੇ ਹੁਸੀ ਸਿਵੇਂ ਮਸਤਨਾਲਰੱਜਿਆਸਰਾਬੰਦੇ॥ ਏਥਕੇ
ਸਿੱਧੇਫੂਲ ਪੁਛਦਾਪੁਰੇਮਨਾਲਕਿੱਥੋਂ ਆਏਫੁੱਲਅੰਜਸੁੰਦਰ
ਗੁਲਾਬਦੇ॥ ਹੱਥਬੰਨ੍ਹਰਾਂਬਣਾਪਲਿਤਾ ਭੁਜਾਵਾਨਸਿੰਘਾਘੀਲ
ਨਾਭ ਤਾਈਅੰਗੇ ਬੋਲਦਾ ਜਵਾਬਦੇ॥ ੨੭੭ ॥ ਕਬਿੱਤੇ
॥ ਨਾਥਕਹੇਰਾਂਸਿੰਘਾਖੁਸ਼ੀਰੁਲੇਜਾਹਭਾਈਜੋਗੀਅੰਗੇਦੇਵਾਰ
ਜੁਲੇ ਮੁਸਕਲਾਕਮਘਨੇ॥ ਬੁੱਧਤੇ ਮਲਾਈਲਾਲ ਧਾਰੀ
ਆਪਣੇਨੂੰਏਥੇਏਥੇਮੁੰਦਰਅੰਗਮੰਗਾ ਸਾਥਦੇਆਰੇ

ਪਾਲੀਤੇਸਮੀਨਉ ਤਿਲੇਟਨਾਹੈਖੱਲਮਿਰਗਾਨਬੂਰੇਬੂਰੀਆ
 ਹੀਭਾਵਣੇ॥ ਖਾਕ ਵਿਚ ਖਾਕ ਹੋਕੇ ਰਹਿਣਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਲੱਭਣੇ ਨ ਏਥੇ ਬੱਚਾ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਵਣੇ॥ ੨੭੮॥
 ਕਬਿੱਤ॥ ਐਖਾਹੈ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜੰਜਾਲ ਦਾ ਪੰਦਾਲ ਸਾਨੂੰ
 ਸੁਠਦਾ ਪਸਾਰਾਸਾਰਾ ਜੱਗਉ ਤੇਜੀਵਨਾ॥ ਬੱਦਲਾਂਦੀਛਾਈ
 ਬੁਠਿਆਦਅਸਾਬੰਦਿਆਂਦੀਨਿੱਤਕਿਸੇਬੰਦੇਨਾ ਅਟੱਲ ਏਥੇ
 ਬੀਵਨਾ॥ ਨਦੀਨਾਉ ਮੇਲਹੈਸੰਜੋਗਦੀਸਹਾਨਉ ਤੇਆਖਰਾਂ
 ਵਿਜੋਗ ਵਿਚ ਖਾਕਦੇਮਿਲੀਵਨਾ॥ ਅੰਤਨੂੰਉਡੇਤਏਥੇ ਹੋਣਾ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਬਜੇ ਹਧਾਤਲੱਖ ਘੋਲ ਘੋਲ ਪੀਵਨਾ॥
 ੨੭੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਗੁਣੀਆ ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹੀਛਾਉਨਾ ਹੈ
 ਖੁਸ਼ੀਨਾਲਕੰਨਾਵਿਚਸੇਹਨਸੁਨਹਿਰੀਕੇਤੇਬੰਦਜੇ॥ ਛੱਲੇਦਾਰ
 ਬੇਦੀਆਂਮੁਲਾਈਨਾਲਪਾਲੀਆਂਸੀਏਥੇਕੋਚੀਮਾਰਕੇਉਤਾਰ
 ਦੇਣੇਤੇਬੰਦੇ॥ ਮਾਪਿਆਦੇਸੀਸਉ ਤੇ ਮੌਜਸਦਾਮਾਨਭਾਈਤੇਰੇ
 ਜੇਹੇ ਕਦੇਵਿਚਖਾਕਦੇਰੁਲੰਦੜੇ॥ ਹਾਸੀਨਯੋਜੋਗਦਾਸਮਾਨ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਤੁਸਾਂਜੇਹੇਬੰਬਲੇਫਕੀਰਨਹੀਂਹੁੰਦੜੇ॥ ੨੮੦॥
 ॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਕੋਈ ਰੋਜ ਜਗਤ ਸਰਾਉ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀਛਰਾਂ ਦੀ
 ਕੋਇਲਵਾਸਾ ਕੱਟਣਾ ਹੈ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ॥ ਪੰਛਤ ਹਕੀਮ
 ਚਾਨੇਬਾਦਬਾਹਵਲਾਇਠਾਂਦੇਖਾਕਮੇਸਮਾਇਸਿਲੀਹੋਦੇਇਨ
 ਭਾਰਦੇ॥ ਰੋਤਦਾਮੁਨਾਰਾਸਾਰਾਜੀਵਣਾਹੈ ਅਦਮੀਦਾਬੰਦਤੇ
 ਪੁਰਖਸਾਰੇਸੁੱਢਕੇ ਪੁਕਾਰਦੇ॥ ਤੇਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸੰਗ ਹੋਯੋ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਰਾਵਾਕਹੈ ਛਾਬਲੀ ਉਂਚੇਥੇ ਚਲੇ ਤਾਂਉਦੇ

(੮੫)

॥ ੨੮੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇ ਜੋਗ ਦਾ ਮਹਿਮਾ ਬਾਨੀ
ਸਾਲਣਾਹੈ ਤੇਥੇ ਨ੍ਹਾਉਲਧੇਦੇਸਿ ਆਪੋਕਦੇ ਹੋਵਣੇ ॥ ਨਿਮ
ਦਾਤੇਜੋਗਦਾ ਕਮਾਉਣਾ ਮਹਾਲਬਥਾ ਹਾਰਤੋ ਸਿੰਗਾਰ ਤੁਨ
ਬਣਨਸੱਭੇਖੋਵਣੇ ॥ ਨਾਦਸਿੰਗੀਖਪਰੀਬਿਭੁਡਕਦੇ ਲੰਗੁਲੀ
ਤੇਜੋਗੀਆਦੇ ਪੈਰਤੇਨੂੰਅੰਖਹੋਨ ਧੋਵਣੇ ॥ ਕੰਨ ਪ੍ਰਾਦ ਜਾਂਦੇ
ਆਵਾਰੀਨ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਨਾਥਕਹੈ ਬਨਨ ਤੇਨੂੰ ਪਿੰਦਰ
ਹੋਵਣੇ ॥ ੨੮੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਛੱਡਕੇ ਸੁਵਾਦੇ ਸਾਧ ਜੋਇਕ
ਕੀਖੰਟਣਾਹੈਦਸਮੈਨੂੰਗਾਂਥਿਆਹੈਨਾਥਲਲਕਾਰਦਾ ॥ ਕਹੁਤੋ
ਦੁਖ ਨਾਲਤੂੰ ਛਕੀਰ ਹੋਣ ਲੰਗਿਆਹੈ ਜੋਗਦਾਹੈ ਜਾਲਣਾ
ਨਿਗਲ ਲੈਣਾ ਸਾਰਦਾ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਨ ਘਰਿਆ ਤੂੰ ਚੁੱਕ
ਭੈਨਾ ਦਿਲੇ ਵਲ ਦਿੱਸਦਾ ਤੂੰ ਪਤੰਸਾਨੂੰਕਿਸੇਸੁਰਦਾਰਦਾ ॥
ਦਿੱਤੀ ਨਾਥ ਘੁਰ ਦੂਰ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਛੱਡਕੇ ਭੁਭ
ਜੋਗ ਕਾਸਨੂੰ ਹੈ ਧਾਰਦਾ ॥ ੨੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾ
ਗਤ ਨ ਜਗਤਵਿਚਆਦਮੀਦੀਗੁਰਾਂਬਿਨਾਪਦੀਆਧਾਰ
ਗਲਫਾਸੀਆ ॥ ਗੁਰਾਂਬਿਨਾਗਹੋਨਬਿਘਾਵਿਰਸੁਪਾਵਣੇ ਦਾ
ਗੁਰਾਂਬਿਨਾਜਾਦੀਆਂਨਾਮੈਲਕਰਸੋਨਾਸੀਆ ॥ ਗੁਰਾਂਬਿਨਾ
ਸਾਵੇਨ ਅੰਧੇਗ ਅਭਯਾਨ ਵਾਲਾ ਗੁਰਾਂਬਿਨਾ ਕਦਾ ਨਹੀ
ਹੁੰਦੀਆਂਖਲਾਸੀਆ ॥ ਗੁਰਾਂਬਿਨਾਹੋਵਨਕਿਆਨ ਕੁਝਕਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਗੁਰਾਂਦੇ ਬਜ਼ੀਰ ਲਖ ਭੁਗੀਏਚਰਸਾਖੀ ॥ ੨੮੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਗਿਆ ਅਕ ਚਕ ਸੁਕ ਆਵੇ ਸਾਧਿਕ
ਹੋਇਕੇ ਸਿਆਣਤਪਿਛਾਹੋਇਕਸਾਲਿਆ ॥ ਬੁਰਾਕੀਆ

(੮੬)

ਤੇ ਘਰਾਤ ਸਾਨੂੰ ਆਨਲੰਗ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਵੀਠ ਅਸਾ ਦੇਖਿਆਨਾ
 ਕਾਲਿਆ ॥ ਬਡਾ ਤੂੰ ਗਦੁ ਦਉ ਤਤੁ ਤਸੈ ਗਾਮ ਵਿਚ ਡਾਂਹੀ ਤੇਨੂੰ
 ਮਾਪਿਆ ਨਿਘਰਾ ਤੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ॥ ਬਲਨੇ ਤੇ ਬੰਦਨ ਹੀ ਹੁੰਦਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਦੂ ਦੇ ਦਹੈ ਬਥੇਰਾ ਤੇਨੂੰ ਵਾਲਿਆ ॥ ੨੮੫
 ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੋਭਾ ਸੁਲੀਨਾਥ ਜੀ ਮੈਂ ਆਯਾ ਤੇਰੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ
 ਬਾਲਨਾਥ ਅੰਜਹੈ ਜਗਤ ਤਾਈਂ ਤਾਰਦਾ ॥ ਤਾਂਹੀ ਤੇਰੇ ਦਾਇਰੇ
 ਮੈਂ ਆਨਕੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹੋਯਾ ਰੋਯਾ ਭਰ ਅੱਖੀਆਂ ਦਿਲਾਂ ਦੀ
 ਆਹੀ ਮਾਰਦਾ ॥ ਕੰਨ ਮੇਰੇ ਪਾੜਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਚਾੜ੍ਹ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ
 ਕੰਧੇ ਨਹੀਂ ਬਾਲਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾ ਡਾਕਾਰ ਸਾਰਦਾ ॥ ਅਸੀ ਪਰ-
 ਦੇਸੀ ਚਲਾਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਲਨਾਥ ਅੱਗੇਂ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝੇ
 ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਦਾ ॥ ੨੮੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੋਗ ਬੁਰਾ ਜਾਲਨਾ
 ਮਹਾਲ ਤੁਸਾਂ ਜੇਹੀਨੂੰ ਜੋਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਧਾਰੇ ਜੱਤ ਮੱਤ
 ਨੂੰ ॥ ਜੋਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਸੂਰਾ ਪੂਰਾ ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜੋਗ ਜਾਲੇ
 ਸੋਈ ਜਾਣੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਮੱਤ ਨੂੰ ॥ ਜੋਗ ਜਾਲੇ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਇੰਦੀ-
 ਆਨਿ ਵਸੇ ਰੱਖੇ ਜੋਗ ਸੋਈ ਧਾਰੇ ਜੇਹੜਾ ਮਾਰੇ ਪੰਜ ਤੱਤ ਨੂੰ ॥ ਤੁਸਾਂ ਨੇ
 ਕਮਾਉਨਾ ਕੀ ਜੋਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾਥ ਕਹੇ ਬੰਨ੍ਹ ਪੱਲੇ ਕੂੜ
 ਕਰਤ ਤੇਨੂੰ ॥ ੨੮੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਾਣੀ
 ਭਰਨ ਮਹਾਲ ਤੇਨੂੰ ਮਰਾਹੀ ਓਖੇਰਾ ਹੋਉ ਧੁਆਂ ਤੇਨੂੰ ਪਾਉਦਾ ॥
 ਲਿਖਤ ਨਿਹਾਲੀਆ ਕਿਉਂ ਛੱਡਕੇ ਛੱਕੀਰ ਹੁੰਦਾ ਏਥੇ ਪਾਸੇ
 ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸੁਲਾਹਾ ਡਿਫਾਉਣਾ ॥ ਤੀਰਥ ਪਰਾਗ ਗੰਗਾ
 ਕੰਧਾਇ ਬੰਨਾਨ ਅਖਾਹੈ ਗਾਮ ਮਹਾਲ ਤੇਨੂੰ ਮਾਕਦਾਲ ਗਾਉਂਦਾ
 ਏਸਨਾ ਭਾਉ ॥ ॥ ॥ ॥

(੮੭)

। ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇ ਜੀ ਵਦਾਮਨੁ ਖਡਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਐਥਾ ਬਚਾ ਰਾਇਲਾ
ਹੈ ਜੇਗ ਦਾ ਕਮਾਉਣਾ ॥ ੨੮੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਵੇਲਾ ਪਾਨੀ
ਨਾਥ ਜੀ ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ ਫਕੀਰਾ ਅਗੇ ਜੇਕੁ ਕੰਮ ਐਥਾ ਸੋਈ
ਕਰੂੰਗਾ ਕਬੂਲ ਜੀ ॥ ਹਾਸਰ ਗੁਲਾਮ ਸਦਾਰ ਪੁੰ ਘਰ ਬਾਰ ਤੇਰੇ
ਜੇਕੁ ਫਰਮਾਓ ਸੋਈ ਕਰੂੰਨਾ ਅਦੂਲ ਜੀ ॥ ਦਇਆ ਕਰੇ ਨਾਥ
ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜੇਗੀਆਦਾ ਰਾਹ ਮੈਨੂੰ ਹੋਵੇ
ਵਸੂਲ ਜੀ ॥ ਨਾਥਨੂੰ ਤਰਸ ਜਦੋਂ ਆਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਚੇਲਿਆਨੇ ਆਨਕੇ ਮਰਾਯਾ ਉਧਮੂਲ ਜੀ ॥ ੨੮੯ ॥ ਕਬਿਤ
॥ ਕੋਲ ਚੋਲ ਆਯਾ ਅੰਜ ਜੇਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਨਾਥ
ਦੀਆ ਮੱਤਾ ਮੂਲੋਂ ਮੁਢੋਂ ਗਈਆ ਮਾਰੀਆ ॥ ਬਾਰਾ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ
ਪਾਲੀ ਭਰਦਿਆਨੂੰ ਸੀਸ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਲਖ ਕੱਟੀਆ ਮੁਸੀਬਤਾਂ
ਭਾਰੀਆ ॥ ਬਾਲਕਯਾ ਤੋਂ ਬੁਢੇ ਤੇਰੇ ਥੀਠੇ ਦਰਬਾਰ ਹੋਏ
ਸੇਵਕੀਏ ਵਿਚ ਅਸਾਉ ਮਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰੀਆ ॥ ਗੱਲ ਇਨਸਾਫ਼
ਦੀ ਨ ਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੇਗ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਦੇਖਲੇ ਡਿਓ
ਦੀਦਾਰੀਆ ॥ ੨੯੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਉਠ ਨੱਠੇ ਚੋਲੇ ਬਾਲਾ
ਨਾਥ ਕੋਲੋਂ ਗੁੰਮੇਨਾਲ ਛੱਡ ਚੋਲੇ ਮੁੰਦੇ ਸਭ ਮੰਦਰ ਤੇ ਮਾੜੀਆ
॥ ਕਿਤੇ ਖਏ ਰਾਹ ਧਾਹ ਮਾਰਕੇ ਸਬਰ ਵਾਲੀ ਕੈਤੇ ਬਾਰ ਬੈਠੇ
ਲਾਕੇ ਮੁਦਤਾ ਦੀ ਤਾੜੀਆ ॥ ਰਾਬੋ ਦੇ ਨਸੀਬ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ
ਰਾਹ ਦੇ ਪੁਰਦਾ ਹੈ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅੰਧ ਦੀਆ
ਫਕੀਆ ॥ ਉਜੜ ਉਡਾਰ ਜਦੋਂ ਹੋਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਨਾਥ ਲੇਕੁ ਧੰਨ ਨਾਲ ਐਥਾ ਆਉ ਧਾੜੀਆ ॥ ੨੯੧ ॥

(੯੮)

ਕਉਂਕੁੜ ॥ ਮੰਦਰਾਂ ਬਨਾਓ ਬੰਨੀ ਪਾਓ ਏਸ ਫੇਰ ਦੇ ਮੇਵੇ ।
ਅਭਾਗੀਨ ਠਹੀਂ ਕਾਰਜ ਬਿਗਾੜੀਏ ॥ ਮਾਰੀਏ ਜਮੀਨ ਦੇ ਨਾ
ਕਉਂਕੁੜ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ
ਲੁਕਾੜੀਏ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਬੱਲਲਈਏ
ਪੁੱਸੀ ਲੂਕੇ ਹੁਖਵੇਰ ਮੂਲ ਨਾਉ ਪਾੜੀਏ ॥ ਆਦਤ ਅਸੀਲਾਵੀ
ਸਿਰੁ ਨਹੀਂ ਡਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਪਦਾ ਵਸੇ ਬਾਪਾ ਸਵਸਦਿਆਂ
ਉਜਾੜੀਏ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਵਲ ਦੇਖਕੇ
ਸੂਝਦੇ ਚੇਲੇ ਆਪੋ ਆਪ ਮਿੱਟੀ ਲਿਆਕੇ ਸੁਰਗ ਦੀ ਸੀਮੰਦਰਾਂ
ਬਣਾਈਆ ॥ ਅੰਮੀਦਾ ਮੰਗਾਯਾ ਮਾਣੀ ਮੁੰਦਾਂ ਬਨਾਵਟੇ ਨੂੰ ਹੁਰਾਂ ।
ਪੁਸ਼ ਬੈਠਕੇ ਸੀ ਮਿੱਟੀਆਂ ਰਲਾਈਆਂ ॥ ਚਾਰ ਚੋਰ ਜਥੇ ਪਵਿਰ
ਕੌਮੀਆਂ ਮੇਮਨਾਲ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਬੈਠਹੋਈਆਂ ਆਪਣੀ ਸੁਕਾਈਆਂ
॥ ਭੁੱਖ ਮਨੁਆ ਬਾਲ ਨਾਥ ਡਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁੰਦਰਾਂ ਸਵਾਰ
ਹੰਠੀਂ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਮਾਈਆਂ ॥ ੨੯੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁਸ਼
ਬੈਠੇ ਆਪਾ ਰਾਂਝਾ ਨਾਥ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਫੇਰ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਜੋਗ
ਜਗੁ ਨੁਕਲੀ ਸੁੱਖਿਯੂ ॥ ਅਲਖ ਜਗਾਇਕੇ ਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੈਰ
ਧਰੀਏ ਸੇਸੇ ਕੁਦਬੀਰੁ ਨਿੱਤ ਮੰਗ ਮਾਣੀ ਡਿਖਿਆ ॥ ਔਰਤ
ਬਿਕਾਨੀ ਮਾਂਝ ਬੈਠੁ ਰੁੜਾਨੀਂ ਬੱਸਾ ਸੱਤਾ ਹੋਕੇ ਖੇਡਨਾਹੀ ॥
ਨੇਕੀਆਂ ਆਇਲਿਆ ॥ ਏਕੁ ਰਾਜਾ ਕਾਵਤੁ ਨਾ ਲੱਖੀ ਡਗਵੇ ਨਾ
ਸਿੰਘਾ ਮੇਰੀ ਲਾਭ ਹੀਰੇ ਸੁਕਾਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਥਿਆ ॥ ੨੯੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਨੇਕੀਆਂ ਡੀ ਰੀਤ ਨਾਥ ਫੇਰ ਸੱਤਾ ਪਰੀਤ ਲੀਲਾ
ਕੁਰਾਨੇ ਕੁਰਾਨੇ ਸੰਜੀ ਮੰਗੀ ਕੁਰਾਨੇ ॥ ਮੰਗੀ ਮੰਗੀ ਸੁਕਾਨੇ

*

(੯੯)

ਉੱਤੇ ਰੱਖਨਾ ਕਦਮਨੀ ਸੋਧਾਤ ਨਾ ਭੈਣੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਕ
 ਚੋਰਦੀ ॥ ਦੁੱਧਦੀ ਮਲਾਈ ਵੀ ਗੁੰਦੇ ਦਾ ਸਾਧਕ ਤਰੀਕੇ ਹੋਰ ਮਲੀ
 ਨਾ ਕਿ ਸੋਨਾ ਲੁੱਲ ਬਦਖੋਰਦੀ ॥ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਾ ਜੁਠਾ ਲੁੱਲ
 ਰਹਿਣਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਆਨੰਦ ਲੱਖ ਘੋਰੇ ਮਰ ਕੁਝੀ
 ਦਕੋਰਦੀ ॥ ੨੯੫ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥਕ ਹੋਰ ਮੁਝ ਆਨਾ ਸੀਕ
 ਲਾਈ ਜੋਗੀ ਆਨੰਦ ਦੇਖ ਕੇ ਗਰੀਬ ਅਸਾਂ ਕੱਟੀ ਤੇਰੀ ਚੋਰਦੀ ਖੁਦ
 ਪੰਜਤਤ ਮਾਰਕੇ ਅਸੰਤ ਜਾਣ ਲੱਗਾਈ ਫੁਰੀ ਲੈਕੇ ਵੱਡ
 ਸੁੱਟ ਮਾਸਦੀ ਏਹ ਬੋਟਕੀ ॥ ਕੰਠ ਮੁੰਢ ਲੈਕੇ ਮਿੱਥੇ ਮੁਖੀ ਲੋ
 ਕਹਾਣੀ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਨਾ ਅੱਖ ਰੱਖ ਧੋਰਦੀ ॥
 ਧੁਰ ਪਰੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਭੋਲਦਾ ਕਦੇਤ ਬੱਝਾ ਹੋਈ ਬਕਾਨ ॥
 ਸਿੰਘਾ ਸਾਖਤ ਲੰਗੋਟਕੀ ॥ ੨੯੬ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥਕ
 ਲੰਗੋਟੀ ਕਦੇ ਹੋਈ ਜੋਗੀ ਮਾਣੀ ਆਨੰਦ ਦੁਚਕ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦ
 ਖੋਲੀ ਆਕਿਉ ਚਾਰਦਾ ॥ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਪੜਾਉਨ ਦਾ ਕੀ ਜਾਇ
 ਸਾਨੂੰ ਆਵਦਾ ਸੀ ਹੁੰਦਾ ਨਾ ਸਿੰਘ ਪਾਥਿਓ ਰਿਸਕ ਆਨੰਦ ਕਦੇ
 ॥ ੨੯੭ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥਕ ਹੋਰ ਮੁਝ ਆਨਾ ਸੀਕ
 ਦਾ ਭੇਸ ਫੇਰ ਕਾਸਨੂੰ ਸਵਾਰਦਾ ॥ ਅਸੰਕੀ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ
 ਰਹਿੰਦਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਦੇਖ ਕੇ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦ
 ਦਾ ॥ ੨੯੮ ॥ ਕਸਿੱਤ ॥ ਨਾਥਕ ਹੋਰ ਮੁਝ ਆਨਾ ਸੀਕ
 ਰੇਖਾ ਲੁਖ ਜੀ ਮੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਪੁੰਕ ਫੁਰਮਾਈ ਨਾਥਕ
 ਏਕਾਨੀ ਜੋਗੀ ਆਨੰਦ ਸਾਨੂੰ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦ
 ਕੇਰੇ ਹੋਰ ਮੁਝ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦੀ ਆਨੰਦੀ

(੯੮)

*

ਅਗੈਰਾਗੈਰਾ ਲਹੀ ਸਦਸਿਤਰੀਲਿਆਉ ਸਰਕਾਰਦਾ ॥ ਰੰਨੀ
 ਦਾਇਤਾਗੈਰਾ ਉਦਸਿਤਰੀਲਿਆ ਰਾਬਾਕਹੇ ਨਾਥਜੀ
 ਮੇਰਾ ਧਨ ਨ ਰਜ਼ਾਰਦਾ ॥ ੨੯੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੰਗਾ
 ਕਬਿਤੁ ਬਾ ਸਭ ਦੋਸਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ਲੁਥੇ ਲੁਭੇ ਵਾਗੂ ਸਿਰ
 ਪਾਓ ਦੇ ਨਾ ਫਰੀਆ ॥ ਦੇਖਕੇ ਗਰੀਬ ਅਸੀ ਜੋਗ ਦਿਉ
 ਤੇਰੇ ਭਾਈ ਹੋਰ ਨਹੀ ਖੋਹੀਆ ਤੁਸਾਡੇ ਪਾਸੋ ਬੋਰੀਆ ॥
 ਲਖ ਵਾਰ ਆਇਕੇ ਅਕਾਉ ਦਾਸੈ ਸਾਡੇ ਤਾਈ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
 ਕੰਨਾਵਰ ਮੇਰੇ ਨਾ ਸੋਰੀਆ ॥ ਆਦਤ ਖਰਾਬ ਨਹੀ ਜਾਦੀ
 ਭੰਗਨਿਸੀਆ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਦੇ ਵੇਦੇ ਧੋਰੀ ਧਰੀਆ ॥ ੨੯੯
 ॥ ਕਬਿਤੁ ॥ ਲਾਇਕੇ ਬਿਭੁਤ ਵਿਚ ਜੀਗਲਾ ਦੇ ਲੋਦਨਾ ਹੋਆਖ
 ਰਹਿਨਾ ਹੋਨ ਅਖੀਆ ਫਕੀਰੀਆ ਜੋਗਦਾ ਮਹਾਲ ਤੁਸੀ
 ਜੋਹੀਆ ਤੇ ਨ ਜਾਲਨਾ ਹੋ ਜੀਗੀਆ ਦੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਅਸਕਲ ਜਹੀਤ
 ਰਹੀਆ ॥ ਅਸੀ ਪਰਦੇਸੀ ਜਾਣ ਜੋਗ ਦਿਤਾ ਤੇ ਰੇਤਾਈ ਕਦੇ ਤੁਕ
 ਹੋਵੀਆ ਗਲਾ ਤੇ ਅਮੀਰੀਆ ॥ ਹਾਕਮੀ ਨ ਕਰੇ ਕਮਜ਼ਾਤ
 ਭੰਗਨਿਸੀਆ ਗੰਦਾ ਦੇ ਪੁਤਰਾ ਨੂੰ ਪਰਦਨਹੀ ਪੀਰੀਆ ॥
 ੩੦੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਪੀਰਤੇ ਫਕੀਰਤਾਈ ਦੇਖਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਨਾ
 ਦੇਵਤਾਈ ਸੁਰਤੀ ਨੂੰ ਸੀਸਚਾ ਨਿਵਾਵਨਾ ॥ ਧੋਕਾ ਜੋ ਬਗਾਨਾ
 ਸਭਾ ਬੀਖ ਅਸੀਸੀ ਨਾਨ ਅੰਤਰਾ ਦੇ ਵੱਲੇ ਮਲ ਪਥੇ ਜਾਨ ਲੀ
 ਲਾਇਕਾ ॥ ਰਾਬਾਕਹੇ ਚੰਦਾ ਖਿਆਲ ਚੰਖੀ ਮੁਤਵਿਰ
 ਦੇਹੀਆ ਨਿਤਾ ਰੰਗ ਸਨੂੰ ਪਵੇਲਾ ਲਾਨਿ ਤੁਨ ਸੀਨੀ ਭਾਵੇ
 ਮੁਖਿ ਰੰਗ ਬੀਖੀ ਸੀਸੀਆ ਰਾਬਾਕਹੇ ਅਸੀਸੀਆ ਰੰਗ ਬੀਖੀ

(੯੩)

॥੨੦੧॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਮਜ਼ੀ ਤਿਰਮਸਲੀ ਸਕਾ ਮਜ਼ੀਰ
ਜਾਨੀ ਨਾਜਾ ਨੀਰਦੀਨ ਮਜ਼ੀਰ ਮਜ਼ੀਰ ਜੋਸ਼ ਜਾਹੁਲਾ ਭੁਭੇ
ਈਦ ਬਕਰੀਦ ਕਾਸਤੀ ਨ ਰੱਖਲੀ ਹੈ ਤਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰੁਖਾਨਾ
ਚੁਕਿਆ ਬਿਛਾਵਨਾ ॥ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੁਠ ਮੁਠ ਗਲ ਬੁਠ
ਹੋਏ ਗੁੱਗਾ ਸੁਲਤਾਨ ਕੈਰੋਂ ਬੁਤਨ ਮਨਾਵਨਾ ॥ ਪੰਡਤ ਆਲਾਨੇ
ਜੁੜ ਪੈਂਦੇ ਹੋਂ ਧਿਛਾਨੇ ਭਗਵਾਨ ਮਿੱਘਾ ਆਸਕਾਨੇ ਸੋਈ ਹੈ
ਛੁਡਾਵਨਾ ॥੨੦੨॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਪਾਸ ਬੈਠਕੇ ਰੰਝੇਲਾ
ਤਾਹਨੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਸੰਗਦਾ ਨਾ ਰਤੀ ਗੱਲਾਂ ਆਮਦਾ ਹੈ
ਖੁਲੀਆਂ ॥ ਤੁਝਾਤੇ ਪਹੋੜੀ ਤੇਰੀ ਸਾਥੋਂ ਨ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਏਗੇ
ਬਾਤਾਂ ਸਾਥੋਂ ਏਸ ਆਸਕੀ ਦੀ ਆਬੁਲੀਆਂ ॥ ਪੁਰਵਾਹੇ ਨਸਬੁਨ
ਖਲੋਤਾਰਾਂ ਬਾ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਦੀ ਦੀਆਂ ਰਾਖਾਵੇ ਨਾਲੇ ਕੱਚੇ ਨੱਛ
ਬੁਲੀਆਂ ॥ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਜੇ ਹੜੇ ਕਰਨ ਭਗਵਾਨ ਮਿੱਘਾ
ਐਹਾ ਜੇਹਾਂ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਜੁਲੀਆਂ ॥੨੦੩॥ ਕਥਿੱਤ ॥
ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪੋੜੇਨੂੰ ਵਿਚਾਰੈ ਵਾ ਲਗਾਮ ਦੇਨਾ ਸਬਰ ਸੁੰਤੋ
ਉਂਤੇ ਚਾਰਜਾ ਮਾਪਾਈਏ ॥ ਮਿਮਾਦੀਰ ਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਰ ਆਥੇ
ਰੱਖਨਾ ਹੈ ਨਿਹਚਾ ਵਾਲੀ ਪੁੰਜੀ ਜੇਰ ਬੰਦ ਲੁਕਾਈਏ ॥ ਜਾਨ
ਸੱਤ ਸਾਹਜ਼ਕੇ ਅਮੇਰਨਾ ਬਨਾਵਨਾ ਹੈ ਸਾਸਤਾ ਅਮੀਰਨਾ
ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਥਾਈਏ ॥ ਜੋਗ ਅਸਫਾਦੀ ਡਛੇ ਮੇਰੇ ਰੁਖਾਨਾ
ਸਿੰਘਾ ਭੋਗ ਦੀ ਤਪਿਵਾਹੀ ਸਦੇ ਰੁਖਾਨਾ ਰਖਾਈਏ ॥੨੦੪॥
॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਮੰਜੀਰੀ ॥ ਅੰਤਰਿ ਸਦਾ ਭਾਇਦਾ ਹੋਇ ਰਹੀ ॥
ਚਲੇ ਦੀਵਾ ਜੋਗੀ ਆਲੀ ਰੋਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਹੀ ॥

ਕੋਪੜੇਈ ਕੰਮ ਦੇ ਨਲਕ ਕਰਾਨੂੰ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਆਪਣਾ ਨਾ ਆਤਮਾ
 ਪਛਾਣੀਏ ॥ ਜੇਗ ਜਾਲੇ ਸਿਈ ਜੇਹੜਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ
 ਗੁਰਾਂ ਬਾਬ ਅੰਦੇ ਅੰਦਾਰੋਂ ਲਿਖਾ ਕਛਾਣੀਏ ॥ ਛੱਡੀ ਏ ਬੁਰਾਈ
 ਜਦੋਂ ਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਜਾਇਕੇ ਨਿਸੰਗਰੰਗ
 ਮਾਣੀਏ ॥ ੨੦੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਆਖਦਾ ਦੇਵੇਦਾ
 ਨਾਲ ਆਜਜੀ ਦੇ ਹੀਰ ਦੇ ਬਗੈਰ ਐਰਗੈਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ॥
 ਜਿਸ ਪਿਛੇ ਜਾਲਦਾ ਦਸੋਂ ਦਾ ਵਿਚਰੇ ਹੀ ਆਂਦੇ ਹੋਇਕੇ ਨਿਮਾਨਾ
 ਵਿਚ ਆਯਾ ਤੇਰੇ ਭੇਖਦੇ ॥ ਤਾਰੇ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚੋਂ
 ਆਜਜਾ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਵਿਚ ਮੇਖ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਵਾਲੀ ਰੇਖਦੇ ॥
 ਅਸਰਾ ਤੁਸਾਡਾ ਤਕ ਆਇਆ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੇਹੋ
 ਖਾਂ ਅਸੀਸ ਹੀਰ ਹੋਵੇ ਵਿਚ ਲੇਖਦੇ ॥ ੨੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਨਾਥ ਨੇ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਰੋਗ ਲੱਗਾ ਤਾਂਹੀ ਮੇਰੇ
 ਦਾਇਰੇ ਮੁਤਾਜ ਹੋਯਾ ਆਨਕੇ ॥ ਕੀਤੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੀਰ ਮੰਗ
 ਕਰਤਾਰ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਬਾਲ ਨਾਥਨੂੰ ਪਛਾਣਕੇ ॥
 ਜਾਇਕੇ ਬੇਸ਼ਕ ਬੱਚਾ ਸਾਂਭ ਮਾਲ ਆਪਣੇਨੂੰ ਚੰਗੇ ਵੇਲੇ ਆਯਾ
 ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਮਾਨ ਤਾਨਵੇ ॥ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਜੇਗ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਰੋਗ ਤੇਰਾ ਅੰਦਲਾਂਹੀ ਜਾਣਦੇ ॥
 ੨੦੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਹ ਬੱਚਾ ਰਾਂਬਿਆ ਸੁਤਾਬੀ ਉੱਠ
 ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ ਬਾਲ ਨਾਥ ਆਖੇ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਤਾਈਂ ਜਾਨਣਾ ॥
 ਵਿਚ ਪਰਦੇਸ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ਸੁਖ ਤੈਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਕੇ ਬਚਨ
 ਸਿਰਾ ਮਾਨਣਾ ॥ ਨਾਥ ਨੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਕੇ ਰਾਂਬਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੀਤਾ

(੬੩)

ਕੋਟਕੇ ਭਰਮਤੇਅੰਧੇਰੇਹੋਯਾ ਚਾਨਣਾ ॥ ਐਸਾਜੋਗੀ ਨਾਥਲੇ
ਬਨਾਯਾਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਸਵਾਪੇਹਰਵਿਚਰੈਨੂੰਹੀਰਨੇਪਛਾਨ-
ਣਾ ॥ ੩੦੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਵੇ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਅਦੇਸ਼ ਕੀਤੀ
ਨਾਥਜੀਨੂੰ ਖੇੜਿਆਨੂੰਜਾਂਦਾਗੁਰੂਗੋਰਖਚਿਤਾਰਕੇ ॥ ਸਿੰਝੀ
ਮਿਰਗਾਨ ਨਾਦ ਵੰਝਲੀ ਪਰੇਮਵਾਲੀਛੈਣੇ ਘੜਿਆਲਝੁਰੀ
ਬੇਲੀਵਿਚਡਾਰਕੇ ॥ ਤਾਂਦਲਅਲੇਹਾਬੂਈਭੱਖੜਾਚੁਲਾਈ
ਪੰਨੀ ਹੋਰ ਰਤ ਮੁੰਢੀ ਖਾਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਿਭਾਰਕੇ ॥ ਮਸਤ
ਦੀਵਾਨਾਹੋਸਿਧਾਨਾ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਖੇੜਿਆਂਦੀ ਵੱਲਸੁੱਜੀ
ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਉਲਾਰਕੇ ॥ ੩੦੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਸ ਪਿੰਡ
ਜਾਵੇ ਲੋਕ ਹੋਸਨ ਮਜਾਖਾਂ ਨਾਲ ਇਹਤਾਂਹੁਣੇ ਨਾਥ ਜੀਨੇ
ਨੱਥਿਆਹੈਬੋਟੜਾ ॥ ਗੱਭਰੂਜਵਾਨਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਰਦਾਰਸ਼ੇਰਾ
ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਅਜੇਸਜੇ ਨ ਲੰਗੋਟੜਾ ॥ ਕੋਈ ਕਹੇ ਛੱਡਿਆ
ਧੰਦਾਲ ਜਾਲਟੋਬਰਾਂਦਾ ਖੂਬ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸਿਰੋਂ ਲਾਹਿਆ
ਭਰੋਟੜਾ ॥ ਚੰਚਲ ਚਪਲਰਾਂਬਾ ਜੋਗੀ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਥੱਫ
ਵਿਚਬੋਲੀ ਹੱਥ ਸੋਹੰਦਾ ਨ ਸੋਟੜਾ ॥ ੩੧੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਚਾਰਦਾ ਅਯਾਲੀਂ ਭੇਡਾਂਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਜੂਹ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਆਏ
ਸਾਈਂਨਾਲਪੁਛਦਾਮਿਲਾਪਦੇ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਖੇੜਾਕੇਹੜਾ
ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਛਕੀਰ ਸਾਈਂ ਹੋਵਦਾ ਮਲੂਮ ਜਾਣੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖੇ
ਜਾਪਦੇ ॥ ਕਿੱਥੋਂ ਚੱਲ ਆਯਾ ਅੱਗੋਂਜਾਵਦਾਕਦੂਰਨਾਥਾਕੌਨ
ਗੁਰਦੇਵ ਜੀਨੇਕੰਨਪਾੜੇਆਪਦੇ ॥ ਇਕ ਵੇਰੀ ਸਿਹਨੂੰਦੇਖ
ਲੈਂਦੇਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਭੁਲਦੇਨਾਮੁਲ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਪਰਤਾਪਦੇ

(੬੪)

॥ ੩੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੁਲਗਿਆ ਪਾਲੀਆ ਗਬੋੜੇ ਕਾਧਨੂੰ
ਮਾਰਦਾ ਹੈਂ ਲੱਖ ਬੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਨ ਏਕਸ ਨੁਹਾਰਦੇ ॥ ਏਸਦੇਸ
ਵਿਚਕਦੇਆਏਨ ਖੁਆਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਰਦੇਸੀਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰਾਂ
ਤੇ ਪਾਰਦੇ ॥ ਬਾਰਾਂ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰਦਿਆ ਜਹਾਨ
ਵਿਚ ਮੁੰਦਤਾਂ ਦੇ ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਭੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰਦੇ ॥ ਖੁਸ਼ੀ ਜੇਹੜਾ
ਸਾਡੀਆ ਨਲਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਣੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਸਦਾ
ਬਹਾਰਦੇ ॥ ੩੯੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਰੂਪ ਨਾ
ਬਿਭੂਤ ਵਿਚ ਛੱਪਦਾ ਹੈ ਆਦਮੀ ਨਾ ਰਹਿੰਦੇ ਗੁੰਝੇ ਕਦੇ ਕੰਮ
ਭਾਰਦੇ ॥ ਚੌਧਵੀਂ ਦਾ ਚੰਦ ਬੰਦ ਹੋਂ ਵਦਾਨ ਤਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੱਛਨ
ਮਲੂਮ ਹੁੰਦੇ ਨਾਰ ਬਦਕਾਰ ਦੇ ॥ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਵਿਚ
ਲਾਲੜੀ ਨ ਰਹੇ ਗੁੰਝੀ ਕਾਗ ਨ ਛਿਪੇਂਦਾ ਵਿਚ ਤੋਡਿਆਂ
ਦੀ ਭਾਰਦੇ ॥ ਅੱਗ ਵਿਚ ਛਪੇ ਨਾ ਬਰੂਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨ ਨੈਨੇ ਠੰਗ ਚੋਰ ਧਾਰਦੇ ॥ ੩੯੩ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖਦਾ ਅਯਾਲੀ ਤੂੰ ਤਾਂ ਚਾਕ ਹੈਗਾ ਚੁਚਕੇਦਾ
ਹੀਰ ਪਿੱਛੇ ਮੱਝੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਜੈਂ ਚਾਰਕੇ ਖੜਿਆਂ ਦੀ ਛੋਲੀ
ਚੁਕ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਚੁਚਕੇ ਨੇ ਰਿਹਾ ਕੁਰਲਾਂਦਾ ਦੂਰ ਬੈਠਾ ਨਾਰੇ
ਮਾਰਕੇ ॥ ਟੇਮਕ ਚੁਕਾ ਯਾਲਾਯਾ ਮਗਰ ਵੇਰ ਖੋਲੀਆਂ ਦੇ ਖੇੜੇ
ਜਦੋਂ ਪੁੱਨਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਛਿਛਕਾਰਕੇ ॥ ਅਵਲੋਂ ਮਲੂਮ ਤੇਰਾ
ਹਾਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗਿਆ ਨਾਹੀਂ ਵੱਸਤਾਂ ਫਕੀਰ ਹੋਯਾ ਹਾਰ
ਕੇ ॥ ੩੯੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇੰਝੜ ਪੈਰ ਬਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਭਾ
ਚਾਰਠੇ ਦਾ ਨਾਥ ਕਹੇ ਪਾਲੀਆ ਤੁੰਬੂਠ ਕਿਉਂ ਪਏਤੜਾ ॥

(੯੫)

ਮੁੰਦਤ ਬਤੀਤ ਕਿਨ੍ਹਾ ਵਿਲਿਆ ਦੇ ਨਾਥ ਹਮੀ ਦੱਬਕੇ ਨਾ
ਲਾਯਾ ਕਦੇ ਵਾਹੀਆ ਨੂੰ ਜੋਡਰਾ ॥ ਨਾਥ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹੈ
ਜੋਗੀਆ ਮੇਂ ਨਾਉਂ ਮੇਰਾ ਰਿਧਸਿੰਧ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਦਾ
ਪੋਤਰਾ ॥ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਲਾਵੇ ਜੋ ਪਰਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੁਧ ਨਾਲ
ਨ੍ਹਾਵੇ ਨੈਨੀ ਨੀਂਦ ਸੁਖ ਸੋਤਰਾ ॥ ੩੯੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਭੈਨੂੰ
ਛੱਡਕੇ ਜੇ ਖੇੜਿਆ ਨੂੰ ਜਾਵਣਾ ਸੀ ਅਵਲਾ ਪਰੀਤ ਬਿਲਕੁਲ
ਨਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ॥ ਲਾਈ ਜੇ ਪਰੀਤ ਫੇਰ ਜੋਗੀ ਕਾ ਹਨੂੰ ਹੋਵਣਾ
ਸੀ ਖੇੜਿਆ ਦੀ ਡੋਲੜੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਵਕਾਉਂਦਾ ॥ ਅਕੇ ਹੀਰ
ਸਾਭ ਕੇ ਅਲੱਗ ਹੁੰਦਾ ਖੇੜਿਆ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਾਰ ਰੁਚਕੇ ਦੇ ਧੂਖੜੀ
ਮਚਾਉਂਦਾ ॥ ਜੀਉਂਦੇ ਖੇੜੇ ਲੈ ਕੇ ਨੇਠੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿਕਉ
ਨਹੀਂ ਚਾਕਾ ਬੈਠ ਕੇ ਤੂੰ ਦਾਹੜੀ ਨੂੰ ਮੁਨਾਉਂਦਾ ॥ ੩੯੬ ॥ ਕਬਿੱਤ
॥ ਰਾਬੇ ਨੇ ਮਲੂ ਮਕੀਤਾ ਪਿਆਲ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦਾ ਹੈ ਦੇਵੇ ਦੁੱਖ
ਜੋੜਕੇ ਮੁਨਾਵੇ ਖਾਜੇ ਪੀਰਨੂੰ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਸ਼ਾਨੂੰ ਲਾਉਂਦਾ ॥
ਨਿਮਾਨਿਆ ਨੂੰ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਰਾਬਾ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਰਨੂੰ ॥
ਇਧੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਈਂ ਪਾਈਂ ਬਘ ਜਾੜਤਾਈਂ ਆਨਕੇ ਅਯਾਸ
ਲੀ ਅਰੇ ਰੋਕਿਆ ਛਕੀਰ ਨੂੰ ॥ ਰਾਬੇ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਪੂਰੀ ਹੋਈ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੰਗਲ ਗਚਲੀਆ ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ॥
੩੯੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਲ ਭਕਦੀਰ ਦੇ ਬਘਿਆੜ ਪਿਆ
ਛੇਲਿਆ ਨੂੰ ਸਾਧ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਅਖੀਆ ਉਪਾੜੀਆ ॥
ਜੋਗੀ ਵਲ ਦੇਖਕੇ ਅਯਾਲੀ ਡਿੱਗ ਪੈਰਾਉ ਤੇ ਰੱਖ ਲੈ ਛਕੀਰ
ਕਰਾਮਾਤ ਅਸਾਂ ਹਾੜੀਆ ॥ ਛੰਦ ਦੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਦਾ ਉਠਾਈਆ

(੫੬)

ਏਡਾ ਭਿਖਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਸਭੁ ਤਸਰ ਖਾਈਆਂ ਤੇ ਪਾੜੀਆਂ ॥
ਨਾਂ ਬਨੇ ਸਦਾ ॥ ਸਾ ਬਖਿਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰ ਦੇ ਹੈਂ ਸੇਵੇ
ਏਡਾ ਜੰਗਲੀ ਜਾੜੀਆਂ ॥ ੩੯੮ ॥ ਕਥਿੰਤਾ ਜਾਇਕੇ ਬੇਬਕ
ਭਾਵੇਂ ਭੁਖਿੰਦੇ ਪੇੜਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਦਾ ਅਧਾਲੀ ਸੈਦਾ ਧਾਰ ਨਹੀਂ
ਲੰਬੇਰਾ ॥ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਮੁਖੋਲਕੀਤਾ ਤੁਸਾਂ ਤਾਈਂ
ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਵਾਂਗ ਖੁੰਨੀਆਂ ਕਿਉਂ ਦੱਗਦਾ ॥ ਮਿਲੇ ਜਾਕੇ
ਧੰਨੁ ਵਜੀਰੀ ਕੀ ਏਈ ਮੋਰਨਾਲ ਮਗਰ ਚਿਲਾਭਾ ਜੀਦਾ ਜਾਲ-
ਦਾਇੰ ਜਾਗਦਾ ॥ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਰੁਨ ਬਿਆਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
ਬਿਛਰੇ ਅਗੰਦ ਪਿੱਛੇ ਛੇਲੀਆਂ ਦੇ ਭੱਜਦਾ ॥ ੩੯੯ ॥
ਕਹਿੰਦੇ ॥ ਤੇਰੇ ਭਰਵਾਸੇ ਉੱਤੇ ਅਧਾ ਵਿਚ ਬੇੜਿਆਂ ਦੇ ਦੇਖੀਂ
ਖੋਲੀ ਆਨੁ ਕੇ ਮਾਰਉਂਦਾ ਕਲੰਦਰਾ ॥ ਐਸੇ ਦੇਖ ਅੱਖੀਏ
ਫਾਉਂਦਾ ਮੁਨੁ ਖਸੂਰਾ ਪਾਉਂਦਾ ਫਤੁਰ ਜੋ ਕਦੀ ਮੇਂ ਹੋਵੇ ਚੰਦਰਾ
॥ ਯੁੱਗ ਦੇ ਤੁਸ਼ਨੇਂ ਕਿਤੇ ਬੈਠੀਏ ਅਲੱਗ ਹੋਕੇ ਭਾਲਕੇ
ਮਹਾਂਜ ਵਿਚ ਭੁੱਖੀ ਜੇਹੀ ਕੰਦਰਾ ॥ ਫੇਦ ਨ ਸੰਦੂਕ ਮੂਲ ਵਿੰਦਾ
ਭਾਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਭਾਵੇਂ ਦੁੱਖ ਜਾਵੇ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਆਦਾ ਜੰਦਰਾ ॥
ਕਹਿੰਦੇ ॥ ਕਥਿੰਤਾ ॥ ਕਸਮ ਸੁਗੰਦ ਲੈ ਕੇ ਨਾਥ ਜੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋਸਾ
ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਸੋਸਿਆ ॥ ਭੋਲ ਸਾਗਰ ਕੁਮ-
ਕਾ ਮਏ ਸੁੰਦਰਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਲਾਗਰ ਮਹੈ ਕਦੇ ਕਲ ਕੁ ਵੇਸਿੰਦਾ
॥ ਅਧੁਨ ਚਾਰ ਮੁਖ ਸਿਰਾ ਪੈ ਮਲੁਕ ਜੀਦਾ ਕਿਸੇ ਭਾਗਵਾਨੀ
ਕੇ ਸਿਰ ਨਾਲ ਵੇਸਿਆ ॥ ਹੋਏ ਸਿਰਾ ਨਾਨਕਾ ਨਰ ਜੀ ਭਾਗਵਾਨ
ਕਿੰਦਾ ॥ ਕਹਿੰਦੇ ॥ ਦੇਖੀਂ ਸਾਭੇ ਭਾਗਵਾਨ ਸੋਸਿਆ ॥ ੪੦੦ ॥

*

(੮੭)

ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸੇਹਲੀਆਂ ਬਲਬੰਧੁ ਸੀਦੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਭੋਸਕੇ ਸਖੁਲੀਆਂ ਜਟੂਰੀਆਂ ॥ ਬੈਠਾ ਸਿੱਖੀ ਮਾਦੀ
ਜੁਹ ਕੋਲ ਚਲਦਾ ਸੀ ਖੁਹ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀਆਂ ਮੁਦਿਆਰਾਂ ਨੀਚੀ
ਸੁਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ॥ ਰਾਂਝੇ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਘੇਰੇ ਘੱਤ ਪਰ ਫਾਰ
ਵਾਂਗੂੰ ਦੇ ਖਕੇ ਮਿਥ ਗਜਿਵੇਂ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਅੰਗੂਰੀਆਂ ॥ ਚਾਂਝੇ ਤਾਈ
ਦੇ ਖਣੇ ਨੂੰ ਨਾਰਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਘੋਨ ਵਾਂਗ ਹੱਥੀਆਂ
ਸਿਧੂਰੀਆਂ ॥ ੩੨੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੁੱਛਣ ਫਕੀਰਾਂ ਤੇ
ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਵਤਨ ਅੀਆਂ ਹੀ ਆਕੀ ਕ੍ਰਿਕੀਤਾ ਤੋਰ ਸੋ ਗੀਆਂ ਦੇ ਉਪ
ਨੂੰ ॥ ਭੁੱਬੀ ਉਹ ਭੈਲ ਜੀਵਾ ਵੀਰਨੀ ਫਕੀਰ ਹੋਸੀ ਕੋੜ ਮੇ
ਦੀ ਪੱਟ ਆਯਾ ਮੁਢੇਂ ਜੜ੍ਹ ਸੇਖਨੂੰ ॥ ਸਦੀਓਂ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ
ਚੰਦ ਰੇਨ ਸੀਬ ਦੇਖੇ ਮਾਧੇ ਮਰ ਜਾਣ ਰੋਂਦੇ ਸਾਰੀ ਉਸ ਚਲੀ ਬ
ਨੂੰ ॥ ਲਿਖੀ ਰਾਖ ਜੋਕ ਲਾਮ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਖ
ਕੋਲ ਆਵੇ ਜੋ ਮਿਦਾਵੇ ਵੱਡੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ॥ ੩੨੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
ਪੈਹਨ ਫਕਰਾਂ ਦਾ ਬਾਲਾਨੀ ਨਿਤ ਆਹੋ ਕੇ ॥ ਅਲਿੰਗੇ ਭਾਇਓ
ਜਾਣਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ ਅਮੀਨ ਠੀ ॥ ਫੱਡ ਲੋੜੇ ਚੁਲ੍ਹੀ
ਹੈ ਭਬੁਤ ਨੀਰਮਾਈ ਉਤ ਦੇ ਖੋਕਰ ਰੂਪ ਹੁਣ ਮਿਲੀ ਆਮੀਨ
ਨੀ ॥ ਫੋਲਦਾ ਮਕੀਨ ਤੇ ਸੁਕੀਨ ਫੋਹਾ ਇਸ਼ਦ ਹੈ ॥ ਵੀਸੀਨ
ਸਰਵੇਤੋ ਬਜਾਵੇ ਨਾਦ ਬੀਨ ਨੀ ॥ ਸੋਰੀਆਂ ਮਿਦੀਂ ਸੁਖੀ
ਹਸੁਰ ਭੱਲੇ ਜੋਗੀਏ ਦੇ ਮੁਠੇ ਭਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਖੀ
ਅਸੀਨ ਨੀ ॥ ੩੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੰਮਕ ਮਹਿਕੇ ਚੁਲ੍ਹੀ
ਗਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸੇਹਲੀਆਂ ਬਲਬੰਧੁ ਸੀਦੀਆਂ ਵਲੋਂ

(੯੯)

॥ ਤਿਥਾਹੀਐਭੇਦੁਵਾਰੀਆਂ ਅਨੇਕ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨਾਰਾਂ ਘੇਰਕੇ
 ਵਲੋਂ ਭੀ ਆਸਿਉ ਇੰਦੁਤਾਈ ਚੇਰੀਆਂ ॥ ਐਹੇ ਜੇਹੇ ਆਦਮੀ
 ਤੁਰੇਲ ਦਾਹੈ ਖੁਕੇ ਵਿਚ ਆਖਨ ਤਮਾਮ ਜੀ ਰਜਾਈਂ ਸਾਈਂ
 ਭੇਰੀਆਂ ॥ ਵੱਟਕੇ ਮੋਸੀਰਾਂ ਬਾ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ
 ਮਥਾ ਚੁਰੀ ਸਰਾ ਅੱਖੀਆਂ ਨ ਫੇਰੀਆਂ ॥ ੩੨੫ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਅਜਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਂਝਾ ਆਖਦਾ ਜਦੇਟੀਆਨੂੰ ਛੋਛੇ ਮੇਰਾ
 ਮਾਲ ਤੁਸੀ ਕੰਮ ਨੇ ਗਵਾਉਨੀ ॥ ਖਾਕੇ ਵਛੋੜੇ ਨੀ ਨਸੀਬ
 ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੇਹੀਆਂ ਦੇ ਲੱਠਾ ਖਾਸਾ ਨੈਨੁ ਤੁਸੀ ਮਲਮਲਾਂ ਹੰਡਾਉ
 ਨੀ ॥ ਮਿੰਡ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਅਬਝ ਕੀਤਾ ਇਤਨੀ ਕੁ
 ਭਾਝ ਤਾਂ ਹਮਾਰੇ ਕੰਨ ਪਾਉਨੀ ॥ ਚੁਪਕਿਆ ਹੀ ਚਹਿਣਾ
 ਚਹਿਣਾ ਮੰਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਮੇਰਾ ਹਾਲ
 ਕਾਝ ਚਾਉਨੀ ॥ ੩੨੬ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਸੁਣਦਿਆ ਹੀ ਗੱਲ
 ਜੱਲ ਖੁਹਦੇ ਸੁਭਾਬ ਜਾਈਆ ਪੂਰਕੇ ਘੜੇ ਦੇ ਤੇ ਤਿਆਰੀ
 ਧੀੜੀ ਪਰਾਂਨੂੰ ॥ ਜੋਗੀ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਉਦਾਸੀ ਲੱਗੀ ਨਾਰੀਆਨੂੰ
 ਚਿੰਨ੍ਹ ਖਾਛਕੀ ਗੱਲ ਦੋਲਤਾਂ ਤੇ ਜਰਾਂਨੂੰ ॥ ਵਹੁਟੀ ਭਾਈ ਪਿੱਟੀ
 ਕਾ ਜਵਾਲ ਸਿਸਹਾਲ ਜੋਏ ਬੈਠ ਗਈ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਐਹੀਆਂ
 ਨੇਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਮੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਮਿੰਡ ਗਈਆ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਹੀਐ ਉਂਝੇ ਲੋਹੇਂ ਛੱਡ ਕੇ ਤੇ ਸਰਾਂਨੂੰ ॥ ੩੨੭ ॥
 ਅਥਿਤ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਂ ਸੱਲ ਛਾਉਕੇ ਬਿਖਾਨ ਕੀਤਾ ਲੜਕੀਆਂ
 ਕੋਲ ਲਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੀਤਿਕਾ ਦੇਸੁ ਨੇਉ ॥ ਅਈਆ ॥ ਨਕੋ ਸਾਥੇ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਿੱਥਾ ਲਏ ਸਾਰੀ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਕਸ਼ਾਤਾਂ ਵਾਂਗੂੰ

(੬੬)

ਵਲ ਖਾਈਆਂ॥ ਬੋਲੀਓ ਭਾਖਾਸੰਤੀ ਉਦਮਚੇਕੀ ਆਲੀਸੀ
ਜਾਣੇ ਏਸ ਜੋਗੀਏ ਨੇ ਦੋਲਤਾਂ ਗਯਾਈਆਂ॥ ਬੋਲੀਓ ਭਾਖਾ
ਮਲੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਦੇ ਹੋਸ ਪੈਦਾ ਕਰੇ ਹੋਂਦਾ ਹੋਂਦਾ
ਈਆਂ॥ ੩੨੮॥ ਕਥਿਤ॥ ਬੋਲੀਓ ਹੀਰਸਈ ਉਕਿਓ ਹੈ
ਫਕੀਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਤਦ ਬੀਰ ਹੋਸਰੀਰ ਕਿਸਰੀਗਨੀ॥ ਕੇਸੀ ਕਿ
ਜੜਾਉ ਸਾਰਾ ਵੇਸ ਤੂੰ ਬਤਾਉ ਮੈਨੂੰ ਮਧਰਾਜ ਰਾਨ ਅਕੇਧ ਡਲਾ
ਪਤੰਗਨੀ॥ ਨਾਥ ਨਿਰਮਲਾ ਉਦਾਸੀ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਮੁਖੀ ਨਾਸੀ
ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਖਾਂ ਸਤਾਬੀ ਅਕੇ ਜ਼ੰਬਰ ਮਲੰਗ ਨੀ॥ ਸਾਫ਼ ਏ
ਜਵਾਬ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਗੀਰਕ ਹੋ ਜੋਹਤੀਏ ਤੂੰ ਸੀਰ
ਨਾ ਨਿਸ਼ੀਰ ਨੀ॥ ੩੨੯॥ ਕਥਿਤ॥ ਸਹਿਤੀ ਲੇ ਸੁਨਾਯਾ
ਹੀਰੇ ਜੋਗੀ ਇਕ ਆਸਾ ਹਿਠ ਆਸਠ ਬਿਛਾਯਾ ਉੱਤੇ ਖੁਰਦ
ਹੈ ਡੇਰਾ ਨੀ॥ ਅਕੇ ਕੋਈ ਚੇਲਾ ਬਾਲਨ ਆਦਾ ਹੈ ਖੁਰਾ ਖੁਰਾ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਯਾਰ ਡੇਰਾ ਨੀ॥ ਚਲਾ ਪਰ ਮੇਸਰਾ
ਉਥੇਰ ਹੋਂਗਾ ਸੁਖਾਲਾ ਉਸ ਬਿੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ॥ ਅਸੀ ਆਖਿਆ
ਬਥੇਰਾ ਨੀ॥ ਰਾਜਪੁਤ ਜੋਹਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਰੂਪ ਤੇਥੋਂ ਭੀ ਰੀਚੇਰਾ ਨੀ॥ ੩੩੦॥ ਕਥਿਤ॥
ਭਾਬੀ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਨੀ ਅਨੁਮਰੂਪ ਚਾਬ ਏਦੀ ਬੰਦਨਾ ਪਤੰਗ
ਜਾਣੀ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਰਹੀਏ ਨੀ॥ ਭੀਨੀ ਵਾਲੀ ਬੰਦਨੀ ਚਲਿਓ
ਭਿੰਨੇ ਜੁੱਤੇ ਚਿਸ ਜੋਹਦੇ ਜੋਹੇ ਸੁੰਦਰੀ ਸਿਫਤ ਕੀ ਕੀ ਕੀ ਕੀ
॥ ਕੁੰਦੀਏ ਨਾ ਬਾਹ ਯੋਧਨ ਯੋਧੇ ਬੋਸਈ ਬੀ ਜੀਏ ਜੋਹੇ ਜੋਹੇ
ਯਸ ਭਾਇ ਮਸਹੀਏਈ॥ ੩੩੧॥ ਮੁਖੀ ਮੁਖੀ ਮੁਖੀ

(੧੦੦)

ਸਿੰਘਾਸਨਾ ਲਾਇਓਤ ਵਾਕੇਦੁਵਾਏਭਿੰਗਰਹੀਏਨੀ ॥੩੩੧॥
 ॥ ਕਥਿਓ ॥ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰੇ ਹੀਰ ਵੀਰਦੀ ਸੁਰੀਦ ਦੇਕੇ
 ਸੱਭ ਨੀਲਿਲਾਨੇਜੇਬਹਾਨੇਕਿਸੇ ਆਵਦਾ ॥ ਮਾਲਦੇਪਹਾੜਦਾ
 ਠਾ ਆਦਮੀ ਮਲੁਮਹੁੰਦਾਲੱਭਲਵਾਂਠੀਕਨੀਵਸੀਕਜੇਬਨਾਉਂ
 ਦਾ ॥ ਕਿਸਤਦੇਬੀਰਨਾਲਖੇਡਦਾ ਜਹਾਨਵਿਚ ਕਿਸਰੰਗਰਾਗ
 ਨਾਲ ਅੰਸਰੀ ਬਜਾਉਂਦਾ ॥ ਮੈਂਭੀਲਵਾਂਦੇਖ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਸਾਕਰੇਨੂੰ ਸੁਰਤਅਪਾਰਨੀ ਜਗਤ ਅਤਗਾਉਂਦਾ ॥ ੩੩੨॥
 ॥ ਕਥਿਓ ॥ ਚੱਲੀਆਂ ਨਿਨਾਨ ਪਾਸ ਨਾਥ ਦੇ ਹੁਲਾਸੇ ਨਾਲ
 ਲਹਿਤੀ ਹੱਥਜੋੜਕੇ ਪੁਕਾਰਾਂਗਾਮਸੱਤਵੇ ॥ ਫੁੱਕਰਾਂਦਾ ਆਸਰਾ
 ਅਸਾਨੂੰਪਾਪੀਵਿਚਿਆਨੂੰਰੱਬਦੇਪਿ ਆਰੇਤੁਸੀਂ ਤਾਰਦੇ ਜਗਤ
 ਵੇ ॥ ਬੰਦਗੀਬਸ਼ੀਰਪੈਰਰੱਖੇ ਨ ਜਮੀਨਉਂਤੇਲਾਉਣਾਬਿਛੁਤ
 ਏਰਾ ਨਿੱਤ ਕਰਤੱਤਵੇ ॥ ਚੱਲ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸਹਿਤੀ ਹੱਥ
 ਜੋੜਸੀਰੇ ਸਾਬੇਵੇਹਵੇ ਨਾਥਜੀ ਚਰਨ ਅੱਜਘੱਤਵੇ ॥ ੩੩੩॥
 ॥ ਕਥਿਓ ॥ ਆਖਵਿਚ ਰਮਜ਼ਾ ਚਲਾਵਨ ਪਰੀਤ ਨਾਲ ਹਾਲ
 ਮਸਰਾਨੀਆਂ ਜੁਵਾਨਾਂ ਸੱਭੇ ਗੋਰੀਆਂ ॥ ਨੀਵੀਂ ਧੌਣ ਦੇਖਦਾ
 ਜਾਵੇਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੀਝ ਨਾਲ ਲਾਇਕੇ ਸਮਾਧ ਦਿਲਵਿਚ ਰੱਖੇ
 ਹੋਈਆਂ ॥ ਏਥੇਥਨਾਂ ਆਨੂੰਹੋਰਕੁਝਨਹੀਂ ਸੁੱਬਦਾ ਹੈ ਆਖਣ
 ਲਮਮਸਿਰਖਾਇਆਂ ਸਾਡੇਭੋਰੀਆਂ ॥ ਮੜਕਮਜਾਜਨਾਲਏਠਾ
 ਵਰੁਣਾਇਓ ॥ ਸੈਨਭਾਏਲਾਲਨੈਲਖੇਲਚਹੋਰੀਆਂ ॥ ੩੩੪॥
 ॥ ਕਥਿਓ ॥ ਫਿਰਿਓ ਭੀਓਭਾਏ ਕਦੇ ਨਾਦ ਨੂੰ ਬਜਾਵੇਜੇਗੀ
 ਨਚੇਫਿੱਛ ਰੰਗਣੇ ਸਮੀਨਹੀਂ ਅਭਾਈਆਂ ॥ ਕਦੇ ਖੈਰਾਏਦੇ

(੧੦੧)

ਕਦੇ ਸੇਵੇ ਮੁਖਰੀਦ ਜੇਹਾ ਕਦੇ ਰੁਪਰਾਪ ਕਦੇ ਲੰਬਾ ਬਸਾਈਆ
 ॥ ਕਦੇ ਖਾਕ ਲਾਵੇ ਕਦੇ ਅਲਖ ਜਗਾਵੇ ਖਲਾਕ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀ
 ਚਿਤਾਰਦਾ ਹੈ ਭਾਈਆ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਿਖਾਵੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਨਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਨਾਇ ਕੇ ਅਦਾਈਆ ॥ ੩੩੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖੋ ਸਈਓ ਮਸਤ ਦਿਵਾਨਾ ਜੋਗੀਆਇ ਏਠਾ
 ਬੋਲਦਾ ਕਸੂਤਾ ਨ ਜਬਾਨੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਰਨੂੰ ॥ ਲਾਇਕੇ ਬਿਭੂਤ
 ਭੂਤ ਵਾਂਗੂੰ ਅਵਧੂਤ ਹੋਯਾ ਲੱਗੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਤਾਂ ਖੋਯਾ
 ਘਰ ਬਾਰ ਨੂੰ ॥ ਭੈਣ ਭਾਈ ਛੱਡਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠਾ ਜੋਗ ਵੱਲੋਂ
 ਰਾਵਲਾ ਕਿਓਂ ਪੱਟਕੇ ਤੂੰ ਆਯਾ ਪਰਵਾਰਨੂੰ ॥ ਦੰਮਾਦਾਨਾ
 ਲੋਭੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿਸੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਮੂਲਨ ਭੁਲਾਵੇ
 ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ॥ ੩੩੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੀਕੂੰ ਏਸ ਦੇਸ ਉੱਤੇ
 ਨਾਥ ਜੀ ਖਿਆਲ ਹੋਏ ਆਖਣ ਜਦੋਂ ਟੀਆਂ ਬਤਾਈਂ ਸਾਈਂ
 ਗੱਲਵੇ ॥ ਅਸੀਂ ਜਦੋਂ ਆਈਆਂ ਤੂੰ ਭਵਾਇ ਬੈਠਾ ਮੁਖਰੀਨੂੰ
 ਬੋਲਦਾ ਨਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੇਹਾ ਹੈਂ ਮਚੱਲਵੇ ॥ ਆਪਣਾ ਸੁਕਾਮ
 ਸਾਈਂ ਦੱਸਿਆ ਨਾਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਹੋਯਾ ਤੂੰ ਚੁਖਾਤਾ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛ
 ਰਹੀਆਂ ਗੱਲਵੇ ॥ ਹੋਸਖੰਡ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਏਠੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਵੇਖ ਰਹੀਆਂ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇ ॥ ੩੩੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੇਨੀ ਨਾਲ ਹੋਸਲਾ ਫੁਕੀਰਾ ਦਾ ਕੀ ਵਾਸਤਾ ਹੈ
 ਛੇਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੋਚਲਾ ਲਿਧ ਜਨੀ ॥ ਚੰਦੋ ਅੰਤਿ
 ਗਈਆਂ ਦਾ ਮੇਲ ਕਿਹਾ ਜੋਗ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ
 ਬਦੇਰਿਆਂ ਦਾ ਬੀਜਨੀ ॥ ਚੰਦ ਮੈਨੂੰ ਆਦਰ ਨਾ ਏਨੀ ਲਾਲ

(੧੦੨)

ਬੋਲਦੇਦੀ ਗੁੰਸੇਮੈਨੂੰਹੋਵੇ ਮੇਰਾਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਨੀ ॥ ਭੱਜਣਾ
ਸਿਪਾਹੀਆਂਨੂੰਰਦੋਂ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤੇਹੀ ਜੇਹੀ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ
ਚੰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਾਜ ਨੀ ॥੩੩੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੱਬ ਦੇ ਸਬੰਧ
ਨਾਲ ਏਸ ਦੇਸ ਪਾਇਆ ਫੇਰਾ ਦਾਣਾ ਪਾਣੀ ਚੁੱਕ ਕੇ
ਲਿਆਯਾ ਜੋਰਾਜੋਰਨੀ ॥ ਬਾਪ ਦਾਦਾ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ
ਸੀਖੇੜਿਆਂਨੂੰ ਸਾਈਂਹੈਬਿਅੰਤ ਹੱਥਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡੋਰਨੀ ॥
ਸ਼ਾਨੂੰਨਿਤਤੀਰਥਾਂਦਾਰਹਿੰਦਾਹੈਖਿਆਲਰੰਨੋਂ ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ
ਜਾਂਦਾਨਾਧਿਆਨਕਿਤੇਹੋਰਨੀ ॥ ਰੱਬਦੇ ਜਪਣਦਾ ਸੀ ਸ਼ੌਕ
ਮੈਨੂੰਮੁੰਦਤਾਂਦਾ ਲੱਗੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਜਗਦੀ ਦਕੋਰਨੀ ॥
੩੩੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਘਰਬਾਰਹੁੰਦਾਫ਼ਕਰਾਂਦਾ
ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਹੁੰਦਾ ਇਕ ਦੇਸਨੀ ॥ ਬਾਲਨਾਥ
ਟਿੱਲੇਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਸੂਰਾ ਜਿਸਨੇ ਬਨਾਯਾ ਸਾਡਾ
ਜੋਗੀਆਂਦਾ ਭੇਸਨੀ ॥ ਜਾਤ ਗੋਤ ਵੱਲਜੋ ਫ਼ਕੀਰ ਧਿਆਨ
ਰੱਖਦਾਹੁੰਦੁਨੀਦਾਰਜਾਨੋਨਹੀਂ ਮੂਲ ਦਰਦੇਸ਼ਨੀ ॥ ਕੌਨਸਾ
ਮਕਾਨ ਤੈਨੂੰਦੱਸਾਂਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਇਕਇਕਘਰਮੇਰਾਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੀ ॥ ੩੪੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀ ਕਹੇ ਰਾਵਲਾ
ਗਿਰਾਮਵਿੱਚਕਰੋਡੇਰਾ ਮੇਰਾਹੈਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਲਤੇ ਕਚਾਰ
ਦੇ ॥ ਹੱਥਜੋੜਮਿੰਨਤਾਂਕਰੇਂਦੀਕਿਨ੍ਹਾਵੇਲਿਆਂਨੀ ਪਾਉਂਦੇਨ
ਸੇਰਬੁਧੇਅੰਜੁਸਰਦਾਰਦੇ ॥ ਅੰਨ ਧੰਨਲੱਛਮੀਦੀਲੋੜ ਨ ਭੀ
ਆਵਲੇਨੂੰਸੇਈਸੀਜਦੇਈ ਜੇਹੜੀਵਿੱਚਦਰਕਾਰਦੇ ॥ ਇਥੋਂ
ਭਾਏ ਮਾਤਰ ਕੁਆਰਾਂ ਕੁੰਝਾਉਸਿੰਘਾਜਿੰਭੇਵੇਸਰਥੋਂ ਭਾਲ

(੧੦੩)

ਕੱਟੋਂ ਤੂੰ ਬਹਾਰ ਦੇ ॥ ੩੮੧ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜ ਤਕ ਡੇਰਾ ਮੇਰਾ ਰਿਹਾ ਵਿੱਚ ਰੋਹੀਆਂ ਦੇ
ਘਰੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜੋਗੀ ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਂਵਦਾ ॥ ਅਸਨ
ਛਕੀਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸੋਹਿੰਦਾ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਛੇੜਦਾ
ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਬੁਲਾਂਵਦਾ ॥ ਉਹੀ ਸਰਦਾਰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸਦਾ ਜਗਾਨ
ਵਿੱਚ ਮੰਗਨ ਗਿਆ ਨੂੰ ਜੇਹੜਾ ਛੁੱਖ ਆਣ ਪਾਉਂਦਾ ॥
ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਲਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ
ਕੈਣ ਰੋਜ਼ ਛੰਨਾਂ ਰੰਨੇ ਛਾਉਂਦਾ ॥ ੩੮੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਵੇ
ਸਿਧ ਸਾਧ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ਕ ਪਾਸ ਚਲੇ ਜਾਈਏ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਰਾ ਨਾਲ
ਸਾਡਾ ਨਹੀਂ ਪਰਸੰਗ ਨੀ ॥ ਰਹਿੰਦੇ ਮਸਤਾਨ ਗਲਤਾਨ ਵਿਚ
ਘੱਟਿਆਂ ਦੇ ਅੱਖ ਨਾ ਉਘਾੜਦੇ ਪਿਆਲਾ ਪੀਕੇ ਭੀਗਨੀ ॥
ਜਤੀਸਤੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਰੱਖਦੇ ਮਿਲਾਪ ਜੋਗੀ ਗੰਦੀ ਮੰਦੀ
ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਨਿਸੰਗ ਨੀ ॥ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਲੱਗ ਅਸੀਂ
ਨਾਥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਨਕੇ ਜਗਤ ਹੈ ਕਰੇਂਦਾ ਸਾਨੂੰ ਤੰਗ
ਨੀ ॥ ੩੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਧ ਹੈ ਬੇਗਰੋਜ਼ ਅਰਬ ਮੰਨਦੀ
ਨਾ ਮੂਲ ਸਹੀਓ ਕਰੇ ਨਾ ਕਬੂਲ ਸਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਬਿਸ਼ਕ ਵੇ ॥
ਕੱਲ ਦੇ ਸਵੇਰੇ ਦੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਚੁਫੇਰੇ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਵਾਬ
ਜਵੇਂ ਗਈਆਂ ਸੱਭੇ ਬਕਵੇ ॥ ਕੋਹਾਂ ਤੂੰ ਕਰੋਂ ਰਹਿੰਦਾ ਜੋਗੀਆਂ
ਜਗਾਨ ਵਿੱਚ ਚੰਦਰਾ ਸੁਭਾ ਰਸਿਦੇ ਸਹਿਰਦਾਰ ਅੱਖਰੇ ॥ ਚੁੱਸੇ
ਨਾਲ ਚੱਲੀਓ ਤੁਮਾਰਾ ਭੰਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਵੇਦੇ ਦਿਆਂ ਜੋਗੀਆਂ
ਘਰੁਲਿਆਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ॥ ੩੮੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ੩ ਪਾਈ

(੧੦੪)

ਆਕੇ ਹੀਰਨੂੰ ਸੁਨਾਯਾਹਾਲਚਾਬਣੇਦਾ ਜੋਗੀਬੇਸੁਹਤਾਜਮੈਜ
ਆਪਣੀਗੁਜਾਰਦਾ ॥ ਬਾਹੋਂਫੜਥੱਕੀਆਬਥੇਰਾਓਸਰਾਵਲੇ
ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਨ ਧਿਆਨ ਇਕ ਤੋਬਹਹੀ ਪੁਕਾਰਦਾ ॥ ਲਾਲਚੀ
ਲਖੇਦਨਹੀਂ ਹੋਂਵਦਾਮਲੂਮ ਸਾਨੂੰ ਨਿਗਾਅਸਮਾਨ ਨਧਯਾਨ
ਕਿਸੇਕਾਰਦਾ ॥ ਆਸ਼ਕੀ ਦਾ ਰੋਗੀ ਜੋਗੀ ਦਿੱਸੇ ਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਦਰਦ ਫਿਰਾਕ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਨਾਹਰੇਮਾਰਦਾ ॥੩੪੫॥
ਕਥਿਤ ॥ ਅਲਖ ਜਗਾਇਕੇ ਬਿਭੂਤ ਲਾਈ ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ
ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਰੁਮਾਲ ਭੀਖਚੱਲਿਆਚਤਾਰਨੇ ॥ ਗੋਰਖਮਨਾਯਾਪਿੰਡ
ਵੜਦਿਆ ਪਰੇਮਨਾਲਦੇਖਿਆਰੀਬੇਦਾਤਾੜ ਗਭਰੂਤੇਨਾਰਨੇ
॥ ਪੁੱਛਨਤਮਾਮਲੋਕ ਜੋਗੀਆ ਬਤਾਈਂ ਸਾਨੂੰਏਸਦੇਸਵਿਚਤੂੰ
ਤੁੰਘਾਯਾਕਿਸਕਾਰਨੇ ॥ ਦਿੱਤਾਨਾਜਵਾਬਰਲਰਤੀਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਸਗੋਂਪਿੰਡਵਾਲਿਆਨੂੰ ਸੋਦੇ ਆਵੇ ਮਾਰਨੇ ॥ ੩੪੬ ॥
ਕਥਿਤ ॥ ਜਿਥੇ ਨਾਥ ਜਾਵੇ ਉਥੇ ਔਰਤਾਂ ਅਨੇਕ ਆਵੇਂ
ਆਖਨਤਮਾਮ ਹੋਸਾਕਾਸਤੋਂ ਮਲੰਗਵੇ ॥ ਮਾਪੇਕੀਕੁੰਜੀਵਚੇ
ਵਿਸਾਰਤੈਨੂੰਅੱਖਾਂਅੱਗੋਂ ਦੇਖ ਤੇਰਾ ਮੁੱਖ ਅਸੀਂਹੋਈਆ ਸੱਭੇ
ਇਕਾਦੇ ॥ ਕਿਸੇ ਚੰਨ ਚਾਰਨੇ ਪੁਛਾਏ ਕੰਨ ਸੱਜਰੇਤੋਂ ਹੁੰਦਾਨਾ
ਮਲੂਮ ਹੋਰਾਜੋਗੀਆ ਦਾ ਵੰਗਵੇ ॥ ਦੱਸਤੇਨ ਦੱਸਸਾਨੂੰ ਸੱਭ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਖੇਜਿਆਦੇਵਿੱਚੇ ਚੰਨ ਕੱਢੇ ਗਾਠਿਸੰਗਵੇ ॥
੩੪੭ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਕੋਈ ਦੇਖ ਰਾਖੇਨੂੰ ਆਲੀਦਹੋਵੇ ਚੰਦ
ਖਾਨ੍ਹੇ ਸੁਰਖੇਖਰਾਤ ਆਰਾ ਬੋਲੀਛੰਦਪਾਉਂਦੀ ॥ ਕੋਈਕਸੇ
ਹਿੰਦੀਦਾਉਂਦੀਹੀਂਤੂੰ ਬੋਲੀਆਵੇਕੋਈ ਦੇਖ ਨਾਥਨੂੰਹੀ

(3984)↑

Sri Satguru Jagjit Singh Ji Elibrary

NamdhariElibrary@gmail.com

((189E))

*

ਸਿੰਧੀ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਭਾਗ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਲਿਆ ॥ ੨੫੫ ॥
ਪੁਰਾਣੇ ॥ ਭਾਗ ਦੇ ਭਾਗ ॥ ਜੇਹੀ ਜੋਤੀ ਕਮਜਾਤ ਭਾਈ
ਭਾਗ ਕੋਲੋਂ ਲਿਆ ਭਾਗ ਪੁਰਾਣੇ ॥ ਭਾਗ ਵਾਂਗੂੰ
ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਦੇਖੋ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਇਕ ਮਾਰ ਕੱਚੀ ਹੋਲਾਂ ਦੇਰ
ਸਿੰਧੀ ਪੁਰਾਣੇ ॥ ਮੁਰਦੀ ਵਾਨਾ ਦੇਰ ॥ ਖੇਡੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਦੇ
ਭਾਗ ਦੇਰ ਜੇਹੀ ॥ ਨੂੰ ਪਾਏ ਨਾਲ ਮਾਈਆਂ ॥ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ
ਪੋਸਦੇ ਕਮਾ ਦੇ ਭਾਗ ਨਿੱਧੀ ਰੋਲ ਮੁੰਡੇ ਉੱਤੇ ਈਨਾਂ ਰੋਲੇ
ਹੋਲ ਭਾਈਆਂ ॥ ੨੫੬ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਉੱਜੜੇ ਗਰਾਮ ਵਿੱਚ
ਭਾਗ ਦੇ ਮੁਰਦੀ ਕੀਤਾ ਹੋਈ ਕੁੜੀ ਕੱਚੀ ਨਾ ਨੱਚਦੀ ਤੇ
ਭਾਗ ਵਿੱਚ ॥ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕੱਚੀ ਹੋਲ ਰਬੈਠੀ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਕੋਈ ਸੋਕ ਨਾਲ ਭਾਗ ਨੂੰ ਰਲਾਉਂਦੀ ॥ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੋਲੇ ਦੀ
ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖੇਡਿਆ ਦੇ ਕੋਈ ਨ ਮਰੇਮ ਨਾਲ ਗਿੱਧਾ ਕਿਤੇ
ਭਾਗ ਵਿੱਚ ॥ ਭਾਗ ਸਲੋਕ ਮਾਰ ਕਾਨ ਨਿੱਧੀ ਖੇਡਿਆ ਦਾ ਨਾਲ
ਭਾਗ ਭਾਗ ਦੇ ਪੋਲ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ॥ ੨੫੭ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਭਾਗ
ਭਾਗ ਜੇਹੀਆਂ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਨੂੰ ਹੀ ਭਾਗ ਨਿੱਧੀ ਤੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ
ਭਾਗ ਭਾਗ ਮਾਰਦੇ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ
ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ
ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ
ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ
ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ ਭਾਗ ॥ ਭਾਗ

(੨੪੮)

ਦੇਖਨਾਥਨੇ ਹਮਾਨਣਾ ॥ ਕੋਈ ਮੁਢਲੀਆਂ ਭੁਭੁਕਾਰੀਆਂ
 ਸੁਹਾਗਭਰੀਆਂ ਕੋਈ ਮਦਮਾਤੀਆਂ ਚਪਾਤੀਆਂ ਗੰਜਾਨਣਾ ॥
 ਕੋਈ ਮਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਵਾਨੀਆਂ ਹਰਾਮ ਖਰਾ ਕੋਈ ਭਰ-
 ਦਾਨੀਆਂ ਤੇ ਦਾਨੀਆਂ ਇਮਾਨਣਾ ॥ ਸਦਰ ਯੋਧਾ ਰੰਨਿਕ
 ਪਾਕਾਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੋਈ ਮਾਲਜ਼ਦੀਆਂ ਰਸਾਈਆਂ
 ਸ਼ੈਤਾਨਣਾਂ ॥ ੩੫੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੋਈ ਆਨ ਜੀਕੁ ਨੀਕ
 ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਰਾਵਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਸੋੜ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਬੈਠਤਾ
 ਗਜ਼ਾਰਦੀ ॥ ਕੋਈ ਕਹੇਰਾਵਲਾ ਕਿਉ ਆਪਾ ਤੁਬਿਗਾਨਿ ਦੇਸ
 ਲਾਇਕੇ ਬਿਰੂਤ ਰਾਬੇਨਾਥਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਦੀ ॥ ਸੰਹਤੀ ਨੈਲਿ
 ਚਾਵੜ ਦੁਪਾਤੀ ਪਾਸ ਆਨ ਬੈਠੀ ਮਾਰਕੇ ਹੁਲਾਸ ਸਿਰੇ
 ਸੇਹਲੀਆਂ ਉਤਾਰਦੀ ॥ ਨਾਥਕਹੇਰੋਲਕ ਮਜ਼ਾਤ ਹੈ ਅਛਾਤ
 ਨੱਢੀ ਲੁੱਥੀ ਬਦਕਾਰ ਕਿਸੇ ਫੁੱਕਰੀ ਦੇ ਧਾਰਦੀ ॥ ੩੫੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੋਲ ਤੂੰ ਚੰਡਾਲ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਆ ਬੈਥੇਕਦੇ ਹੈ
 ਤਿਵਣਾ ਦੇਵਿਚ ਤੇਨੂੰ ਕੀਤੀ ਨਾ ਮਨਾਹੀਵੇ ॥ ਹੋਵੇਜੇ ਮਲੁਮ
 ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਅਸਾਭਵੇ ਨੂੰ ਮਾਰਸਦੇ ਚਾਨੇ ਫੈਰ ਭਾਲੇ ਗਾ
 ਪਨਾਹੀਵੇ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਆਲਕੇ ਖਲੋਤਾ ਵਿਚ ਤਿਵਣਾ ਫੁ
 ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਪਤੁਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਗਨਾਹੀਵੇ ॥ ਛੱਡਕੇ ਰਿਹਾਸ
 ਪਰੇਜਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੁਤਾਵਜਾ ਤੋਰਾ ਤੇ ਗੀ ਜਗੀਆਂ
 ਦੀ ਨਾਹੀ ਵੇ ॥ ੩੫੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਥ ਕਹੀ ਯੋਧੇਤੁਇ
 ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਚ ਕੇਹਾ ਏਹਾ ਗਲ ਜਾਣ ਕੀਤੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ
 ਹੁਮੀਏ ॥ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਮੇਲ ਕੇਹਾ ਏਹਾ ਗਲ ਜਾਣ ਕੀਤੀ

(੨੪)

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬੁ ॥ ੧੦੫ ॥ ਆਪਣੇ ਮਜਾਜ ਨਾਲ
ਬੰਨੀਏਗੀਰਾਜਕਿਰਤਿਸਿਰਜਿਨਿਤਕਤੀਏਤੇ ਤੁਮੀਏ
॥ ੧੦੬ ॥ ਹੋਰੁ ਲਾਭੇ ਬਾਤ ਕੁਝ ਸਰੋ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੱਥ ਜੋੜ
ਨਾਸਦੁ ਸਦਮੁ ਆਲੁ ਭੁਮੀਏ ॥ ੧੦੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਗੰਧਾ
ਅਧਾ ਨਾਥ ਨੂੰ ਨਾ ਵਸ ਕੁਝ ਚਲਦੀਹੈ ਚੀਰਸੁਟਾਂ ਰੇਨੇ ਜੋ
ਖਲਤਾਡਾਡੇਲ ਲੀਆ ॥ ਮਾਰਕੋਚਪੜਮੈ ਉਧੇੜ ਸੁਟਾ ਖੱਲ
ਤੇਰੀਬੋਲਦਾਕਰੇਧਨਾਲ ਜੋਗੀ ਦੇਂਦਾਗਲੀਆਂ ॥ ਆਖਦਾ
ਰੇਖੇਦਾ ਰੇਦਾ ਲਾਧਾ ਮੇਰੇਨਾਲਕੇਰਾਏਰੇਜੇਹੀ ਆਂ ਅੰਗੇ ਲੱਖ
ਵਾਟੀਆਂਭਿਤਾਲੀਆਂ ॥ ਸਾਹਉਠਘਰਾਂਨੂੰਸਤਾਬੀਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾਜੁਹਿਰਦੇਸਮਾਨਸਾਨੂੰਦਿੰਦੀਨੀਦਿਖਾਲੀਆਂ ॥ ੧੦੮ ॥
ਕਬਿਤ ॥ ਸ਼ਕਰਕਤੇ ਚਰਖਾ ਚੱਲੀ ਸੈਹਤੀ ਘਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
ਜੋਗੀਆਤੁਮੀਆ ਖਵੇੜਿਅ ਧਿਛਾਲੇਵੇ ॥ ਹੱਥਗੋਡੇ ਭੰਨਕੇ
ਫੜਾਉ ਤੇਰੇਹੱਥਵਿਚਤਦੇਂਦੇ ਸੱਚੇਤਾਈਂ ਚਿਕਤੂ ਪਛਾਣੇਂ
ਵੇ ॥ ਉਠਬੇਮੁਖਾਕਰਗੀਰੇਵਿੰਦਿਸ ਕੁਚਿਆਦੇ ਕੋਈ ਡਾਂਗ
ਮਾਰਕੇ ਨ ਮੋੜਦਾ ਮੁਹਾਣੇਵੇ ॥ ਆਵੇਂ ਜਦੋਂ ਬੂਹੇ ਸਾਡੇ ਚੱਲ
ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਗਵਲਾਤੁੰਕਾਂਹੀ ਮੈਂਨੋਜਾਣੇਂਵੇ
॥ ੧੦੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮਜਾਦਾ ਰੇਖੇਦਾ ਬੂਹੇ ਚੋਧਰੀ ਦੇ
ਆਲੁ ਖਲਾ ਆਲਮੁ ਜਗਾਈ ਨਾਦ ਵਜਿਆ ਹੈ ਜੋਰ ਦਾ ॥
ਕੁਮਾਰਾ ਅਧਾ ਸਲੇਟਕਾ ਨੂੰ ਪੇਰਿਆਂਦੀ ਵਜ਼ਦਿਆਂਹੀ
ਬੂਹੇਕਹੀਰਨੰਦਕੇਰਦਾ ॥ ਸੈਹਤੀ ਨ ਮਲੁਮ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀ
ਅਲਾ ਮੋਰਕਿਰਤਿਸਿਰਜਿਨਿਤਕਤੀਏਤੇ ਤੁਮੀਏ ॥

(੧੦੯)

ਬੋਲੇ ਮੰਦੇ ਬੈਠ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਹੋਯਾ ਹੈ ਸੁਬੂਨ
 ਬਿਲਕੁਲ ਜੰਗ ਸੋਰਦਾ ॥ ੩੬੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਿੱਕ
 ਮੈਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਤਦੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੜੇ ਸੁਭ ਨੂੰ
 ਖਲੋਤਾ ਬੂਹਾ ਮੱਲਕੇ ॥ ਮੇਰੀ ਭਾਬੀ ਨਾਲ ਤੂੰ ਮੁੱਲ ਚੀਜ਼
 ਆਉਂਦੇਨੇ ਸਮਝਵਿਚਾਰ ਕੋਈ ਮਾਰਗ ਪਛੱਲਕੇ ॥ ਪਿੰਡ ਹੈ
 ਬਤੇਰਾ ਜਾਕੇ ਮੰਗ ਭੀਖ ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਏਸ ਬੂਹੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ
 ਲਏ ਨਾ ਮੁਚੱਲਕੇ ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸੈਹਤੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਅਜੇ ਚੰਗਾਵੇਲਾ ਏਥੋਂ ਜਾਈ ਨਾ ਥਾ ਚੱਲਕੇ ॥ ੩੬੨
 ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਬੂਹਾ ਦੇਖ ਵੱਸਦਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸੈਹਤੀਏ ਨਾ ਤੇਰੀਏ ਫਕੀਰ ਤਾਈਂ ਖਾਲੀ ਨੀ ॥ ਠੇਕ ਪਾਛ
 ਹੋਵਦੀ ਮਲੂਮ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇਤਾਈਂ ਬੜੀ ਬਦਕਾਰ ਭੈੜੀ ਚੰਦਰੀ
 ਰਜਾਲੀ ਨੀ ॥ ਹੁੰਦੇ ਸੰਦੇ ਤੇੜੀਏ ਨਾ ਹੋਸਲਾ ਨਿਮਾਢਿਆ ਚਾ
 ਮੋੜੀਏ ਨ ਮੂਲ ਬੇੜੀ ਚੀਜ਼ਦਾ ਸਵਾਲੀ ਨੀ ॥ ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਸੱਚਾ ਸਾਈਂ ਨਿੱਕੁ ਤਿਨ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਹੈ ਵਾਲੀ ਨੀ ॥ ੩੬੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਨਹੀਂ ਪਰਵਾਹ ਕਾਹਨੂੰ ਮੰਗਦਾ ਜੁਗਨ ਵਿਚੋਂ ਸੈਹਤੀ ਤੇਰੇ
 ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਬਡਾਚੈਂ ਨਿਲੱਜਵੇ ॥ ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਪੜਾਏ ਕਿਨ ਹੋਂ ਬੜੇ
 ਮਲੂਮ ਸਾਨੂੰ ਨੱਢੀ ਕਹੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਫੇਰਾ ਚੱਲਾਵੇ ॥
 ਖੇੜਿਆਂਦੇ ਵਿਚ ਤੇ ਮਚਾਈ ਸੁਖ ਆਵਾਜ਼ੋਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਓ
 ਦੇਖਦਾ ਤੂੰ ਮੰਗਣੇ ਦੇ ਪੱਜਵੇ ॥ ਮੰਗ ਮੇਰੇ ਆਸ਼ੇ ਜਾਏ ਸੁਖ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਸੈਹਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਚੰਦਰੀ

੩੬੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਰਾਜ ਫੱਝ ਭਰਥਰੀ ਫ਼ਕੀਰ
 ਹੋਯਾ ਸੈਹਤੀਏਨੀ ਘਰੇਘਰੀ ਮੰਗਨੇਨੂੰ ਅਲਖ ਜਗਾਉਂਦਾ ॥
 ਗੋਪੀਰੰਦ ਭੀਖਨੂੰ ਚਿਤਾਰਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜੰਗ
 ਨਾਮਓਸਦਾਹੈਗਾਉਂਦਾ ॥ ਬਲਦੇਦੁਆਰੇਭੀਖਆਪਭਗਵਾਨ
 ਮੰਗੀ ਰਾਵਲ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਕੇ ਸੀਤਾਨੂੰ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ॥ ਫੱਕਰਾਂਨੂੰ
 ਮੰਗਣਾਨਾਮੇਹਨਾਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕੰਜਰੀਨੂੰ ਧਾਰੀਦਾ ਉਲਾਭਾ
 ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ॥ ੩੬੫ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਰੀਸ
 ਤੇਥੋਂ ਹੋਵਲੀ ਕਦੰਤਨਹੀਂ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਰਾਵਲਾ ਪੜਾਏਕੰਨ
 ਠੀਕ ਵੇ ॥ ਦਾਹੜੀ ਮੁਛਾ ਮੁੰਨਕੇ ਵਟਾਯਾ ਭੇਖ ਜੋਗੀਆਂਦਾ
 ਦਾਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਨੂੰ ਤੁਲਾਈ ਨਾਥਾ ਲੀਕਵੇ ॥ ਭੁਬੀਕਰਤੁਤ
 ਤੇਰੀਜੋਗੀਆ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਤੂੰ ਕਸੂਤਾ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਦੇ
 ਨਸ਼ੀਕਵੇ ॥ ਹੋਯਾਤੂੰ ਮਲੰਗਹੈਂ ਨਮੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀ
 ਕਹੇ ਨਾਥਾ ਕੇਹੀ ਹਾਰੀ ਤੈਂ ਤਫ਼ੀਕਵੇ ॥ ੩੬੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਰੱਬਤੋਫ਼ਕੀਰਦਾਨਾਭੇਤ ਦੂਜਾ ਹੋਵਦਾਹੈ ਫੱਕਰਾਂ ਦੀ ਬਾਤ
 ਨੂੰ ਨ ਬਿਲਕੁਲਹੋਸੀਏ ॥ ਆਖਦੇ ਫ਼ਕੀਰ ਜੇਹੀ ਸੋਈ ਜੰਗ
 ਹੋਵਦੀਹੈ ਫ਼ਕਰਾਂ ਦੇ ਬੋਲਤੋਂ ਨ ਮੂਲ ਕਦੇ ਨੱਸੀਏ ॥ ਅਸੀ
 ਕਾਏ ਹੀਰਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਦੋਂਦੀ ਹੀਰ ਭੁੱਲਗਈ ਮੁੱਢੇ ਤੂੰ
 ਠਿਆਈਏਨੀ ਸੱਸੀਏ ॥ ਫੱਕਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਮੇਵਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪੁਜੀਏ ਜੇ ਪੈਰ ਤਾਂ ਸੁਖਾਲੇ ਹੋਕੇ ਵੱਸੀਏ ॥
 ੩੬੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਜੋਗੀਆ ਪਖੰਡ ਕਿਉ
 ਪਾਸਚਰਾਹੇ ਜਾਵੇ ਮਾਰ ਪਾਸਚਰਾਹੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਰਾਬਰੀ ॥

ਕੇਹੜੇ ਲਾਡ ਨਾਲ ਖੇਰ ਮੰਗਦਾ ਅਸਾਢੇ ਕੋਲੋਂ ਕੀਤਾ ਕੀ
 ਹੋਸਾਨ ਸਿੱਥੇ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਨਾਥਰੀ ॥ ਲਾਇਕੇ ਬਿਭੂਤ ਉ
 ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭੂਤਵਾਗੁ ਆਸਾਜੇ ਕਰੋਧ ਸਿਥੇ ਪੱਟ ਸੁਦਾ
 ਬਾਵਰੀ ॥ ਅਮਲ ਸੈਤਾਨ ਦੇ ਤੁਛ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੜੀ
 ਅਜ ਕੱਲ ਵਿਚ ਹੋਈ ਬੱਗੀ ਬਾਵਰੀ ॥ ੩੬੯ ॥ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥
 ਸੈਹਤੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਦਾ ਰੋਝੇ ਦਾ ਖਲਾ ਖਾਰ ਵਿਚ ਕਾਸ ਨੀ ਦੁਖੰਦੇ
 ਵਾਲੀ ਕੋਲ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਨੀ ॥ ਮੰਜੇ ਨਾਲ ਦਾਸ ਲਾ ਕਿਉਂ ਲਾਯਾ
 ਏਸ ਵਹੁਟੜੀ ਨੇ ਬਿੜਕਦਾ ਗਲੇ ਦਾ ਏਦ ਆਉਂਦਾ ਨਾ
 ਰਾਸ ਨੀ ॥ ਅੱਖੀਂ ਸ਼ਰਦਾਈ ਤੇ ਸਰੀਰ ਸਾਰਾ ਕੀ ਬਾਦਾ ਹੋਲੀਈ
 ਕੰਡਿਆਈ ਕਿਉਂ ਮਰੇੜਦੀ ਹੈ ਨਾਸ ਨੀ ॥ ਔਲੇ ਗਰੀਬ ਦਨ
 ਜਬਾਨ ਹੈ ਸਿਆਣਿਆ ਦੀ ਤਾਂਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਛਦਾ
 ਜਵਾਬ ਨੀ ॥ ੩੭੦ ॥ ਕਬਿਤਾ ॥ ਮਿਟੀ ਕੱਲ ਦੀ ਲੜਾਈ
 ਅਜ ਖਾਲ ਕੇ ਜਗਾਈ ਕੱਲ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਰਾਵਲਾ ਦੇ ਅਜੇ
 ਕਰ ਰਲਾਵੇ ॥ ਵਾਦੇ ਪੜਦਾ ਦੇਦੀ ਤੂੰ ਪਤਨੂੰ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ
 ਚੌਥ ਫੜਲਾਠੀ ਕਰਾਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਕੁਲਾਵੇ ॥ ਹੋਯਾ ਜੇ ਫਕੀਰ
 ਸੀਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬੈਠ ਹੋਇਕੇ ਨਿਡਾਤਾ ਵੇਚ ਸਾਈ
 ਵਾਲੀ ਅਲਾਵੇ ॥ ਫੱਡ ਸਾਂਝਾ ਬਾਰਖਾਚ ਹੋਈ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਕਿੱਧਰੇ ਤੂੰ ਅਗਿਆ ਧਨੈ ਲਲਾਵਾ ਮਲਾਵੇ ॥ ੩੭੧ ॥
 ਕਬਿਤਾ ॥ ਹੋਵੇ ਹੁਲਾਸਾ ਅਸਾਢ ਨਸ਼ਟ ਰਸਦੇਵਾ ਨਕਸ਼ਿਰ
 ਬਾਰ ਅਕੇ ਜੋਗੀ ਮੇਰੇ ਦੇਵੇ ਜੇ ਦੁਹਾਈ ਨੀ ॥ ਧੀਰਭੈ ਹੁਕਮ
 ਦੇਲਾ ਸੁਰ ਕਰੀ ਬਿੰਨ ਵਿਚ ਅੱਖੀਂ ਸੈਤਾਨ ਕੀ ਭਿਰਾਵੀ

ਸਿਧਾਸੀਨੀ ॥ ਫੁੱਲਲਿ ਆਕੇਤਿਲੁੰਦਿ ਸਦਾਵਾਂ ਇਕ ਵੱਟਨਾ
 ਈ ॥ ਰੁਚੇ ਨ ਕੁਚੀਤ ਕਦੇ ਮੁਖ ਉੱਤੇ ਛਾਈਨੀ ॥ ਸਿਵੇ ਗੋਰ
 ਭਿੱਝੇ ਕਦੇਵਾਂ ਤੋੜਕਾਵਾਂ ਨਾ ਸੰਘਾ ਫੁੱਲਾਤੇ ਬਿਛੋੜੇ ਮੇਰਾ ਵੱਸ
 ਨਿਰੀ ਕਈਨੀ ॥ ੨੭੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਏ ਮੁਖ ਭੰਗ ਠਾਂ
 ਨਿਰੀਸ ਮੇਰੇ ਪੁਸ਼ ਆਵੇ ਸੀਸਾ ਇਕ ਆਤਸੀ ਮੈਂ ਤਿਸਨੂੰ
 ਉਚਖਾਵਾਂਨੀ ॥ ਫੇਰੇ ਫਿਰਕੂਹੀ ਦਾ ਚਿਲਾਸ ਕਰਾਂ ਬਦਪਟ
 ਜੇਲਰਾਲ ਮੇਲ ਇਕ ਮਲੁਮ ਬਨਾਵਾਂ ਨੀ ॥ ਕਰੇਜੇ ਭੁਯੰਗ
 ਨੰਗ ਆਨਜੇ ਨਿਸੰਗ ਕਦੇ ਵੇਦੇ ਨ ਉਦਾਸ ਸਾਸ ਫੇਰ ਮੁੜ
 ਆਵਾਂਨੀ ॥ ਏਕਨੀ ਤੋੜੀਕ ਮੇਰੇਪਾਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪੰਦ੍ਰਾਂ
 ਨਿਦਰਾ ਵਿ ਭੀਕ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਚੀਵਾਂਨੀ ॥ ੨੭੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਭਾਖੁਰ ਮਨੀਵਾਂ ਅਸੀਸ ਦੁਖੇ ਆਦਮੀਦਾ ਜਾਦੁਆਂਦੇ ਨਾਲ
 ਚਿਲਾਉਂਦਾ ਭੀੜਾ ਰੂਝਾ ॥ ਹੱਡੀਂ ਪਵੇਪਾਰਾਡੇ ਜੁਲਾਵੇ ਵਿੱਚ
 ਕੀਰੀਆਂਦੇ ਤਿਸਨੂੰ ਪਿਲਾਵਾਂ ਪਾਣੀ ਕੰਢ ਸਰਵਾ ਰੂਝਾ ॥ ਮੱਖਣੀ
 ਦੇ ਭਿੱਝੇ ਆਰ ਮਾਰਕੇ ਖੁਲਾਵਾਂ ਨਿੱਤ ਹੋਵੇ ਅਨਰੋਗੀ ਰੋਗੀ
 ਫੁੱਲੀਆ ਜੋ ਕਾਡਕਾ ॥ ਲੰਨ੍ਹਾ ਕੱਦੇ ਮੁਆ ਬੋਲਾ ਬੋਲ ਸੁਣੇ ਮੱਛਰਾਂ
 ਸੁ ਮਿੰਝਣਾ ਰੁਮੇਲਾਂ ਜਿਲ ਕਰੀ ਜੋਪਹਾਡਵਾਂ ॥ ਹਿਕਮਤੀ
 ਰੁਝਾਨੇ ਲੁਕਮਾਨੀ ਚਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਰੋਗਨੂੰ ਪਟਾਵਾਂ ਦੁਖ
 ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਸਕਾ ਰੁਝਾ ॥ ੨੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਘੋਂਦਰ ਕ ਲੁਝੇ
 ਚਿਲਾਉਂਦਾ ਭੀੜਾ ਰੂਝਾ ॥ ਛੱਡਾਨ ਅਸਪਾਨ ਵਿੱਚ ਰੰਝਲ
 ਹੰਝੀਰ ਰੁਪਾਨੀ ਅਪਸਰਾ ਚਿਰਾਂਚੋਰ ਵੇਦ ਦੇਖਦੇ ਹੈ
 ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ ਆਖੀਓ

*

(੩੨੨)

113

ਏ ਸੁਸਮਾ ਠਾਕਾ ਭੂਰਾ ਧੋਲ ਅੰਧੇ ਭੰਡੀ ਜੰਡੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
 ਦੇਵਾਂ ਹੀਰਨੂੰ ॥ ਉੱਠ ਬੈਠਾ ਬੈਠਾ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਕਰਾ ਭੀਮ
 ਸਹਿਤੀਏ ਤੂੰ ਅੰਜ ਮਿਲੀ ਕਾਮਲ ਕਰੀ ਕਹਿੰਦਾ ॥ ਕੇਹੜੀ
 ਕਥਿਤ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਆਦਰੇ ਮਹਾਰੀ ਪੁੰਮ ਕਾਰ ਤਿੰਨ
 ਕਿਸਨੇ ਬੁਲਾਸਾ ਤੇਨੂੰ ਘੱਤ ਮਰਦਾਸਦੇ ॥ ਦੁਰਾਣੀ ਮੁੰਡਾ
 ਤਿੰਨ ਦੇਖੀ ਨਸਕੀਦਰੀ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਪਹੁੰਚਾ ॥ ਭੀਮ ਨਾ ਸੁਖ
 ਵੇ ॥ ਸੱਜਰੇ ਪਛਾਇ ਕੰਨ ਹੋਵੇ ਮਨੁ ਮਾਨੁ ਪੋਵੇ ਮੋਈ ਜੋਖੀ
 ਜੇਹੜਾ ਜਗਤ ਤੇ ਉਦਾਸਵੇ ॥ ਸੀਰਕਾ ਜਗਦੇ ਵਿਚ ਸੱਜ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਕਰਾਂ ਦੇ ਠਾਲ ਮੇਠੇ ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਾਯਾ ਸਦੇ ॥
 ੩੭੫ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਹੋਇਕੇ ਰੇਖਨ ਸੰਤ ਰੱਖ ਮੇਰੇ ਸੁਲ
 ਰੇਨੇ ਮਕਰਾਂ ਦੇ ਦਾਰੂ ਤੇਨੂੰ ਵੱਸਦਾ ਪੁਕਾਰਨੀ ॥ ਭੀਮ ਮਲਾਂ ਦੇ
 ਕੰਡੇ ਸੁਲਾਂ ਤੇ ਸਰਵਾਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ॥ ਗਧਿਆ ਦੇ ਸੰਘਨ ਵਿਖੇ
 ਦਿਨ ਚਾਰਨੀ ॥ ਭੰਡੂ ਅੰਦਰੀ ਮੁਕੇ ਪੁਰ ਮੁਕਾ ਭਾਈ ਤੇ ਸੁਲੀ
 ਬਤਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਲਈ ਭੁੰਨਿ ਖਾਰਨੀ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ
 ਚਾਰਾ ਕਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਰੂ ਸਾਂਝੀ ॥ ਦੇਰ ਸਿੱਧੀ ਭੰਡੂ ਨ
 ਸਿੰਘਾ ਬਾਰ ਨੀ ॥ ੩੭੬ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ ਸੁਲੀ
 ਦੁਰੀ ਬੈਠ ਕੇ ਪਰੇ ਮਨਾ ਲੇ ਚੰਗੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ
 ਨੀ ॥ ਕਾਲ ਦਿ ਆਭੂ ਪੰਡਾ ਪੁੰਡੀ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ
 ਲਚੇਰ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ ਪੁੰਡੀ ਪੰਡੀ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ
 ਲੇਖੀ ਵਿੱਚੀ ਸੁਲਾਂ ਪੰਡੀ ਪੰਡੀ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ
 ਨੀ ॥ ਸਿੱਧੇ ਸੁਲਾਂ ਪੰਡੀ ਪੰਡੀ ॥

114

2

[illegible]

ਪੈਰੁ ਪਾਠੀਆਂ ਜੋ ਸਭਾ ਦੇ ਸੀ ਮੁਰੈ ਮੇਰੀਆ ਜੈਤਾਨ ਹੈ
 ਚਿਤਾ ਮੇਰੀ ਉਠੈ ਠੀਕ ਠੀਕ ਰਹੈ ਮੁਖ ਪੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਚਿਤਿ ਤਰਿਯੋ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਭੁਲਾਸੀ ਆਇ ॥ ੨੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਮੁਖੇ ਪੀਰੀ ਬਾਗੁ ਬੁਝੈ ਚਿਤਿ ਆਇ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਮੇਰੀ ਆਇ ਤੇ
 ਮਾਇਆ ਦਾ ਭੁਭੁਕਾਰੀ ਪੀਰ ਨੀ ਮੇਰੀ ਗੁਰ ਦੇਵ ਹੈ ਬਗਾਇਆ
 ਚਿਤਿ ਆਇ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਮੇਰੀ ਆਇ ਮੇਰੀ ਜਾਇ ਗੀਰ ਨੀ ਮੇਰੀ
 ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਗੁਰੂ ਦੇਵ ਮੇਰੀ ਏਸ ਦੇਸ ਵਿਚ ਲਾਇ ਕੇ ਬਿਭੂਠੁ
 ਮੇਰੀ ਬਿਭੂਠੁ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ॥ ਚਿਤੁ ਆਇ ਗੁਰੂ ਸਾਨਿ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਆਇ ਪੀਰ ਆਇ ਕਰੀ ਮਨੀ ਮੇਰੀ
 ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈਤੀਰੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਗਲੀ
 ਜਾਇਆ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਮੇਰੀ ਆਇ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ ਗੱਲਾਂ ਖੋਲੀਆ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਮੇਰੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿ ਜਾਨਿ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਸਕੁ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਕਰੇ ਰਾਇ ਨੀ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ
 ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ ਬਿਅਲਾਖੇ ਰੋਖ ਨਾਖ ਦੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਆਇ

ਚੰਬੇਡਗਵਾਨਸਿੰਘ ਜੋਈ ਮੁਹਿਤ ਗੀਅੰ ਸੁਰਿਅ ਜਿਥੇ ਪਹਿਉ
 ਵਾ ॥ ੩੮੭ ॥ ਕਥਿਤ ॥ ਚੀਰ ਕਥੇ ਜਾਵਲਾ ਸਿਉ ਥੁਠ
 ਮੁਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਕੋਨ ਐਸਾ ਕੋਈ ਜੇਹੜਾ ਦਿੱਤੁ ਤੇ ਮਿਲਵੇ ॥
 ਜੇਹੜਾ ਕੋਈ ਆਨਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਅੰਜੁ ਮੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹਿਰੇ
 ਅਸਾਡਾ ਚੰਮਜੁਰੀਅੰ ਬਲਾਵੇ ਵੇ ॥ ਵਿਛਵਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨਕੇ
 ਮਿਲਾਵੇ ਕੋਈ ਸਾਈ ਵਾਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਜਹਾਨ ਜੇਹੜਾ ਧੋਵੇ ਨਿਰਦਾਸ
 ਵੇ ॥ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਡਗਵਾਨਸਿੰਘ ਜਗ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਤੇ
 ਵਿਛੁਣੇ ਅੱਖੀਂ ਆਨਕੇ ਦਿਖਾਵੇ ਵੇ ॥ ੩੮੮ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਚੰਬੇਡਗਵਾਨਸਿੰਘ ਅਸਾਡਾ ਇਕ ਆਚਮੀਸੀ ਕਿਹੜੇ ਚੰਬੇ
 ਵਤ ਨੂੰ ਸਿਧਾਯਾ ਭਭੇਖਵੇ ॥ ਪੱਤਰੇ ਫਲੇਲ ਕੋਲ ਬੈਠਕੇ
 ਪਰੀਤਨਾਲ ਹਾਲਦ ਸੋਈ ਜੇਹੜਾ ਦਿੱਤੁ ਸੁਭੇਲੇ ਖਵੇ ॥ ਭਾਲ
 ਖੋਕੀ ਜੋਗੀ ਆਜਹਾਨ ਦਿੱਤੁ ਮੇਜਰੇ ਤੇ ਐਸਾ ਕੋਲ ਆਵੇ ਜੋ ਅਫਾਇ
 ਵੱਲੀ ਰੇਖਵੇ ॥ ਭਾਗ ਭਲੇ ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਨਜੁਮ ਪਤਾ ਦੇਵੇ ਸਾਨੂੰ
 ਬੋਲਦੀ ਸਲੇਟੀ ਡਗਵਾਨਸਿੰਘ ਵੇਖਵੇ ॥ ੩੮੯ ॥ ਕਥਿਤ ॥
 ਲੰਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੂੰ ਸੀ ਮੇਡਲੀ ਭਾਗਤ ਨਾਲ ਲੰਬਾ ਪਾਸ
 ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਮੱਥੀ ਆਨੂੰ ਚਾਰਕੇ ॥ ਵੇਲਈ ਵਿਚੁਦੇ ਗਾਂਢੇ
 ਸੇਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਨ ਚੁਇਕ ਚੁਇਕੇ ਦਮੁਤੁ ਜਾਨੂੰ ਧਿਆਚਰੇ
 ਚੁਧੋਧਾ ਜਾਂ ਨਿਕਾਰ ਲੁੱਧ ਪਿਆਰੁ ਤੇ ਆਲਾ ਤੂੰ ਮੱਥੀ ਮੀਰੀ
 ਪਿੱਛੇ ਲਗਾ ਰਾਸ ॥ ਪ੍ਰਿਯਾ ਚੁਕਰੀ ॥ ਮੇਰੇ ਆਲੇ ਸੇਵਿਕੇ ਮੀਰੀ
 ਆਪਣੇ ਡਗਵਾਨਸਿੰਘ ਬੁਝੇ ਵਿਚੁਦੇ ਗਾਂਢੇ ਧਿਆਚਰੇ
 ਸਦਾ ਜੋ ॥ ਆਵਰਾਸ ਸੇਵਿਕੇ ਮੀਰੀ ਚੁਕਰੀ ॥ ਮੇਰੇ ਆਲੇ

ਜੋਗੀ ਮਨਿ ਬੋਲ ਬੋਲ ਈਸਲੇ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਖਰਾ ਕਰਾਈਆਂ ॥
 ਠਹੁਰੀ ਵਿਖਿਲਾਏ ਠਾਕੁ ਖੇਲਦੀ ਸੀ ਬੋਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦੀਆਂ
 ਅਸੰਖੀਆਂ ਸਿਰੁਤ ਹੋਏ ਚਾਰੀਆਂ ॥ ਰੋਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਕਦੀ ਮਕ
 ਇਥੇ ਚਹੁ ਪਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਨਾਲ ਰਲਿਆ ਮਦਾਰੀਆਂ ॥
 ਸੈਤਾਈ ਹੋਠੀ ਕੁਝ ਗਫਲੇ ਸਿੰਘ ਮੁਦਤਾਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯੋਹਲ
 ਦੱਸੀਆਂ ਅਸਾਢੇ ਪਾਸ ਸਾਰੀਆਂ ॥ ੨੯੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਇਕ
 ਵਾਗੁ ਫਿਰਦੇ ਖੋਜੇਗੀ ਆਨ ਜੁਮਤਾਈ ਕੇ ਹਜੇ ਵੱਤਨ ਵੱਲ ਗਿਆ
 ਹੁਣ ਬੋਲ ਕੇ ॥ ਨਾਥ ਕਹੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਛਕੀਰ ਹੋਧਾ ਰਾਂਝਣਾ ਹੀ ਬੈਠਾ
 ਲਿਖੇ ਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਰਲ ਕੇ ॥ ਅੱਜ ਵਿਚ ਬੇੜਿਆ
 ਵਿਚੋਂ ਵੇਦਾ ਮਲੂਮ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲੰਘਿਆ ਤੁਸਾਡਾ ਬੁਧ
 ਹੱਲ ਕੇ ॥ ਜਿਸ ਹਮਦੇ ਤੁਸਾਡੇ ਚਾਬੈ ਠਾਢ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅੱਖੀਂ
 ਬੇਝ ਅਕਿ ਜਾਚ ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਉਥਲ ਕੇ ॥ ੨੯੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਆਸ ਕਾਂਤੇ ਘੁੰਡ ਬੁਧ ਕੱਢਣਾ ਮਸੂਕਾ ਤਾਈਂ ਤਾਪ ਕਾਲੇ
 ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਵਾਉ ਨੀ ॥ ਸਰੁਰਾ ਜੇਠ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
 ਚੇਸਕ ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਲਈਏ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਬਾਏ ਘੁੰਡ ਚੁਕੀ
 ਬੈਠਲਾ ਬਣੀ ॥ ਬੇਸ ਘੁੰਡ ਪੱਛੇ ਰਾਂਝਾਈਰ ਨਾਮਿ ਭਾਇਆ
 ਸਿਧੇ ਬੁਧੀ ਕੁੰਜੀ ਦੇ ਤੇਜ ਮਕਰੰਦ ਖਾਂਡਿ ਲੀ ਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਉਥਿ ਚੁਕੇ ਸੁਮਾਦਸ ਦੇ ਫਿਰੇ ਬਾਏ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਬੇਜੇ ਦੇ ਚਾਯਾ ਉ
 ਠੀ ॥ ੨੯੩ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਘੁੰਡ ਚੁਕਾਵੇ ਪਿਛਾ ਚੰਦਨ ਸਾਧੀ
 ਭਾਲੇ ਬੇਝਾਈ ਬਿਨਿ ਭਾਲੀ ਮਿਤਾ ਜਰਾ ਨ ਖੁਫਤਿਆਂ
 ਸਿਧਾਈ ਪਾਸ ਨੂੰ ਹੱਲਣਾ ਭੈਡ ਬਿੰਸੀ ਸਾਰਤਾ ॥ ਅੱਜ ਦਸ

✽

(੧੨੧) 121

ਘੋੜੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਗੋਨ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਤਾੜਦੀ ਕਿਉਂ ਲਾਲੀਆਂ
 ॥ ਆਉਂਦੀ ਨ ਲਾਜ ਮੂੰਹੋਂ ਏਲਦੀ ਨੂੰ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ ਜਾਦੀ
 ਅੰਗੇ ਪੂਰਕੇ ਲਿਆਈ ਸਾਨੂੰ ਥਾਲੀਆਂ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜਨਾ ਬੰਨ੍ਹ
 ਬਹਾਈਏ ਅਦਬ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਅੱਲਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੀਜੀਏ ਨਾ
 ਗਾਲੀਆਂ ॥ ਮੂਲ ਨਾਜਵਾਬ ਆਣਦੇ ਦੀਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਨਾਥ ਕਹੇ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ ਦੇਖਕੇ ਸਵਾਲੀਆਂ ॥ ੪੦੧ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਗੋਲੀਏ ਸ਼ਤਾਬੀ ਉੱਠ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ
 ਕਦੇਂਦਾ ਖਲੋਤਾ ਪਾਵੀਂ ਛਿਪਿਆ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ॥ ਅਲਖ ਫਸਾਦ
 ਦੀ ਤੂੰ ਵੱਢ ਖਾਂ ਹਰਾਮਜ਼ੇ ਨੀ ਸੋਚਦੀ ਕੀ ਬੈਠੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ
 ਤਦਬੀਰ ਨੂੰ ॥ ਜਦੇਂਦਾ ਖਲੋਤਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਅਸਾਢੇ ਨਾਲ
 ਜਾਇਕੇ ਅਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਦਿਲ ਦਿਲਗੀਰ ਨੂੰ ॥ ਤੇਰੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਬਾਦੀਏ ਮਲੰਗਤਾਈ ਬੈਠੀ ਕਿਉਂ ਪਲੰਘ ਕੱਢ ਦੇ ਪਰੀ
 ਬੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ॥ ੪੦੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠਕੇ
 ਖਲੋਤੀ ਬਾਦੀ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਪੂਰ ਚੀਟੇ ਦਾ ਹੈ ਨਾਥ ਨੂੰ
 ਉਲੇਰਿਆ ॥ ਧੱਕਾ ਵੇਕੇ ਨਾਥ ਨੂੰ ਪਿਛਾੜੀ ਕੀਤਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ
 ਹੱਥ ਬਾਦੀ ਲਾਡ ਨਾਲ ਜੋਗੀਜ਼ੇ ਨੂੰ ਫੇਰਿਆ ॥ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਦੇਕੇ
 ਬਾਦੀ ਨੇ ਗੁਲੱਥਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋਗੀਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪਰੇ ਜਾ ਵੇ ਨਾਥ ਮੁੱਢ
 ਕਾਸਤੋਂ ਅਦੇਰਿਆ ॥ ਅੰਗੇ ਜਾਕੇ ਮੰਗਤਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ
 ਵਿੱਚ ਬੁਹਾ ਕਿਉਂ ਅਸਾਡਾ ਆਣ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਘੋਰਿਆ ॥ ਸੁਭਾ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਚੀਲਾ ਦੇਦਾ ਖੇਰ ਮੰਦਾ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸੈਹਤੀਏ ਨੀ
 ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਅੰਗੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਆਰਾਮ ਦਿਖਾ ॥ ਸੁਭਾ ॥

ਨੂੰ ਸਹਿਆਤੇਬਿਆਸਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤਾਈਂ ਮੰਦਾਜ਼ਬਾਨੁਦਲਾ
 ਹੈ ਲੋਗ ਵੀ ਮਲਾਵਣਾ ॥ ਰੁਹਿਆ ਨੂੰ ਅੰਖੀਆ ਮੰਦੇਰਾ
 ਵੇਲਾ ਗੋਚੀਏਨੀ ਅੰਗਹੈਮੰਦੇਰੀਜਾਕੇ ਲੁਭਿਏਲੀਥਾਮਕਾ ॥
 ਮੋਮਨਾਨੂੰਨਾਦਵੀ ਅਵਾਜ਼ ਛਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬਾਗਹੈ ਮੰਦੇਰੀ
 ਜਿਵੇਂ ਪੰਡਤਾ ਤੇ ਬਾਹਮਦੀ ॥ ੪੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬਾਦੀਏਛਕੀਰਅਜੇਬੈਠਾਹੈਦਲਾਨ ਵਿਚਭਿੱਖਿਆਤੂੰ ਪਾਈ
 ਸੈਹਤੀਫੇਲਦੀਹੈਹਾਰਕੇ ॥ ਹੋਰਬੁਕਚੀਦੇਦਾਲਿਆਈਬਾਂਦੀ
 ਗੁਮਨਾਲ ਭੀਖ ਲੈ ਦੇ ਜੋਗੀਆਲੁਵਦੀਪੁਕਾਰਕੇ ॥ ਝੋਲੀ
 ਹੱਥਛੱਡਕੇ ਖਲੋਤਾ ਨਾਥ ਗੁਮੇ ਨਾਲ ਫਿਨ ਦਿੱਤਾ ਕਾਸਾਸੀ
 ਜਮੀਨਨਾਲਮਾਰਕੇ ॥ ਖੜੇਹੋਯਾਜੋਗੀਛਗਵਾਨਸਿੰਘਾਬਾਦੀ
 ਉੱਤੇ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰਝੈਠਾ ਮਕਰ ਪਸਾਰਕੇ ॥ ੪੦੫ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੇਛਦਾ ਹੈ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਛਕੀਰ ਉੱਤੇ ਬਾਰ ਫਿਰ
 ਹੀਰ ਫਲ ਦੇਖਦਾਹੈ ਅੰਖੀਆਛਪਾਇਕੇ ॥ ਹੋਵੇ ਕੁਰਲਾਵੇ
 ਹਵੇ ਮਾਰਕੇ ਪਦੇਸ ਨਾਲ ਦੋਬਰੀ ਦੇ ਬਾਰ ਝੈਠਾ ਅਸਨ
 ਲਗਾਇਕੇ ॥ ਸੈਹਤੀਫੇਲਦੇਖਛੇਕਦੋਸਆਵੇਜੋਗੀਛੇਨੂੰਚੀਰ
 ਸੁੰਦਾ ਜੋਲੀਥੇ ਹੈ ਅਖਵਾ ਮੁਦਾਇਕੇ ॥ ਛੱਲਦੁਲਾ ਜੇਛ
 ਛਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਫਲੇਦਾਖਾਦਾਹੋਕਚੀਚੀਆਮਛੇਤਾਨੀਵੀਛ
 ਪਾਇਕੇ ॥ ੪੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਉਠ ਘੋੜੇ ਹਾਸੀਅਛਜਾਛਕੇ
 ਸੁਦਯਾਛਾਦੇਮਿੰਟੀਆਦੇਨੂੰਠੇ ਉੱਤੇ ਕੇਛਾਕੀਛੀਛੇਰਫੇ ॥
 ਏਥੇ ਬਛਿਅਛੀ ਚਿਰੀਛਕਿਸੇਨੇਛੀਛਾਦੇਨੀਛੈਛਾਛਨਤਛ
 ਜੋਛੀਛਾਛਿਖਛੀਛਾਛਿਛੀਛੇਰਫੇ ॥ ਨਾਛੀਛਪਰਛਾਛਕੁਛ

ਠੁਠਿਆਂਦੀ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਦਿੰਦੀਆਂ ਮੰਗਾਇਓ ਭੈਣੀ ਪੰਜ ਸੌਤ ਹੋਰ ਦੇ
 ॥ ਛੱਡ ਤੂੰ ਖਿਆਲ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ ਸਹਿ ਭੀ ਕਹੇ
 ਜੋਗੀਆ ਤੂੰ ਠੱਗ ਹੈਂ ਕਿ ਚੋਰ ਵੇ ॥ ੪੦੭ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥
 ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਦਿੱਤਾ ਮੈਨੂੰ ਕਾਸਾ ਕਰਮਾਤ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵਾਰਾ
 ਪੂਰਿਆ ਨਿਖੁਟ ਦਾਨਾ ਮੂਲਨੀ ॥ ਕਲਪ ਬਿਛ ਜੇਹਾ ਧੇਨ ਜੇਹਾ
 ਕਾਸਾ ਮੇਰਾ ਏਨੀ ਮੈਸਾ ਭਰ ਖੁਰ ਠੂਠਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਵਸੂਲਨੀ ॥ ਠੂਠਾ
 ਮੇਰਾ ਭੰਨ ਕੇ ਬਨਾਯਾ ਲੀਰਾ ਸਹਿ ਚੀਏਨੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜੋਗੀ
 ਕਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਵੂਲਨੀ ॥ ਦਿੱਥੀ ਸਿੱਧੀ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਕਾਸਾ
 ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ ਸੋਈ ਚੀਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਜੇਹੜੀ ਹੋਂ ਵਦੀ ਕਬੂਲ
 ਨੀ ॥ ੪੦੮ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਨਕੇ ਮਚਾਯਾ
 ਕੇਹਾ ਭੇੜ ਨਾਥਾ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਮੱਲਵੇ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਮਿਆਰਦਾ ॥
 ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਵਾਲਾ ਠੂਠਾ ਲੋੜੀਓ ਜੇ ਤੇਰੇ ਤਾਈਂ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਮੱਲ
 ਵੇ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਨਿਆਰਦਾ ॥ ਕਾਂਸੀ ਤਾਬਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜੇ ਸਾਡੇ
 ਪਾਸੋਂ ਜੋਗੀਆ ਵੇ ਬੁਹਾਜਾ ਕੇ ਦੇਕ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਠਠਿਆਰਦਾ ॥
 ਖੋਸੜੇ ਦੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਠੂਠਾ ਭਗਵਾਨ ਮਿਥਾ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਜੋਗੀਆ
 ਕਿਉਂ ਖੂਨ ਵੇ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ॥ ੪੦੯ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਠੂਠਾ ਮੇਰਾ
 ਭੰਨ ਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠੀ ਜੱਟੀਏ ਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ
 ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਪੈਂਦੀਆਂ ॥ ਚੀਨਾ ਅਤੇ ਕੰਝ ਲੀਫ਼ ਕੀਰਾ ਤਾਈਂ
 ਖੈਰਾਨ ਵੇ ਆਖ ਦੇਕ ਰਸਿੰਤ ਖੰਡ ਖੀਰ ਖਾਦੀਆਂ ॥ ਤੇਹੀਆਂ
 ਚੁਧਰਾਦੀਆਂ ਹਰਾਮਦਾਂ ਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਜੇਹੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣ
 ਬਦਕਾਰਨਾ ਗੱਲਾਂ ਖਾਦੀਆਂ ॥ ਫਕਰਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਲਾਲ ਬਿਯਾਬਾਨ

ਮਹਾਂਨਵਿੰਦਸਿਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਆਵਾਗਉਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ॥
 ੪੯੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ
 ਪੈਂਦਾ ॥ ਫੁ ਸਹਿਤੀਕਹੇਰਾਵਲਾਤੂੰ ਦੰਦਰਾਫਕੀਰਦੇ ॥ ਪੰਜ
 ਜੱਤਆਨੇ ਹੋਰਹੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਾਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਠੂਠਾ
 ਸਾਥੋਂ ਨਾਲ ਤਕਦੀਰਦੇ ॥ ਤੇਰੇਜੇਹਾਂ ਠੇਠੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
 ਬੋਲਦੀਸਾਂ ਅੰਗੇਲੱਖਵਾਰਕੱਢਛੱਡੀਸੀਲਕੀਰਦੇ ॥ ਬੋਲ ਨਾ
 ਉਠੇਰਾ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਗੀਦਿਆਤੂੰ ਸੈਹਤੀਕਹੇ ਭਾਬੀਮੇਰੀ
 ਦਿਲ ਦਿਲਗੀਰ ਦੇ ॥ ੪੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਗੀਦਾ ਤੇਰਾ
 ਕੇੜਾ ਕਬੀਲਾ ਪਰਵਾਰ ਸਾਰਾਗੀਦੀਤੇਰੀਸੱਸੁਨਾਲੇਗੀਦੀ
 ਦੇਚੀਮਾਈਨੀ ॥ ਗੀਦਮੰਦਬੋਲਦੀਤੂੰਸੈਹਤੀਏਫਕੀਰਤਾਈਂ
 ਮੱਦਸੱਦਾਂਗੁਤਜੇਹੜੀਸੱਸਰੀਕਰਾਈਨੀ ॥ ਭੇਨਦਿੱਤਾਕਾਸਾ
 ਫੇਖਰਾਬ ਕੀਡਾ ਚੀਣਾ ਸਭ ਫੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੇਰ ਬੱਧੀ ਤੂੰ
 ਭੁਝਾਈਨੀ ॥ ਅਸੀਂ ਚੁਪਕੀਤੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਬੋਲਨੇਤੇ
 ਸਹਿਤੀਏ ਤੂੰ ਹੋਈਸਾਥੋਂ ਦੂਨਹੀਂ ਸਵਾਈ ਨੀ ॥ ੪੯੨ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਕਹੇ ਸੈਹਤੀਏ ਫਕੀਰਨੂੰਕਿਉਂ ਮਾਰਦੀਹੈ
 ਚਾਨਦੇਰਿਹਾਜੇਕੇਹਾਲਕਬੱਧਾਪਾਪਤੇ ॥ ਦਿੰਦਿਆਨੂੰ ਦਾਨ
 ਨਾ ਹਲਾਈਏ ਮੂਲ ਪਾਪਦੇ ਨੀ ਲਈਏ ਨਾ ਉਲਾਭਾ ਕੁਝ
 ਸਹਿਤੀਜੇਅਖਤੇ ॥ ਫਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲਦਮ ਮਾਰੀਏਨਾ ਨੱਚੀਏ
 ਲੀਓਮਕੇਕਦਮਲੀਤਰੱਖੀਏਮਿਲਾਪਤੇ ॥ ਜੋਗੀਨਾਲਬੋਲਕੇ
 ਉਲੇਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੱਦਦਾ ਕੀ ਆਵਾਗੈਨ ਕੂੜੇ
 ਲਾਭਾਮ ਤੇ ॥ ੪੯੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭੁਹਾ ਦੇਖ ਦੱਸਦਾ

ਸਵਾਲ ਪਾਯਾ ਜੋਗੀ ਜੇ ਨੇ ਸਰੋਂ ਅੰਗੋਂ ਸੈਰ ਕੀਏ ਤੇ ਖੰਭਰਾ
 ਮਚਾਈਆਂ॥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਮਾਰ ਜਾਉਗੀ ਹਰਾ ਮਜੇ ਨੀ ਡੰਗ
 ਜਾਨ ਨਾਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ॥ ਹੋਵੇ ਆਪ ਜੇ ਯਤਨ
 ਬੇਸ਼ਕ ਦਾ ਹਵਾ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈਏ ਆਜ ਸਜਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਹੇਲੀਆਂ
 ਲੜਾਈਆਂ॥ ਹੱਥੋਂ ਸਰੇ ਖੈਰਤਾਂ ਅਸੀਸ ਲਈਏ ਫੱਕਰਾਂ ਤੋਂ
 ਕਰਨ ਨਾ ਬਖੇੜਾ ਭਲੇ ਮਾਨਸਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਈਆਂ॥ ਓਨ੍ਹਾਂ ਵੈਰ
 ਕਾਸ ਨੂੰ ਲਗਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਖ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
 ਮਿੱਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ॥ ੪੧੪॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਦੇਖੋ ਨੀ
 ਨਿਲੋਂਜ ਅੰਜ ਚੱਜਕੀ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਹੀਰੇ ਤੁੰਬੀ
 ਪੂਰਦੀ ਹਮਾਇਤ॥ ਬਿੰਦ ਬੱਟ ਆਪਣੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ
 ਹਾਂ ਕਰੂੰਏ ਸਨਾਲ ਸਭ ਜਾਨਨ ਵਲਾਇਤਾਂ॥ ਸੇਹਲੀਆਂ ਨੂੰ
 ਪੱਟਕੇ ਬਚੁਰ ਸੁੰਦਰ ਵਾਲ ਵਾਲ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਲੱਲਣ
 ਹਕਾਇਤਾਂ॥ ਜੋਗੀ ਦੀ ਮਜਾਲ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਭਾਬੇ ਸਭ ਤੇਰੀਆਂ ਅਨਾਇਤਾਂ॥ ੪੧੫॥
 ਕਬਿੱਤ॥ ਜੋਗੀ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਹਮਾਇਤਾਂ ਤੂੰ ਪੂਰਦੀ ਹੈਂ
 ਆਵੇ ਘਰੀਂ ਵੀਰ ਤੇਨੂੰ ਪਰਾਂਤੋਂ ਕਰਾਵਸਾਂ॥ ਜੇਹੀਆਂ ਕੇਹੀਆਂ
 ਗੱਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਨਧੜਕ ਹੋਕੇ ਯਾਦ ਰੱਖੀਂ ਫਿਰੋਂ ਸੋਚੀ
 ਚੜਕ ਮੈਂ ਗਵਾਵਸਾਂ॥ ਜਿਸ ਕਮਜ਼ਾਬ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਆਈ
 ਮਾਰਦੀ ਹੈਂ ਅੱਖੀਂ ਹੁਲ ਦੇਖ ਡੇਰੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕਰਾਵਸਾਂ॥ ਜੇਹੀਆਂ
 ਮਰੇਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੈਹਤੀ ਕਹੇ ਲਾਲ ਚਿਸ ਬੁਠੇ
 ਦੇ ਰਲਾਵਸਾਂ॥ ੪੧੬॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਕੌਣ ਸਦਾ ਲਈ ਤੂੰ

'ਘਰੁ' ਬੰਦਾਵਾਈ ਗੁੰਸੇ ਨਾਲ ਆਖਦੀ ਹੈ ਸੇਹਤੀਤਾਈ
 ਭਰਿਲੀ॥ ਦੇਖਿਆ ਨਾ ਲੋੜਦੀ ਹੈ ਦੁਸਿਰੇ ਮਨੁਖ ਭਾਈ ਜਾਣੇ
 ਕੋਈ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਏਸਦੀ ਜਗੀਰ ਨੀ॥ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂੰ ਵਿੱਸ ਮਝੀ
 ਘੋਲਿਦੀ ਚਲੇ ਪ ਨਾਲ ਬੁਰੇ ਜਦੋਂ ਆਨਕੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਫਕੀਰ
 ਨੀ॥ ਲੱਖ ਭਾਇ ਕੀਜੀਏ ਫਸਾਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਰੇ ਨਾ
 ਕਦੇ ਖੁਫੀ ਬਿਨਾ ਭਕਦੀ ਰਨੀ॥੪੯੭॥ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਥ
 ਮੁਰਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਪ ਪ੍ਰਦੇਸਾ ਬੰਗਲ ਤੇਰਾ ਲੁੰਡੀ ਲੁੰਚੀ ਦਾ ਕੀ
 ਚੋਖੇ ਧਿਰੇ ਜਾਵਣਾ॥ ਫੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇ ਲੜਾਈ ਲਾਈ ਫੰਦਰੀ
 ਨੀ ਸੀ ਦਕੀ ਰਿਹਾਜ਼ ਕੁਝ ਖੰਦਨਾ ਨੀ ਖਾਵਣਾ॥ ਜੋਗੀਆ ਦੇ
 ਨਾਲ ਨਾ ਬਖੇਰੀਏ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਜਾਨੇ ਨਾਲ ਜਾਦੂਆ
 ਡੇਕਾ ਮਣਾ॥ ਰੱਖੀਏ ਅਦਬ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਫੱਕਰਾਂ ਦਾ ਹੀਰ
 ਆਖੇ ਸੇਹਤੀਏ ਨਾ ਮੂਲ ਹੋਈਏ ਸਾਮ੍ਹਣਾ॥੪੯੮॥ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਤੇਈਆ ਹਮਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਆਖਦੀ ਨੂੰ ਮੂੰਹੋਂ
 ਨਹੀਂ ਆਂਦਵਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨੀ॥ ਆਪ ਘਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਨੂੰ ਚਾ
 ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣੀ ਪਿਛੋਂ ਲੱਦਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੀ॥
 ਠੇਹਭੋਈ ਆਪੋਂ ਦੀ ਏਸੇ ਸੱਚ ਤੂੰ ਪੁਛਾਵਨੀ ਹੈਂ ਦੱਸਖਾ ਫਕੀਰ
 ਹੈ ਅਲੋਚਾ ਜੋਕੇ ਕਾਜ ਨੀ॥ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਉਭੇ ਜਦੋਂ ਪੈਨ ਸੇਵੇ
 ਤੋਂ ਫੱਤਾ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਲਉ ਦੇਖ ਭਾਲ ਨੀ॥੪੯੯॥
 ਕਬਿੱਤ॥ ਬਾਦੀਏ ਤੇ ਉਠਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕੇ ਹਏ ਖਵੀ ਹੈ ਰੱਖਕਦਾ
 ਠੇਹ ਮੁਏ ਦੁਆਰਿਆਂ ਏਹਾ ਖੀਡਿਆ॥ ਜੇਥਕੇ ਸਗੀਰ ਤੋਰਾ
 ਕੁੰਦੀ ਕੀ ਰਸਾਰ ਲੀਓ ਭਾਲਿਆ॥ ਨਹੋਂ ਲੱਗੇ ਬੇਈ ਬੇਈ

ਵੰਡਿਆ ॥ ਕਾਸਨੂੰ ਸੁਖੀ ਕਹੁੰ ਲਖਾ ਖਾਧਾ ਸੁਰਾਣੀ ॥ ਲੰਘੇ ਬੈਠੀ
 ਕਿਨਾਰੇ ਤੂੰ ਬਾਨ ਸਾਂਭ ਲੰਡਿਆ ॥ ਜੋਈ ਚੋੜਨੀ ਚੋੜ ਜੋਵੇ ਭੱਠ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਭਲਵਾਰ ਨਰੀ ਪਿਆਰ ਹੋ ॥ ਛੰਡਿਆ ॥
 ੪੨੦ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਤੇ ਰੁਮੇਲ ਸਾਂਝੀ ਉੱਠੀਆ ॥
 ਚੁੜੇਲ ਵਾਂਗੂੰ ਚਾਹਲਿਆ ਰਲਦੇ ਹਾਂ ਦੇਖ ਮੁਸਟੰਡੀਆ ॥ ਗੱਦੇ
 ਵਾਂਗੂੰ ਜੂੜ ਕੇ ਪਸੀਦਿਆ ਚੁਗਾਨ ਵਿੱਚ ਬਕਰੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੇ
 ਨਾਲ ਪਾਈਆ ਵੰਡੀਆ ॥ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਕੋਈ ਦੋਸਤਾ ਹੀ ॥
 ਚਲਦਾ ਹੈ ਮਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜੋਗੀ ਏਹਨਾਂ ਚਲ ਦੋਹਾਂ ਲੰਡੀਆ ॥
 ਚੀਣੇ ਵਾਂਗੂੰ ਕੁਟਿਆ ਫਕੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚੜੀ ਮੁੱਛ ਮੁੱਛ
 ਕੇ ਬਨਾਈਆ ਖੁਬ ਸੁੰਡੀਆ ॥ ੪੨੧ ॥ ਕਥਿੰਤ ॥ ਬੁਧੇ ਵਿੱਚੋਂ
 ਕੱਚਿਆ ਫਕੀਰ ਨਾਲ ਧੱਕਿਆਂ ਦੇ ਰੋਂਦਾ ਕੁਰਲਾਂਦਾ ਸੁਲੇ
 ਬਾਗ ਵਲ ਚੱਲਿਆ ॥ ਮਾਰ ਕੁੱਟ ਖਾਇ ਕੇ ਬਿਭੂ ਤੇ ਮੰਗਲ ਪਿੰ
 ਲਈ ਸੁਦ ਮਿਰਗਾਨ ਨੂੰ ਮਦਾਨ ਆਨ ਮੱਲਿਆ ॥ ਅੱਖੀਆਂ
 ਮਸਾਲ ਲਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਟੋ ਪਨਾਲ ਹਾਲ ਤੋਂ ॥ ਬਿਹਾਲ ਰੋਂਦਾ
 ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ॥ ਹਾਹੁ ਕੇ ਚੇਨ ਲਨਾ ਹੋਰੇ ਮਾਰੇ ਭੁਕੁ ਚਲੇ
 ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ ਮਾਨ ਨੀਰਨੈ ਠਾਂ ਤੋਂ ਉਛੱਲਿਆ ॥ ੪੨੨ ॥
 ਕਥਿੰਤ ॥ ਜੁੱਮੇ ਵਾਲੇ ਰੋਜ ਉੱਠ ਤਿੰਦਲ ਸਹੇਲੀਆਂ ਜਾਨ
 ਬਾਗ ਵਲ ਆਸਾ ਨਾਲ ਮੋਜ ਦੀ ਬਰਾਬ ਦੇਖ ॥ ਘੱਕੇ ਖਿੱਛੇ ਫੇਰਿ ਕੇ
 ਪਰੇ ਦਬੰਦੀ ਲਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਜ ਦੇ ਤੰਬੂ ਮੰਜ ਬਾਗ ॥ ਸਰਲੀ ਘੱਕੇ
 ॥ ਬਿਗੁ ਹੁੰਦਾ ਜਾਇ ਬਿਖਾਈ ਮੁੰਡੀਆਂ ਜੋਹਨ ਮੁੰਡੀਆਂ
 ਨਾਲ ਲੱਚੀਆਂ ਮਿਥਾਰ ਕੇ ॥ ਖੇਡ ਲਾਗੇ ਕੋਈ ਚਲੇ ਚਲੇ

ਸਿੰਘਾ ਜੋਗੀ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗੁਲਸ਼ਾਰ ਦੇ ॥ ੮੨੩ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜੋਗੀਨੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਉੱਠਿਆ ਕਰੋਧ ਨਾਲ
 ਸ਼ੇਰਵਾਰੂ ਗੱਜਿਆ ਹੈ ਦੂਰੇ ਲਲਕਾਰਕੇ ॥ ਹੀਰ ਦੇ ਕਬੀਲੇ
 ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੜੀ ਇਕ ਪੇਰਲੀਤੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਫੌੜੀਆਂ ਕਰੋਧ ਦਿਲ
 ਧਾਰਕੇ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਖਦੀ ਪਰੇਮ ਨਾਲ ਹੱਸਕੇ ਤੇ ਬਾਹੁੜੀ
 ਦੇ ਜੋਗੀਆਂ ਉਫੇਹੜੀ ਨਾ ਮਾਰੇ ॥ ਜੇਹੜੀ ਗੱਲ ਦੇ ਸੇਂਭ ਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਬਾਂਦੀ ਤਾਈਂ ਸੋਈ ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਮੈਂ ਕਹੂੰਗੀ ਪੁਕਾਰਵੇ ॥
 ੮੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੌਲਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਗਿਰਾਮ ਵਿੱਚ
 ਛੱਕਰਾਵੇ ਹੀਰ ਮੇਰੀ ਚਾਚੀ ਹੈ ਕਬੀਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਦੀ ॥ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਾਂਸਹੇਲੀ ਆਂਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਬੈਟੀ ਹਾਂ ਮੈਂ ਅਜਕਲ
 ਲਾਖ ਚੁੱਭੇ ਪੱਗਦੀ ॥ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮਲੂਮ ਤੇਰਾ ਪੁੰਘਾ ਵਿੱਚ ਬਾਗ ਦੇ
 ਹੈ ਰੱਬ ਦੀ ਸੁਰੀਦ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਮੈਂ ਅਲੱਗਦੀ ॥ ਫੌਹੜੀ ਦੀ
 ਚੋਟ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕੌਲਾ ਬਦਨਾਮੀ
 ਹੋਈ ਜੱਗ ਦੀ ॥ ੮੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੰਬਦੀ ਖਲੋਤੀ
 ਅੱਗੇ ਰਾਵਲੇ ਦੇ ਸੂਰ ਵਾਰੂੰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵੱਸ ਚਲੇ ਨਾ
 ਸੁਣਾਨਿਆ ॥ ਆਨ ਜਮ ਦੂਤ ਜਦੋਂ ਬੁਹਾ ਮੱਲ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਛੱਡ ਦਾ
 ਨਾਸਾ ਦੇ ਜਿੰਦ ਨਾਲ ਜੋਬ ਹਾਨਿਆ ॥ ਅਸੀਂ ਜਾਤ ਰੰਨਾ ਦੀ ਤਾਂ
 ਆਏ ਦਾਦਰਾਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਬੈਠੀ ਕਦੇ ਮਾਨਸਾਂ
 ਬੋਲਾਨਿਆ ॥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਆਖਦੀ ਹੈ ਕੌਲਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਮਾਚਨਾ ਆਸਾਨੂੰ ਬੱਸ ਮੀਆਂ ਮਸਤਾਨਿਆ ॥ ੮੨੬ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਖ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਤਰਸ ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਕੀਤੀ

*

(੪੨੬)

129

ਮਾਰਨ ਤੇ ਦੱਸ ਕੋਲਾ ਅਸਾਂ ਕੀ ਬਿਰਾਢਿਆ ਸੀ ਹੀਰਦਾ ॥
 ਸੈਹਤੀ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਕੁਵਾਧਾ ਮੈਨੂੰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸੋਟਿਆ ਦੇ
 ਨਾਲ ਨਾਸਕੀਤਾ ਸੀ ਸਰੀਰਦਾ ॥ ਪਾਸ ਜਾਕੇ ਦੱਸਣਾ ਹਵਾਲ
 ਮੇਰਾ ਤੱਤੜੀਨੂੰ ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ ਭਲੇਵਾਂ ਠੇਹੇ ਵੀਰਦਾ ॥
 ਬੈਠੀ ਹੈ ਸਵਾਨੀ ਰਾਨੀ ਅੰਦਰ ਹਵੇਲੀਆਂ ਦੇ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹਾਲ ਤੂੰ ਫ਼ਕੀਰ ਦਾ ॥ ੪੨੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਰਾ
 ਦੇਕੇ ਮਾਹੀ ਮੈਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸ਼ਿਖਾਲਾ ਵਿੱਚ ਔਖਾ ਹੈ ਪਰੇਮ ਰਸ
 ਵਾਲਾ ਰਸ ਚਾਖਣਾ ॥ ਨਾਮ ਦੀ ਬਣਾਈ ਮਾਲਾ ਵੇਰਦਾ ਹੈ
 ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਭੁੱਲਦਾ ਨਾ ਮੂਲ ਏਹੋ ਬੋਲ ਸਦਾ ਭਾਖਣਾ ॥ ਤੇਰੇ
 ਬਾਬ ਸੰਜਨਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋਈ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਨੇਹੇ ਮਰਦੇ ਸੀਆਂ ਦੇ
 ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਰਾਖਣਾ ॥ ਚੰਗੀ ਮਿਲੇ ਨਾਲ ਤੁਸਾਂ ਕੀਤੀ ਫ਼ਕਰਦਾ ਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਲਾਂ ਜਾਕੇ ਹੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਏਹੋ ਆਖਣਾ ॥ ੪੨੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਾਚੀਏ ਸੁਣਾਵਾ ਤੇਨੂੰ ਗੱਲ ਇਕ ਰਾਵਲੇ ਦੀ
 ਮਸਤਦੀਵਾਨਾ ਜੇਹੜਾ ਬੈਠਾ ਵਿੱਚ ਬਾਗ਼ ਦੇ ॥ ਹੀਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ
 ਕਿਵੇਂ ਆਨਕੇ ਸਬੱਬ ਨਾਲ ਰੱਜਦੀ ਸੁਰੰਘ ਸਾਬ ਆਖਿਆ
 ਵਰਾਗਦੇ ॥ ਸੁਰਤ ਅਪਾਰਨਾ ਸੁਮਾਰ ਕੁਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਬੋਲਦਾ
 ਹੈ ਮੂੰਹੋਂ ਨਾਲ ਬਡੇ ਹੀ ਦੁਖਾਗਦੇ ॥ ਬੈਠੀ ਬੈਠੀ ਸਾਰਕੇ ਨਾਸਾਰ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਏਹੋ ਜੇਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਭਾਗਦੇ ॥
 ੪੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖੀਏ ਜੇਕਰੋ ਈ ਰਸਮ ਮੱਥੇ ਲਾਈ
 ਹੈ ਰਸਮ ਮੈਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀ ਰਸਮ ਮੇਲਾ ਦੇਖਿਆ ਨੂੰ ਭੋਖੀਤੀ ॥
 ਦਿੱਤਾ ਕਮ ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੀਤਾ ਆਖਣਾ ॥ ਹਾਥ ਆਪਣੇ ਹੀ ਉਥਾ

ਰਸਮਿ ਪਤ ਜਾਣਕੇ ਤੇ ਖੋਈਨੀ ॥ ਕੀਤਾ ਕਾਸਤੋਂ ਨਿਕਾਰਾ
 ਰਚਦ ਸਿੰਘੇ ਬਿਰਾਰਾ ਤੇਨੂੰ ਦੁਖ ਕੀ ਸੀ ਚਾਚੀਤੁ ਬੇਧਰਮ
 ਕਾਹਉ ਹੋਈ ਨੀ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਪਯਾਰੇ ਯਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਬਿਸਾਏ ਵਿਚ ਚੌਥੇ ਦੁਆਰੇ ਨ ਕਦੰਤ ਮਿਲੇ ਵੇਈ ਨੀ ॥
 ੪੩੦ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਨੰਦ ਮੁਖ ਚੌਧਵੀਂ
 ਦਾਦੇਡੀਲ ਸੁਰਸਿਉਂ ਬੁਲੰਦਦੰਦ ਦਾਲੇਜਿਉਂ ਅਨਾਰਦੇ ॥
 ਸੋਹਣੀ ਸੁਰਤ ਬਲਾਈ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਾਈ ਹੈ ਜਲੇਂਦੀ
 ਧੰਨਮਾਈ ਅਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਨਿਹਾਰਕੇ ॥ ਸੋਹਣਾ ਫੁਲ ਹੈ ਗੁਲਾਬੀ
 ਧੌਣ ਮੋਰ ਜਿਉਂ ਖੰਜਾਬੀ ਨੈਨ ਨਰਗਸ ਸ਼ਰਾਬੀ ਗੋਲੀ
 ਅਸਦੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ॥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਾਨੀ ਗਲ ਸੋਹਣੀ
 ਮਿਠਕਾਨੀ ਦੇਖ ਹੋਈ ਮੈਂਦੀ ਵਾਨੀ ਰੰਗ ਦੇਖ ਤੇਰੇ ਯਾਰਦੇ ॥
 ੪੩੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਰਾਬਣੇ ਨੇ ਸੱਥ ਵਿਚ
 ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੋਹਣੀ ਨਾਲ ਬੋਲਕੇ ਵਿਗਾੜਿਆ ਬਿਹਾਰਨੀ ॥
 ਸੋਧੀ ਖੰਗੋਂ ਆਠਕੇ ਲਪੇਟ ਗੱਲ ਰੱਖਣੀ ਸੀ ਉਠਿਆ
 ਅਦੁਬੀਆਪੇ ਗਿਆ ਖਾਕੇ ਮਾਰਨੀ ॥ ਦੇਸਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੰਗੇਰੀ ਹੁਈ ਬੋਲੀਏ ਨ ਮੂੰਹੋਂ ਕੋਈ ਆਖ ਜੇ
 ਰਾਬਣੀ ॥ ਚੁੱਪ ਚੁੱਪ ਚੁੱਪੀਏ ਜੁਥਾਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ
 ਨਾਲ ਬੋਲ ਨਾ ਆਪਸਕਾਈ ਕਾਰਨੀ ॥ ੪੩੨ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇਈ ਸੋਧੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕੇਹੀ ਜੇਹੀ ਪੌਣ
 ਕੇਖੀਏ ਭਉਹੀ ਚਿਰਕੀ ਸੀਏ ॥ ਬੋਲ ਪਾਸੀ ਭੋਤਾਤਾ ਬਨਾਯਾ
 ਖਿਧੀ ਸਿਧੀ ਦੇਹੇ ਧਰਮ ਕਲਾਪ ਦੇਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦੀਜੀਏ ॥

ਖੁਹੇਵਾਲੀਫਾਉਂਦਾਗੁੰਦਿਓਵਿਚਉਪਰਲੀਏਅਵਣੀ ਸਰੀਰਿ
 ਉਤੇਆਪਨੂੰ ਪਤੀਜੀਏ ॥ ਪੰਜਮਾਸਭੂਤ ਕਦੇਰੱਖੀਏ ਸੰਦੂਕ
 ਵਾਂਗੁ ਜੋਈ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਚਾਹੀਏ ਸੋਈਲੀਸੀਏ ॥ ੮੩੨ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਪਾਸ ਹੀਰ ਨੇ ਸੁਲਾਸਾ ਚਲ ਰਾਖਦੇ ਚਾ
 ਮਿਨਤਾਂ ਕਚੇਂਦੀ ਨਾਲ ਆਜਜੀਏ ਬੋਲਕੇ ॥ ਸੋਇਆਂਦੇਨਾਲ
 ਤੁਸਾਂਕੁਟਿਆਫਕੀਰਜੇਝੁਸੋਈ ਚਾਕਮੇਰਾ ਗੱਲ ਆਖਦੀ ਹੈ
 ਖੋਲ੍ਹਕੇ ॥ ਅੱਜ ਬਾਗ ਆਪਣੇਏ ਵਿਚਬੈਠਾ ਪਾਪਣੇਨੀ ਭਲ੍ਹ
 ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਕਿਤੇ ਉਠਜਾਵੇ ਭੋਲਕੇ ॥ ਇਕਵਾਰ ਮੇਲ ਮੇਰਾ ਹੋਵੇ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਦੁਖਸੁਖਦੱਸਾਂ ਸੱਭਓਸਨੂੰਫਹੋਲਕੇ ॥ ੮੩੩ ॥
 ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਪੱਲੂ ਗਲ ਪਾਇਕੇ ਖਲੋਤੀ ਹੀਰ ਸੈਹਤੀ ਪਾਸ
 ਅੱਜ ਬੀਬੀ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਤਾਂ ਲਾਜ ਦਾ ਜਹਾਜ ਨੀ ॥ ਵੱਡੀਆਂ
 ਨਿਨਾਨਾਂਜਾਨਵਿੰਦੀਆਂ ਜੋ ਭਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੈਹਤੀਏ ਤੂੰ ਅੱਜ
 ਕੱਲ ਸਿਰਾਂ ਦਾ ਹੈਂ ਤਾਜ ਨੀ ॥ ਸਾਈਂ ਰੱਬ ਮੋਲਸੀ ਮੁਰਾਦ
 ਤੈਨੂੰਨੱਢੀਏਨੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋਈ ਮੈਂਭਾਂ ਆਜਜ ਮੁਤਾਜਨੀ ॥
 ਕਿਸੇਵੰਗਮੇਲਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਗਾਂਥਣੇਨੂੰਆਖੇਹੀਰਮੇਰਾਅੱਜ
 ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਕਾਜਨੀ ॥ ੮੩੪ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚੱਲ ਉਠ ਬਾਗ
 ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਕਾਹਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਨੀ ਹੈਂ ਕਿਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਲਗਾਈ
 ਮੈਂਡੀ ਵੇਰ ਨੀ ॥ ਤੇਰਾਟੈਦੀਦਾਰ ਖਾਨੇਕਾਬੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਾਨੂੰ
 ਵਲੀਗੋਸਕੁਤਬ ਪੀਰ ਖਾਜਾ ਅਜਮੇਰ ਨੀ ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ
 ਸੈਹਤੀਏਉਦਾਸਰਹੇਚਿਤਮੇਰਾ ਸਾਨੂੰਨਿੱਭਵਿੱਸਦੀਕੋਲਾਬੰਦੂ
 ਸੁਮੇਰਨੀ ॥ ਤੇਰਾਮੁਖਏਖੁ ਖੁੱਖਲੁਏ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀ

ਤੀਤਾ ਵਿਚ ਸੇਖਰਿਲਿਆ ਚੁਪਰੇਰੇਲੀ ॥ ੪੩੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਸੈਹਤੀਲਿ ਕਿਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਮਭਾ ਕੀਤਾ ਹੀਰ ਨਾਲ ਜੋਗੀ ਪਾਸ
 ਜਾਏ ਬਾਬਲਾਉ ਦੀਹੀ ਧੋਜਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਕੇ
 ਚੋਭੇ ਭਯੋ ਥੋਠ ਕੇਭੇ ਮਿਠੀ ਸੀਭ ਨਾਲ ਵਸੇ ਹੀਰ ਵਾਲਾ ਚੰਜ
 ਨੀ ॥ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਹੁੰਗਦੀ ਬਿਮਾਰ ਨਾਲ ਜੋਹ ਮਤਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਤਾਂ
 ਲਜਵਾ ਮੈ ਬਚੀਓ ਵਿਚ ਅੰਜਨੀ ॥ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਚੰਗੀ ਹੀਰ
 ਜੱਟੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਦੋਸਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਜੀਵਨੇਦਾ ਹੋਜ
 ਨੀ ॥ ੪੩੭ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਮਾਏ ਘਰ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਮੰਜ ਨਾਲ
 ਖੇਡਦੀ ਸੀ ਦੇਖੇ ਜਦੋਂ ਆਈ ਤੁਸਾਂ ਭੋਰੇ ਚੁਕ ਪਾਈ ਨੀ ॥
 ਬਿਠ ਮੁਰਬਾਣੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਲੱਗੇ ਨਾ ਚੰਗੇਰੀ
 ਘੱਲ ਆਪਣੀ ਪਚਾਈ ਨੀ ॥ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਲਾਡ ਨਾਲ ਲੈਂਦੀ
 ਸੀ ਬਹਾਰ ਜੋਟੀ ਨਿਕਲੀ ਨਾ ਅੰਦਰੋਂ ਜਦੋਂ ਕਲੀ ਹੈ ਆਈ ਨੀ ॥
 ਕੇਹੀ ਜਿੰਦ ਬੰਨ੍ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕੀਤੀ
 ਮਾਏ ਤੁਸਾਂ ਚੁਕ ਕੇਦੀ ਜਾਈ ਨੀ ॥ ੪੩੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਧੀਏ
 ਦੇਸ ਵਹੁਟੇ ਜੀਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਸਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀਨੂੰ
 ਕੋਟ ਹੋਹ ਟਾਉਂਦਾ ॥ ਸੈਦਾ ਸੁਦਾਰ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦਾ ਨਾ ਮੈਹਤੀਏ
 ਨੀ ਅੰਜੁ ਸਰਦਾਰ ਜਾਨ ਘੋਲ ਕੇ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ॥ ਕੋੜਮਾ ਤਮਾਮ
 ਨਿੰਤ ਉਠ ਕੇ ਸਲਾਮ ਕਰੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਮੂੰਹੋਂ ਕੋਈ ਮੂਲ ਨਾ
 ਬੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸਾਡੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਖੇਡਣੇ ਦਾ
 ਦੋਸਤ ਨਸ਼ੀਕ ਕੋਈ ਬੋਲਦਾ ਨਾ ਭਾਉਂਦਾ ॥ ੪੩੯ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਸਿਹਤੀ ਦੇ ਸਦੇਈ ਮੁੰਦੇ ਚੱਲੀਆਂ ਰੰਗੇਰੇ ਵਲ

ਬਾਲਪੁਰ ਖੀਰਦਾ ਰਲਾਈ ਖੰਡ ਭੇਰਕੇ ਪਥਿਕੇਸਿੰਘਾ
 ਹੀਰਬਾਗਨੁਤਿਆਰ ਹੋਈ ਸੈਹਤੀਨੂੰ ਲੱਛੀਕੋਲੀ ਆਪਨੇ
 ਹੀਭੇਰਕੇ ॥ ਰਾਬਣੇਸਲੂਮਕੀਤਾ ਬੰਦਲਬਧਾਬਵਾਲਾ ਅੰਦਾਂ
 ਜੋੜ ਆਇਆ ਮੇਰੇ ਵਲ ਘਨਘੇਰਕੇ ॥ ਹੀਰ ਜਗੀ ਹੁਦੀਹੈ
 ਮਲੂਮ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਦੇਖਦਾ ਖਲੋਤਾ ਨਾਲ ਨਿਗਹ ਦੇ
 ਵਕੋਰ ਕੇ ॥ ੪੪੦ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਹੋਵਦੀ ਜੇ ਹੀਰ ਤਾਂ
 ਅਕੇਲੀ ਕਦ ਆਵਦੀ ਸੀ ਤਿਵਣ ਸਹੇਲੀਆਦਾਹੋਵੇਸਾਰਾ
 ਨਾਲਹੀ ॥ ਘਟਾਂਜੋੜਬੰਦਲਾਂਨੇ ਘੁਕਬੰਧੀ ਮੇਘਵਾਲੀਸ਼ੇਖਾ
 ਕੇਹੜੇਦੇਸਨੂੰ ਕਰੇਦਾਹੈ ਨਿਹਾਲ ਹੀ ॥ ਅਕੇ ਕੋਈ ਪਰੀਹੈ
 ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਆਨ ਬੈਠੀ ਲੱਖਲੱਖ ਰਾੜੇ ਤਾਈ ਗੁੜਬਦੇ
 ਖਿਆਲਹੀ ॥ ਜੋਗੀਨੂੰਗਲੱਫੀ ਜਾਕੇ ਪਾਈ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਹੋਰ ਕੁਛ ਰਹੀਨਾਸਰੀਰਨੂੰਸੰਭਾਲਹੀ ॥ ੪੪੧ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥
 ਸੈਹਤੀਕਹੇਰਾਵਲਾਕੀਰੱਖਿਆਹੈਬਾਲਵਿੱਚ ਦੱਸ ਦੇਖਾਂ ਸੂਰੋਂ
 ਸਭਭੋਜਨਾਦੀਜਾਤਨੂੰ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ ਪੀਰਹੈ ਫਕੀਰ ਵਿੱਚ
 ਬਾਗਬੈਠਾਤਾਂਹੀਅਸੀਉਠਕੇ ਸਿਧਾਈਆਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ॥
 ਕੱਲਦੀ ਦੁਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਹੋਈ ਹੈ ਰਿਹਾਜਨਾਲਸੌਣਨਹੀਸੋਜ
 ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਮੂਲ ਰਾਤਨੂੰ ॥ ਦੱਸੇਗਾ ਤੂੰ ਜੋਗੀਆ ਤਾਂ ਜਾਨੂੰ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਹੋਉਂ ਤੇਰੀਬਾਦੀਜੇ ਪਛਾਨੂੰ ਕਰਮਾਤਨੂੰ ॥
 ੪੪੨ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਕਰਮਾਤ ਕਹਿਓ ਹੈ ਜੇ ਬੁਝੇਬੁਲਾ
 ਸਹਿਤੀਏਨੀ ਉੱਟ ਲੈਕੇ ਭੇਖਦੀਲਗਾਉਂਦਾਹਾਂ ਭੰਗਨੀ ॥
 ਰਾਵਲਾਂਦਾ ਬਾਲ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਹੈ ਮਿਲਾਪ ਕੀਤਾ ਆਉਂਦਾ

ਯਕੀਨ ਜਾਕੇ ਦੇਖਲੈ ਲਿਮੰਗਨੀ ॥ ਪੰਜ ਮੋਹਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ
 ਰੁਮਾਲ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਏਨੀ ਏਹੋ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
 ਯਕੀਨੀ ॥ ਅਸੀਂ ਦਰਵੇਸ਼ ਜੋਗੀ ਸਾਡਾ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਕਰਾ-
 ਮਾਤ ਜਾਕੇ ਸਾਈਂ ਸੱਚੇ ਪਾਸੇ ਮੰਗਨੀ ॥ ੪੪੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਵੇਜਿਆਸੀ ਮੇਰ ਨੂੰ ਜੋ ਆਦਮੀ ਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਦਵਾਤ
 ਲਿਆਂਦੀ ਮੁਰਖ ਉਠਾਇਕੇ ॥ ਛੱਡਿਆਸੀ ਬਾਜ਼ ਪਿੱਛੇ ਤਿੱਤਰਾ
 ਦੇ ਜੋਗੀ ਆਵੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪਤਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲਗਿਆ ਹੈ ਜਾਇਕੇ ॥
 ਖੀਰ ਖੰਡ ਨਾਲ ਥਾਲ ਪੂਰਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਹੀ ਰੁਪਏ
 ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਹੋ ਟਿਕਾਇ ਕੇ ॥ ਆਵਾਗੋਲ ਬੋਲ ਤੇਰਾ ਹੋਯਾ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀ ਆਖੇ ਗਵਲੇ ਨੂੰ ਖੂਬ ਸਮਝਾਇਕੇ ॥
 ੪੪੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਹਿ ਕੇ ਰੁਮਾਲ ਥਾਲ ਦੇਖਦੀ ਹੈ
 ਚਾਵਲਾਂ ਦਾ ਹੋਇਕੇ ਹੈਰਾਨ ਪੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗੀ ਆਨਕੇ ॥
 ਅੱਗੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਕਢਾਯਾ ਨਾਲ ਸੋਟਿਆ ਦੇ ਜਾਣਿਆਂ ਨਾ
 ਜੋਗੀ ਆਵੇ ਅਸਾਂ ਨੇ ਪਛਾਨਕੇ ॥ ਬਖਸ਼ ਗੁਨਾਹ ਸਾਨੂੰ ਵਾਸਤੇ
 ਰੁਮਾਲ ਵਾਲੇ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਕਬੂਲ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰ ਜਾਨਕੇ ॥
 ਬਖਸ਼ ਮੁਰਾਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਡੇ ਤਾਈਂ ਜਿਸਦੇ ਵਿਛੋੜੇ
 ਨੇ ਕਲੇਜਾ ਦਿੱਤਾ ਛਾਨਕੇ ॥ ੪੪੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖਕੇ
 ਖਲੋਤੀ ਸੈਹਤੀ ਕਰਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਲੋਂ ਦੀ ਉਠ ਗਈ ਆਹੋਰ ਸਭ
 ਇਲੈ ਵਿਲਗੀਰੀਆਂ ॥ ਦੰਮਾਂ ਬਾਝ ਹੋਈਰਾਂ ਗੁਲਾਮ ਅੱਜ
 ਰਾਵਲੋਂ ਦੀ ਦੇਖਕੇ ਸ਼ਕੀਰ ਕੋਲੋਂ ਬਾਹਰਾਨੀ ਪੀਰੀਆਂ ॥ ਅੱਜ
 ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥੇ ਮਿਲਾਪ ਆਪ ਮਿਤਿ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਛੱਡ ਬੈਠੀ ਖੁਸ਼ਲੋਂ

ਮੈਂ ਜੰਡ ਤੇ ਕਰੀ ਰੀਆਂ॥ ਹੋਈ ਹਾਂ ਮੁਰੀ ਦਤੇਰੀ ਨਾਥ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਭਰਮਦੀਆਂ ਤੁਸਾਂ ਗਲੋਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜੰਜੀਆਂ ॥ ੪੪੬॥ ਰੀਆਂ
 ਕਬਿੱਤ॥ ਮੱਥਾ ਦੇ ਕਨਾਥ ਨੂੰ ਸਿਧਾਈ ਸੈਹਤੀ ਘਰਾਂ ਵਲ ਰਲ
 ਮਿਲ ਰਾਇ ਬਾਂਤੇ ਸਾਇਬਾਂਭੀ ਆਈਆਂ॥ ਬੈਠੀਆਂ ਨਜ਼ਦੀਕ
 ਪਾਸ ਹੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੇਨੂੰ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਤਾਜ਼ੀਆਂ
 ਵਧਾਈਆਂ ॥ ਬਾਗਵਿੱਚ ਜਾਇਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਈ ਭਾਬੀਏ ਨੀ
 ਬੈਠ ਕੇ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਅੱਜ ਖਾਧੀਆਂ ਮਲਾਈਆਂ ॥ ਅੱਜ ਜੇਹੂੰ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੂੰਹੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾ
 ਠੀਕ ਪਾਈਆਂ ॥ ੪੪੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅਜ ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਹੈ
 ਗੁਲਾਬ ਵਾਂਗੂ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਬਾਗਵਿੱਚ ਹੋਯਾ ਤੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ
 ਮੇਲ ਨੀ ॥ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਤੇਲੀ ਘਾਲੀ ਰੋਕੀ ਆਲ ਗਾਧੀਆਂ ਨੇ
 ਫੇਗ ਸੁੱਟ ਚੱਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਫੁਲੇਲ ਨੀ॥ ਧੁੰਆਂ ਪਾਲੀ ਪਾਇਕੇ
 ਫਰੰਗੀ ਬੈਠੀ ਰੀਬ ਨਾਲ ਕਲਾ ਨੂੰ ਮਰੋੜ ਕੇ ਚਲਾਈ ਤੇਰੀ
 ਰੇਲ ਨੀ ॥ ਮੰਨ ਤੇ ਨਾ ਮੰਨ ਭਾਵੇਂ ਮੂਲ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬਾਗ
 ਵਿੱਚ ਹੋਯਾ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂਰ ਕੋਈ ਖੇਲ ਨੀ ॥ ੪੪੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਉਤੇ ਭਾਬੀਏ ਤੂੰ ਸਾਥੇ
 ਭਲਾ ਚੱਖ ਦੀਹੈਂ ਚੇਰੀਆਂ ॥ ਤੌਰ ਤੇਰਾ ਔਰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਸਦਾ
 ਕਾਸੂਤਾ ਜੇਹਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਉਧੇੜ ਕਿਸੇ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ॥
 ਚੋਲੀਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਸਭ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਏ ਬਾਗਿਆਂ ਦੇ ਬੁੱਕਲ ਦੇ ਵਿੱਚ
 ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ ਲੋਗੀਆਂ॥ ਦੱਸ ਤੇਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਾਡੇ ਭਾਈ ਬਾਗਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖੇਲੀਆਂ ਤੇ ਚੇਰੀਆਂ

॥੪੪੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਏਹੋ ਜੇਹੀ ਵਜਹ ਤੇਰੀ ਕਦੇ ਨ ਮਲੂਮ
 ਹੋਈ ਜੇਹੀ ਅੰਜ ਭਾਬੀਏ ਤੇ ਬੈਠੀ ਨਾਲ ਆਬਦੇ ॥ ਕਿਸੇ
 ਹਿੰਕਨਾਲ ਤੇਰੀ ਹਿੰਕ ਜੇੜੀ ਭਾਬੀਏ ਨੀ ਘੁੱਟ ਲਏ ਬਿਥਾਰੇ
 ਵੇਵੇਂ ਫੁਲ ਜੋ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ॥ ਦਿੱਲੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੇੜ ਢਾਹ
 ਦਿੱਤੇ ਕਿੰਗਰੇਨੀ ਮੱਲ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਅੰਜ ਤਖਤ ਨਵਾਬ ਦੇ ॥
 ਰੁਸਲਈਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਨਚੇੜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਤੇੜ ਦਿੱਤੇ
 ਝਬੇ ਅਤੇ ਸੀਸੇ ਜੋ ਸਰਾਬ ਦੇ ॥ ੪੫੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਿਸੇ ਨੇ
 ਕਮਾਨ ਬਾਨ ਤਾਨਕੇ ਚਲਾਈ ਆਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਖੇੜੇ ਤੇਰੇ
 ਮੋਢੀਆਂ ਦੇ ਬਾਲਨੀ ॥ ਪੱਟਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਟ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਕਿਨ੍ਹਾਂ
 ਬੋਲੀਆਂ ਨੇ ਬੂਠ ਹੈ ਜੇ ਬੋਲੇ ਨਾਲਾਖੇ ਲੂਕੇ ਦਿਖਾਲਨੀ ॥ ਮੁਖ
 ਉੱਤੇ ਦਾਗ ਸਾਨੂੰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦੇ ਸੱਚ ਦੱਸੀ ਭਾਬੇ ਅੰਜ
 ਹੋਸਾ ਕੀ ਬਿਲਾਸਨੀ ॥ ਬਾਗਦਾ ਹਵਾਲ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸੋਈ ਦੱਸ ਭਾਬੀ ਜੋਈ ਬੀਤੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲਨੀ ॥ ੪੫੧ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਦੋਸ ਨ ਲਗਾਓ ਮੈਨੂੰ ਤੱਤੜੀ ਨੂੰ
 ਬੋਲਦੀ ਸਲੋਟੀ ਹੱਥ ਫੌੜਕੇ ਸਵਾਲੀਆਂ ॥ ਇਕ ਵੱਲੋਂ ਗਇਬਾਂ
 ਤੇ ਆਪਿਬਾਂ ਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤੀ ਜੁਜਾ ਮੀਏਂ ਰਾਂਝਣੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਮੈਂ
 ਰੰਝੁਲੀਆਂ ॥ ਫੁੱਟੇਂ ਫੁੱਟਾਂ ਬਾਗਵਿੰਚ ਦੇਖੀ ਸਾਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ
 ਤੁਪਾਕੀ ਤਾਂ ਗੋਲ ਆਵਾਗੋਲ ਛੱਧ ਖਾਲੀਆਂ ॥ ਰੁਪਹੀ ਰੁਪਾਤੀ
 ਪੁਸ਼ਪੈਠੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮੁਖ ਆਈਆਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁਸੀ ਬੋਲਦੀ-
 ਆਂਡੇ ਲਈਆਂ ॥ ੪੫੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਤੇਤੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਸਾਂ
 ਖੈਰੀਓ ਰੁਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਖਿ ਤੇਰੇ ਸਮਰੀ ਭੁਲਯੋ ਅਲਾਰ ਨੂੰ ॥

ਪਟੀਆ ਦੇ ਬਾਲ ਮੈਂ ਬਖੇਰੇ ਆਪ ਮੌਜ ਨਾਲ ਪਾਸੇ ਦੇ ਥਾਂ ਆਏ
 ਚੋਟਲ ਗੀ ਮੇਰੇ ਹਾਰਨੂੰ ॥ ਇਵਾਣੀ ਹਾਮੇ ਕੁੜੀ ਖੇਲਾਂ ਗੁੱਡੀਆਂ
 ਪਰੇ ਮਨਾਲ ਕਦੇ ਮੈਂ ਪਛਾਣਾਂ ਭੁਲਾ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਾਰਨੂੰ ॥
 ਆਵੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸ਼ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਰੀ ਚਿੰਨੀ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ
 ਸੀਂ ਦਕੇ ਚੜ੍ਹਾਉ ਨਹੀਂ ਭਾਰ ਨੂੰ ॥ ੪੫੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕੰਨਿਆ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਜਾਣਭਾ ਬੋਧਾ ਗਵਿਰ ਰਾਇ ਬਾਂਤੇ
 ਸਾਹਿਬਾਂ ਪੁਕਾਰਨ ਖਲੋਤੀਆਂ ॥ ਤਾਂਹੀ ਤੇਰੇ ਵਾਲ ਨਾਲ ਮੌਜ
 ਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਦੁੱਟ ਗਿਆ ਹਾਰਤਾਰ ਪਾਈ ਜਦੋਂ ਮੋਤੀਆਂ ॥
 ਮਾਨਸਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਨੂੰ ਗਵਾਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ
 ਬੈਠੀਆਂ ਅਲੱਗ ਦੁੱਧ ਪੋਤੀਆਂ ॥ ਤੁਸੀਂ ਮੰਦ ਚੰਗ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣੋ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਦੀਆਂ ਪੋਤੀਆਂ ॥
 ੪੫੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਕ ਰੋਜ਼ ਸਹਿਤੀਨੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ
 ਖੇਤ ਵਲ ਚੱਲ ਭਾਬੇ ਹੀਰੇ ਪੱਜ ਦੱਲੀਏ ਕਪਾਹ ਦੇ ॥ ਅੱਜ
 ਕੱਲ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰਾਬਣਾ ਮਿਲਾਉਂ ਆਲ੍ਹ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਵਿੱਚ
 ਹੀਰੇ ਮੇਰੜੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ॥ ਸੱਦਕੇ ਸਹੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਤੀਨੇ
 ਵਹੀਰ ਪਾਸਾ ਲਾਯਾ ਅੱਗੋਂ ਹੀਰਨੂੰ ਮਾਨਿੰਦ ਸਾਦ ਸਾਹ ਦੇ ॥
 ਹਰਨੀਆਂ ਸਮਾਨ ਅੱਜ ਜਸਨ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬੁੱਧੇ ਮੁਢਾਈ
 ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਦੇ ॥ ੪੫੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੰਨ੍ਹੀ
 ਬਲੁਕੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤ ਦੇ ਤਮਾਮ ਸਹੀਆਂ ਮਿੱਠ ਜਾਈਆਂ ਕੁਝ ਨ
 ਕੁਮਾਹ ਨੀਤ ਧਾਰਕੇ ॥ ਹਾਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਸਹਿਤੀਨੇ
 ਦਰੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਰ ਹੋਮ ਭੋਲੀ ਮੰਗੀ ਮੇਰ ਵਿੱਚ ਆਕਰੇ ॥ ੪੫੬

ਗਿਆਤੀਯ ਅੰਜਵਹੁਰਜੀਨੂੰ ਵੇਰਨੇ ਨੀਕਠੇ ਕੀਤੇ ਲੋਕ ਹਾਲ
 ਹਾਲੀ ਖੁਕਾਰਕੇ ॥ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਚਈੜ ਹੀਰਭਿੰਗੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਹੋਈ ਬੇ ਸਿਭਾਲ ਨਾਲ ਮੱਕਰ ਅਜਾਰਦੇ ॥ ੪੫੬ ॥
 ਕੀਬੱਤ ॥ ਸਹਿਤੀ ਕਹੇ ਕੀਕੂੰ ਜਾਕੇ ਵਹੂੰ ਮੈਂ ਗਰਾਸ ਵਿਚ
 ਮੀਸੇ ਚਾਨਚੱਕ ਚੱਕ ਆਯਾ ਮੈਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨੀ ॥ ਕੇਹਾ ਬੀਜ
 ਭੁਨਕੇ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਦੇ ਚੰਦਰੇ ਨਸੀਬ ਕੋਈ ਪਾਪ
 ਰੋਯਾ ਹਰਾਨੀ ॥ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਾਸ਼ਨੂੰ ਲਿਆਉਨੀ
 ਸੀ ਆਉਣਾ ਸੀ ਬੁਰਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਨਾ ਜਰਾ ਨੀ ॥ ਮਾਰਕੇ
 ਨਿਸੰਗ ਭੰਗਨਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪਾ ਦਸੋਦਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਇ
 ਰੋਯਾ ਵੀਰ ਮਰਾ ਨੀ ॥ ੪੫੭ ॥ ਕੀਬੱਤ ॥ ਹੀਰ ਅੱਖੀਂ
 ਮੀਟਕੇ ਘਸੀਟ ਪਈ ਸਾਸ ਤਾਈਂ ਆਸ ਪਾਸ ਆਦਮੀ
 ਖਲੋਤੇ ਜਾਂ ਪਛਾਨਕੇ ॥ ਭੰਡੇਲਾ ਗਦੋਲ ਹੋਰ ਬੂਟੀ ਆਗਿਨਾਵੇ
 ਕੋਟ ਘੋਲ ਘੋਲ ਦਿੰਦੇ ਵਿਸ਼ਨਾਗ ਵਾਲੀ ਜਾਨਕੇ ॥ ਪੀਲਾ
 ਚੰਦਾ ਹਿਰਾਵੀਗ ਸੁਕਿਆ ਤਮਾਸ ਪੰਗ ਭੰਗ ਹੋਈ ਹੀਰ ਪੀੜ
 ਸੋਈ ਰੋਵੀਦਾਨਕੇ ॥ ਦੇਖਕੇ ਫਰੇਬ ਹੈ ਹੋਰਾਨਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਸਹਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਸੁਲਾਖ ਕੀਤਾ ਆਲਕੇ ॥ ੪੫੮ ॥
 ਕੀਬੱਤ ॥ ਖੁਫ਼ਲਾ ਸਹਿਤੀਆ ਨਸੀਕ ਆਤਾ ਵਹੁਦੜੀ ਦੇ
 ਬਿਰਾਡਾ ਬੇ ਸੱਪ ਜਿਸ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਭੰਗਈ ॥ ਆਦੇ ਫਾਹ
 ਨਹੀ ਖੁਲਾ ਦੋਸਤ ਤਮਾਸ ਚੰਕਾਰਾ ਮੈਂ ਇਲਾਕਾ ਹੋਵੇ ਸ਼ੈਤੀਆਂ
 ਦਿਉਗਲੀ ॥ ਇਲਾ ਪੀਲਾ ਬੁਧੇ ਰੰਗਾ ਸੋਯਕੀ ਬੁਧੁੰਗਾ ਦੱਸ
 ਮੰਦਰਾ ਸਿਲਾ ਲਾਜਕੇ ਬਲਾਸੀ ਕੁਝਿਕੀ ਪਛਕੋਈ ਰੰਗ ਤੇਜ

ਭੂਨਿਸੀਯਤਾਨਸਿੰਘ। ਕਰਾ ਮੇਂ ਇਲਾਸਤੋਰੀਲਲਹੋਈ
 ਭੰਗ ਨੀ ॥ ੪੫੯ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚਲੀ ਸਾ ਕੁਆਰ ਵਿੱਚ
 ਰਾਹਦੇ ਖਲੋਤੀ ਸਥੀਓ ਛੋਟਾ ਜੇਹਾ ਨਾਗ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ਖਲੋ ਗਿਆ ॥ ਮੇਂ ਅਵਾਦੀਹੀਰ ਸਾਰਸਾਦੀਕੀ ਸਪੇਲੀਆ
 ਵੀਸੁਬੀਆਂਬੁਲਾਵੇਪੈਰੀ ਦੰਦੀਆਚੁਭੇਗਿਆ ॥ ਛੋਟਾਜਿਹਾ
 ਨਾਗਜੀਨੇਮਾਰਿਆਸੀਭੰਗਮੇਰੇ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਲਤੇ ਧਰਾਨ
 ਮੇਰੇ ਖੋਗਿਆ ॥ ਰੰਗਦਾਸੁਨੈਹਰੀ ਜੀਹਰੀ ਕੋਹਰੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਕੋਟਮੇਰੀ ਜਾਨਨੂੰ ਉਲਟਖਰੇ ਹੋਗਿਆ ॥ ੪੬੦ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਮੰਜਾ ਰੁਕ ਹੀਰਦਾ ਲਿਆਦਾ ਘਰੀ ਖੋਜਿਆਨੇ
 ਮਾਂਦਰੀਅਨੇਕਦਾਰੁਆਨਕਰੇਂ ਕਾਰੀਆ ॥ ਚੋਕੀਆਂ ਭਵੰਤ
 ਧਾਰੀਡੇਕੀਏ ਕਾਜੀਆਂ ਨੇ ਜੋਚ ਲਾਯਾ ਹੋਰ ਰਲ ਖੰਡਤਾ
 ਖਸਾਰਿਆ ॥ ਜੋਭਸੀਨਜੁਮੀ ਸਭਕਠੇਕੀਏਖੋਜਿਆਨੇਹਾਭਸ
 ਹਕੀਮਜੋਕਿਤਾਬਾਂ ਪਛੇ ਚਾਰੀਆ ॥ ਦੂਰਾਸਾਦੁਰਲਾਯਾ
 ਫੁਚੇ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਜਿਥੇ ਨਾਗ ਆਸਕੀ ਨੇ ਦੰਦੀਆਂਸੀ
 ਮਾਰੀਆ ॥ ੪੬੧ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸਾਧਿਆ ਦੇ ਪਾਸ ਇੱਥੇ
 ਭੋਲੇ ਮੇਂ ਗਲੀਬਣੀਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਲਾ ਭਲੀ ਅਨੇਖੀ ਚੁੱਥੇ
 ਕੁੜੀਨੀ ॥ ਬੱਝ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਆਲ ਦੇਖ ਲੈਲਾ ਸੀਉਥੀਦਾ
 ਲਿਖੀ ਭਕਦੀਰਸਾਈ ਚਲੀਕਦੇ ਮੁੜੀਲੀ ॥ ਸੋਚਣੀਦੀਹੀ
 ਚਿਸਕਸਮੁੰਦਵਿਚਗੋਬਿੰਦਾਭਿਲਾਹੀ ਮਲਕੀ ਸਿੰਘਾਦੇ
 ਜਾਣੀਚੁਭੀਨੀ ॥ ਚਾਕੋਬਾਬਮੇਨੂੰਨ ਅਰਮ ਭਗਵਾਨੀਯਾਤੁ
 ਜਿਸਪਾਸ ਭੰਮੀ ਚੋਰੇ ਹੁਕਮਪੋਰੀ ਚਲੀ ਭੀਯਾਨੀਯਾਤੁ

ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਰਤੀ ਆਖੇ ਬਾਬਲਾ ਫਕੀਰ ਇੱਕ ਬਾਗ ਵਿੱਚ
 ਮਤਿਰਪਛਾਣੇ ਜਾਣੇ ਨਾਗਵਾਲੀ ਜਾਤਵੇ ॥ ਲਾਲਚੀ ਲਪੇਟੀ
 ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਰਵਾਦਾਰ ਹੋਕ ਪਾਕ ਰੱਬ ਨੇ ਬਨਾਈ ਕਰਮਾਤ
 ਵੇ ॥ ਪਾਣੀ ਅੰਨ ਖਾਂਦਾ ਅਸੀ ਕਦੇ ਨਾ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਰੱਬ ਨੂੰ
 ਚਿਤਾਏ ਨਾ ਵਿਸਾਰੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤਵੇ ॥ ਜੈਦੇਤਾਈ ਭੇਜ ਕੇ ਮੰਗਾਉ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਕਲ ਪਾਵੇ ਵਹੁਟੜੀ ਵਫ਼ਾਤਵੇ ॥
 ੪੬੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੱਜ ਆਖੇ ਸੈਦਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਈ
 ਨਾਥ ਪਾਸ ਅੱਜ ਕਲ ਖਾਂਦਾ ਨੂੰ ਵਹੁਟੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ॥
 ਹਾਲਦੋਸੀ ਅਵਲਾਤੋਂ ਲਾਇਕੇ ਮਿੰਨਤ ਨਾਲ ਹੋਰ ਹੱਥ ਨੇੜ
 ਲੱਖ ਕਰੀਂ ਦਿਲਦਾਰੀਆਂ ॥ ਜਾਇਕੇ ਅਦਾਬ ਨਾਲ ਬੈਠੀਂ
 ਪਾਸ ਨਾਥ ਦੇ ਤੂੰ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰੇ ਕੁਟਾਂਹੈਨ ਬੱਚਾਤਾਰੀਆਂ ॥
 ਬੱਚਾਹੀ ਲਿਆਇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੋਗੀਏ ਨੂੰ ਵਹੁਟੀ ਪਾਸ
 ਆਨਕੇ ਬਤਾਬੀ ਕਰੇ ਕਾਰੀਆਂ ॥ ੪੬੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਬਾਪ ਪਾਸੋਂ ਪੁੱਛਕੇ ਸਿਧਾਇਆ ਸੈਦਾ ਜੋਗੀ ਵੱਲ ਜੁੱਤੀਆਂ
 ਸਮੇਤ ਚੌਂਕੇ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਜਾਇਕੇ ॥ ਜੋਗੀਨੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਦੇਖਕੇ ਕਰੋਧ ਨਾਲ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਉਂ ਖਲੋਤਾਂ ਏਥੇ
 ਆਇਕੇ ॥ ਮਾਰਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸੈਦਾ ਚੱਕ ਨਾਥ ਜੀਨੇ
 ਮਾਰੀਆਂ ਪਹੋੜੀਆਂ ਤਾਂ ਪਾਸ ਬਿਠਲਾਇਕੇ ॥ ਹੀਰ ਜੱਦੀ
 ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਮੰਤ੍ਰਿ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਸੈਦਾ ਮਿੱਠੇ ਮਾਰ
 ਕੁੰਦ ਮਾਇਕੇ ॥ ੪੬੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਮ ਸੁਣ ਹੀਰ ਦਾ
 ਕਬੀਰੀ ਕਰਮ ਅਦਾ ਇਸ ਹੋਧਾ ਕੁੰਦਰੋਂ ਪਛਾੜੀ ਬੈਠਾ

ਹਾਰਕੇ ॥ ਫੱਕਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸਸਾਕੇ ਬੈਠੀ ਏਯਾ ਬਨਾਲ ਬੈਠੀ ਏ
 ਬਾਨ ਸਾਂਭ ਬੋਲੀ ਏ ਬਿਚਾਰਕੇ ॥ ਕਿਸਕੇ ਮਕਾਰ ਮੇਰੇ ਬਾਥ
 ਤੂੰ ਖਲੋਤਾ ਆਨ ਪੁਛਦਾ ਚੰਬੇਟਾ ਬੇਟਾ ਦੱਸ ਤੂੰ ਪੁਕਾਰਕੇ ॥
 ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਸੈਦਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾਥ ਤਾਈਂ ਦਰਦ ਫਰਾਕ
 ਨਾਲ ਨਾਹ ਰੇ ਭਾਰੇ ਮਾਰਕੇ ॥ ੪੬੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਦਾ ਮੇਰਾ
 ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਆਹਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਹੀਰ ਖੋਟੀ ਤਕਦੀਰ ਤਦ ਬੀਰ
 ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ ॥ ਭੰਗ ਮਾਰ ਵਹੁਟੜੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਸੱਪ ਨੇ ਹੈ
 ਘੂਕੀ ਵਿਚ ਆਈ ਮੁਖੇਂ ਬੋਲਦੀ ਨ ਕੋਲਦੀ ॥ ਪੀਲਾ ਲੀਲਾ
 ਰੰਗ ਅੰਗ ਸਭ ਬਦਰੰਗ ਹੋਏ ਤੰਗ ਕੀਤੀ ਬਿਖ ਨੇ ਹੈ ਜਾਨ
 ਘੜੀ ਪੱਲਦੀ ॥ ਸਾਨੂੰ ਕਰਲਾਪ ਪਾਪਭਾਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਨਾਲੇ ਹੈ ਬਿਚਾਰੀ ਹੀਰ ਆਪ ਦੁਖ ਬੋਲਦੀ ॥ ੪੬੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਲੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਜ ਕਰੋ ਘਸਾਂ ਆਜਸਾਂ ਦਾ
 ਹੋਸ਼ ਜੋੜ ਸੈਦੇ ਅੱਗੇ ਨਾਥ ਦੇ ਪੁਕਾਰਿਆ ॥ ਅੱਤ ਬਲੀ
 ਭੀੜ ਨੂੰ ਫਕੀਰ ਧੀਰ ਦੇਣ ਜੋਗ ਫੱਕਰਾਂ ਨੇ ਨਾਥ ਜੀ ਜਗੱਤ
 ਸਾਰਾ ਤਾਰਿਆ ॥ ਮਾਂਦਰੀ ਹਕੀਮ ਲੱਖ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਲਾਇ ਬੰਕੇ
 ਕੁਛ ਨ ਸਹਾਰਾ ਸਾਰਾ ਕੋੜ ਮਾਹੇ ਹਾਰਿਆ ॥ ਲੱਗਦਾ ਜੇਵੇਂ
 ਰਲ ਨੱਸ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਪ ਮੋਈ ਜਾਨੋਂ ਤੇ ਜਗਾਨੋਂ ਸਾਨੂੰ
 ਮਾਰਿਆ ॥ ੪੬੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਚਲਦਾ ਨਾ ਦੁਰਾ ਮੇਰਾ
 ਉਪਰ ਬਿਆਹੀ ਆਏ ਨਾਥ ਕਹੇ ਸੈਦਿਆ ਕਿਉਂ ਬੁਧਾ ਸਾਡਾ
 ਮੱਲਿਆ ॥ ਉਠਵਲ ਘਰਾ ਦੇ ਜੁਧਾ ਬਦੇ ਸਤਾ ਬਜਾਏ ਰਿਧਾ
 ਉਡੀਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੈ ਘੱਲਿਆ ॥ ਆਈ ਤਕਦੀ ਰੀਤ

ਐਕਭਸਰਲਵਿਚਭੰਡਕਰਲਾਪਕੁਸ਼ਾ ਆਗਰੀਏਬੋਲਿਆ॥
 ਏਥਾਂ ਨੂੰ ਚਿਕੀਤਾਰੀਨਾਂ ਅਸਾਂ ਭੰਗਵਨ ਸਿੰਘਾ ਨਾਥ ਆਖੇ ਬੋਲਾ
 ਸਾਡਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਗੱਲਿਆ ॥ ੪੬੬ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਸੈਦਾ
 ਜਹੇ ਨਾਥ ਜੀ ਕੁਵਾਰੀਆਂ ਸਮਾਨ ਹੀਰ ਜਦੋਂ ਦੀ ਹੈ ਆਈ ਕਾਈ
 ਜਾਨਈ ਨ ਗੱਲ ਹੈ ॥ ਪੇਕਿਆ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋਈ
 ਦੁਖਾਂ ਨਾਲ ਹਿੱਸਣੇ ਤੇ ਪੇਡਣੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕੁਛ ਵੱਲ ਹੈ ॥ ਕਸਮ
 ਰਸੂਲ ਦੀ ਜੇ ਮੁਖੋਂ ਬੋਲੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਏਸ ਗੱਲ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ
 ਕਲਜੇ ਨੂੰ ਸੱਲ ਹੈ ॥ ਮੱਛੀ ਵਾਗੂੰ ਤੜਫਦੀ ਮੈਂ ਛੱਡੀ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਸੈਦਾ ਆਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਯਾ ਘੜੀ ਹੈ ਯਾ ਪੱਲ ਹੈ
 ॥ ੪੭੦ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਰਾਬਾ ਕਹੇ ਸੈਦਿਆ ਬਿਸ਼ਕ ਮਰ
 ਜਾਵੇ ਹੀਰ ਨਿਕਲੇ ਰਿਹਾਜ਼ ਮੋਤ ਬੈਠੇ ਅਸੀਂ ਮੰਗਦੇ ॥ ਦੇਖਕੇ
 ਆਖਾ ਚਿੱਤ ਬੜਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੋਵੇ ਚੋਵੇ ਕੋਈ ਪਾਸ ਵੈਨ ਹੋਂ
 ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਦਾ ਮੋਈ ਦੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਸੁਖ ਬੈਠੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ
 ਮੰਗਦੇ ਦੁਆਈਂ ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਚੀਰੇ ਮੰਗਦੇ ॥ ਗੱਭਰੂ ਜੁਵਾਨ
 ਮੰਠ ਮਚੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਹੋਵੇ ਖੁਸ਼ ਹੀਲੀ ਵਿਚ ਦਾਇਰੇ ਮਲੰਗ
 ਦੇ ॥ ੪੭੧ ॥ ਕਥਿੱਤ ॥ ਰੰਨਾ ਪਾਸ ਚੱਕਰਾ ਦਾ ਕੰਮ
 ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਦਾ ਸਾਹ ਭਾਈ ਸੈਦੀ ਆਜ ਰਾਬ ਵਿੱਤਾ ਤੇ ਜ਼ਰੇ
 ॥ ਉਠ ਕੇ ਸਿਧਾਯਾ ਮੈਦਾ ਵੱਲ ਘਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਬਾਪ ਪਾਸ
 ਰੋਵੇ ਲੀਚ ਨੇ ਉਦਾ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਸਾ ਜੁਤੀ ਆਇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਨਾਸ
 ਕੀਤਾ ਚਾਹਲੇ ਨੇ ਆਰੰਘਾ ਬਿਦੋਸ਼ ਨਾ ਆਸ਼ੀ ਮੀਦੇ ਬੇਜੇ ਕਰੇ ॥
 ਹੋਰ ਬੰਨ੍ਹਾ ਆਖਿਆ ਬੋਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਨੀਂ ਨਹੀਂ ਆਈ

ਬੈਠਾ ਮੁਖੜਾ ਮਰੇੜਕੇ ॥ ੪੭੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹੜੀ ਆਖੇ
 ਬਾਬਲਾ ਸ਼ੁਭਾਬੀ ਜਾਵੀਂ ਜੋਗੀ ਪਾਸ ਸੈਦ ॥ ਮਗਰੂਰ ਨਹੀਂ
 ਕਿਸੇਤਾਈਂ ਬੁਝਦਾ ਜਦੋਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਵੱਠੀ ਹੈ ਪਲੰਘ
 ਉੱਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਸੁਝਦਾ ॥ ਜੋਗੀ
 ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਆਦਰਾਂ ਬਰੀਰ ਕੋਈ ਗੈਰ
 ਨਹੀਂ ਲੁਝਦਾ ॥ ਮਰਜਾਵੇ ਬੁਝਕੇ ਦੀ ਜਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਲੇਖ ਹੀਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਤੁਝਦਾ ॥ ੪੭੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਨਾਥ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੇ ਖਲੋਤਾ ਅੰਜੂ ਦੋਬ ਜੋੜ ਬਹੁੜੀ ਛਕੀਰ ਤੁਸਾਂ
 ਖਲਕ ਤਾਈਂ ਤਾਰਿਆ ॥ ਹੀਰ ਤਕ ਦੀ ਚਤਾਈਂ ਡੰਗ ਸੁੱਟੀ
 ਨਾਗਨੇ ਹੀ ਭਾਗਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਚਲੇਤ ਸੀਕਰੇ ਕਾਠੀਆਂ ॥ ਦੇਵ
 ਜੇਹੀ ਨੂੰਹ ਮਾਰ ਮੱਧਨੇ ਬਿਮਾਰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਵਲਾਇਤਾਂ
 ਦੁਹਾਈ ਦੇਕੇ ਹਾਰੀਆਂ ॥ ਹਾ ਰਕੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆਏ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਰੱਖ ਲਈਂ ਨਾਥਾ ਕਰਮ ਸ਼ਕਲਾਂ ਹਮਾਰੀਆਂ ॥ ੪੭੪ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਦੋਂ ਦੀ ਬਿਘਾੜ ਕੇ ਲਿਆਈ ਅਸਾਂ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ
 ਸੈਦੇ ਪੁੱਤ ਖੇਰੇ ਨੇ ਨ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਮੁੱਖਜੀ ॥ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਮੀਜੇ
 ਉੱਤੇ ਬੈਰਨ ਉਤਾਰਵੀ ਹੈ ਹੋਵੇ ਨਾ ਮੁਲੁਮ ਕੇ ਹਾਲ ਗਿਆ ਹੈ
 ਦੁੱਖ ਜੀ ॥ ਕੱਲੀ ਕਲਹਾਰੀ ਰਾਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਲੰਘ ਉੱਤੇ ਪਾਸ
 ਲਈਂ ਜਾਇ ਕੋਈ ਔਰਤ ਮਨੁੱਖਜੀ ॥ ਚਲੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਸਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਪੁਰਤਾਮ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਵਲਾਇ ਮੁੱਖਜੀ
 ॥ ੪੭੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਫੁੱਡ ਕੇ ਅਲਗੁ ਕੀਤੇ
 ਬਿਘਿਆ ਤੇ ਫਿਰੇ ਜੋਗੀ ਬਿਨ ਕੇ ਅਸਾਨੂੰ ਪਦੇ ਘੋਰੇ ॥ ੪੭੬ ॥

ਅਵਸੁਤਬੁਤ ਵਾਗ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਦੇ ਛੱਡਕੇ ਧੰਦਾਲ ਦੂਰ
 ਬੈਠੇ ਮੇਰਤੇਰਦੇ ॥ ਅਸੀਂ ਵਿਚਜੋਗਦੇਵਿਜੋਗਨਹੀਂ ਪਾਓਂਦੇ
 ਹਾਂ ਲੋਕ ਐਵੇਂ ਆਨਕੇ ਹੋਚਿਤਨੂੰ ਪਰੇਰਦੇ ॥ ਛੱਡਲੱਜਜੱਗ
 ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਅਕ ਰਹੇ ਜੋਗੀ ਅਸੀਂ ਅਜ
 ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ॥ ੪੭੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੱਗਪਗ ਉੱਤੇ ਰਖ
 ਅੰਜੂਨੇ ਪੁਕਾਰਕੀਤੀ ਚਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹੋ ਦੁਹਾਈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ॥
 ਵਾਸਤੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਬੋਲ ਮੇਰਾ ਹੋਏ ਹਾਂ ਲਾਚਾਰ
 ਮਾਨੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੁਲਾਮ ਦੀ ॥ ਨਾਹਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ
 ਦਿਨ ਹੋਵਦਾ ਬਤੀਤ ਸਾਨੂੰ ਨਾਥ ਜੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਾਨੂੰ
 ਕਹਿਰ ਕਤਲਾਮ ਦੀ ॥ ਹੀਰਦਿਲ ਗੀਰ ਪੀੜ ਨਾਲ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਅੰਜੂ ਆਖੇ ਅੰਜੂ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨੀ ਸੁਬਹਾ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ॥ ੪੭੭ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਅੰਜਵਾਲੀ ਅਜਸੀ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਸਾਥ
 ਹੋਸਿਧਾਯਾ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਮਨਾਇਕੇ ॥ ਬਾਵੇਂ ਹੋ ਬਤਿੱਤਰ ਅਵਾਜ਼
 ਦਿੱਤੀ ਪਿੰਜਰੇ ਮੇਂ ਖੇਡਿਆ ਦੇ ਬਾਰ ਜਾਖੀ ਪੁਰਮਸਰੀ ਜਾਇਕੇ
 ॥ ਜੋਰੇਖ ਚਿਤਾਰ ਕੇ ਸਿਸਾਰ ਕੇ ਕਰੋਧ ਨਾਲ ਅੰਜੂ ਤਾਈਂ ਆਯਾ
 ਹੈ ਵਿਰੁਤ ਅੰਗ ਲਾਇਕੇ ॥ ਸੋਹਣੀ ਨੇ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਜੋਗੀ
 ਮਛਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਇਕੇ
 ॥ ੪੭੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਨਾਥੀ ਦੇਖਦਾ
 ਮਿਰਮਲ ਲੁਰਾ ਕੰਮ ਸੀਤਾ ਰੁਸਾ ਲਾਈ ਚੋਖੀ ਦੇਰ ਨੀ ॥
 ਰੰਗ ਨੂੰ ਨੇ ਬੈਰੀ ਨੂੰ ਸਾਫੀਥ ਲ ਮਫਲ ਲਈਏ ਕੀਚੀਏ
 ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਤੀਬਰੀ ਕਾਏਥ ॥ ਸਹਿਮਤੀ ਚਾਹੁ ਲਗੁਸੀ

*

(੧੪੫)

ਜਰਾ ਨਾ ਮਲੂਮ ਕੀਤਾ ਘਰਾ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਕੇ ਦਿਲ ਹੀ
 ਦਲੇਰ ਨੀ॥ ਅਜੇ ਅੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਸੀਂ ਆਏ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਰਾਜੀ ਹੋਈ ਹੀਰ ਦੇ ਖੋਕੇ ਤਾ ਹੋਵੇ ਫੇਰ ਨੀ ॥ ੪੭੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕੰਨਿਆਂ ਕੁਵਾਰੀ ਤੋਂ ਕਤਾਯਾ ਸੂਤ ਗੰਢਿਆਨੂੰ ਕੋਠਾ ਇੱਕ
 ਭਾਲਕੇ ਅਲੱਗ ਬੈਠਾ ਜਾਇਕੇ ॥ ਚਾਲ੍ਹੀ ਰੋਜ਼ ਪਿਛੇ ਵਿਚ ਹੀਰ
 ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਕੀਤਾ ਮੁੰਦ ਘੱਤੇ ਬਾਰ ਨਾਲ ਸੈਹਤੀ ਨੂੰ ਰਲਾਇਕੇ
 ॥ ਹੀਰ ਦਿਲ ਗੀਰ ਰਾਜੀ ਹੋਈ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਬੜੀ ਡਦਬੀਰ
 ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਦੋਨੋਂ ਆਇਕੇ ॥ ਨੀਂਦਰ ਭਰ ਅੱਖੀਏਂ ਹੈ ਸੁੱਤੀ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਵਰੀ ਸਲੇਵੀ ਗਲ ਰਾਬਣੇ ਨੂੰ ਲਾਇਕੇ
 ॥ ੪੮੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਤੇ ਰੇਬੇ ਦੇ ਨੇ ਹੈ ਮਤਾ ਕੀਤਾ
 ਜਾਵਣੇ ਦਾ ਸੈਹਤੀ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖਲੋਤੀ ਵਿਚ ਬਾਰਦੇ ॥
 ਅਸੀਂ ਗੁਨ ਹਗਾਰ ਤੇ ਰੇ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਢੰਠੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸੀ
 ਜਗਤ ਤਾਈਂ ਤਾਰਦੇ ॥ ਜਿਸ ਤਦ ਬੀਰ ਹੀਰ ਆਨਕੇ ਮਿਲਾਈ
 ਤੇ ਨੂੰ ਤਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਈਂ ਤੂੰ ਮਿਲਾਈਂ ਨਾਲ ਯਾਰਦੇ ॥ ਮਿਲੇ ਜਾਂ
 ਬਲੇ ਰਸੋਂ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੈਹਤੀ ਹੀਰ ਨਾ ਬਯੋਗੇ ਬੁਲ
 ਕੂਕਦੀ ਬਹਾਰਦੇ ॥ ੪੮੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ
 ਖਲੋਤਾ ਰਾਂਬਾ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਧੀਨ ਕਰਤਾਰ ਬੇ ਸੁਮਾਰ ਲੀਲੀ
 ਤੇਰੀਆਂ ॥ ਡਿਵੇਂ ਏਸ ਸੈਹਤੀ ਨੂੰ ਮੁਰਾਦ ਆ ਮਿਲਾਈਂ ਸਾਈਂ
 ਜਿਵੇਂ ਆਨਕ ਵੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਹੀ ਮਿਚੀਆਂ ॥ ਆਜਿ ਸੀ ਕਿ ਬਲ
 ਅੱਜ ਹੋਵੇ ਮੇਰੀ ਬੁਸਾਂ ਅੱਗੇ ਸੇਧੀ ਤੇ ਜਥੇ ਦੀ ਵੇਵੇ ਏਸੇ ਬੇ
 ਚੇਰੀਆਂ ॥ ਮੰਗਦਾ ਦੁਆਈਂ ਸਾਈਂ ਪਾਸੋਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ

(੧੪੬) ੧੫੬

ਆਸਕਾ ਦੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਲਗਾਓ ਨਹੀਂ ਦੇਰੀਆ ॥ ੪੮੨ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੋਯਾ ਹੋਥ ਦਾ ਫੁਲਲ ਤਾਂ ਮੁਰਾਦ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ
ਮੁਖ ਦੁਖ ਭੁੱਖ ਸਹਿਤੀ ਕੇ ਤਮਾਮ ਗਏ ਦੁੱਟਕੇ ॥ ਵੇਲ ਚਾ
ਚੜ੍ਹਾਈਸੈਹਤੀ ਡਾਢੀ ਵਾਲੇ ਛੋਕਦੇਨੇ ਨਾਲ ਹੀਰ ਰਾਂਝਣਾ
ਸਿਧਾਏਬੁੱਗੀਪੱਟਕੇ ॥ ਆਪਧਾਪਚਲੇਮਾਰਧਾੜਵੀ ਕੰਧਾਰ
ਤਾਈਂਦੇਖਦੇਜਹਾਨਮਾਲਖੇੜਿਆਂਦਾਲੁੱਟਕੇ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ
ਹੋਈਜਾਂਮਲੂਮਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਭਰੂ ਪਛਾੜੀ
ਵਾਗਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ॥ ੪੮੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹੇਂ ਹੋਈ
ਬਦਨਾਮੀਅੱਜਖੇੜਿਆਂਦੀ ਜਿੱਥੇਹੱਥ ਲੱਗੇ ਮਾਰ ਜਾਨ ਤੇ
ਗਵਾਈਏ ॥ ਕੇਤੇਕਹੇਂ ਜੋਗੀਦੀ ਪੁਜਾਈ ਆਸ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ
ਜਿੱਥੇ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਅਸੀਂ ਚੋਟ ਨਾ ਲਗਾਈਏ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹੇਂ
ਜਾਨ ਸ਼੍ਰੋਹੋ ਖੱਟਲਾ ਕੀ ਵੱਟਲਾ ਹੈ ਰਾਹਦੀ ਬਲਾਇ ਗਲ
ਆਪਣੇਕਿਉਂ ਪਾਈਏ ॥ ਲੱਖਲੱਖਉੱਠਨਦਲੀਲਾਂਭਗਵਾਨ
ਸਿੰਘਾ ਕੇਤੇ ਕਹੇਂ ਰਹੂ ਕੀਜੇ ਐਵੇ ਘਰ ਜਾਈਏ ॥ ੪੮੪ ॥
ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੈਹਤੀ ਤੇ ਮੁਰਾਦਦੀ ਨਾ ਖੋਜ ਲੱਗੀ ਖੇੜਿਆਂਨੂੰ
ਹੀਰਤੇਰੰਝੇਟਾ ਜਾਕੇ ਰੋਕੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਦੇ ॥ ਫੰਮਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਚੰਮਲਾਲਕੀਤਾਰਾਬਣੇਦਾਬਲਦਾਨਵੱਸਰੋਂਦਾ ਨਾਲ ਉੱਚੀ
ਆਹਦੇ ॥ ਅਦਲੀਦੇਦੇਸਵਿੱਚ ਆਲਕੇ ਕਲੇਸ਼ ਹੋਯਾ ਰੋਂਦਾ
ਵਰਵੇਸ਼ਕੰਠ ਸੁਨਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹਦੇ ॥ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਫੌਜ ਨਾਲ
ਮੌਜ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਘੇਰਕੇ ਲਿਆਓਜਾਓਨਾਲਉਤਸਾਹ
ਏ ॥ ੪੮੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਘੇਰ ਆਦਾ

ਸਭ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਨਾਲ ਧੂਮ ਧਾਮ ਦੇ ॥ ਰਾਏ
 ਕਿਹਰਾਜਿਆ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਚਿਰ ਜੀਵੇ ਧੂਮ ਤੇਰੀ ਪਈ ਅੱਜ
 ਵਿਚ ਫੂਮ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਜਹੀਰ ਕੀਤਾ ਅਸਾ
 ਤਾਈਂ ਖੋਹ ਕੇ ਫ਼ਕੀਰ ਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰੋ ਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂਵ ਦੇ ॥ ਤੇਰੇ ਰਾਜ
 ਵਿਚ ਮੁਹਤਾਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰੱਖ ਲੈ ਲਿਹਾਜ਼ ਫੰਦ ਕੱਟ ਕੇ
 ਗੁਲਾਮ ਦੇ ॥ ੪੮੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ
 ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੰਬੇ ਦੇ ਤਾਈਂ ਸ਼ਰਾਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਲੋਤਾਜ ਦੇ ਆਨ ਕੇ
 ॥ ਕਿਸ ਤਦ ਬੀਚ ਹੀਰ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਚੱਲੇ ਤੈਥੋਂ ਦੱਸ ਤੂੰ ਹਵਾਲ
 ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ॥ ਸ਼ਰਾਏ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਬੁਠ ਨਹੀਂ
 ਬੈਠਨਾ ਹੈ ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਦੱਸੀਂ ਦੀਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ॥ ਹੋਵੇ
 ਇਨਸਾਫ਼ ਤੇਰਾ ਸਭ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਵਾਗੋਲ ਨਹੀਂ ਕੋਈ
 ਮਾਰਨਾ ਰੰਵਾਣ ਕੇ ॥ ੪੮੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ
 ਥਾ ਰੰਬੇ ਦਾ ਬੇਟਾ ਇੰਦਾਮੈਂ ਹੀਰ ਹੂਰ ਹੋਇ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ
 ਆਂਵ ਦੀ ॥ ਰਿਖੀ ਦੇ ਸਰਾਪ ਨਾਲ ਆਏ ਵਿਚ ਮਾਤ ਲੋਕ ਹੋਈ
 ਗੱਲ ਸੋਈ ਜੇਹੜੀ ਸਾਈਂ ਤਾਈਂ ਭਾਂਵ ਦੀ ॥ ਫੇਰ ਪੰਜਾਪੀਰਾਂ ਨੇ
 ਨਿਕਾਹ ਮੇਰਾ ਆਪ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨਾਮ ਅੱਜ ਤੀਕ
 ਗਾਉਂਦੀ ॥ ਬਾਬਾ ਵਰ੍ਹੇ ਮੱਥੀਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ
 ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰਹੀ ਨਾਲ ਖੇਡਦੀ ਖਿਡਾਉਂਦੀ ॥ ੪੮੮ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਕਾਜ਼ੀ ਬੈਠ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ
 ਸ਼ਰਾਏ ਹਜ਼ੂਰ ਤੁਸਾਂ ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ॥ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਆਨ ਕੇ
 ਸੁਣਾਓ ਤੁਸੀਂ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਆਨ ਕੇ ਯਕੀਨ ਕੰਡਾ ਸਾਹਿਬੀ ਦਾ

ਤੋਲਨਾ ॥ ਬਿਨਾਂ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹਾਲ ਰਤੀ ਨਾ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਅੰਵਲਾਂ
 ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਹੋਵੇ ਨਾ ਫਰੋਲਨਾ ॥ ਸੱਚ ਦੁੱਧ ਪਾਇ ਕੇ ਜਮਾਵੀ
 ਫਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਝੂਠ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਨਾ ॥
 ੪੮੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਬਿਯਾਨ ਕੀਤਾ ਅੰਵਲਾਂ ਤੋਂ
 ਅੰਤਤਾਈਂ ਸੁਣੀ ਮੀਆਂ ਕਾਜ਼ੀਆ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੰਨ ਦਾ ॥
 ਸ਼ਾਹਦੀ ਵਕੀਲ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਨਿਕਾਹਤਾਈਂ ਹੋਰਕੀ ਹਵਾਲੇ
 ਤੈਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਸਾਰੀ ਜੰਨ ਦਾ ॥ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਨੇ ਰੰਵਾ ਨਿਆਸੀ
 ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਖੋਲੀਆਂ ਦਾ ਰਾਕ ਜੇ ਹੜਾਵਾ ਵੇ ਬੈਠਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਾ ॥ ਕਾਮਾ
 ਸੀ ਜਰੂਰ ਫਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਚੁਚਕੇ ਦਾ ਸੋਈ ਗੱਲ ਆਪਣੀ
 ਜਬਾਨੀਂ ਬੈਠਾ ਮੰਨ ਦਾ ॥ ੪੯੦ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਲਾਗੀ ਦਾਰੀ
 ਕੀਤੇ ਪਰਸੰਨ ਬਾਰ ਚੁਚਕੇ ਦੇ ਹੋਰ ਲੱਖ ਆਦਮੀ ਨੂੰ
 ਕੀਤਾ ਪੁੰਨ ਦਾ ਨ ਹੈ ॥ ਨੌਬਤਾਂ ਨਗਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਵਿਆਹ
 ਆਂਦੀ ਗੱਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਨ ਦਾ ਜਹਾਨ ਹੈ ॥ ਰਸਮ ਰਸੂਮ
 ਸਾਡੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਿਕਾਹ ਵਾਲੀ ਚੱਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈਕੇ ਆਦ ਜੋ
 ਕੁਛ ਨ ਹੈ ॥ ਮੁੱਛੇ ਫਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸੁੱਦਕੇ ਮੁਲਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ
 ਬੰਗ ਵਿਚ ਜੇ ਹੜਾ ਦਿੰਦੁ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ॥ ੪੯੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਫੇਰ ਚਕ੍ਰ ਨੰਮਕ ਚਲਾਯਾ ਪਿੱਛੇ ਖੋਲੀਆਂ ਦੇ ਖੇੜਿਆਂ ਮੇਂ
 ਆਸ਼ਾ ਹੋਕੇ ਰੁਮਕਾਹੀ ਹੀਰ ਦਾ ॥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ
 ਨਾਲ ਆਫੇ ਹੀਰ ਪਾਸ ਆਸਲਾ ਜੇ ਰਹੀ ਭੇਸ ਧਾਰਿਆ ਛਕੀਰ
 ਦਾ ॥ ਰੁਦੇ ਰੁਦੇ ਬਾਰੀ ਹੋਕੇ ਬੈਠ ਦਾ ਬੰਗਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਰਾ ਮੇਂ
 ਮੁੱਛੇ ਰੁਦੇ ਨੀਕ ਰੀਜੀਰ ਦਾ ॥ ਅੱਸ ਸਾਡੀ ਬੰਨੀ ਲੈਕੇ ਬੰਨਾ

ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਸੋਈਦਾਵਾਕੀਤਾਅਸੀਆਪਨੀ ਜਗੀਰਦਾ॥
 ੪੯੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੌਤਕੀ ਫਕੀਰ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਸਭ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪੰਖ ਮੁਰਦਾਰ ਲੈਕੇ ਕੁੱਕੜ ਬਨਾਉਂਦਾ॥ ਧੂਨੀ
 ਲਾਕੇਅੱਗਦੀਤੰਦੂਰਵਿੱਚਬੈਠਦਾਹੈਦੱਬਕੇਗਠੋਲੀਬੂਟਾ ਅੰਬ
 ਦਾਲਗਾਉਂਦਾ॥ ਬਿਨਾਬੈਲਵੱਛੇਖੂਹਰੇੜਦਾਹੈਪਾਲੀਆਂਦਾ
 ਹੋਕੇ ਅਸਵਾਰਘੋੜਾਕੰਧਦਾਭੁਜਾਉਂਦਾ॥ ਫੰਦ ਭਾਰੀ ਯਾਦ
 ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਰਾਵਲੇਦੇ ਜ਼ਿਮੀਅਸਮਾਨਤਾਈਂ ਟਾਕੀਆਂ
 ਲਗਾਉਂਦਾ॥ ੪੯੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਇਕ ਰੋਜ਼ ਹੀਰ ਜੱਟੀ
 ਸੱਪ ਨੇ ਜ਼ਹੀਰ ਕੀਤੀ ਮੱਦ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਅਸਾਂ ਮਾਂਦਰੀ
 ਪਛਾਣਕੇ॥ ਲੈਂਦਾਹੀਸਲੇਟੀਨੂੰਵਹੀਰਪਾਯਾਰਾਂਬਣੇਨੇ ਤੇਰੇ
 ਦੇਸ ਵਿਚ ਅਟਕਾਯਾ ਅਸੀਂ ਆਣਕੇ॥ ਹੋਵੇਇਨਸਾਫ ਹੀਰ
 ਮਿਲੇਸਾਨੂੰਖੇੜਿਆਨੂੰਰਾਜੇਦੋਰਯਾਰਤਾਈਂਮਾਰਦੇਰੰਢਾਣਕੇ
 ॥ ਕੀਤੀਅਰਜੋਈਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਖੇੜਿਆਨੇਹੱਕਦਾਰਤਾਈਂ
 ਮਿਲੇਹੱਕਅਦਲਜਾਣਕੇ॥ ੪੯੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ
 ਰਾਜਿਆ ਧਿੜਾਣੇ ਬੰਨ੍ਹ ਤੋਰਦਾ ਹੈਂ ਐਵੇਂ ਚੱਕ ਆਵਾਰੋਂਣ
 ਮਾਰਿਆਨੂੰਮਾਰਦਾ॥ ਹੋਵੇ ਇਨਸਾਫ ਹੀਰ ਮਿਲੇ ਵਰਵੇਸ਼
 ਤਾਈਂ ਵੱਸੇ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਛੁਲ੍ਹਲ ਹੋਵੇ ਕਰਤਾਰਦਾ॥ ਮਾਰਕੇ
 ਫਕੀਰਤਾਂਜ਼ਹੀਰਕੀਤਾਖੇੜਿਆਨੇਕੀਤਾਨਾ ਖਿਆਲ ਸਾਈਂ
 ਕਾਦਰਗੁਫਾਰਦਾ॥ ਤੇਰੇਦਰਬਾਰਜੋਗੇਹੋਏਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਹੋਰਨਾਭਰੋਸਾਸਾਨੂੰਕਿਸੇਨਰਨਾਰਦਾ॥ ੪੯੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਕਾਜ਼ੀਆਖੇਰਾਂਬਿਆਤੰਜਾਣਦੇ ਰਿਹਾਜ਼ ਤਾਈਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ

ਐਰਤਾਂ ਦਾ ਖਣਾ ਹਰਾਮ ਹੈ ॥ ਦੰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਮੰਨਤ
 ਨਾ ਕਰੇ ਕੋਈ ਸਾਰੇਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਹੈ ॥ ਸਾਹਵੀ
 ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਦੇ ਸਦੇ ਹੈ ਖੇੜਿਆਂ ਦਾਰਾਂ ਬਾਪਿ ਛੇਲਾਂ ਗਾਐ ਦੇ ਕੋਈ
 ਖਾਸ ਆਮ ॥ ਜਾਣਦੇ ਬਖੇੜਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜੋਗੀਆਂ ਤੂੰ
 ਖਰਾਹੋ ਕਵਾਰ ਹੀਰ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਬਾਮ ਹੈ ॥ ੪੯੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਰਾਜਿਆਂ ਤੋਂ ਦੇਖੋ ਇਨਸਾਫ ਅੰਜ ਦੂਰ ਹੋਯਾ ਭੁੱਬ ਗਈ ਅਦਲ
 ਸਮੇਂ ਆਈ ਕਲੁਕਾਲ ਦੀ ॥ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੀ ਆਸ਼ਕੀ ਨੂੰ
 ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਂ ਪੀਰਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੀ ॥
 ਜਿਸੀਂ ਅਸਮਾਨ ਪੈਲ ਬਾਸ਼ਕ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੀ ਸਲੇਟੀ
 ਵਿਚ ਬੇਲਿਆਂ ਦੇ ਭਾਲ ਦੀ ॥ ਬੰਦ ਕੰਟਹੁੰਦੇ ਜੰਗ ਉੱਤੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਚੰਦ ਸੂਰਦੇ ਲਗੇ ਗਵਾਹੀ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਦੀ ॥ ੪੯੭ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਹੀਰ ਆਖੇ ਰਾਜਿਆ ਜਹਾਨ ਤੈਨੂੰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ
 ਚੱਕਰੇ ਬਖੇੜਾ ਮੇਰਾ ਵੱਸ ਪਾਯਾ ਕਾਜੀਆਂ ॥ ਵੱਢੀ ਖਾਕੇ ਦੇਨ
 ਇਨਸਾਫ ਲੋਕਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਾ ਥਿਆਨ ਕੁਛ ਬੇਈਮਾਨਾਂ
 ਪਾਜੀਆਂ ॥ ਕਧੇ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇਰਾ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਸਾਡਾ
 ਨਾਲ ਰੋਲ ਦੀਆਂ ਖੇਲ ਦਾ ਤੁਬਾਜ਼ੀਆਂ ॥ ਕੰਡਾ ਬਦਲ ਅਦਲ
 ਦਾ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਆਜਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪ ਕਰੋ
 ਕਾਰਸਾਜੀਆਂ ॥ ੪੯੮ ॥ ਕਬਿਤ ॥ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਬੈਠ
 ਮੇਰੇ ਇਨਸਾਫ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਪਾਸਾ ਪਵੇ ਜੇ ਨਸੀਬ ਦਾ ॥
 ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੋਲ ਆਦਮੀ ਦੇ ਲੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦਾਰੂ
 ਕਦੀ ਕਾਮਲ ਤਬੀਬ ਦਾ ॥ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਾਂ ਮੁਲ

ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਦੇਖਣਾ ਨਾਮੁਖ ਸੈਦੇ ਕੂੜਦੇ ਰਬੀ ਬਦਾ ॥
 ਜਦੋਂ ਤੀਕ ਜੀਵਾਂਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਜੋਗਉਂਤੇ ਆਖਦੀਜਦੇਟੀ
 ਹੋਕ ਰਾਂਝਣੇ ਗਰੀਬਦਾ॥੪੯੯॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਖੜੇਹੋਕੇ ਖੇੜਿਆ
 ਛਰਿਆਦ ਕੀਤੀ ਰਾਜੇ ਅੰਗੇ ਰਾਜੇਚੋਰ ਯਾਰ ਤਾਈਂ ਮਾਰਕੇ
 ਮੁਕਾਉਂਦੇ ॥ ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਸਾਡੀ ਪੁੱਟ ਸੁੱਟੀ
 ਕੀਤੇ ਬਦਨਾਮ ਇੱਜਤਦਾਰ ਸਾਂ ਸਦਾਉਂਦੇ ॥ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
 ਕੋਲੋਂ ਭੀ ਹਸਾਬ ਰੱਬ ਮੰਗਣਾਹੈ ਬੇਦ ਤੇ ਕਤੇਬਰਾਤਦਿਨੇ
 ਫਰਮਾਉਂਦੇ ॥ ਹੋਕਦਾਰ ਹੀਰਦੇ ਹਾਂ ਅਸੀਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਅਦਲੀ ਦੇ ਬਾਰ ਖੇੜੇਕੂਕਕੇਸੁਨਾਉਂਦੇ॥ ੫੦੦॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਜੀਕਹੋਛੱਕਰਾਫਸਾਦਕਜੋ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾਹੈ ਜਾਣਦੇਰਿਹਾੜ
 ਕਹਾ ਜੋਰ ਤੈਂਮਚਾਇਆਹੈ ॥ ਖੇੜਿਆਂਦੀਨੂੰਹਤੈਂਲਿਆਂਦੀ
 ਕੱਢੀ ਸੀਤਾਤਾਈਂਕੀਤੀਤੂੰਮੰਦੇਰੀਦਾਗਅੰਜੂਨੂੰਲਗਾਯਾਹੈ ॥
 ਉੱਧਲਾਂਦਾਦਾਵਾਹੈਹਰਾਮਸਦਾਵੱਸਨੇਦਾਸ਼ਰਾਦਾਤੀਕਾ ਅਸਾਂ
 ਆਖਕੇਸੁਨਾਯਾਹੈ॥ ਖੇੜਿਆਂਦੇਨਾਲਹੀਰਤੋਰਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ
 ਰਾਂਝਨਾ ਵਿਚਾਰਾੜਾੜ ਬੰਬਕੇ ਬਹਾਯਾਹੈ॥੫੦੧॥ ਕਬਿੱਤ॥
 ਆਖਿਆ ਰੰਝੇਟੇ ਹੁਨ ਵੱਸਨਹੀਂ ਚਲਦਾਹੈਪਾਪੀਆਂ ਨੇਪਾਯਾ
 ਸਾਨੂੰ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀਵਾਇਦਾ ॥ ਮੋਧਾਂਦਾਮਿਲਾਪ ਹੁਣਹੋਊ ਤੇਰੇ
 ਨਾਲ ਹੀਰੇ ਸਿੱਧੀਹੋਕੇਜਾਇਕੇਹਾਰੇਵਣੇਦਾਫਾਇਦਾ ॥ ਦੁਖ
 ਸੁਖ ਸਮਕਰ ਜਾਨੀਏਂ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਮੋੜੀਏ ਨ ਮੂਲ ਬੋਲ
 ਰੱਬਦੀ ਰਜਾਇਦਾ ॥ ਬਨੀ ਉਂਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜਾਰਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾ ਰੇਵਣਾ ਤੈਪਿੱਟਣਾ ਨ ਆਸ਼ਕਾਂਦਾਕਾਇਦਾ॥੫੦੨॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਹੀਰ ਨੇ ਪੁਕਾਰਕੀਤੀ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਧੰਨ
 ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਚਿਤਾਰਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ॥ ਜੁਲਮ ਕਮਾਯਾ ਸਾਡੇ
 ਨਾਲ ਅੱਜ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਕਾਜੀਆਂ ਦਾ ਵੇਹੜਾ ਸਾਰਾ ਹੋਵੇ ਕਤਲਾਮ
 ਨੂੰ ॥ ਰਤੀ ਇਨ ਸਾਫ਼ ਨਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਜਾਣ ਬੁੱਝ
 ਪਾਪੀਆਂ ਨੇ ਖਾਧਾ ਹੈ ਹਰਾਮ ਨੂੰ ॥ ਆਖਦੀ ਹੈ ਹੀਰ ਧੀਰ ਬੰਨ੍ਹ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਸਾਈਂ ਅੱਗ ਲਾਈਂ ਏਸ ਚੰਦਰੇ ਗਰਾਮ ਨੂੰ
 ॥ ੫੦੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਧੰਨ ਕਰਤਾਰ ਸਾਰ ਜਾਣਦਾ ਨਿਮਾ-
 ਣਿਆਂ ਦੀ ਹੋਇ ਕੇ ਦਿਆਲ ਦੇਖ ਸਾਡੀਆਂ ਗਰੀਬਤਾਂ ॥ ਕੀਤਾ
 ਹੈ ਕਰੋਧ ਸੋਧ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਕੰਸ ਤਾਈਂ ਕਾਨ੍ਹ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ
 ਦਿਖਾਈਆਂ ਤੈਂ ਅਜੀਬਤਾਂ ॥ ਰਾਮ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਤੈਂ ਮਾਰਿਆ
 ਲੰਕੇਸ਼ ਤਾਈਂ ਹਨੂਮਾਨ ਤਾਈਂ ਲੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਹਬੀਬਤਾਂ ॥
 ਜਿਵੇਂ ਗਜਗ੍ਰਾਹ ਤੇ ਛੁਡਾਯਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝਾ ਆਖੇ
 ਤਿਵੇਂ ਕੱਟ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ॥ ੫੦੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਸ਼ਕਾਂ
 ਦੀ ਹਾਕ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪੁੱਨੀ ਰੱਬ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਹੋਈ
 ਬੇਨਤੀ ਕਬੂਲ ਜੀ ॥ ਅੱਗ ਲੱਗ ਚੱਲੀ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਹਵੇ-
 ਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਊ ਠਿਆ ਨਜੂਲ ਜੀ ॥ ਮੱਛ
 ਵਾਂਗ ਤੜਫਦਾ ਸਰੀਰ ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਦਾ ਉਠਿਆ ਅਚਾ-
 ਨਕ ਕਲੇਜੇ ਵਿੱਚ ਸੂਲ ਜੀ ॥ ਆਨਕੇ ਬਤਾਯਾ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਂਝੇ ਨੇ ਅੱਜ ਅਦਲ ਹੋਯਾ ਨਾਵ ਸੂਲ ਜੀ
 ॥ ੫੦੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਬਤਲਾਯਾ ਲੋਕਾਂ
 ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਰੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕਰੋਹਾ ਸ਼ਰਫ਼ ਕੀਰਨੂੰ ॥ ਸਾਮ੍ਹਨੇ

*

(੧੫੩)

153

ਖਲੋਤਾਜਦੋਂ ਨਾਥ ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਦੇ ਦੁੱਟ ਗਿਆ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ
 ਹੋਯਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ॥ ਚਾੜ੍ਹ ਅਸਵਾਰ ਪੰਜ ਚਾਰ ਰਾਜੇ ਅਦਲੀ ਨੇ
 ਖੇੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੀਰ ਲਿਆ ਦਾ ਮੋੜ ਹੀਰ ਨੂੰ ॥ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੀਤੀ
 ਅਰਜੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜਾ ਕਹੇ ਨਾਥਾ ਬਖਸ਼ ਮੇਰੀ
 ਤਕਸੀਰ ਨੂੰ ॥ ੫੦੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ
 ਦਵਾਇ ਮੰਗੀ ਰਾਵਲੇ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਕਰਤਾਰ
 ਹੈ ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
 ਜਹਾਜ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਫੇਰ ਪਾਰ ਹੈ ॥ ਅੱਗ ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਠੰਡ ਪਵੇ
 ਸਾਰੀ ਨਗਰੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਬੇਨਤੀ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਗੁਨਹ ਗਾਰ ਹੈ ॥
 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਰਾਜਾ ਆਖੇ ਸਾਈਂ
 ਹੱਥ ਤੇਰੇ ਜੀਤ ਹਾਰ ਹੈ ॥ ੫੦੭ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸਾਈਂ
 ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਬੂਲ ਹੋਈ ਆਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਹੁਕਮ ਹੋਯਾ
 ਬਾਰਾਂ ਬਰਸਾਤ ਨੂੰ ॥ ਭਮਾ ਭਮ ਮੀਂਹ ਲੱਗਾ ਪੈਂਦ ਬਿਨਾਂ ਬੱਦਲਾਂ
 ਦੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਲਾਮ ਰਾਜੇ ਫੱਕਰਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ॥ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾਯਾ
 ਠੰਡ ਪਈ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਲੱਖ ਲੋਕ ਆਏ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ
 ਨੂੰ ॥ ਰਾਜਾ ਹੋਯਾ ਆਨਕੇ ਮੁਰੀਦ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਜਾਹਰ
 ਫਕੀਰ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਕਰਾਮਾਤ ਨੂੰ ॥ ੫੦੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥
 ਖੇੜਿਆਂ ਤੋਂ ਖੱਸ ਕੇ ਦਵਾਈ ਹੀਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਨੂੰ ਉੱਠ ਚੱਲੇ ਖੇੜੇ ਬੇੜੇ
 ਹੀਰ ਦੇ ਬਿਸਾਰ ਕੇ ॥ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਿਛਾਲਾ ਹੀਰ ਬਖਸ਼ ਚਿੱਤੀ
 ਰਾਵਲੇ ਨੂੰ ਖੇੜਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਆਖਿਆ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ॥ ਹੋਏ
 ਜਾਲ ਚਾਰ ਸਾਰ ਲਈਨਾ ਅਦਾਲਤੀ ਨੇ ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਖੇੜੇ

ਵਲੇਅੰਤਿਹਾਰਕੇ ॥ ਈਰਨੂੰਫਕੀਰ ਤਾਈ' ਦਿੱਤਾ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘਾਖੇੜੇਘਰੀ' ਆਏਨਾਹਰੇਸਬਰਵਾਲੇਮਾਰਕੇ ॥ ੫੦੯ ॥
 ਕਥਿੱਤ ॥ ਭੀਰਤੇ ਚੰਬੇਦੇਨੇ ਅਸੀਸਦਿੱਤੀ ਅਵਲੀ ਨੂਰਾਜ
 ਡੇਰਾ ਹੋਵੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੁਗ ਚਾਰਮੇ ॥ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ ਸਦਾ
 ਲੱਛਮੀ ਅਧੀਨਤੇਰੇ ਨੇਕੀਮਸ਼ਾਹੁਰਹੋਵੇਸਾਰੇਹੀ ਸੰਸਾਰਮੇ ॥
 ਬਿਨਾਧੀਕਲੇਸਦੇਸਵੇਸੇਮਹਾਰਾਜਤੇਰਾ ਸੁਖਸਾਂਦ ਹੋ ਨਿੱਤ
 ਪਿਆਦੇਅਸਵਾਰਮੇ ॥ ਲਬਕਰਾਂਸਮੇਤਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾਸੁਖ
 ਹੋਵੇ ਦੁਖਦਾ ਕਲੇਸ ਲੇਸ ਹੋਵੇਨਾ ਦੀਦਾਰ ਮੇ ॥ ੫੧੦ ॥
 ਕਥਿੱਤ ॥ ਹੱਥਜੇੜ ਰਾਜੇਨੇ ਅਦਾਬਕੀਤਾਰਾਵਲੇਨੂੰ ਰੱਬਦਾ
 ਦੀਦਾਰਸਾਨੂੰ ਆਪਦਾਜਮਾਲਹੈ ॥ ਖੇੜਿਆਦੇਖੋਛਤੱਲੰਘਾਯਾ
 ਪਾਰਦੇਸਵਿੱਚੋਕੀਤਾਕੁ ਸਿਖਾਹੀ ਹਮਰਾਹੀ ਕੀਤਾ ਨਾਲਹੈ ॥
 ਹੋਰਅਸਵਾਰਹੋਬਿਆਰ ਸਰਕਾਰਵਾਲੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂਦੇ
 ਬੰਦੂਕਨੇਜਾਛਾਲਹੈ ॥ ਵੱਬਰਾਂਸਮੇਤਅਸੀ' ਹਜ਼ਰ ਗੁਲਾਮ
 ਤੇਰੇ ਯੋਰ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘਾ ਤੇਰਾ ਧਨ ਮਾਲ ਹੈ ॥ ੫੧੧ ॥
 ਕਥਿੱਤ ॥ ਪੁੰਛਨ ਪਹਾੜਨਾ ਫਕੀਰਾ ਕੁੱਥੇਦੇਸ ਤੇਰਾ
 ਸੱਭੀਜੇਗਲਾਈਂ ਸਾਈਂ ਕੁਥੇਲਿਆਲੀ ਗੋਰੀਆ ॥ ਜਟਾਜੂਟ
 ਜੁਝਲੇਬਣਾਰਿ ਜੇਗਭੇਖਤੇਰਾਕੰਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਏ ਪਾਈ ਕਾਠ
 ਕੀਕਠੇਰੀਆ ॥ ਖੱਜਲੁਤੇਬੰਦਲੁ ਲਗਯਾ ਚਿਸਲਾਡੀਏ
 ਨਾਮੁਦੁਆਰੇਸਾਸੀਨਿੱਤਢੇਡ ਮੰਤਾ ਹੋਰੀਆ ॥ ਲਾਜੇਤਓਏ
 ਠੇਕੇਰੇ ਹੁਸਾਈ ॥ ਭਗਵਾਨਸਿੰਘ ਗੋਰੀ ਆਗਲਾਵੇ ਜੇਕੀ
 ਭੁਭਰੇਗਭੇਰੀਆ ॥ ੫੧੨ ॥ ਸਦੇਯਾ ॥ ਏਕੀ ਆਟੇਘੇਘੇ

ਰਖਕੇ ਸਿਰਧੈ ਬੰਨਾਮੋਂ ਫੁਲਝੁ ਪਾਈ ਦੇਖਾ ॥ ਲਾਈਕੇ
 ਬਿੰਦਲੁ ਪਾਈਕੇ ਕੰਜਲੁ ਜਾਈਕੇ ਬਾਗ ਮੇਂ ਫੇਲ ਸਦਾਂਦਾ ॥
 ਹੱਸੀਹੱਸੀਕਰਗਲੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਮਿੱਠੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਨੁਆ
 ਲਾਂਦਾ ॥ ਹਥ ਨਾਲਾਈਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਛਾਤੀ ਹੋਈ ਦਈ ਯਾ ਫੁਕ
 ਨਿਕਲੁ ਜਾਂਦਾ ॥ ੫੧੩ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਗ ਵਿਚ ਆਨਕੇ
 ਨਿਸੰਗਵਜੇ ਹੀਰਰਾਂਬਾ ਹੀਰਆਖੇਰਾਂਬਿਅਤੁ ਦੇਖ ਲੈਟਕਾਣੇ
 ਵੇ ॥ ਓਹੀ ਬਾਗਮੰਦਰ ਹਵੇਲੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਨ ਜਿਥੇ ਹੱਸ
 ਮੋਡਕੇ ਅਨੇਕਰੰਗ ਮਾਣੇਵੇ ॥ ਏਸਦੋਲ ਵਿਚ ਆਪਾਂ ਚਾਰਦੇਸੇ
 ਮੱਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਵੇਲੇ ਬੋਲਕੇ ਖੁਆਉਂਦੀ ਸਾਂਖਾਣੇਵੇ ॥ ਅੰਜਤੀਕ
 ਬਣੀਰਹੀ ਠੀਕਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਅੰਗੇ ਮੇਰਾ ਸਾਈ ਸੱਚਮੋਲਾ
 ਪਾਕ ਜਾਣੇਵੇ ॥ ੫੧੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਬੋਲੇਰਾਂ ਬਿਅਪਸਾ ਦੇਨੂੰ ਜੇ
 ਦੋਲ ਦੀ ਗਾਂਭਾਈਆਂ ਦੇਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਬੈਠਣਾ ਮੁਹਾਲਵੇ ॥ ਬਿਨਾਜੇ
 ਨਕਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਬਲੀ ਜਾਵਈ ਹਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਗੰਭਾ ਬੀਆ
 ਬਤਾਵਨ ਉਧਾਲ ਦੇਗ ॥ ਮਾਪਿਆ ਦੇ ਘਰੋਂ ਤੂੰ ਨਿਕਾਹ ਕੇ
 ਲਜਾਈ ਮੈਨੂੰ ਹੋਉਗਾ ਸਵਾਬ ਨਾਲੇ ਵੇਸਨਾ ਹਲਾਲਵੇ ॥ ਮੇਲ
 ਗੇਲਰਹੂ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘਾ ਮਸੰਮਿਆਂਦਾ ਸਾਹਚੀ ਵਕੀਲ ਬੰਬ
 ਕਾਦਰ ਜਲਾਲਵੇ ॥ ੫੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਹੀਰ ਘਰ ਮਾਪਿਆ
 ਦੇ ਆਈ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਰੁਚਕ ਸਿਆਲ ਨਕਲ ਸੀਲੇਦੇ
 ਲਗਾਉਂਦਾ ॥ ਅੱਠ ਸੱਤਾਰੇਜਨੂੰ ਬਰਾਤ ਸਭ ਆਵਣਾ ਦੇ
 ਰੁਚਕ ਸਿਆਲ ਮੀਏ ਰਾਖੇਨੂੰ ਸੁਲਾਉਂਦਾ ॥ ਸੁਦਾਇਆਈ
 ਸਾਰ ਰਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਹਸਦੇ ਬੋਲ ਬਾਈ ਆਰਾਧਾ ਤੁਈ

ਸੁਖਸਾਇ ਭੀ ਦਾ ॥ ਰੋਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਲੋਗ ਦੇਖ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਕੁੜੀ ਮੁੰਡਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੇਖ ਦੇਨੂੰ ਧਾਉਂਦਾ ॥ ੫੧੬ ॥ ਕਬਿਤ ॥
 ਰੁਲਕੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਚੁਚਕੇ ਨੇ ਕੋਨ ਤਦ ਬੀਰ
 ਨਾਲ ਹੀਰ ਨੂੰ ਗੁਜਾਰੀਏ ॥ ਅੱਜ ਤਕ ਰਾਂਝਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ
 ਵਿਹਾਰ ਸਾਡਾ ਮੇਰੇ ਹੈ ਪਸੰਦ ਜਾਨੇ ਹੀਰ ਤਾਈਂ ਮਾਰੀਏ ॥
 ਨਿਕਲੇ ਫਾਂਸਾ ਦੇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਏਤਨਾ ਸਰਾਪ
 ਪਾਪ ਰੋਬ ਦਾ ਸਹਾਰੀਏ ॥ ਦਿੱਤੀ ਤਦ ਬੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਚੁਚਕੇ ਨੂੰ ਏਹੋ ਗੱਲ ਦੰਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਾ ਬਿਚਾਰੀਏ ॥ ੫੧੭ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਖੀਰ ਵਿਚ ਪਾਇਕੇ ਖਵਾਈ ਬਿਖ ਹੀਰ ਤਾਈਂ
 ਜਾਨ ਬੁਝ ਮਾਖਿਆ ਮੁਕਾਈ ਨੱਛੀ ਜਾਨਤੇ ॥ ਕੋਈ ਬਹੇ ਤਾਪ ਨੇ
 ਖੇਤਾ ਬਥੀ ਭਾਈਰ ਤਾਈਂ ਬਿਲ ਕੁਲ ਧੂਠ ਮਸ਼ਾਹੂਰ ਹੈ ਜਹਾਨ
 ਤੇ ॥ ਦੁਰਲੇਵ ਕਤ ਜਾਨ ਯਾਦ ਕੀਡਾ ਰੋਬ ਦੇਨੂੰ ਆਪ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲੀ
 ਜੱਟੀ ਸਾਬਤ ਬੀ ਮਾਨਤੇ ॥ ਦੱਬਿਆ ਜਲਾਜਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਮਖਿਆ ਨੇ ਬੈਠਾ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਨਾਲ ਭਾਈ ਸਾਰਾ ਆਨਕੇ ॥ ੫੧੮ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਕਾਸ ਦੇ ਨੇ ਜਖੀਏਕੇ ਸੁਣਾਯਾ ਹਾਲ ਰਾਂਝ ਦੇਨੂੰ ਹੀਰ
 ਕੁੜੀ ਰਨਾਲ ਪਾਈ ਹੈ ਵਛਾੜ ਜੀ ॥ ਰੋੜ੍ਹਿਆ ਜਹਾਜ਼ ਮਹਾਰਾਜ
 ਨੇ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਅੱਜ ਮੋਈ ਹੀਰ ਨੂੰ ਬਥੀਤੀ ਤੀਜੀ ਰਾਤ ਜੀ ॥
 ਚਾਨ ਬੱਥ ਬੈਠੀ ਵਾਂਗ ਲੋਟ ਗਈ ਕੁਝ ਰਾਂਝੇ ਹੋਈ ਨਾ ਮਲੂਮ
 ਕਿੱਥੇ ਮੁਈਏ ਆਫਾਤ ਜੀ ॥ ਸਾਚ ਸੰਸਾਰ ਹਾਰ ਜਾਵੇ ਭਗਵਾਨ
 ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਰੋਸਾਈਂ ਸੁੱਚਾ ਆਪ ਪਾਕ ਜਾਤ ਜੀ ॥ ੫੧੯ ॥
 ਕਬਿਤ ॥ ਹਾਹੁਕੇ ਲੇਲਾ ਲਾਗੀ ਹੁੰਦੀ ਜੰਦ ਰਾਂਝ ਦੇਵੀ ਮੋਈ

ਸੁਰਹੀਰਭੁਬਮਾਰੀਨਾਲਜੋਰਦੇ ॥ ਦਿਲਾਦੀਆਂ ਦਿਲਵਿਚ
 ਰਹੀਆਂ ਮੀਏਂ ਰਾਂਬਣੇ ਦੇ ਦੇਖੇ ਤਕਦੀਚ ਕੰਮ ਬਨਿਹੋਰਹਿਓਦੇ ॥
 ਭਾਈਆਂ ਨੇ ਦੇਖਕੇ ਦੁਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਬ ਵਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝਾ
 ਕੋਲਹੱਥੀ ਆਪਣੀ ਹਾਤੇਰਵੇ ॥ ਜੈਜੈਕਾਰਹੋਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ
 ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਆਸ਼ਕ ਮਾਸੂਕ ਜਾਸਮਾਏ ਵਿਚ ਗੋਰਦੇ ॥ ੫੨੦ ॥
 ਕਬਿੱਤ ॥ ਰਾਂਬਾ ਕਲਬੂਤ ਹੀਰ ਰੂਹ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਸੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂਦਾ ਬਨਾਯਾ ਕਿੱਸਾ ਜੋੜਕੇ ॥ ਫਾਸਕਾਨੂੰ ਕੁਛ
 ਨਾ ਮਲੂਮ ਏਸ ਹੀਰ ਵਿਚ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਕੋਲਦੀ ਨਿਸੰਗਮੁਖ
 ਮੋੜਕੇ ॥ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਸੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਕੀਟਾ
 ਫੁਲੇਲਵਾਗੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਨਹੋੜਕੇ ॥ ਤਿਵੇਂ ਸਾਈਂ ਸੱਚਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ
 ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜਿਵੇਂ ਹੀਰ ਰਾਂਬੇ ਨਾਲ ਮੇਲੀ ਤੇ ਵਿਛੋੜਕੇ ॥
 ੫੨੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਈ ਏਸ ਜਗਉਂਤੇ ਆਨਕੇ ਬਝੀ ਤੇ ਰੋਣੈ
 ਕੇਤਿਆਂ ਦੇ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹੋਰਹੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ॥ ਨੇਕੀ ਬਦੀ
 ਰਹੂ ਗੀਸ਼ ਰੂਰਏ ਹਨਾਂ ਬੀਦ ਆਦੀ ਹੋਰ ਸਭ ਖਾਕ ਹੋਨ ਮੰਦਰ
 ਅਟਾਰੀਆਂ ॥ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਸਭ ਚਾਤਰ ਸੁਸਾਨ ਤਾਈਂ
 ਸਦਾ ਸਦਾ ਬੰਦ ਨਾਂਹੇ ਆਗਰੁ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ॥ ਬੁਲ੍ਹੇ ਰੁਕ ਮਾਂਝ
 ਮੇਰੀ ਹੋਵੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਸੀ ਮਿਲਤਾ
 ਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ॥ ੫੨੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਿਲਾ ਤੇ ਫਰੋਸ਼ ਖੁਚ
 ਮੇਰੀ ਦੀਤ ਸੀਲ ਸਭੀ ਥਾਨ ਚੋਲਿ ਥਾਨਾ ਨਾਮ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮਰਾਜ
 ਹੈ ॥ ਨਾਭੇ ਪਟਯਾਲੇ ਕੇ ਤੇਰਾ ਜੀਹਾ ਹਮਾਰੇ ਦੇਓ ਭਾਜ ਸਿੰਨ ਸੀਸ
 ਮੋਰ ਮੁਕਟ ਕੰਧੂਰਾ ਸਹੀ ॥ ਕਿਸਮਤ ਨਾਹੀ ਥੀ ਤੇ ਮਾਲਵਾ

ਹੀ ਦੇਸ ਜਾਨੋ ਪੁਕਮ ਅੰਗਦੇਸ਼ਦਾ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ ॥
 ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਛੀ ਸਭ ਖਾਂਦੇ ਹੈਂ ਘਰੇਘਰੀ ਸ਼ਾਹਨਾ
 ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ॥ ੫੨੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਪੂਰਬ
 ਸੰਮਤ ਫੁਲ ਬਸੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਕੁੰਟਕੇ ਗਾਮਨ ਬਾਨਾ ॥ ਦੱਖਣ
 ਕਰਫਕੇ ਹੈ ਪੰਜਲਹਿ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜਾਨ ਬ ਪਿੰਡ ਸਿਧਾਨਾ ॥
 ਇਨਹੂੰ ਸਭ ਕੇ ਮੋਢੀ ਬੀਬਸੇ ਜਿਹਨਾ ਮੁਆਰੇ ਕਰੇ ਮੈਂ ਬੰਖਾ-
 ਨਾ ॥ ਕਵਿਹਰਿ ਕੋ ਰੱਬ ਜਨਮ ਦੀਆ ਅੱਛਾ ਦੇਖ ਮਰੂ ਜ ਕੋ ਬਾਉ
 ਟਿਕਾਨਾ ॥ ੫੨੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਗਰ ਮਰੂ ਜ ਸਿਰਤਾਜ ਦੇਸ
 ਮਾਲਵੇ ਦਾ ਆਜ ਜ ਮੁਹਤਾਜ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦਾ ॥ ਫੁਲ
 ਦੀ ਔਲਾਦ ਨੇ ਅਬਾਦ ਕੀਤਾ ਨਗਰੀਨੂੰ ਧੰਨ ਬਾਬਾ ਆਲਾ
 ਕੀ ਬਿਆਨ ਤੇ ਹੋ ਜੋਸਦਾ ॥ ਸਿੰਧੂ ਆਂਦੀ ਜਾਤ ਵਾੜੀ ਵਧੀ ਕੌੜੀ
 ਵੇਲ ਵਾਂਗੂੰ ਮਾਛੀ ਦਾਰ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਭੁੱਖ ਦੇਖ ਨੱਸਦਾ ॥ ਨਗਰ
 ਅਨੁਪ ਭੂਪ ਵਾੜੀ ਹੈ ਮਰੂ ਜ ਪਿੰਡ ਤਿਸ ਵਿਚ ਬੰਬਲਾ ਕਵੀ ਸਰ
 ਜੋ ਵੱਸਦਾ ॥ ੫੨੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਾਈ ਮੂਲ ਫੇਦ ਦੀ
 ਔਲਾਦ ਵਿਚ ਜੰਮੇ ਰਾਵੇ ਹਰਾਸੁਨਾ ਮਜੀਦਾ ਬਡਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ
 ॥ ਖੱਤੀ ਦਾ ਬੰਸ ਅੰਸ ਭਾਰੀ ਮੈਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਆਉ ਮਰ ਛੱਤੀ ਸ
 ਸਾਲ ਬਿਨ ਮਗਰੂਰ ਹੈ ॥ ਬਿਦਿਆ ਬਬੇਰੀ ਮਗਰ ਇਲਮ
 ਘਰੂ ਫ਼ਤਹੀ ਦਾ ਭਰਮ ਅੰਗਿਆਨ ਸਭ ਕੀਤਾ ਚੱਕਰੂਰ ਹੈ
 ॥ ਬੁੱਧਵਾਨ ਅੰਗੇ ਹੈ ਪੁਕਾਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਸੋਧ ਲੈਣੀ ਹੀਰ
 ਜਿਥੇ ਦਿੱਸਦਾ ਕਸੂਰ ਹੈ ॥ ੫੨੬ ॥

ਇਹੀ ਹੀਰ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸੰਪੂਰਣ

